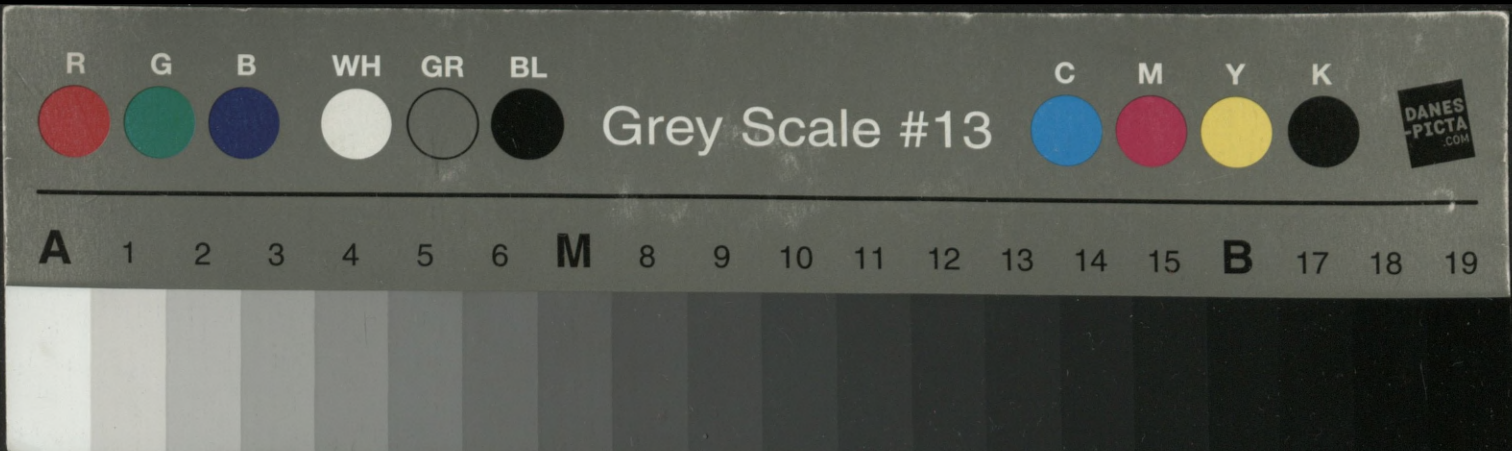

BIBLIOTEKA BIURA
HISTORYCZNEGO W. P.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
DEPARTAMENT PIECHOTY I KAWALERII

ROCZNY PROGRAM SZKOLENIA DYWIZJI PIECHOTY

WOJSKOWY
INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY
1 9 4 5

169

122

BIBLIOTEKA BIURA
HISTORYCZNEGO W. P.

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
DEPARTAMENT PIECHOTY I KAWALERII

**ROCZNY
PROGRAM SZKOLENIA
DYWIZJI PIECHOTY**

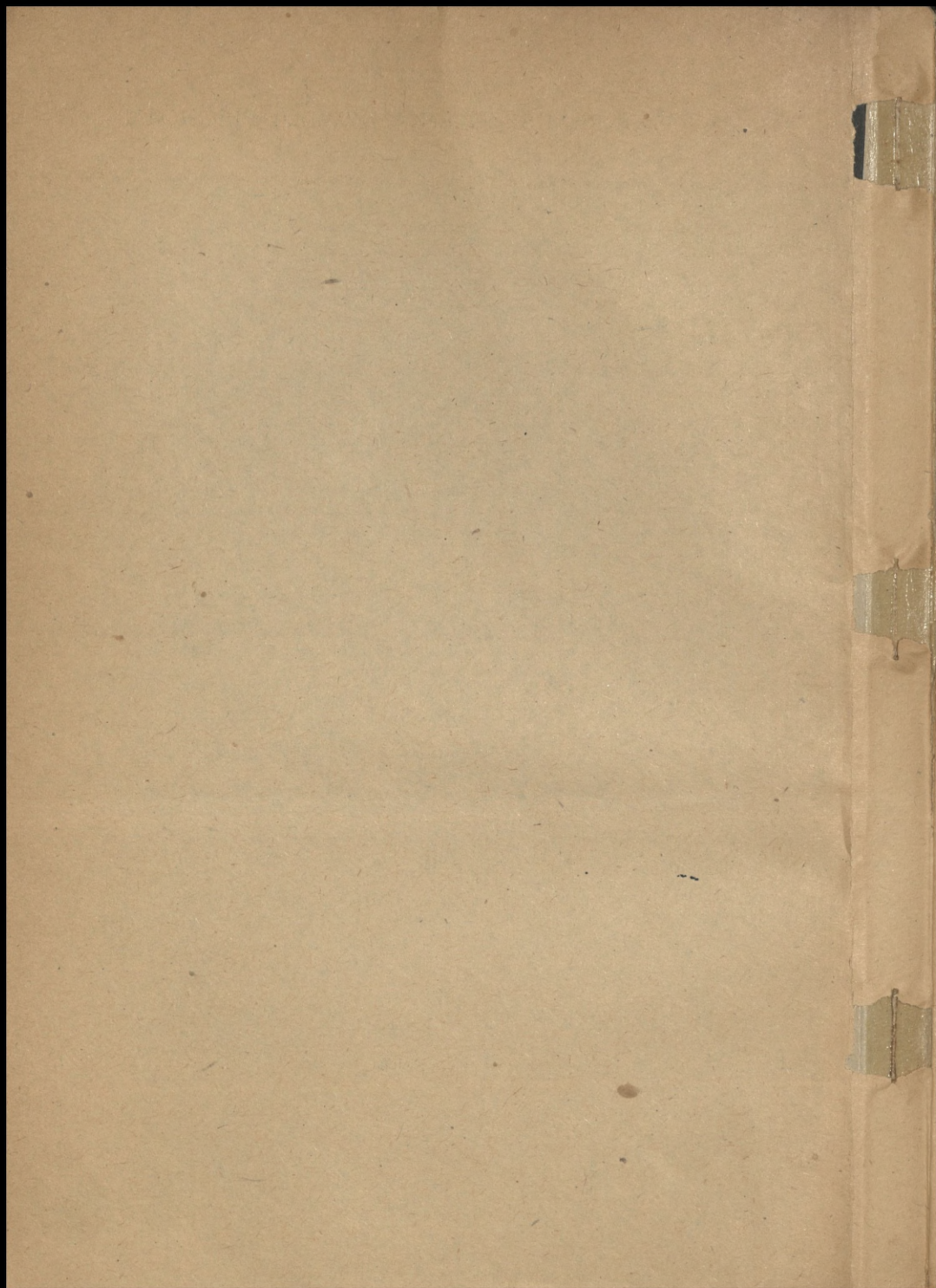
WOJSKOWY
INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY
1 9 4 5

169

122

**BIBLIOTEKA BIURA
HISTORYCZNEGO W. P.**

ROCZNY PROGRAM SZKOLENIA DYWIZJI PIECHOTY

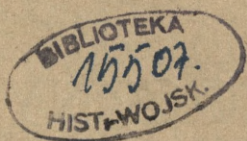
MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ
DEPARTAMENT PIECHOTY I KAWALERII

ROCZNY
PROGRAM SZKOLENIA
DYWIZJI PIECHOTY

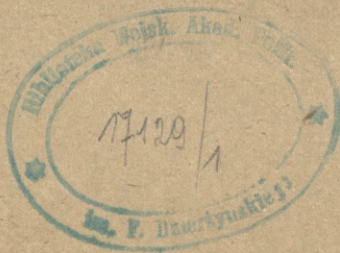

WOJSKOWY
INSTYTUT NAUKOWO-WYDAWNICZY
1 9 4 5

355.54 (84)

Tłoczono
w Głównej Drukarni Wojskowej
Oddział w Jeleniej Górze

WOJSKO POLSKIE
MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Warszawa, dnia 1 lipca 1945 r.

ROZKAZ WPROWADZAJĄCY.

Wojna Narodu Polskiego, prowadzona wraz z naszymi sprzymierzeńcami ZSSR, Anglią i Stanami Zjednoczonymi przeciwko imperialistom niemieckim, którzy zdradziecko napadli na naszą ziemię i w ciągu sześciu lat uciskali nasz naród, zakończyła się pełnym zwycięstwem.

Niemcy hitlerowskie, główne gniazdo agresji w Europie, zostały rozbite doszczętnie.

Odtąd nad Europą powiewać będzie upragniony sztandar Wolności Narodów i pokoju.

Wkraczamy w okres pokojowy. Czasy pokojowe stwarzają dla Armii Polskiej nowe zadania.

Nasze siły zbrojne wzorem lat ubiegłych muszą się stać podporą mocy wojskowej Państwa, główną podstawą pokoju i bezpieczeństwa ogólnego.

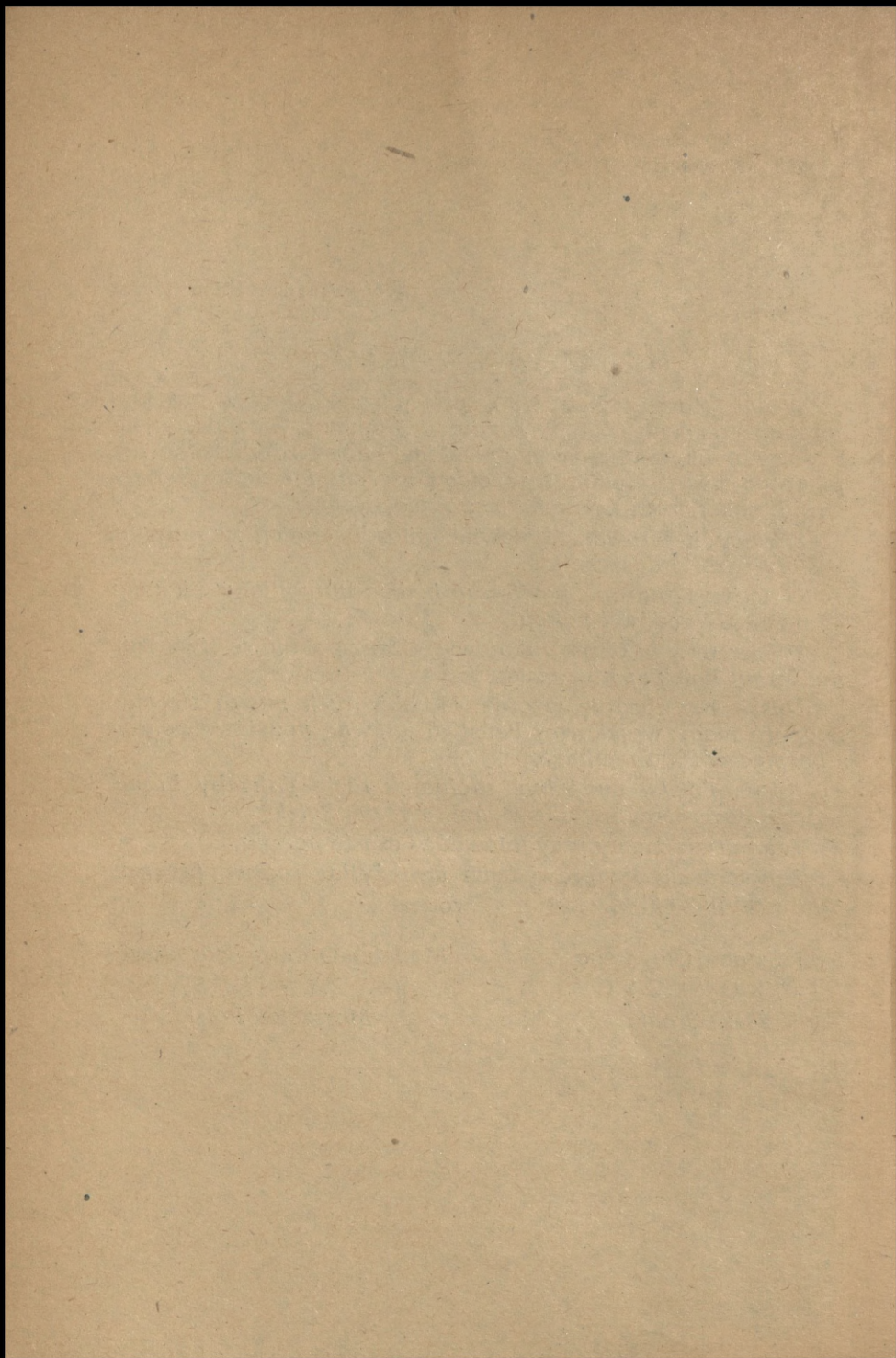
Armia Polska musi być zdolna w razie potrzeby bronić odrodzoną na nowo wolną demokratyczną Polskę.

Taką armię mamy przygotować w czasie pokoju.

Zatwierdzam i wprowadzam do użytku roczny program szkolenia piechoty.

Szef Sztabu Głównego
(—) K O R C Z Y C
Gen. Broni

Minister Obrony Narodowej
(—) Ż Y M I E R S K I
Marszałek Polski.

I.

OGÓLNE

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO - METODYCZNE

Podstawowe zadania szkolenia.

Podstawowym zadaniem szkolenia dywizji piechoty jest zgranie pododdziałów, oddziałów i jednostek, zdolnych do współdziałania z artylerią, czołgami, lotnictwem i innymi rodzajami broni specjalnych dla zadania nieprzyjacielowi ostatecznego ciosu w różnych warunkach zasadniczych rodzajów walki: w natarciu, obronie, walce odwrotowej itp.

Pododdziały i oddziały dywizji piechoty w wyniku szkolenia winny umiejętnie prowadzić natarcie, okrążać i niszczyć npla, umieć przeciwstawiać się masowym atakom czołgów i lotnictwa i zwalczać je; szybko i śmiało działać w boju spotkaniowym, prowadzić walkę w okrążeniu i umiejętnie wychodzić z niej.

W wyniku szkolenia osiągnąć.

a) u dowódców i sztabów wszystkich stopni:

- umiejętność szybkiego orientowania się w sytuacji bojowej,
- pobierania i przeprowadzania śmiałych decyzji, szczegółowego organizowania obrony, jak również zadawania ciosów przez uderzanie na skrzydła i tyły npla;
- zdecydowane i ciągłe dowodzenie podległymi wojskami od drużyny do dywizji;
- umiejętność i we właściwym czasie użycie wszystkich środków ogniowych podległych pododdziałów do jednego celu;
- wykonanie nakazanego zadania, organizacji niezawodnej i nieprzerwanej łączności w walce i marszu, prawidłowego zastosowania najbardziej pewnych środków łączności: radio, łączności optycznej i świetlnej;
- szybkiej organizacji współdziałania piechoty z ruzniami ppnc., moździerzami, artylerią, czołgami, lotnictwem

wem, saperami i pododdziałami obrony chemicznej w czasie walki;

- znajomość przez dowództwo oddziałów (przedewszystkiem przez dowódców dyw., pułków i baonów) bojowych możliwości wszystkich rodzajów wojsk specjalnych i umiejętnego ich zastosowania w różnych warunkach bojowych, jak również szybkiej organizacji systemów ognia w różnych rodzajach walki;
- umiejętnego organizowania rozpoznania i obserwacji, organizowania obrony ppanc., przeciwlotniczej i p. gazowej, jak również prawidłowego organizowania zaopatrzenia pierwszej linii i szybkiej ewakuacji.

b) *w jednostkach, oddziałach i pododdziałach w całości osiągnąć:*

- zgranie w utrzymaniu gotowości bojowej, umiejętności w wykorzystywaniu terenu, stosowania i wykorzystywania szybkiego manewru i zadawanie silnego uderzenia nplowi; umiejętnych działań w trudnych warunkach w szybko zmieniającej się sytuacji, podczas uderzenia broni pancernej, lotnictwa, w walce z odwróconym frontem, przy wyjściu z walki, umiejętności szybkiej organizacji systemów ognia podczas obrony, okopywania się, stanowczego i uporczywego utrzymania swoich pozycji;
- umiejętność stałego prowadzenia rozpoznania i obserwacji, wzorowego pełnienia ubezpieczenia w walce, marszu i na postoju;
- umiejętność zwalczania lotnictwa i broni panc. npla oraz maskowanie.

c) *w oddziałach specjalnych:*

- szybkiego i umiejętnego wykonania swoich zadań specjalnych samorzutnie, a szczególnie we współdziałaniu z piechotą.

d) *od strzelców żądać osiągnięcia:*

- wzorowego władania swoją bronią w każdej sytuacji bojowej i wykonania specjalnych zadań łącznika, (obserwatora, amunicyjnego);
- umiejętności wykonywania skoków, czołgania, szybkiego wykorzystania terenu, maskowania, wzorowego wła-

dania łopatką i okopywania się we wszystkich warunkach sytuacji bojowej.

W okresie szkolenia wyrobić i ugruntować u podwładnych od strzelca do najstarszego dowódcy:

- świadomość odpowiedzialności za ściśle i terminowe wykonanie rozkazu;
- inicjatywę, upór i odwagę w osiągnięciu nakazanego zadania;
- umiejętność szybkiego działania, spryt, stałe dążenie do wzajemnej pomocy i wojenną przebiegłość;
- świadomość koniecznej i obowiązkowej kontroli wykonania wydanych rozkazów, oraz obowiązek terminowego składania meldunku o sytuacji i wykonaniu nakazanego zadania.

Wszyscy dowódcy winni dążyć do dokładnego organizowania wyszkolenia i celowego wykorzystania czasu przeznaczonego na szkolenie.

Zadaniem pracy polityczno-wychowawczej winno być wychowanie oficerów, podoficerów i szeregowych w duchu wierności demokracji, Narodowi Polskiemu i jego władzy — Krajowej Radzie Narodowej; wpojenie w oficerów, podoficerów i szeregowych żelaznej dyscypliny, nieugiętej woli i wytrwałości w wykonaniu zadań bojowych, postawionych przed oddziałem i jednostką.

Przez codzienną pracę polit.-wychow. wychować typ żołnierza — obywatela, świadomego swych zadań, gotowego stać na straży zdobyczy demokracji.

Każdy strzelec i dowódca winien być wychowany w bezwzględnym posłuszeństwie swoim dowódcom, w dążeniu do stałej znajomości powierzonych zadań, ściśle i terminowego wykonywania go bez względu na napotymane trudności.

II.

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNE.

Program wyszkolenia dywizji opracowany na 12 — miesięczny okres szkolenia.

Dzień ćwiczebny ma 8 godzin ćwiczeń, dni przedświąteczne — 6 godz. W każdym miesiącu wyznaczono na prace gospodarcze 3 dni (łażnie, sprzątanie rejonów i koszar; czyszczenie

broni, rzędów końskich, umundurowania tak będącego w użyciu, jak i zmagazynowanego).

Program przerabiać z takim obliczeniem, żeby oddziały były gotowe do walki nie tylko po przejściu całego programu, a już po okresie rekruckim. Dlatego też po wyszkoleniu pojedynczego strzelca stosować ćwiczenia zespołowe w ramach kompanii i batalionu, a następnie ćwiczenia ruchome, podczas których przeprowadzać ćwiczenia batalionowe w ramach pułku dla zgrania pododdziałów i przerobienia przewidzianych w programie działań bojowych.

Dywizje winne rozpocząć wyszkolenie bojowe w/g niniejszego programu i ściśle go przestrzegać.

Przerwanie zajęć z jakichkolwiek powodów uważać za wypadek nadzwyczajny; o którym niezwłocznie meldować.

Kierownicy ćwiczeń winni stopniowo stosować nowe sytuacje, wprowadzając broń pancerną, lotnictwo, piechotę zmotywowaną, uderzenia ze skrzydła i z tyłu. We wszystkich wypadkach szkolić d-ców w pobieraniu rzeczowych decyzji, w zdecydowanym kierowaniu oddziałami w czasie walki; wpajać w nich stałe dążenie do zwalczania npla w różnych formach walki.

Zajęcia prowadzić w zespołach, by w czasie szkolenia strzelców i dowódców osiągać jednocześnie zgranie pododdziałów jako całości; pododdział ćwiczy o stanie etatowym wspólnie z przydzielonymi i wspierającymi środkami wzmocnienia. W czasie szkolenia przerabiać zagadnienia z różnych dziedzin wyszkolenia (saperskie, musztra, strzeleckie i inne).

Tematy taktycznego wyszkolenia, jak również przeprowadzenie ćwiczeń wyszkolenia strzeleckiego i innych, winne być tak opanowane, żeby w ciągu każdych dwóch tygodni szkolenia, oddziały i dywizje jako całość — zdołały opanować program w takim stopniu, by to dawało rękojmię dokładnego i praktycznego opanowania wszystkich zagadnień, koniecznych w podstawowych rodzajach walki.

Dlatego też przede wszystkim należy opanować zagadnienie natarcia i obrony początkowo w ramach kompanii, następnie baonu i pułku.

Dowódca dywizji i dowódca pułku winni realnie obliczać czas na szkolenie i ściśle kontrolować jego wykorzystanie.

Nie wolno ani jednej minuty tracić bezczynnie, a w szczególności na długie przemarsze do rejonu ćwiczeń. Z drugiej strony należy dążyć do tego, by i d-ca i strzelec mieli 8 godzin odpoczynku (snu), dlatego też, jeżeli plac ćwiczeń jest oddalony ponad 3 km od miejsca zakwaterowania, oddziały wyprowadzać do tego rejonu, na cały dzień *celem przerobienia całego tematu w terenie*, organizując zaopatrzenie w strawę na placu ćwiczeń.

Zabronić kategorycznie odrywania żołnierzy od zajęć w okresie wyszkolenia. Do służby wartowniczej i wewnętrznej wyznaczać tylko konieczną ilość ludzi, sprawdzając uprzednio celowość ustalonych posterunków.

Do prac gospodarczo-administracyjnych wyznaczać tylko za zezwoleniem dowódcy oddziału. Odprawy i zbiórki przeprowadzać wyłącznie za zezwoleniem dowódcy oddziału i to w czasie wolnym od ćwiczeń.

Wszyscy dowódcy i oficerowie sztabów winni stale uczyć i pomagać podkomendnym i ściśle kontrolować bieg wyszkolenia. Dowódcy oddziałów winni mieć opracowane plany gospodarcze (praca oddziałów roboczych, plan wykorzystania transportu, zaopatrzenie w sprzęt pomocniczy, udział kwatermistrzostwa w ćwiczeniach itp.).

Regularne wydawanie posiłków jest jednym z najważniejszych czynników normalnego toku zajęć, dlatego też ta sprawa powinna być należycie zorganizowana i być stałą troską dowódców wszystkich szczebli.

III.

ORGANIZACJA WYSZKOLENIA.

1. Dowódca dywizji opracowuje rozkaz wyszkoleniowy, do którego dołącza kalendarzowy plan zajęć i przydział do pułków oddziałów specjalnych dla współdziałania. W planie kalendarzowym należy uwzględnić zajęcia z dowódcami, plan kontroli i plan szkolenia sztabów i dowództwa dywizji.

Przydzielając artylerię należy uwzględnić następujące zasady:

- pułk artylerii w pełnym składzie przydzielać na wszystkie ćwiczenia dywizyjne;
- dywizjony artylerii przydzielać do każdego pułku piechoty na ćwiczenia;

- prócz tego na każde ćwiczenia pułkowe i 9 ćwiczeń baonowych przydzielać d-ców dywizjonów ze sztabami (ze środkami łączności, zwiadem i obserwacją);
- baterie 45 mm dział przydzielać na wszystkie ćwiczenia baonowe.

2. Dowódca i sztab pułku po otrzymaniu rozkazu wyszkoleniowego z dywizji opracowują:

- a) miesięczny plan szkolenia z podziałem i wyszczególnieniem zajęć na każdy tydzień, uwzględniając przeprowadzenie ćwiczeń kompanijnych, baonowych i pułkowych;
- b) plan zajęć oficerskich z zaznaczeniem jakie ćwiczenia prowadzi d-ca pułku i jakie szef sztabu;
- c) plan wspólnych ćwiczeń pododdziałów strzeleckich z pododdziałami specjalnymi.
Baterie moździerzy 120 mm, dział 76 mm i 45 mm, biorą udział w pełnym składzie w ćwiczeniach pułkowych i dywizyjnych. Prócz tego każda z baterii moździerzy 120 mm bierze udział w ćwiczeniach batalionowych, działa 76 mm biorą udział w ćwiczeniach kompanijnych i batalionowych swego pułku.
- d) plan przydziału strzelnic, placów ćwiczebnych, poligonów, broni i sprzętu;
- e) wskazówki organizacyjne i metodyczne dla przeprowadzenia ćwiczeń pododdziałów specjalnych;
- f) plan kontroli i pomocy w wyszkoleniu.

3. Dowódca batalionu opracowuje na każdy miesiąc:

- a) rozkład zajęć dla pododdziałów z rozbięciem na poszczególne tematy, dni i godziny;
- b) plan zajęć z podoficerami batalionu w/g ich specjalności;
- c) wskazówki organizacyjne do ćwiczeń kompanii strzeleckich, CKM, moździerzy i plutonu RPP;
- d) plan wspólnych ćwiczeń kompanii strzeleckich z CKM, moździerzami, plutonem RPP i plutonem dział 45 mm;
- e) przydział placów ćwiczebnych, strzelnic, sprzętu wyszkoleniowego, broni itp.;
- f) plan służby wartowniczej i prac gospodarczych;
- g) plan kontroli i pomocy w pododdziałach.

4. Dowódca kompanii opracowuje szczegółowy rozkład zajęć i tematów na każdy tydzień i każdy dzień.

5. Wszyscy dowódcy są odpowiedzialni za wyszkolenie podkomendnych. Dowódcy winni osobiście prowadzić ćwiczenia, obserwując wykonanie każdego strzelca, pomagać mu i usuwać z miejsca wszystkie niedociągnięcia.

W związku z tym każdy dowódca kompanii winien prowadzić ewidencję przerobionego materiału i uczestników ćwiczenia, by przy następnym ćwiczeniu uzupełnić opuszczony materiał.

Kontrola stopnia przygotowania pododdziału, strzelca i dowódcy przeprowadza się w czasie ćwiczeń i zajęć.

Dowódcy pododdziałów, oddziałów i jednostek winni dokładnie znać stopień wyszkolenia swoich podkomendnych, niezwłocznie doszkalać słabych, dążąc, by całość była wyszkolona jednolicie.

W tym celu dowódcy kompanii prowadzą szczegółowy dziennik lekcyjny i dziennik zajęć.

IV.

WSKAZÓWKI METODYCZNE.

1. Przy wyszkoleniu i wychowaniu dowódców i strzelców kłaść nacisk na ścisłe i regulaminowe wykonywanie rozkazów, zarządzeń i instrukcji.

Dowódca winien być wymagający zarówno w stosunku do żołnierza jak i do siebie, bacząc, by nie było wypadków wykroczenia przeciwko regulaminom i instrukcjom.

Natychmiastowe wykonanie rozkazów winno stać się zasadą każdego dowódcy i strzelca, zaś powtarzanie otrzymanego rozkazu obowiązuje każdego szeregowego.

Dowódcy i oficerowie sztabów winni stale kontrolować wykonanie wydawanych rozkazów i zarządzeń.

2. Ćwiczenia oddziałów prowadzić w warunkach zbliżonych do rzeczywistości i stwarzać dla celów wyszkoleniowych coraz trudniejsze warunki.

Zajęcia przeprowadzać dziennie — nocne, przy każdej pogodzie; stosować alarmy lotnicze i gazowe oraz zasłony dymne. Zaprawiać oddziały w odbywaniu długich marszów.

Na zajęcia nocne przeznaczyć nie mniej jak 30—40 % całego okresu szkolenia, przeznaczonego na wyszkolenie bojowe i specjalne. Ćwiczenie bojowe prowadzić w urozmaiconym terenie.

3. Zwracać uwagę na musztrę, bez względu na rodzaj ćwiczeń terenowych. W żadnym wypadku nie obniżać dyscypliny w polowych warunkach.

Wykorzystywać wszelkie przemarsze: po strawę, do kąpieli, na ćwiczenia — dla podniesienia dyscypliny marszowej pododdziałów.

Przemarsze na ćwiczenia i z powrotem wykorzystać dla ugruntowania pokonywania przeszkód terenowych: stosować ataki lotnictwa i gazów, jak również ataki broni pancernej

W tym celu zarządzać przemarsze po drogach, posiadających różne przeszkody i ukrycia: płoty, rowy, zagajniki, wzgórza, itp. Przez osiedla pododdziały powinny przechodzić we wzorowym porządku.

4. Prace saperskie przeprowadzać w warunkach ćwiczeń bojowych przy zastosowaniu obserwacji, ochrony, rozpoznania, odparcia ataków i t. p.

5. W ćwiczeniach dwustronnych pododdziały odpowiednio zmieniać, by wszyscy mogli przerabiać zadanie własne i npla.

Zadaniem ćwiczeń dwustronnych jest:

- nauczyć strzelców techniki działania;
- nauczyć dowódców kierowania swymi pododdziałami w ramach danego ćwiczenia, jak również opanowania organizacji współdziałania wewnątrz pododdziału wraz z przydzielonymi i wspierającymi środkami.

6. Przy przeprowadzaniu ćwiczeń bojowych kierować się następującymi wytycznymi:

- ćwiczenia urozmaicać, by zaciekawiały i szkoliły zarówno dowódców jak i strzelców;
- w wyniku przeprowadzonego ćwiczenia dowódca i strzelec winni opanować przerobiony temat;
- na następnych powtarzających się ćwiczeniach (np. obrona w dzień, obrona w nocy, obrona osiedla) nabyte wiadomości i doświadczenia należy uzupełniać i ugruntować;

- w czasie ćwiczeń na podobne tematy zwracać uwagę na te zagadnienia, które są słabiej opanowane i dążyć do ich uzupełnienia.

V.

SPOSÓB PROWADZENIA ĆWICZENIA TAKTYCZNEGO.

1. Pierwsze ćwiczenie taktyczne przeprowadza wyższy d-ca (kompanijne — dowódca batalionu lub zastępca; baonowe — dowódca pułku, z-ca lub szef sztabu).

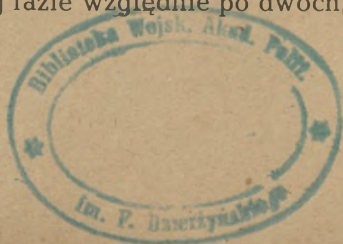
Powtórkę ćwiczenia przeprowadzają dowódcy pododdziałów samodzielnie na podstawie otrzymywanych wskazówek od wyższego d-cy podczas pierwszego ćwiczenia.

2. Przy organizowaniu i przeprowadzaniu ćwiczeń należy:

- a) zapoznać się z tematem ćwiczenia i jego zadaniem;
- b) określić ogólny cel ćwiczenia;
- c) wskazać zadanie strzelcom, dowódcom i pododdziałom;
- d) Zapoznać się z odpowiednimi punktami regulaminu i instrukcji;
- e) dokonać wyboru terenu;
- f) określić w terenie gdzie, w jakiej kolejności i przy jakiej sytuacji przerabiać nakazane tematy;
- g) opracować plan ćwiczeń i konieczne dane;
- h) dokonać podziału czasu;
- i) określić konieczne środki łączności, maskowanie, sprzęt i t. p.;
- j) przygotować założenie i plan ćwiczenia (dla drużyny, plutonu, kompanii — w rodzaju notatek);
- k) przeinstruować uczestników ćwiczenia w terenie, sprawdzić przygotowanie się żołnierzy, markujących npla i urządzić plac ćwiczeń;
- l) ćwiczenie rozpoczynać wprowadzeniem ćwiczącego pododdziału w sytuację bojową.

3 Ćwiczenia taktyczne początkowo dzielić na szereg kolejnych faz. Każdą z faz przeprowadzać osobno, jeżeli wymaga tego konieczność, nawet powtarzać kilka razy aż do zupełnego opanowania.

Po każdej fazie względnie po dwóch, trzech, przeprowadzać omówienie.

Celowym jest po przerobieniu materiału fazami, powtórzyć później jako całość.

4. Omówienie zajęć i ćwiczeń taktycznych (pluton-dywizja) przeprowadzać bezwzględnie po każdym ćwiczeniu. W omówieniu nie tyle wykazywać niedociągnięcia, ile wyjaśniać, a w razie potrzeby pokazać, jak należy wykonywać.

5. Wyszkołenie strzeleckie, saperskie i p-gazowe, jak również organa zaopatrzenia należy wprowadzać do kompletu zagadnień przerabianych na ćwiczeniach.

Przebieg ćwiczenia (przykład).

Temat: Kompania w natarciu.

I f a z a.

Po zajęciu przez kompanię podstawy wyjściowej do natarcia, dowódca baonu wprowadza dowódcę kompanii w sytuację bojową.

Dowódca kompanii wysyła ubezpieczenie, organizuje obserwację (kompanijny p. o.) wyznacza dyżurne pododdziały do zwalczania czołgów i lotnictwa, daje rozkaz do okopania się.

Dowódca baonu sprawdza rozmieszczenie oddziału, stan broni i sprzętu, granatów ręcznych; stawia zadanie bojowe dowódcy kompanii.

II f a z a.

Dowódca kompanii, po zapoznaniu się z zadaniem, nakazuje dowódcom środków ogniowych zająć podstawę wyjściową do natarcia; po osobistym przeprowadzeniu rozpoznania wspólnie z dowódcami plutonów i d-cami środków wsparcia, daje rozkaz do organizacji współdziałania w terenie tak wewnątrz kompanii, jak i z dowódcami przydzielonych środków wsparcia, organizuje łączność wewnątrz kompanii, z d-cą baonu i z sąsiadami z lewa.

Dowódca baonu sprawdza znajomość zadania przez dowódcę kompanii i prawidłowość organizacji współdziałania.

III f a z a.

Dowódcy plutonów wydają swoje rozkazy. Plutony w ukryciu zajmują wskazane im stanowiska na podstawie wyjściowej do natarcia.

Dowódcy plutonów zarządzają okopanie się, wystawiają obserwatorów i organizują ogień do odparcia możliwych ataków npla z ziemi i z powietrza.

Dowódcy drużyn dają zadania swoim drużynom. Dowódca baonu sprawdza: przystosowanie się pododdziałów do terenu, odstępy i odległości między nimi, prawidłowość rozmieszczenia środków ogniowych, organizację obrony p-panc., p-lot. i p-gaz., wykopanie okopów, organizację obserwacji (p. o. d-ców).

Sprawdza każdą drużynę i usuwa z miejsca zauważone usterki. Przy sprawdzaniu obecni są: d-ca kompanii i d-ca plutonu sprawdzanej drużyny.

IV f a z a.

CKM-y i RKM-y prowadzą ogień po uprzednim otwarciu ognia moździerzy i artylerii. Kompania w szyku bojowym posuwa się na pierwszą pozycję ogniową; ruch naprzód rozpoczyna się na sygnał dowódcy kompanii jednoczesnym skokiem całej kompanii.

Dowódca baonu, przez kilkakrotne powtórzenie ćwiczenia, dąży do osiągnięcia: energicznego skoku, utrzymania kierunku plutonami (tyralierą); prawidłowego wydawania rozkazów przez dowódców plutonów i drużyn, ścisłego współdziałania ognia i ruchu, okopywania się na nowym stanowisku ogniowym.

Po zajęciu pierwszej pozycji ogniowej, dowódca nakazuje dalsze okopywanie się, zbiera dowódców, przeprowadza krótkie omówienie, ujawnia zauważone braki, wyjaśnia jak postępować prawidłowo.

W dalszym ciągu ćwiczenia dowódca baonu, za pomocą tarcz i pozorowania oznacza ogień npla i sprawdza prawidłowość działania kompanii podczas zajmowania następnych punktów ogniowych.

Na sygnał dowódcy kompanii skok rozpoczyna jeden pluton, następnie drugi, trzeci i środki przydzielone, które muszą zmienić stanowiska ogniowe; przy słabym ogniu npla skok wykonuje się jednocześnie całą kompanią.

Celem usunięcia błędów, niektóre plutony należy wracać i powtarzać skoki ponownie. Po zajęciu stanowisk ogniowych plutony organizują ogień (w zależności od odległości od npla); dowódca batalionu przerabia z dowódcami kompanii techniczne

zadania przy posuwaniu się kompanii do przodu, z dowódcami środków ogniowych — zmianę stanowisk.

Po wykonaniu tego ćwiczenia dowódca baonu przeprowadza omówienie. Jeżeli czas przeznaczony na ćwiczenie pozwala, to wówczas przeprowadza się przejście na następne stanowisko ogniowe, celem przećwiczenia skoków małymi grupami i pojedynczo.

Celem powtórzenia ćwiczenia należy wracać pododdział na podstawę wyjściową *ruchem tyralierki wstecz, nie dopuszczając do chaosu.*

Ruch wsteczny przeprowadzać w ten sam sposób jak i do przodu, tylko marszem i zamiast rozkazu „naprzód” podawać rozkaz „w tył”. Przed powrotem dowódca plutonu wskazuje stanowisko, które ma być zajęte przez tyralierkę.

Po takim przerobieniu ćwiczeń z plutonami, dowódca baonu wraca kompanię na podstawę i powtarza ćwiczenie całą kompanią, usuwając przytym ujawnione braki. W końcu ćwiczenia przeprowadza ogólne omówienie i podaje wynik opanowania ćwiczenia.

VI.

ZASADNICZE ZADANIA SZKOLENIA.

Natarcie i obrona — jako zasadnicze rodzaje walki, winne być w całości opanowane przez oddziały i pododdziały dywizji.

Podstawowym zadaniem szkolenia oddziałów jest:

- nauczyć szybkiego zorganizowanego natarcia, w ścisłym współdziałaniu z dowódcami przydzielonych broni i służb;
- nauczyć okrążania npla i niszczenia jego ludzkich sił i środków materialnych;
- nauczyć umiejętności utrzymania zdobytych terenów, zwalczania przeciwwuderzeń piechoty, czołgów i ataków lotnictwa npla;
- nauczyć obrony przeciw czołgom, piechocie i lotnictwu,
- prowadzenia w razie potrzeby uporczywych walk w okrążeniu i wyjścia z okrążenia z najmniejszymi stratami.

Osiągnięcie tych zadań wymaga od wszystkich oddziałów i pododdziałów doprowadzenia do zautomatyzowania umiejętności:

- prawidłowej organizacji ubezpieczenia bojowego, żeby nagle i w żadnych warunkach nie być zaskoczonym tak z lądu, jak i z powietrza;
- stale, tak w natarciu, jak i w obronie, być gotowym do odparcia ataków lotnictwa i czołgów npla;
- umiejętnie wykorzystać teren do szybkiego posuwania się naprzód;
- szybko i dokładnie okopywać się w każdej sytuacji, niezależnie od jej długotrwałości, przyczym przy każdej nadarzającej się okazji pogłębiać prace ziemne aż do pełnego profilu;
- we wszystkich wypadkach rozmieszczać w terenie środki ogniowe tak, by każdy kierunek, mogący być zagrożony przez ewentualne pojawienie się czołgów, znajdował się pod niszczycielskim ogniem; wszyscy strzelcy winni być gotowi do odparcia czołgów granatami, a piechoty — skutecznym ogniem, a tym samym zapewnić szybkie posuwanie się naprzód lub stałą obronę;
- ściśle wykonywać wszystkie rozkazy dowódców, uporczywie dążyć do wykonania zadania bez względu na napotymane trudności.

VII.

INSTRUKTORSKO-METODYCZNE SZKOLENIE OFICERÓW I PODOFICERÓW.

Dużą rolę w szybkim i dokładnym opanowaniu przez szeregowych programu odgrywa: dokładne przygotowanie prowadzących ćwiczenia, sprzęt pomocniczy i wzorowe, metodycznie prawidłowe przeprowadzanie ćwiczeń. Jest to podstawą kontroli i udzielenia pomocy ze strony dowódców i sztabów.

Na wszystkich ćwiczeniach npla oznaczać tarczami i nie-dużą ilością ludzi.

Place ćwiczeń urządzać stosownie do tematu ćwiczenia (okopy, rowy łącznikowe, drut kolczasty, minowanie, punkty orientacyjne itp.).

2. Dowódcy wszystkich stopni winni dążyć do nauczania szeregowych dokładnego wykonywania swoich szynności w walce w/g ich specjalności.

Podstawową metodą szkolenia jest umiejętny pokaz zasad działania, cierpliwe i stanowcze poprawianie błędów, systematyczne nauczanie do całkowitego opanowania programu.

Każde ćwiczenie winno być poprzedzone pokazowym wykonaniem działań w całości, poczym powtórzone fazami i krótkim objaśnieniem.

Szeregowych szkolić przeprowadzając ćwiczenie fazami, następnie powtórzyć w całości.

Dążyć początkowo do osiągnięcia prawidłowego i ścisłego wykonywania czynności, poczym przechodzić do doskonalenia szybkości, sprytu i zmechanizowania w wykonywaniu.

3. Dowódcy ćwiczący winni mieć zawsze szczegółowo opracowane programy zajęć (konspekty) przerabianego tematu.

4. Zajęcia instruktorsko-metodyczne z oficerami i podoficerami przeprowadzać codziennie po 1—2 godziny w czasie po ćwiczeniach, w/g uprzednio sporządzonego planu.

Ćwiczenia praktyczne przeprowadzać w terenie.

Ćwiczenia te przeprowadzają.

— dowódcy batalionów z dowódcami plutonów.

— dowódcy kompanij z dowódcami drużyn.

Przed ćwiczeniem taktycznym i kompanijnym instruowanie przeprowadza dowódca pułku.

5. Nieprzygotowanego dowódcy do przeprowadzenia ćwiczeń nie dopuszczać.

6. Zasad współdziałania uczyć od pierwszego okresu szkolenia.

Wyszkolenie pojedynczego strzelca doskonalic na wszystkich ćwiczeniach bojowych, dążąc do dokładnego opanowania zasad i sposobów wykonywania ich obowiązków.

VIII.

WYSZKOLENIE PERSONELU KWATERMISTRZOSTWA

1. Szkolenie personelu kwatermistrzostwa pułku i dywizji winno odbywać się.

— taktycznie — w grupach zależnie od szczebla (20 % szkolenia);

— praktycznie — w grupach w/g specjalności (30 % szkolenia);

- organizacja i kierownictwo — przy sztabowych i taktycznych ćwiczeniach (50 % szkolenia).

2. Szkolenie specjalne przeprowadzają szefowie służb pułku i dywizji, inne rodzaje szkolenia prowadzą szefowie sztabów i dowódcy oddziałów i jednostek.

Podczas szkolenia dążyć do:

- otrzymania jasnego obrazu w prowadzeniu współczesnej walki;
- stałej znajomości roli i miejsca służb w walce oddziałów i pododdziałów;
- umiejętności i kierowania organami służb w każdej sytuacji bojowej;
- doskonalenia w szybkim wykonywaniu rozliczeń i sprawozdań;
- umiejętności organizowania ubezpieczeń i obrony służb kwat.

3. Wszystkie służby winne być przeszkolone i dostosowane do działań w warunkach współczesnej walki i umieć: maskować się, okopywać, samodzielnie bronić się przed nalotami lotnictwa i atakami czołgów oraz przed napadem drobnych grup npla, które przedarły się na tyły (dywersanci, spadochroniarze, itp).

4. Służby kwat. biorą udział we wszystkich ćwiczeniach kompanijnych, baonowych, pułkowych i dywizyjnych;

- całością, jeżeli wszystkie służby są skompletowane;
- częściowo, jeżeli mają być rozpracowane poszczególne rodzaje służb (np. na jednym ćwiczeniu — sposób zaopatrzenia w żywność, na drugim — służba sanitarna).

We wszystkich jednak wypadkach sprawa wyżywienia i służba zdrowia winne być szczegółowo zorganizowane. —

Programy wyszkolenia podoficerów, oficerów i sztabów będą wydane dodatkowo.

SZEF DEPARTAMENTU PIECHOTY I KAWALERII

(—) SANKOWSKI

gen. bryg.

**Ogólny podział czasu
przeznaczonego na szkolenie dywizji piechoty.**

L. p.	Miesiąc	Ilość dni				Godzin szkolenia
		Ogółem	świętecz- nych	gospod.	szkolenia	
1.	Październik	15	2	1	12	92
2.	Listopad	30	5	3	22	166
3.	Grudzień	31	8	3	20	144
4.	Styczeń	31	6	3	22	164
5.	Luty	28	5	3	20	150
6.	Marzec	31	4	3	24	184
7.	Kwiecień	30	6	3	21	156
8.	Maj	31	9	3	19	134
9.	Czerwiec	30	5	3	22	166
10.	Lipiec	31	5	3	23	174
11.	Sierpień	31	5	3	23	174
12.	Wrzesień	30	5	3	22	166
	Razem	349	65	35	250	1870

U w a g a : Normalny dzień szkolenia — 8 godzin.
 przedświąteczny dzień szkolenia — 6 godzin.
 16 dni października przeznaczono na zwolnienie starego
 rocznika i wcielenie młodego.

**Podział godzin
według przedmiotów dla pododdziałów dywizji piechoty.**

L.p.	Przedmiot	Kompanie strzelc.	Kompanie fizylier.	Kompanie C. K. M.	Kompanie R. P. P.	Kompanie moździerzy	Kompania zwiadowc.	Pluton zwiadowc. pieszych	Pluton zwiadowc. konnych.	Pluton saperów	Pluton chemiczne	Kompania łączności	Kompanie sanitarne	Kompanie transport
1	Praca polityczno-wychowawcza	208	208	208	208	208	208	208	208	208	208	208	208	208
2	Wyszkolenie bojowe	732	192	252	232	242	632	632	347	92	670	100	332	80
3	Wyszkolenie strzeleckie		540	480	500	490				316	62		105	
4	Musztra	320	320	320	320	320	320	320	258	250	210	100	54	50
5	Wychowanie fizyczne	120	120	120	120	120	120	120	80	120	120	120	120	40
6	Wyszkolenie konne	180	180	180	180	180	180	180	180	180	180	130	120	20
7	Wyszkolenie saperskie	—	—	—	—	—	—	—	387	—	—	—	—	—
8	Wyszkolenie przeciwgazowe	80	80	80	80	80	80	80	80	—	80	42	40	—
9	Regulaminy (nauka służb)	40	40	40	40	40	40	40	40	40	—	40	40	10
10	Terenoznawstwo	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	40
11	Łączność	28	28	28	28	28	128	128	128	40	28	38	28	20
12	Wyszkolenie sanitarne	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	—	12	—
13	Wyszkolenie weterynaryjne	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	22	—	22
14	Inne rodzaje broni	10	10	10	10	10	10	10	60	10	10	10	10	30
15	Transporty	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
16	Wyszkolenie specjalne	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
17	Godziny dyspozycyjne	—	—	—	—	—	—	—	—	462	150	984	683	148
	Razem	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	—	40	—
		1870	1870	1870	1870	1870	1870	1870	1870	1870	1870	1870	1870	696

Uwaga: Wyszkolenie bojowe: w liczniku ćwiczenia zespolowe, w mianowniku wyszkolenie bojowe specjalne.

Roczny podział godzin wyszkolenia dywizji piechoty.

L.p.	Przedmiot	Liczba osób	Miesiące											
			X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
1	Praca polityczno-wychowawcza	208	18	18	16	16	16	18	16	18	18	20	18	16
2	Wyszkolenie bojowe:													
	a) wyszkolenie pojed. strzelca	80	30	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) wyszkolenie drużyny	120	—	30	60	—	—	30	—	—	—	—	—	—
	c) wyszkolenie plutonu	84	—	—	20	32	—	—	32	—	—	—	—	—
	d) wyszkolenie kompanii	152	—	—	—	16	16	—	14	38	68	—	—	—
	e) wyszkolenie batalionu	127	—	—	—	—	8	—	—	—	—	54	60	—
	f) wyszkolenie pułku	94	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44	50
	g) wyszkolenie dywizji	80	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80
3	Wyszkolenie strzeleckie	320	14	32	14	36	38	26	30	30	28	24	28	20
4	Musztra	120	10	20	10	8	10	20	10	6	10	16	—	—
5	Wychowanie fizyczne	180	10	10	10	20	18	24	20	20	20	22	6	—
6	Wyszkolenie saperskie	80	—	4	—	6	6	28	8	10	4	4	10	—
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40	—	—	—	4	8	12	2	2	4	8	—	—
8	Regulaminy (nauka służb)	50	10	—	4	10	10	8	4	4	—	—	—	—
9	Terenoznawstwo	28	—	2	—	4	8	4	4	2	2	2	—	—
10	Łączność	12	—	—	2	4	—	4	—	—	—	2	—	—
11	Inne rodzaje broni	12	—	—	—	4	—	2	2	—	2	2	—	—
12	Transporty	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16	—	—
13	Wyszkolenie sanitarne	22	—	—	—	2	2	4	4	4	2	4	—	—
14	Wyszkolenie weterynaryjne	10	—	—	—	2	2	4	2	—	—	—	—	—
15	Godziny dyspozycyjne	40	—	—	8	—	8	—	8	—	8	—	8	—
	Razem	1870	92	166	144	164	150	184	156	134	166	174	174	166

-Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	732
3	Wyszkolenie strzeleckie	320
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne	180
6	Wyszkolenie saperskie	80
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy (nauka służb)	50
9	Terenoznawstwo	28
10	Wyszkolenie łączności	12
11	Zaznajomienie z innymi rodzajami wojsk	12
12	Transporty samochodowe i kolejowe	16
13	Wyszkolenie sanitarne	22
14	Wyszkolenie weterynaryjne	10
15	Godziny dyspozycyjne d-cy pułku	40
	Razem	1870

Praca polityczno-wychowawcza.

Na pracę polityczno-wychowawczą przeznaczyć:

1. 4 godziny tygodniowo na pogadanki (wtorki i piątki po 2 godziny),

2. po 30 minut codziennie w godzinach wieczornych na gawędy i prace świetlicowe oraz po 15 minut na informację prasową,

3. dla szeregowych w porze przedpołudniowej, dla podoficerów w godzinach popołudniowych.

Wychowanie polityczne prowadzić w/g specjalnego programu Głównego Zarządu Polityczno-Wychowawczego W.P.

WYSZKOLENIE BOJOWE. — 732 godz.
Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

Temat	Wyszczególnienie	Godzin	Zimą	Latem
	Wyszkolenie pojedynczego strzelca — 80 godz.			
1	Ogólne obowiązki strzelca w walce	4	—	4
2	Strzelec-observator	6	—	6
3	Strzelec-łącznik	6	—	6
4	Strzelec-amunicyjny	6	—	6
5	Strzelec-woźnica	4	—	4
6	Czynności szperaczy na rozpoznaniu	6	—	6
7	Czynności szperaczy w ubezpieczeniu marszo- wym	6	—	6
8	Czujka i podsłuch	6	—	6
9	Czynności strzelca podczas natarcia	20	—	20
10	Czynności przy oczyszczaniu od npla okopów i rowów łącznikowych	8	—	8
11	Czynności strzelca w obronie i walka z czoł- gami	8	—	8
	Razem	80	—	80
	Wyszkolenie drużyny — 120 godz.			
12	Drużyna w marszu ubezpieczonym	8	8	—
13	Drużyna na rozpoznaniu	8	4	4
14	Drużyna w natarciu	20	8	12
15	Szturm drużyny na punkt ogniowy npla . . .	16	8	8
16	Natarcie na osiedle i walka wewnątrz osiedla	12	12	—
17	Natarcie w lesie	8	8	—
18	Drużyna w obronie	12	6	6
19	Drużyna w obronie osiedla	10	10	—
20	Drużyna w ubezpieczeniu boj. podczas na- tarcia	8	8	—
21	Drużyna na placówce	8	8	—
22	Drużyna na rozpoznaniu nocnym	10	10	—
	Razem	120	90	30

Temat	Wyszczególnienie	Godzin	Zimą	Latem
	Wyszkolenie plutonu — 84 godz.			
23	Pluton w marszu ubezpieczonym	8	8	—
24	Pluton na rozpoznaniu	8	8	—
25	Pluton w natarciu	14	8	6
26	Pluton w obronie	12	6	6
27	Pluton w ubezpieczeniu bojowym	8	4	4
28	Pluton w ubezpieczeniu postoju	8	8	—
29	Pluton na rozpoznaniu nocnym	8	4	4
30	Cwiczenie taktyczne ze strzelaniem bojowym na temat: „natarcie i szturm plutonu i walka w głębi obrony”	12	6	6
31	Natarcie z pokonaniem odcinka zagazowanego	6	—	6
	Razem	84	52	32
	Wyszkolenie kompanii — 152 godz.			
32	Kompania w marszu ubezpieczonym	8	4	4
33	Kompania na rozpoznaniu	8	4	4
34	Kompania w natarciu	12	8	4
35	Natarcie na umocniony rejon i silnie umoc- nioną pozyc.	8	—	8
36	Szturm DGO (DZGO)	8	—	8
37	Natarcie na osiedle i walka w nim	12	—	12
38	Natarcie z forsowaniem rzeki	12	—	12
39	Natarcie w lesie	8	—	8
40	Natarcie w nocy	8	—	8
41	Kompania w obronie	14	8	6
42	Luzowanie kompanii	8	—	8
43	Obrona w nocy	10	—	10
44	Obrona osiedla	10	—	10
45	Obrona w lesie	8	4	4
46	Obrona rzeki	10	—	10
47	Kompania w ubezpieczeniu postoju	8	4	4
	Razem	152	32	120
	Wyszkolenie batalionu — 122 godz.			
48	Natarcie i szturm baonu na silnie umocnio- nego npla	12	—	12
49	Natarcie i szturm osiedla	8	—	8
50	Natarcie w nocy	8	8	—
51	Natarcie w lesie	6	—	6

Temat	Wyszczególnienie	Godzin	Zimą	Latem
52	Natarcie z forsowaniem rzeki	8	—	8
53	Marsz i walka spotkaniowa	10	—	10
54	Obrona pozycyjna	12	—	12
55	Obrona w nocy	6	—	6
56	Obrona ruchowa	8	—	8
57	Obrona umocnionych rejonów	6	—	6
58	Obrona osiedla	6	—	6
59	Obrona lasu	8	—	8
60	Obrona rzeki	8	—	8
61	Wycofanie się batalionu z walki	8	—	8
62	Batalion w ubezpieczeniu postoju	8	—	8
Razem		122	8	114
Wyszkolenie pułku — 94 godz.				
63	Pułk w marszu ubezpieczonym	8	—	8
64	Natarcie i złamanie obrony npla	8	—	8
65	Walka w okrążeniu i wycofanie się z niego	8	—	8
66	Natarcie w nocy	8	—	8
67	Natarcie na osiedle	6	—	6
68	Natarcie z forsowaniem rzeki	8	—	8
69	Pościg	8	—	8
70	Bój spotkaniowy	8	—	8
71	Pułk w obronie stałej	8	—	8
72	Pułk w obronie ruchowej	8	—	8
73	Obrona osiedla	8	—	8
74	Transport samochodami	8	—	8
Razem		94	—	94
Wyszkolenie dywizji — 80 godz.				
75	Marsz ubezpieczony i walka spotkaniowa przy zagrożeniu atakiem lotniczym	8	—	8
76	Dywizja w obronie	12	—	12
77	Natarcie dywizji, wzmocnionej czołgami i lotnictwem, na kierunku głównym. Zlikwidowanie uderzenia na oba skrzydła	12	—	12
78	Cwiczenia w obozie letnim	48	—	48
Razem		80	—	80
Ogółem		732	228	504

WYSZKOLENIE BOJOWE — 732 godziny.

Wyszkolenie pojedynczego strzelca — 80 godzin.

Temat 1. Ogólne obowiązki strzelca w walce. — 4 godziny.

Reg. Walki Piech. cz. I §§ 29—35.

Temat 2. Strzelec obserwator — 6 godz.

Obowiązki obserwatora w walce (objaśnienie zadania). Wybór miejsca do obserwacji. Urządzenie i maskowanie punktu obserwacyjnego. Sposób obserwowania. Wyszukiwanie celów. Określanie odległości. Wskazywanie celów. Meldowanie o spostrzeżeniach. Zapisywanie wyników obserwacji. Sposób wyboru i zajęcia punktu obserwacyjnego w nocy. Wyszukiwanie celów określanie odległości i wskazywanie. Obserwacja działań npla, sąsiadów oraz sygnałów dowódcy. Sposoby obserwacji terenu npla w nocy. Szczegóły obserwacji w nocy, w kurzu, w terenie zadymionym.

Reg. Walki Piech. cz. I §§ 36—38.

Temat 3. Strzelec — łącznik. — 6 godz.

Obowiązki łącznika. Otrzymanie pisemnego i ustnego rozkazu (meldunku). Wyjaśnienie treści rozkazu (meldunku) i powtórzenie go. Zapoznanie się z drogą marszu. Zasady posuwania się łącznika. Zachowanie się przy napotkaniu npla. Zasady wręczenia meldunku (rozkażu) dowódcy.

Przyjęcie meldunku (rozkażu) od łącznika przez dowódcę drużyny, powrót łącznika do dowódcy, który wysłał meldunek (rozkaz). Czynności łącznika w wypadku ranienia go, wzięcia do niewoli lub niespodziewanej choroby. Zasady doręczania i przekazywania meldunku.

Reg. walki Piech. cz. I §§ 43—45

Temat 4. Strzelec — amunicyjny. — 6 godz.

Obowiązki amunicyjnego. Sposoby donoszenia amunicji. Zaopatrzenie pododdziałów w smary, wodę i części zapasowe. Ładowanie amunicją taśm i magazynków. Sposoby posuwania się z amunicją w otwartym i zakrytym terenie.

Reg. Walki Piech. cz. I. § 42.

Temat 5. Strzelec-woźnica — 4 godz.

Obowiązki woźnicy. Dostarczanie broni i amunicji. Znajomość stanowisk ogniowych, punktu amunicyjnego, ukrytych

dróg dojazdu. Maskowanie wozów. Okopy dla samoobrony i dla koni. Pojenie i furazowanie koni. Dopasowanie uprzęży. Czynności w razie zachorowania konia. Pielęgnacja koni.

Reg. Walki Piech. cz. I. § 46.

Wyszkolenie pary (grupy) strzelców.

Temat 6. Czynności szperaczy na rozpoznaniu — 6 godz.

Przygotowanie się do rozpoznania. Objaśnienie zadania. Obowiązki szperaczy, oddanie dokumentów osobistych, przegląd i przygotowanie oporządzenia i uzbrojenia. Sposób posuwania się szperaczy w dzień i w nocy. Odległość szperaczy od jądra i łączność z nim. Skryte przejścia od jednego punktu obserwacyjnego do drugiego. Przeszukiwanie przedmiotów terenowych (las, krzaki, jary, pojedyncze zabudowania). Orientacja w/g przedmiotów terenowych. Rozpoznanie przez obserwację w miejscu i w marszu. Wybór miejsca dla obserwacji. Wykorzystanie przedmiotów terenowych. Meldowanie dowódcy patrolu o spostrzeżeniach. Wzięcie do niewoli wartownika, zwiadowcy i podsłuchu npla. Czynności przy spotkaniu się z czołgami motocyklistami, z pojedynczymi ludźmi i małymi grupkami npla. Czynności starszego patrolu przy spotkaniu się z małymi grupkami npla, czołgami i motocyklistami. Meldowanie dowódcy patrolu o spostrzeżeniach. Przyjmowanie i przekazywanie dowódcy wyników obserwacji za pomocą sygnałów. Szperacze na rozpoznaniu nocnym.

Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 106—110. 114—118.

Temat 7. Czynności szperaczy w marszu ubezpieczonym. — 6 godz.

Obowiązki szperaczy w marszu ubezpieczonym. Oddalenie szperaczy od jądra drużyny i łączność z nim (sygnałami, znakami umówionymi). Orientowanie się i utrzymanie kierunku marszu. Czynności szperaczy przy przeglądzie przedmiotów terenowych, (las, krzaki, pojedyncze budynki, osiedla, jary), przy spotkaniu się z pojedynczymi ludźmi i grupami npla, z motocyklistami, przy wykryciu przeszkód, odcinków skażonych, samolotów, czołgów i kawalerii npla.

Czynności szperaczy przy zatrzymaniu się na odpoczynek. Meldunek o spostrzeżeniach.

Pomoce. Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 114—117, 130—132.

Temat 8 Wyszkolenie czujki i podśluchu. — 6 godz.

Obowiązki d-cy czujki i strzelca czujki. Wydanie rozkazu bojowego czujce przez dowódcę placówki. Urządzenie i maskowanie stanowiska. Rozmieszczenie d-cy czujki i strzelca czujki. Hasło i odzew.

Technika obserwacji d cy czujki i strzelca czujki. Sposoby meldowania d-cy o spostrzeżeniach placówki. Czynności czujki w razie pojawienia się pojedynczych ludzi npla, zbiegów, miejscowej ludności i ludzi swego pododdziału. Działanie czujki w razie niespodziewanego napadu npla. Zmiana stanowiska czujki. Służba czujki w nocy. Obowiązki podśluchu i jego skład, oddalenie i podległość. Obowiązki d-cy podśluchu. Otrzymanie zadania przez d-cę podśluchu i wyjaśnienie go pozostałym strzelcom. Skryte wysunięcie się podśluchu na stanowisko. Czynności podśluchu w razie przechodzenia swoich patroli, pojawienia się drobnych grup npla, przy niespodziewanym napadzie na podśluch, w razie wykrycia przygotowania npla do napadu gazowego, natarcia npla. Zakończenie służby podśluchu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 47—54.

Temat 9. Czynności strzelca w natarciu i szturmie — 20 godzin.

Dojście i zajęcie podstawy wyjściowej z zastosowaniem maskowania. Orientowanie się w terenie. Wydanie zadania. Wybór osłony przez strzelca na drodze ruchu i sposoby posuwania się w postawie wyprostowanej, pochylonej i czołganiem. Posuwanie się na nową linię ogniową. Wykorzystanie terenu i przedmiotów terenowych w celu skrytego posuwania się naprzód. Wykorzystanie ognia CKM-u, artylerii i moździerzy do skoku wprzód. Obserwacja pola walki, sygnałów i znaków d-cy. Skryte wyjście na linię ogniową. Technika skoku i czołganie. Okopywanie i maskowanie się. Prowadzenie samodzielnego ognia z karabinu. Wyjście na podstawę szturmową. Zużycie amunicji. Czynności strzelca w natarciu w nocy. Wyjście na podstawę szturmową i okopywanie się na niej. Przygotowanie strzelca na rozkaz d-cy drużyny do szturm, uzupełnienie zapasu amunicji, ładowanie broni, przygotowanie granatów do rzutu. Przejsie do szturm. Pokonywanie przeszkód, niszczenie npla w marszu strzelaniem granatami, bagnetem i kolbą. Walka w okopach. Czynności strzelca przy szturmie ze wsparciem czołgami. Wyjście na podstawę

szturmową. Posuwanie się do szturm wślad za czołgami, utrzymywanie odległości od czołgów. Wykorzystanie sukcesu szturm czołgów w celu zniszczenia npla granatem i bagnetem. Umocnienie się w zajęтым okopie i przystosowanie go do obrony. Odparcie przeciwuderzenia npla. Przygotowanie do szturm na następny przedmiot. Czynności strzelca przy szturmie w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I §§ 5, 9, 19, 29, 30, 31 32, 61—63, 66—69, 71- 74—77, 80, 81, 83.

Temat 10. Czynności grupy strzelców podczas oczyszczania okopów i rowów łącznikowych od npla — 8 godz.

Podział obowiązków w grupie i wydanie strzelcom zadania bojowego. Rozkaz (sygnał, znak umówiony) dowódcy grupy do skoku w okopy (rów łącznikowy). Gwałtowny skok w okop, rów łącznikowy. Połączenie czynności strzelców w okopie z czynnościami strzelców poza okopem. Pokonanie i zniszczenie przeszkód w okopie (rowie łącznikowym). Niszczenie ogniem npla, wychodzącego z okopu. Umocnienie się w zajęтым terenie. Konwojowanie zdobytych jeńców. Czynności w okopie w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. § 80.

Temat 11. Czynności strzelca w obronie i walka z czołgami — 8 godz.

Wydanie strzelcowi zadania bojowego. Wskazanie strzelcowi miejsca jego rozmieszczenia. Oczyszczenie pola obserwacji i ostrzału we wskazanym kierunku. Kopanie i maskowanie stanowiska. Stworzenie zapasu amunicji i urządzenie miejsca dla ułożenia naboju, granatów. Określenie odległości od punktów orientacyjnych i przedmiotów terenowych. Walka ze zniżającymi się samolotami. Szybkie zajęcie stanowiska po przeniesieniu artyleryjskiego ognia npla. Odparcie szturm piechoty npla ogniem, granatem i walka wręcz. Wyrobienie uporczywości w obronie. Okazywanie pomocy koledze ogniem, bagnetem i granatem. Czynności strzelca przy posuwaniu się czołgów npla na okop. Prowadzenie ognia do piechoty npla na czołgach (desant czołgowy) i po odcięciu piechoty od czołgów. Walka z czołgami npla. Zastosowanie granatów przeciwczołgowych. Ukrycie w okopie (schronie) podczas przechodzenia czołgu przez okop. Czułe miejsca w czołgu i samochodzie pancernym. Wybór i urządzenie stanowisk dla grupy strzel-

ców walczących z czołgami. Przystosowanie przedmiotów terenowych i ukryć dla stanowisk ogniowych. Przygotowanie do użycia wiązki granatów, granatów ppanc., min. Organizacja obserwacji. Zestawienie planu działań. Zapewnienie warunków do zaskoczenia czołgów npla. Działania przeciw czołgom, które posuwają się na grupę sąsiadów, przechodzą z boku grupy. Czynności grupy w czasie przejścia czołgów przez okop.

Zniszczenie obsługi uszkodzonego czołgu. Działanie przeciw czołgowi z desantem. Działanie grupy strzelców w walce z czołgami w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 30, 31, 88—91, 96—97.

Wyszkolenie drużyny — 120 godzin.

Temat 12. Drużyna strzelecka w marszu ubezpieczonym — 8 godz.

Działanie drużyny strzeleckiej jako patrol czołowy, boczny i tylny. Zadania wypełniane przez patrol. Odległość patrolu od ubezpieczonego pododdziału. Praca d-cy drużyny na punkcie wyjściowym. Dowodzenie drużyną w marszu. Przeszukiwanie przedmiotów terenowych. Działania d-cy drużyny przy wykryciu przeszkód i odcinków skażonych; podczas napotkania pojedynczych żołnierzy npla, dużych sił, kawalerii, motocyklistów (w okresie zimowym - narciarzy) i przy nalocie lotnictwa. Zajęcie i utrzymanie pozycji ogniowej na dogodnej linii dla zabezpieczenia rozwinięcia się ubezpieczonego pododdziału. Działanie przy zatrzymywaniu się na krótkie i długie odpoczynki.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 127—134.

Temat 13. Drużyna strzelecka na rozpoznaniu. — 8 godz.

Przygotowanie drużyny przed wyjściem na rozpoznanie. Ocena terenu w/g mapy. Wybór punktu wyjściowego i sposób posuwania się. Ustalenie sygnałów dla łączności. Odebranie listów i dokumentów. Wydanie zadania d-cy drużyny. Posuwanie się jądra skokami od jednego punktu obserwacyjnego do następnego. Przeszukiwanie przedmiotów terenowych, wysłanie dodatkowych szperaczy w celu przeszukania lasu, zagajników, pojedynczych zabudowań i urwisk. Utrzymanie łączności między jądrem a szperaczami. Działanie drużyny przy napotkaniu pojedynczych ludzi i drobnych grup npla.

Urządzenie zasadzek, schwytanie jeńców. Działanie drużyny podczas napokania silnego npla. Sporządzenie i wysłanie meldunku. Działanie drużyny po wykonaniu zadania. Ustny meldunek d-cy o wynikach rozpoznania.

Pomoce. Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 103—122, 125—126.

Temat 14. Natarcie drużyny strzeleckiej. — 20 godz.

Przygotowanie do natarcia. Wydanie zadania obserwatorowi. Rozpoznanie terenu. Wydanie zadania strzelcom drużyny. Obserwacja sygnałów i znaków d-cy plutonu. Rozkaz d-cy drużyny do natarcia. Posuwanie się drużyny w szyku bojowym, posuwanie się pod ogniem artylerii, moździerzy i CKM npla. Skryte posuwanie się drużyny od ukrycia do ukrycia. Pokonywanie odkrytych odcinków przez drużynę. Skoki strzelców. Miejsce RKM i zmiana stanowisk. Rozmieszczenie drużyny i strzelców na podstawie wyściowej do natarcia. Urządzenie stanowisk, schronów i maskowanie. Posuwanie się od jednej pozycji ogniowej do drugiej. Wybór drogi Posuwanie się strzelców, okopywanie się i wykorzystanie terenu dla prowadzenia ognia i maskowania. Prowadzenie ognia. Współdziałanie wewnątrz drużyny i z sąsiadami. Wyjście na podstawę szturmową. Uzupełnienie amunicji.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I §§ 55—73.

Temat 15. Szturm drużyny strzeleckiej punktu ogniowego na przednim skraju obrony i w głębi obrony npla. — 16 godz.

Zajęcie podstawy szturmowej. Rozkazy d-cy drużyny do przygotowania do szturm (załadowanie broni, przygotowanie granatów, uzupełnienie amunicji). Wybór momentu szturm. Rozkazy d-cy drużyny. Posuwanie się do szturm za czołgami. Niszczenie npla ogniem, granatami i bagnetem. Prowadzenie walki wręcz w okopach i rowach łącznikowych. Doprowadzenie drużyny do porządku po szturmie, organizacja obserwacji ognia. Umocnienie się w zajęтым okopie. Przygotowanie do następnego szturm. Uzupełnienie zapasu amunicji. Szturm gniazda ogniowego w głębi obrony i odparcie przeciwwuderzenia npla. Szturm drużyny w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 8, 9*, 74—87.

Temat 16. Drużyna strzelecka w natarciu na osiedle i walka wewnątrz osiedla. — 12 godz.

Właściwości natarcia na npla broniącego osiedla. Otrzymanie i przemyślenie zadania przez d-cę drużyny. Organizacja

obserwacji npla. Wybór podejść do osiedla. Wydanie zadania przez d-cę drużyny dla RKM i strzelców. Wyjście na podstawę szturmową. Podejście do zabudowań. Wyszukiwanie min i pułapek i postępowanie przy wykryciu ich.

Zabezpieczenie podejść do zabudowań ogniem moździerzy i granatów ręcznych. Szturm zabudowania. Przygotowanie do szturm i szturm następnego zabudowania. Oczyszczenie osiedla z npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 519—521.

Temat 17. Natarcie drużyny strzeleckiej w lesie. — 8 godz.

Zasady natarcia w lesie. Podejście do lasu. Określenie kąta kierunkowego. Szyk bojowy drużyny podczas natarcia w lesie.

Dowodzenie w lesie. Technika przechodzenia przesieki, (ducht) polan, dróg leśnych. Pokonywanie przeszkód leśnych (zawały, zasieki), walka z „kukułkami” (nplski żołnierz na drzewie). Rozpoznanie i szturm gniazda ogniowego. Umocnienie się na zdobytym gnieździe ogniowym i odparcie przeciwuderzenia. Podejście, przygotowanie i szturm następnego gniazda ogniowego. Łączność z d-cą plutonu i sąsiadami. Natarcie w lesie w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. str. 286.

Temat 18. Drużyna strzelecka w obronie. — 12 godz.

Przygotowanie do obrony. Organizacja obserwacji. Przemyslenie zadania. Wybór stanowiska głównego i zapasowego, określenie przejść do nich od strony npla i wskazanie miejsc dla rozmieszczenia strzelców. Wydanie zadania dla d-cy drużyny do obrony. Kopanie stanowisk, oczyszczanie przedpola. Urządzenie stanowiska i zamaskowanie go. Urządzenie zapasowych i pozornych stanowisk. Odmierzenie odległości do punktów orientacyjnych i linii. Sporządzenie szkicu ogniowego i zaznajomienie z nim strzelców drużyny. Przygotowanie zapasu amunicji, wiązek granatów. Przygotowanie broni do strzelania w dymie i w nocy.

Sprawdzenie zamaskowania stanowisk. Meldowanie o gotowości drużyny do obrony. Działanie drużyny podczas nalołu, ognia artylerji i moździerzy. Alarm drużyny i zajęcie stanowisk w razie alarmu podczas natarcia piechoty i przeniesienia ognia artylerji npla. Prowadzenie ognia koordynowanego. Niszczenie czołgów npla granatami. Odparcie szturm

piechoty z udziałem czołgów (odcięcie piechoty od czołgów). Walka z nplem, który wdarł się w okopy. Uzupełnienie amunicji. Drużyna strzelecka w obronie w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 8, 9, 88—102.

Temat 19. Drużyna strzelecka w obronie osiedla — 10 godz.

Przygotowanie osiedla do obrony. Rozmieszczenie strzelców. Środki przeciwpożarowe. Przygotowanie zapasu amunicji, produktów i wody. Przygotowanie schronów (piwnic). Odparcie szturm npla. Walka z pożarem. Zastosowanie granatów. Walka w okrażeniu.

Temat 20. Drużyna strzelecka na ubezpieczeniu bojowym — 8 godz.

Zadania wypełniane przez drużynę strzelecką na ubezpieczeniu bojowym w natarciu. Otrzymanie i przemyślenie zadania przez d-cę drużyny. Wydanie rozkazu przez d-cę drużyny. Szyk bojowy drużyny. Czynności d-cy drużyny w związku z rozpoznaniem skrytych podejść dla posuwania się piechoty w okresie zbliżania. Ubezpieczenie kompanii od niespodziewanego napadu npla. Zajęcie i utrzymanie dogodnej pozycji jako podstawy dla kompanii. Łączność z dowódcą kompanii. Dołączenie drużyny do swego plutonu po wykonaniu zadania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 135, 136.

Temat 21. Drużyna strzelecka na placówce — 8 godz.

Zadanie oddziałów ubezpieczających postój. Zadanie placówki, jej skład, oddalenie od ubezpieczanego oddziału i podległość. Hasło i odzew i ich znaczenie. Obowiązki d-cy placówki, zajęcie i urządzenie jej. Wyznaczenie zmian przez drużynowego. Wybór miejsca dla placówki, wystawienie i zmiana czujki. Nawiązanie i utrzymanie łączności z czatą i sąsiednimi placówkami. Działanie przy podejściu pojedynczych ludzi, drobnych i większych grup npla. Przygotowanie broni do strzelania w nocy. Kolejność odpoczynku żołnierzy placówki i działanie w razie alarmu. Placówka w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 137—149.

Temat 22. Drużyna strzelecka na rozpoznaniu nocnym — 10 godz.

Przygotowanie drużyny do rozpoznania nocnego. Otrzymanie i przemyślenie zadań przez d-cę drużyny; wybór

punktów obserwacyjnych i zajęcie ich. Rozpoznanie rozmieszczenia npla; przeszkody, sposoby pełnienia służby. Rozpoznanie przedmiotu napadu, podejścia do niego i drogi powrotu. Określenie azymutu (kąta kierunkowego) posuwanie się do przedmiotu napadu oraz na drogę powrotu. Wystawienie obserwatora dla dalszego obserwowania przedmiotu napadu. Organizacja drużyny do poszukiwania nocnego.

Podział drużyny na grupy: rozgradzającą, ubezpieczającą i napadającą. Połączenie działań drużyny z ogniem ubezpieczającym CKM, moździerzy i artylerii. Zapoznanie się z sygnałami wywołania i przerwania ognia. Wydanie rozkazu przez d-cę drużyny. Zajęcie podstawy wyjściowej. Dowodzenie grupami podczas podejścia i napadu na przedmiot. Sposoby zdobycia i doprowadzenia jeńców: przegląd okopów i zbiór dokumentów. Dowodzenie podczas powrotu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 128, 124.

Wyszkolenie plutonu — 84 godz.

Temat 23. Pluton w marszu ubezpieczonym — 8 godz.

Otrzymanie zadania i zaznajomienie się z nim. Pluton jako szpica czołowa, boczna lub tylna. Wzmocnienie szpicy. Ubezpieczenie oddziału od nagłego napadu npla. Odległość szpicy od oddziału. Posuwanie się szpicy w dzień i w nocy. Wysyłanie patroli i szperaczy. Odległość patrolu od szpicy w terenie urozmaiconym. Oś marszu szpicy. Oznaczenie dogodnych miejsc do walki. Oznaczenie skrytych podejść i przedmiotów terenowych. Zabezpieczenie gotowości odparcia ogniem napadu lotnictwa, czołgów i piechoty npla. Dyżurna drużyna do walki z lotnictwem. Obserwacja przeciwlotnicza. Obserwatorzy. Łączność z oddziałem ubezpieczonym i wewnątrz szpicy. Miejsce d-cy szpicy. Badanie odcinków dróg. Oznaczenie terenu zaminowanego. Naprawa nieznacznych uszkodzeń dróg. Wystawianie wartowników. Zmiana posterunków i dołączanie. Czynności przy napotkaniu grup npla. Działanie przy natarciu npla. Działanie i czynności na odpoczynkach. Ewakuacja rannych. Zaopatrzenie rannego.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 324—338.

Temat 24. Pluton strzelecki na rozpoznaniu — 8 godz.

Przygotowanie plutonu do wyjścia na rozpoznanie. Badanie terenu w/g mapy. Ułożenie planu rozpoznania. Sprawdzenie

gotowości plutonu. Odebranie dokumentów i listów. Wyjście plutonu na punkt wyjściowy. Wysłanie ubezpieczenia bezpośredniego, organizacja obserwacji, zorientowanie d-ców drużyny i zaznajomienie ich z planem działań.

Ustny rozkaz d-cy plutonu i dowodzenie plutonu przy pomocy sygnałów i znaków umówionych. Wysłanie dodatkowych patroli, celem przeszukania lasu, zagajnika, pojedynczego zabudowania, urwiska. Zdobycie jeńców i konwojowanie ich. Ułożenie meldunku. Działanie podczas okrążenia npla. Pluton strzelecki na rozpoznaniu w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 314—319.

Temat 25. Natarcie i szturm plutonu strzeleckiego na gniazda ogniowe na przednim skraju i działanie w głębi obrony npla — 14 godz.

Wydanie zadań d-com drużyn, strzelcom wyborowym i d-com przydzielonych i wspierających pododdziałów. Posuwanie się i szyk plutonu pod ogniem artylerii npla. Współdziałanie ognia i ruchu plutonu z przydzielonymi i wspierającymi środkami ogniowymi i sąsiadami. Kierowanie ogniem i ruchem plutonu podczas natarcia. Wydanie zadań d-com drużyn i d-com środków wspierających do szturm. Przygotowanie szturm. ogniem. Szturm. Walka z nplem w okopach i rowach łącznikowych. Umocnienie się w zdobytym okopie. Doprowadzenie do porządku plutonu i szturm następnych gniazd ogniowych w głębi obrony z oskrzydleniem i uderzeniem na skrzydło i tył. Odparcie przeciwuderzeń npla ogniem i bagnetem. Zniszczenie przeciwuderzających czołgów npla wiązkami granatów. Zaopatrzenie w amunicję. Natarcie i szturm plutonu w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 253—285.

Temat 26. Pluton strzelecki w obronie — 12 godz.

Organizacja obrony. Organizacja obserwacji. Rozpoznanie rejonu i wybór stanowisk ogniowych, (głównych, zapasowych, pozornych) dla drużyn, strzeleckich, przydzielonych środków ogniowych i strzelców wyborowych. Rozkaz do obrony. Zajęcie przez pluton stanowisk ogniowych i punktów obserwacyjnych, urządzenie i zamaskowanie ich. Sporządzenie szkicu ogniowego. Rozwinięcie prac okopowych. Działanie plutonu w okresie przygotowania artyleryjskiego i lotniczego npla. Kierowanie ogniem plutonu i drużyn. Alarmowanie o początku

natarcia czołgów. Niszczenie czołgów npla wiązkami granatów. Odparcie szturm piechoty posuwającej się za czołgami.

Wsparcie przeciwuderzeń własnych oddziałów ogniem i bagnetem. Rekonstrukcja planu, naprawa sztucznych przeszkód i sieci łączności, uzupełnienie amunicji, ewakuacja rannych po odparciu szturm npla. Obrona w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 290—308.

Temat 27. Pluton w ubezpieczeniu bojowym — 8 godz.

Zadanie plutonu. Zapoznanie się z sytuacją bojową. Skład plutonu. Zajęcie stanowiska. Organizacja obserwacji. Ustalenie ważniejszych kierunków. Wsparcie plutonu. Zapoznanie się z terenem w/g mapy. Wyznaczenie skrytych dróg posuwania i stanowisk dla drużyn. Wyjaśnienie zadania. Wprowadzenie plutonu na linię bojową. Wystawienie ubezpieczenia. Okopywanie się i maskowanie. Sporządzenie szkicu. Działanie w razie natarcia znacznych sił npla. Uporczywa obrona, zmuszająca npla do rozwinięcia sił i środków ogniowych. Wycofanie się plutonu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 320—323.

Temat 28. Pluton w ubezpieczeniu postoju — 8 godz.

Pluton jako czata. Oddział czat. Czata samodzielna. Zadanie czaty: niedopuszczenie npla do odpoczywających wojsk; zabezpieczenie wojsk od napadów npla, zatrzymanie nacierającego npla do chwili rozwinięcia się ubezpieczonych wojsk; alarmowanie o pojawieniu się lotnictwa npla. Pas ubezpieczenia. Wzmocnienie czaty. Osłona czaty. Wystawienie placówek. Organizacja obserwacji. Zadanie ogniowe i pasy obserwacji. Skryte podejścia. Hasło i odzew. Łączność między placówkami i jądrem czaty. Zarządzenie na noc i w wypadku warunków ograniczonej widzialności. Termin gotowości. Podział funkcji na czatach. Urządzenie okopów. Maskowanie. Kolejność odpoczynku. Wysłanie patroli. Sporządzenie planu obrony. Ubezpieczenie w nocy. Wyznaczenie rontów. Obowiązki rontów. Działanie w razie natarcia znacznych sił npla. Zmiana ubezpieczenia postoju przez ubezpieczenie marszowe. Meldunek o spostrzeżeniach. Odejście czaty.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 339—350.

Temat 29. Pluton strzelecki na rozpoznaniu nocnym. — 8 godz.

Przygotowanie plutonu do nocnego rozpoznania. Otrzymanie i przemyślenie zadania przez d-cę plutonu. Wybór

punktu obserwacyjnego i wysunięcie się na ten punkt. Badanie przez d-cę plutonu wspólnie z d-cami drużyn rozmieszczenia npla, przeszkód, sposobu pełnienia służby.

Badanie przedmiotu napadu, drogi podejścia do niego i powrotu. Wybór i badanie widocznych punktów orientacyjnych. Określenie kąta kierunkowego (azymutu) do przedmiotu napadu i na drogę powrotną. Organizacja dalekiej obserwacji. Opracowanie planu działań. Wydanie zadań d-com drużyn i strzelcom. Sprawdzenie składu i gotowości plutonu. Przeprowadzenie rozpoznania. Technika działania grup rozgracających, ubezpieczających i napadających oraz współdziałanie ze środkami ogniowymi. Powrót po wykonaniu zadania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 123, 124.

- Temat 30. Ćwiczenie bojowe z ostrym strzelaniem na temat: „Natarcie i szturm wzmocnionego plutonu strzeleckiego punktu ogniowego na przednim skraju i walka w głębi obrony npla — 12 godz.*

Patrz temat 25.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 253—280.

- Temat 31. Natarcie z przejściem odcinka skażonego. — 6 godz.*

Rozpoznanie terenu. Wykrycie odcinka skażonego. Oznaczenie terenów skażonych i wytyczenie ich granic. Budowa przejść i dróg obejścia. Organizacja przebycia przez teren skażony. Wykorzystanie podręcznych środków do przebycia przez teren skażony. Odkazanie terenu skażonego. Zachowanie się w terenie skażonym. Odkazanie uzbrojenia i sprzętu bojowego. Ewakuacja zagazowanych i rannych.

Wyszkolenie kompanii — 136 godz.

- Temat 32. Kompania w marszu ubezpieczonym. — 8 godz.*

Kompania jako oddział przedni (boczny, tylny). Zadanie kompanii. Ubezpieczenie sił głównych. Zajęcie ważnych punktów terenowych. Odparcie napadu npla dla zabezpieczenia rozwinięcia się własnych wojsk. Plan działania. Naprawa dróg. Niszczenie małych grup npla. Odległość oddziału przedniego od sił głównych. Łączność oddziału przedniego z dowódcą sił głównych. Sygnały alarmowe. Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwpancernej, przeciwgazowej.

Obserwacja i meldowanie o spostrzeżeniach. Sposób przejścia przez osiedla i lasy. Wyznaczanie posterunków obserwacyjnych, Zachowanie się oddziału przedniego w razie nalotu. Czynności na sygnał i alarm lotniczy.

Zwalczanie lotnictwa. Czynności po odwołaniu alarmu. Działanie podczas ataku lotniczego i czołgów. Zachowanie się podczas odpoczynku. Luzowanie oddziału przedniego przez oddział ubezpieczający postój. Dalszy marsz. Kompania jako szpica działa jak w temacie 23.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 626, 324—338.

Temat 33. Kompania na rozpoznaniu — 8 godz.

Kompania jako oddział rozpoznawczy. Zadanie oddziału. Wzmocnienie oddziału. Rozpoznanie. Obserwacja w dzień i w nocy. Szyk bojowy kompanii. Patrole rozpoznawcze i jądro kompanii. Oddalenie patroli od jądra kompanii. Podział funkcji w kompanii i wydanie zadania. Ustalenie sygnałów i znaków umówionych. Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwpancernej i przeciwgazowej. Dodatkowe patrole i ich zadanie. Przeszukiwanie przedmiotów terenowych, lasów, krzaków, osiedli itp. Meldunki o spostrzeżeniach. Zachowanie się przy napotkaniu nieprzyjaciela. Jaki jest cel rozpoznania npla. Ujęcie jeńców. Niszczenie małych grup npla. Zachowanie się przy napotkaniu większych sił npla. Ustalenie siły npla i meldunek. Działanie na tyłach npla. Zasadzki. Wypad. Przygotowanie się do wyjścia na rozpoznanie nocne. Wybór dróg i punktów orientacyjnych. Liczebność patroli nocnych. Utrzymanie łączności. Zachowanie się przy napotkaniu npla. Organizacja zasadzek. Meldunki. Wypad. Wypad. Organizacja wypadów. Grupy rozgradzające i ubezpieczające wypad. Grupa szturmująca. Działanie środków ogniowych wzmocnienia. Zasady rozpoznania w zimie.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 597—625.

Temat 34. Kompania w natarciu. — 20 godz.

Zadanie kompanii w natarciu. Zapoznanie się z zadaniem. Przygotowanie kompanii do natarcia. Rozpoznanie terenu w/g mapy. Ustalenie linii punktów ogniowych npla. Zbliżanie i zajęcie podstawy wyjściowej. Szyk kompanii. Czynności na podstawie wyjściowej. Organizacja ognia. Okopywanie się i maskowanie. Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwpancernej i przeciwgazowej. Osobiste rozpoznanie terenu

przez d-cę kompanii wspólnie z d-cami plutonów i pododdziałów środków wzmocnienia. Rozkaz d-cy kompanii. Organizacja współdziałania. Zadanie dla środków wzmocnienia.

Sygnal do natarcia. Wykonanie natarcia. Wspieranie ogniem poszczególnych plutonów. Niszczenie ważnych celów ześrodkowaniem ognia. Obserwacja działań npla i meldunek do dowódcy batalionu. Odparcie przeciwuderzeń czołgów npla. Zajęcie podstawy szturmowej. Szturm. Zajęcie pozycji npla. Niszczenie npla w głębi obrony. Natarcie przy udziale czołgów. Posuwanie się piechoty za czołgami. Obezwładnienie dział przeciwpancernych npla. Przełamanie obrony npla. Pościg. Działanie w wypadku niepowodzenia szturm.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 466—491.

Temat 35. Natarcie na umocniony rejon i silnie umocnioną pozycję. — 8 godz.

Otrzymanie i zapoznanie się z zadaniem. Ocena sytuacji. Rozpoznanie terenu. Rozpoznanie umocnień npla. Szyk bojowy kompanii. Podział kompanii na grupy. Wykonanie przejść w przeszkodach. Wyszukanie DGO (DZGO) i gniazd oporu npla. Obserwacja przeciwlotnicza. Rozkaz dowódcy. Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwpancernej i przeciwgazowej. Wydanie zadań grupom. Organizacja współdziałania. Obezwładnianie ognia npla. Działanie poszczególnych grup. Przygotowanie do szturm. Szturm. Walka w okopach i rowach łącznikowych npla. Wysadzenie DGO. Wykonanie przejść do umocnionej pozycji npla. Podejście do pozycji npla. Niszczenie DGO i załogi. Zmiana stanowisk przez środki wzmocnienia. Niszczenie ocalałych punktów oporu npla. Działanie w wypadku niepowodzenia szturm. Oskrzydlenie npla. Właściwości natarcia w nocy. Szyk kompanii w nocy. Ubezpieczenie kompanii. Moment rozwinięcia się kompanii do natarcia i szturm. Szturm. Zdobycie i unieszkodliwienie DGO i punktów oporu npla. Oczyszczenie okopów i rowów łącznikowych. Meldunek o wykonaniu zadania. Ewakuacja rannych. Uzupełnienie amunicji. Działanie w razie niepowodzenia natarcia i szturm.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 492—517.

Temat 36. Szturm DGO (DZGO) — 8 godz.

Otrzymanie i zapoznanie się z zadaniem. Ocena sytuacji. Rozpoznanie terenu i obiektów szturm. Powzięcie decyzji.

Podział kompanii na grupy i podział zadań. Sposób wykorzystania grup. Organizacja rozpoznania.

Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwpancernej i p-gazowej. Organizacja współdziałania. Przydział środków wzmocnienia. Uzupełnienie amunicji. Natarcie pod ogniem artylerii, moździerzy i CKM npla. Ewakuacja rannych. Zajęcie podstawy szturmowej. Organizacja obserwacji. Kierowanie ogniem. Ustalenie sygnałów. Wykonanie przejść w przeszkodach. Przygotowanie grupy blokującej. Wysadzenie DGO. Opanowanie okopów i rowów łącznikowych. Oczyszczenie rejonu od npla. Umocnienie zdobytego terenu. Przygotowanie do dalszych zadań. Meldunek d-cy o wykonaniu zadania. Ewakuacja rannych. Uzupełnienie amunicji. Zajęcie nowych stanowisk ogniowych. Obserwacja ruchu npla. Odparcie przeciwwuderzenia czołgów npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 492—509.

Temat 37. Natarcie na osiedle i walka w nim. — 12 godz.

Otrzymanie zadania. Ocena sytuacji. Organizacja ubezpieczenia i obserwacji. Rozpoznanie osiedla. Plan natarcia. Powzięcie decyzji. Sposób wykorzystania grup szturmowych. Rozkaz. Organizacja obrony przeciwlotniczej, ppanc. i przeciwgazowej. Organizacja współdziałania. Przydział środków wzmocnienia. Uzupełnienie amunicji. Przygotowanie artylerijskie. Zajęcie podstawy szturmowej. Ustalenie sygnałów dla szturm i współdziałania. Szturm. Uderzenie na skrzydła i tyły. Wykorzystanie grup szturmowych i rozgradzających. Obezwładnienie punktów ogniowych npla. Niszczenie ocalałych punktów i ognisk ogniowych npla. Likwidowanie sił npla. Umocnienie zajętych zabudowań i przygotowanie ich do wykorzystania. Zdobywanie kolejnych zabudowań. Działania przy niepowodzeniu szturm. Odparcie przeciwwuderzenia. Niedopuszczenie npla do okrążenia kompanii. Walka o wyjście z okrążenia. Wycofanie się kompanii z walki. Zbiórka kompanii. Przygotowanie się do dalszych działań. Ewakuacja rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 518—521.

Temat 38. Natarcie z forsowaniem rzeki. — 12 godz.

Otrzymanie i zapoznanie się z zadaniem. Ocena sytuacji. Rozpoznanie terenu. Wybór miejsca przeprawy. Czas i środki przeprawy. Powzięcie decyzji. Rozkaz. Zadanie dla pod-

oddziałów i środków wspierających. Wyznaczenie punktów do opanowania na przeciwnym brzegu rzeki. Organizacja obserwacji, obrony przeciwlotniczej, ppanc. i przeciwgazowej.

Organizacja przeprawy. Punkt wyjściowy do przeprawy. Drogi podejść. Kolejność i czas wymarszu na miejsce przeprawy. Organizacja współdziałania na czas przeprawy i w czasie walki na przeciwnym brzegu rzeki. Organizacja łączności, ustalenie sygnałów. Obezwładnienie punktów ognio-
wych npla. Zachowanie się podczas przeprawy. Ubezpieczenie i osłona przeprawy. Działanie po wykonaniu przeprawy. Przygotowanie do szturm. Szturm pozycji npla. Zajęcie pozycji npla. Niszczenie gniazd oporu npla. Zajęcie wyznaczonej linii. Zachowanie się w razie przeciwdzierzenia npla. Ewakuacja rannych. Uzupełnienie amunicji. Meldunek o wykonaniu zadania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 526, 527.

Temat 39. Natarcie kompanii w lesie. — 8 godz.

Otrzymanie i zapoznanie się z zadaniem. Ocena sytuacji. Szyk bojowy kompanii. Organizacja natarcia: wysłanie ubezpieczenia bojowego, wyznaczenie: grup dla oczyszczenia lasu i grupy rozgradzającej; przydział CKM, moździerzy i dział do plutonów. Ustalenie początku natarcia. Zadanie dla plutonów i artylerii wspierającej. Łączność w kompanii i z sąsiadami. Sposób posuwania się w lesie, (drogi leśne, przesieki, polany). Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwpancernej i p-gazowej. Plan szturm. Szturm. Odparcie przeciwdzierzeń npla. Zdobyć pozycji npla. Niszczenie sił npla. Umocnienie się na zajętych pozycjach. Meldunek o wykonaniu zadania. Działanie w razie niepowodzenia. Ewakuacja rannych.

Uwaga: Oddziały stacjonujące w terenie bezleśnym przeprowadzają ćwiczenia na temat: „natarcie celem okrążenia npla w terenie (osiedlu).

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 522—525.

Temat 40. Natarcie kompanii w nocy. — 12 godz.

Otrzymanie i zapoznanie się z zadaniem. Rozpoznanie terenu. Ustalenie kierunku natarcia. Wyznaczenie przewodników. Wybór celu szturm. Ustalenie widocznych w nocy punktów orientacyjnych; uzupełnienie amunicji. Ustalenie sztucznych punktów orientacyjnych. Organizacja współdziała-

nia. Szyk bojowy kompanii. Zajęcie podstawy wyjściowej. Ustalenie sygnałów dowodzenia i łączności. Sposób posuwania się.

Wysłanie szperaczy. Utrzymanie dyscypliny w marszu. Podciąganie opóźnionych. Zachowanie się przed pozycją npla. Obezwładnienie ubezpieczenia i zwiadu npla. Zachowanie się w terenie oświetlonym przez npla. Pokonywanie i niszczenie przeszkód. Zajęcie podstawy szturmowej. Wykonanie szturm. Niszczenie sił npla. Zajęcie pozycji npla. Umocnienie się na pozycjach. Wysłanie patrolu dla rozpoznania kierunku odejścia npla. Meldunek o zajęciu pozycji npla. Nawiązanie łączności z d-cą batalionu. Zachowanie się w razie niepowodzenia szturm. Zadanie artylerii wspierającej, moździerzy i CKM. Wycofanie się kompanii.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 510—517.

Temat 41. Kompania w obronie. — 16 godz.

Zadanie kompanii. Organizacja obserwacji i ubezpieczenia. Rozpoznanie przedpola. Rozkaz. Wyjście plutonów i środków wzmocnienia w rejon obrony. Organizacja i plan ognia. Organizacja współdziałania. Umocnienie rejonu obrony. Urządzenie punktów oporu. Podział środków wzmocnienia. Organizacja obrony p-lotniczej, p-panc. i p-gazowej. Dowodzenie kompanią, w czasie natarcia npla. Oznaczenie przedniego skraju obrony dla lotnictwa własnego. Niszczenie npla przed przednim skrajem obrony. Podział celów dla CKM i artylerii. Walka na głównym punkcie oporu. Niszczenie npla po włamaniu się w przedni skraj obrony. Odparcie szturm npla.

Zwalczanie czołgów, lotnictwa i piechoty npla. Odcięcie piechoty od czołgów. Zwalczanie miotaczy płomieni. Przeciwdzierzenie i niszczenie sił i środków npla. Zaopatrzenie w amunicję, ewakuacja rannych. Przygotowanie do obrony w nocy. Działanie kompanii w obronie w nocy. Wycofanie się na rozkaz na przygotowaną pozycję.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. 542—564.

Temat 42. Luzowanie kompanii. — 8 godz.

Otrzymanie zadania. Zapoznanie się z rozmieszczeniem luzowanej kompanii i planem obrony. Otrzymanie danych od d-cy luzowanej kompanii: o nplu, jego ugrupowaniu, sposobie i sile własnego ubezpieczenia, umocnień obronnych, prze-

szkodach, rozmieszczeniu środków ogniowych. Opracowanie planu luzowania. Czas luzowania. Sposób luzowania.

Podciągnięcie luzującej kompanii. Kolejne luzowanie plutonów. Zadanie luzowanych kompanii. Zdanie i objęcie punktów oporu. Zbiórka na wskazanym miejscu plutonów zluzowanych. Odejście zluzowanej kompanii. Meldowanie o dokonanym zluzowaniu. Działania luzowanych kompanii w czasie niespodziewanego natarcia npla. Działanie po odparciu natarcia. Odmarsz zluzowanej kompanii.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 565—567.

Temat 43. Obrona kompanii w nocy. — 10 godz.

Kompania po obronie dziennej przechodzi do obrony nocnej. Otrzymanie zadania. Przygotowanie środków ogniowych. Wskazanie linii i kierunków prowadzenia ognia. Ustalenie sygnałów. Wzmoczenie obserwacji i rozpoznania. Wystawienie podsłuchów przy przeszkodach przeciwczołgowych i przeciw piechocie. Wzmoczenie czujności o świcie. Wykorzystanie środków oświetlających. Stosowanie specjalnych przeszkód. Działanie w razie podejścia npla. Niszczenie npla ogniem wszystkich środków. Działanie po wdarciu się npla w ugrupowanie kompanii. Odparcie ataku npla. Przygotowanie do dalszych działań.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 572—575.

Temat 44. Obrona osiedla. — 10 godz.

Czynności d-cy przy organizowaniu obrony osiedla. Rozpoznanie przedpola. Wybór miejsc na punkty oporu. Minowanie przedpola. Urządzenie przeszkód przeciwczołgowych i przeciw piechocie. Organizacja obserwacji. Organizacja obrony przeciwlotniczej, p-panc. i p-gazowej. Uzupełnienie amunicji. Plan obrony i ogni. Urządzanie skrytych przejść. Zarządzenia przeciwpożarowe. Ustalenie sygnałów. Łączność wewnątrz kompanii i z sąsiadami. Niszczenie sił i środków npla przed przednim skrajem obrony. Czynności d-cy w razie włamania się npla w rejon obrony. Odpieranie ataków lotnictwa i czołgów. Ewakuacja rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 576—581.

Temat 45. Obrona w lesie. — 8 godz.

Otrzymanie zadania i zaznajomienie się z nim. Ocena sytuacji. Rozpoznanie lasu. Wybór miejsc na punkty oporu.

Rozkaz d-cy kompanii. Urządzenie przeszkód. Minowanie przedpola.

Organizacja obserwacji, obrony przeciwlotniczej, ppanc. i przeciwgazowej. Plan ognia. Organizacja łączności. Ustalenie sygnałów. Oznaczenie przejść. Uzupełnienie amunicji. Czynności d-cy podczas natarcia npla. Niszczenie sił i środków npla przed przednim skrajem obrony. Niedopuszczenie npla do pierwszych linii obrony. Działania kompanii w wypadku włamania się npla. Przeciwwuderzenie. Inicjatywa d-ców plutonów podczas walki w lesie. Ubezpieczenie skrzydeł i styków. Urządzenie zasadzek. Wywoływanie pożaru dla niszczenia npla. Ewakuacja rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 582—587.

Temat 46. Obrona rzeki. — 10 godz.

Otrzymanie i zapoznanie się z zadaniem. Czynności d-cy kompanii przy organizowaniu obrony rzeki. Dokładne zapoznanie się z linią i charakterem brzegu. Organizacja współdziałania kompanii ze środkami wzmocnienia i sąsiadami. Ustalenie miejsc przypuszczalnej przeprawy npla. Organizowanie punktów oporu i gniazd ogniowych. Organizacja obserwacji, obrony przeciwlotniczej, ppanc. i p-gazowej. Plan obrony i ognia. Niszczenie npla, zbliżającego się do rzeki. Działanie w razie przeprawy npla. Przygotowanie do obrony rzeki w nocy. Ubezpieczenie i obserwacja. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 588, 589. Reg. Służby Polowej §§ 608—612.

Temat 47. Kompania w ubezpieczeniu postoju. — 8 godz.

Otrzymanie i zaznajomienie się z zadaniem. Rozpoznanie rejonu ubezpieczenia. Wybór miejsc wystawienia czat. Organizacja obserwacji. Rodzaj ubezpieczenia. Wzmocnienie ubezpieczenia. Czynności i miejsce dowódcy. Wyznaczenie numerów czat, pasa ubezpieczenia, linii obrony, punktów oporu, granicy prowadzenia rozpoznania. Organizacja łączności między czatami i sąsiadami. Organizacja obserwacji i obrony p-lotniczej, przeciwczołgowej i p-gazowej. Sygnały i czynności d-cy w razie natarcia npla. Obrona rejonu ubezpieczenia. Wstrzymanie npla do czasu rozwinięcia się ubezpieczonej jednostki. Wycofanie się na rozkaz z rejonu ubezpieczenia.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 627—629, Reg. Śl. Polowej §§ 116—119.

Szkolenie batalionu piechoty — 122 godz.

Temat 48. Natarcie i szturm batalionu piechoty na silnie umocnionego npla. — 12 godz.

Czynności d-cy batalionu po otrzymaniu zadania. Rozpoznanie terenu i umocnień npla; uregulowanie współdziałania i organizacja grup rozgradzających i szturmowych. Decyzja i rozkaz. Zarządzenie co do osłony skrzydeł i tyłu. Czynności dowódcy batalionu w terenie przy wyznaczeniu zadań ogniowych dla środków wsparcia i środków wzmocnienia. Sprawdzenie zrozumienia zadań przez podległych d-ców. Czynności d-cy batalionu przy opracowaniu zadań dla artylerii. Organizacja pracy grup: rozgradzającej i szturmowej. Czynności d-cy batalionu na wypadek sygnału „szturm,„ Organizacja kierowania ogniem artylerii i walką grup szturmowych. Praca d-cy batalionu przy organizacji walki w głębi obrony npla. Określenie zadań dla: grup szturmowych, kompanii strzeleckich, artylerii. Wsparcie piechoty ogniem. Organizacja: obserwacji, łączności i zaopatrzenia w środki walki. Informowanie d-cy pułku i sąsiadów o działaniach własnego batalionu. Odparcie przeciwwuderzeń. Umocnienie się w zdobytym terenie.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 68—74. Reg. śl. pol. 302—306, 300—322.

Temat 49. Natarcie batalionu na osiedle. — 8 godz.

Czynności d-cy batalionu w okresie przygotowania natarcia na małe osiedle względnie część miasta. Organizacja rozpoznania miasta i podejść do niego. Rozpoznanie umocnień i środków ogniowych npla. Opracowanie planu natarcia na osiedle. Cele bliskie i dalsze przy natarciu batalionu na osiedle. Natarcie batalionu w mieście na budynki murowane. Organizacja walki batalionu przy natarciu na ważniejsze dzielnice miasta i na punkty szczególnie umocnione. Niszczenie źródeł ogniowych npla. Umocnienie się w zdobytym osiedlu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 89—95. Reg. Śl. Pol. 44 §§ 346—353.

Temat 50. Natarcie batalionu piechoty w nocy. — 8 godz.

Praca d-cy batalionu przy przygotowaniu natarcia nocnego. Czynności wykonywane w dzień: wydanie i objaśnienie zadania, rozpoznanie ugrupowania npla i podejść w kierunku natarcia; wybranie widocznych w nocy punktów orientacyjnych, przygotowanie kątów kierunkowych i przewodników.

Opracowanie planu walki nocnej, ubezpieczenie się, usunięcie przeszkód. Zadania dla kompanii strzeleckich i środków ogniowych od świtu. Organizacja współdziałania wewnątrz batalionu oraz ze środkami wzmocnienia i wsparcia. Ustalenie znaków umówionych. Działanie batalionu od czasu wyruszenia z podstawy wyjściowej. Dowodzenie batalionem w natarciu nocnym. Wysłanie ubezpieczeń bezpośrednich oraz grup rozgradzających i zorganizowanie z nimi łączności. Zachowanie się w wypadku oświetlenia terenu przez npla. Marsz w kierunku prostym w/g punktów orientacyjnych i kątów kierunkowych. Zatrzymanie się celem podciągnięcia oddziałów i zorientowania się w terenie; przekraczanie przeszkód. Zachowanie się na wypadek natknięcia się na ubezpieczenie i rozpoznanie npla. Zajęcie podstawy wyjściowej do szturmu. Działanie batalionu na sygnał „szturm”. Umocnienie się w zdobytym terenie. Wyzyskanie środków ogniowych przy szturmie w nocy. Zachowanie się na wypadek nieudania się szturmu. Przygotowanie do odparcia przeciwuderzeń npla i ich odparcie. Organizacja pościgu za cofającym się nplem. Zapewnienie dowodzenia batalionem w czasie pościgu. Ubezpieczenie skrzydeł, ciągłość rozpoznania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 75—88. Reg. Śl. Pol. 44, §§ 338—345.

Temat 51. • Natarcie batalionu piechoty w lesie. — 6 godz.

Cechy charakterystyczne natarcia w lesie. Wykorzystanie środków ogniowych przy walce w lesie. Miejsce d-cy batalionu w ugrupowaniu bojowym. Powzięta decyzja i rozkaz, zarządzenia co do osłony skrzydeł i tyłów. Przyjęcie ugrupowania bojowego i przemarsz przez las. Wyznaczenie strzelców wyborowych do zwalczania obserwatorów i strzelców na drzewach. Sposób przekraczania dróg poprzecznych, przesiek i polan. Wykorzystanie środków ogniowych przydzielonych i wsparcia do zwalczania celów ogniem nawprost. Utrzymanie łączności z sąsiadami i z d-cą pułku. Działanie batalionu przy

zetknięciu się z nplem. Umocnienie się i utrzymanie zdobytego terenu. Blokowanie DGO i DZGO w lesie. Dowodzenie batalionem w wypadku ukazania się npla na skrzydłach i tyłach ugrupowania własnego. Odparcie przeciwwuderzeń npla. Działania wobec niebezpieczeństwa przy nieudanym natarciu. Pościg.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 96—99. Reg. St. Pol. 44, §§ 354—359.

Temat 52. Natarcie batalionu piechoty z forsowaniem rzeki. — 8 godz.

Przerzucenie przez rzekę nocą lub o świcie kompanii czołowej. Plan przeprawy, czas i sposób odrzucania npla od brzegu. Wsparcie przeprawy środkami ogniowymi pułku. Punkty wycoływania i wypadu dla przeprawiających się pododdziałów, punkty lądowania. Podstawa wyjściowa do forsowania miejsca przepraw. Określenie gotowości do przeprawy poszczególnych pododdziałów, podejścia do przepraw, kolejność i czas przeprawy. Obrona p-lotnicza, znaki umówione, łączność, odwód. Rozpoznanie podejść i miejsc przeprawy. Zajęcie podstaw wyjściowych przez poszczególne pododdziały batalionu i działania ich odpowiednio do sytuacji. Miejsce d-cy kompanii w ugrupowaniu bojowym. Działanie batalionu w wypadku silnego oporu ogniowego npla; działanie pierwszych rzutów po przeprawieniu się na przeciwny brzeg. Podjęcie natarcia po przeprawieniu się całego batalionu. Odwaga i zdecydowane posuwanie się w natarciu. Rozpoznanie i osłona skrzydeł batalionu po przeprawieniu się na przeciwny brzeg.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 103—110. Reg. St. Pol. 44, § 362—367.

Temat 53. Batalion piechoty w marszu ubezpieczonym i w boju spotkaniowym. — 10 godz.

Organizacja marszu batalionu w przewidywaniu walki spotkaniowej; powzięcie decyzji, sformowanie kolumny; ubezpieczenie marszu; zarządzenia co do obrony p-lotniczej, p-czołgowej i p-gazowej. Miejsce d-cy baonu w marszu. Działania batalionu przy nawiązaniu walki przez oddziały ubezpieczające; rozpoznanie osobiste, decyzja zaangażowania się i wydanie rozkazów osobiście względnie przez gońców. Organizacja współdziałania ze środkami ogniowymi i wewnątrz batalionu. Rozwinięcie batalionu i uchwycenie dogodnych

punktów do dalszej walki z przeciwnikiem, ugrupowanie batalionu na kierunku najważniejszym, wykorzystanie środków ogniowych przy natarciu na npla.

Znaczenie manewru w walce spotkaniowej. Uderzenie większością sił na skrzydło przy równoczesnym natarciu od czoła siłami mniejszymi. Działanie batalionu w razie wycofania się npla. Organizacja pościgu w celu odcięcia dróg odejścia. Związanie przeciwnika od czoła i uporczywe dążenie do jego zniszczenia. Działanie batalionu w razie przejścia npla do obrony. Organizacja natarcia, zajęcie wygodnych podstaw dla rozwinęcia sił głównych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 125—131 Reg. St. Pol. 44, § 421—439.

Batalion piechoty w obronie.

Temat 54. Obrona stała. — 12 godz.

Rejon obronny batalionu i jego części składowe. Węzeł obrony batalionu, jego przeznaczenie, organizacja i wymagania, jakim ma odpowiadać. Obowiązki d-cy batalionu przy organizacji obrony. Czynności d-cy batalionu w okresie rozpoznania przedniego skraju pozycji głównej oraz przy otrzymaniu zadania od d-cy pułku. Organizacja ubezpieczenia i zadanie dla oddziałów ubezpieczających. Organizacja przedniego skraju obrony i wymagania, jakim ma odpowiadać. Podział odcinka obrony batalionu, rozmieszczenie w nim kompanij strzeleckich i środków ogniowych. Przeszkody i organizacja ognia piechoty. Zadania dla środków ogniowych. Rozmieszczenie odwodu. Zadania dla: kompanii karabinów maszynowych, kompanii moździerzy i artylerii. Zarządzenia d-cy do organizowania obrony przeciwczołgowej. Prace saperów na odcinku obronnym batalionu. Zarządzenie co do obrony p-lotniczej. Plan ognia batalionu. Plan i schemat obrony batalionu. Organizacja m. p. i punktu obserwacyjnego d-cy. Organizacja łączności.

Działania batalionu w okresie prowadzenia ognia przygotowawczego artylerii przez npla i przygotowania się do natarcia. Nasilenie ognia w miarę posuwania się npla. Kierowanie ogniem batalionu. Zarządzenia d-cy na wypadek natarcia piechoty z czołgami. Organizacja przeciwwuderzeń. Zachowanie się batalionu w wypadku nieudanego przeciwwuderzenia. Cechy szczególne obrony w terenie małodostępnym.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 132—175. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 483, 486, 487—491, 495—503, 505—509, 515, 517—525, 527.

Temat 55. Cechy szczególne walki baonu piechoty w nocy. — 6 godzin.

Przygotowanie obrony za dnia. Plan ognia przy oświetleniu sztucznym i bez. Przygotowanie broni do strzału w nocy. Organizacja obserwacji, rozpoznania i ubezpieczeń w nocy. Rola odwodów. Zadania ogniowe dla artylerii, moździerzy i CKM. Organizacja przeciwuderzeń i praca nad umocnieniem. Działania rozpoznania i ubezpieczeń w wypadku spostrzeżenia natarcia npla. Odrzucenie napadu przeciwnika i organizacja pościgu ogniowego. Przegrupowanie się do obrony w dzień od świtu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 192—200. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 580—585.

Temat 56. Cechy szczególne obrony ruchowej batalionu. — 8 godz.

Istota obrony ruchowej i organizacja, we wskazanym rejonie batalionowego węzła obrony. Organizacja systemu ognia i przeszkód przed przednim skrajem i na skrzydłach. Rozmieszczenie środków ogniowych przydzielonych i wsparcia. Zadania dla artylerii i moździerzy. Działanie batalionu w czasie natarcia npla. Stopniowe odejście batalionu na kolejne stanowiska obronne.

Pomoce Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 176—180. Reg. Sł. Pol. 44, § 532—541.

Temat 57. Cechy szczególne obrony batalionu piechoty rejonów i pozycji silnie umocnionych. — 6 godz.

Rozmieszczenie batalionu w rejonie umocnionym i obowiązki d-cy batalionu przy kierowaniu załogami długotrwałych umocnień. Plan obrony rejonu umocnionego; schematy i plan ognia. Wskazówki co do uzupełnienia ogni siłami i środkami batalionu. Działania baonu na wypadek zbliżenia się npla do przedniego skraju obrony i wykrycia przezeń DGO. Działania batalionu od chwili przygotowania artyleryjskiego i rozpoczęcia szturm na rejon umocniony. Organizacja obrony p-lotniczej. Organizacja ognia w wypadku wdarcia się npla do przedniego skraju obrony. Odtworzenie położenia w razie sukcesu

npla na części frontu lub zablokowania części umocnień. Działania batalionu w razie przerwania przedniego skraju pozycji na odcinku sąsiednim, pomoc ogniowa i inna przy wprowadzeniu do przeciwuderzeń odwodów pułkowych. Walka batalionu okrążonego. Organizacja ognia przeciw nplowi, któremu udało się wejść na tyły rejonu batalionu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II §§ 181—191. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 542—571.

Temat 58. Cechy szczególne obrony osiedla przez batalion piechoty. — 6 godz.

Działanie batalionu przy organizowaniu obrony osiedla. Organizacja obrony osiedla. Zastosowanie artylerii, moździerzy i granatów ręcznych. Umocnienie osiedla. Współdziałanie pomiędzy obsadą osiedla i pododdziałami, działającymi poza nią. Skład, przeznaczenie i działanie obsady głównego punktu oporu osiedla. Miejsce d-cy batalionu i jego czynności przy natarciu npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 201—207. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 586—600.

Temat 59. Cechy szczególne obrony batalionu piechoty w lesie. — 8 godz.

Organizacja obrony leśnych obszarów i lasów przerzedzonych. Istota walki obronnej w lesie. Czynności d-cy batalionu przy organizowaniu obrony w lesie. Prace saperskie na skraju i poszczególnych odcinkach lasu, (skrzyżowanie dróg, prześieki, polany). Rozmieszczenie tyłów. Organizacja obserwacji, rozpoznania, ubezpieczenia okrężnego. Rozmieszczenie odwodu. Odparcie ogniem natarcia npla. Przeciwuderzenia.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 208—217. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 601—607.

Temat 60. Batalion piechoty w obronie rzeki. Cechy szczególne. — 8 godz.

Organizacja ognia na własnym brzegu oraz na kierunkach ewentualnych podejść npla. Ogień na npla, któremu udało się przeprawić na nasz brzeg; odparcie tego npla. Zgromadzenie środków przeprawy na własnym brzegu, ewentualne ich zniszczenie.

Organizacja obrony na przednim skraju i w głębi; zadania dla odwodu; obserwacja, rozpoznanie. Wysłanie na noc

w stronę nieprzyjaciela ubezpieczeń celem dozorowania brzegu npla. Umocnienia saperskie na brzegu i w miejscach ewentualnych przepraw. Działania baonu w razie przeprowadzenia się npla na nasz brzeg. Organizacja obrony umocnionego przyczółka przez batalion piechoty.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 218—224. Reg. Sł. Pol. 44, § 608—612.

Temat 61. Wycofanie się batalionu piechoty z walki. — 8 godz.

Oderwanie się batalionu piechoty z walki. (Drogi obejść i punkty zbiórek, podział sił, skład osłony, kolejne stanowiska obronne, przeszkody, zarządzenia co do obrony p-lotniczej, p-panc i p-gaz). Wskazówki dla łączności i tyłów. Wsparcie ogniowe przy wycofaniu się. Organizacja wycofania się artylerii, karabinów maszynowych, kompanii moździerzy. Osobiste kierownictwo d-cy batalionu przy wycofywaniu się poszczególnych pododdziałów i organizacja obrony na nowych pozycjach. Obserwacja npla i ubezpieczenie skrzydeł. Łączność z sąsiadem i przełożonym. Zbiórka batalionu w kolumnie marszowej poza zasięgiem ognia npla. Ubezpieczenie tyłów. Organizacja ewakuacji rannych. Wycofanie się z walki podczas mgły.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 241—248. Reg. Sł. Pol. 44, § 640—649, 653—555, 660—661.

Temat 62. Batalion piechoty na czatach. — 8 godz.

Skład czat i organizacja służby na czatach. Czaty główne i placówki samodzielne. Zarządzenie co do obrony p-lot., p-panc i p-gaz. Łączność. Organizacja pracy na tyłach. Rozpoznanie terenu przez d-cę czaty z podległymi d-cami ubezpieczeń. Zadanie odvodu czat. Organizacja m. p. d-cy. Wysłanie rozpoznania i zadania dla niego. Odległość czat od linii oddziałów ubezpieczonych. Praca i rozkaz d-cy czat przed wyruszeniem na czaty. Czynności d-cy czat przy wyruszeniu na stanowiska w nocy. Zarządzenia d-cy czat na noc i na wypadek natarcia npla. Działania czat w czasie rozpoczęcia ruchu przez oddziały ubezpieczane w stronę npla lub do tyłu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 285—301.

Szkolenie pułku piechoty — 94 godz.

Temat 63. Pułk piechoty w marszu ubezpieczonym. — 8 godz.

Organizacja ubezpieczenia podczas marszu. Formowanie kolumn marszowych pułku przy marszu dofrontowym i skrzyd-

łowym. Podział kolumny na człony. Rozmieszczenie artylerii w kolumnie marszowej pułku. Wyznaczenie punktów przejść. Praca sztabu w czasie organizacji i marszu pułku. Uregulowanie marszu poszczególnych kolumn. Odparcie przez kolumnę napadów lotniczych, broni panc. lub kawalerii.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 812—840. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 717—756.

Temat 64. Natarcie pułku piechoty i przełamanie obrony nieprzyjaciela. — 10 godz.

Czynności d-cy pułku po otrzymaniu rozkazu do natarcia; ocena położenia, powzięcie decyzji wstępnej w/g mapy.

Organizacja rozpoznania terenu przez d-cę. Wybranie głównego kierunku uderzenia. Organizacja współdziałania ze środkami przydzielonymi i wspierającymi. Zadania dla artylerii wsparcia. Organizacja obrony p-lot., i p-panc., ubezpieczenie skrzydeł i tyłów. Organizacja pracy sztabu pułku. Wybór m. p. d-cy. Rozkaz do natarcia pułku. Zajęcie podstawy wyjściowej. Wyruszenie z tej podstawy. Działanie pułku podczas natarcia i na podstawie wyjściowej do szturm. Wyzyskanie środków ogniowych dla wsparcia szturm. Organizacja przełamania przedniego skraju pozycji obronnej npla. Natarcie z czołgami i bez nich; pomoc piechoty czołgom. Wsparcie natarcia czołgów artylerią. Kierowanie walką wewnątrz pasa obronnego przeciwnika. Wykorzystanie odwodów i artylerii w głębi obrony npla. Czynności d-cy pułku w razie powstrzymania natarć batalionów. Organizacja obserwacji i zabezpieczenia skrzydeł i tyłów. Odparcie przeciwuderzeń i zapewnienie utrzymania zdobytego terenu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 429—465. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 149—232.

Temat 65. Walka pułku piechoty w okrążeniu. Wyjście z okrążenia. — 12 godz.

Działania d-cy pułku przy grożącym okrążeniu. Ciągłość obserwacji i rozpoznania, zabezpieczenie skrzydeł, styków i tyłów środkami obrony p-panc. i przy pomocy przeszkód.

Uchwycenie i utrzymanie taktycznie ważnych punktów na kierunkach ewentualnego posuwania się npla. Wydzielenie silnego odwodu. Organizacja współpracy z sąsiadami. Uregulowanie zużycia amunicji, zaopatrzenie w żywność. Przejście do obrony okrężnej i organizacja ognia. Umieszczenie przeszkód.

kód przenośnych i min na najważniejszych kierunkach. Stawianie zadań d-cy artylerii i moździerzy. Praca sztabu pułku piechoty i organizacja ciągłej obserwacji, rozpoznania i łączności. Organizacja wyjścia z okrążenia (rozpoznanie odcinka, przesuwanie się, działania markujące, skrytość i kolejność odejścia, osłona. Szyk bojowy pułku do wyjścia z okrążenia (zadania dla baonów przerywających się, oddziałów ubezpieczających, artylerii, moździerzy i odwodu). Organizacja przełamania się w nocy. Organizacja wyjścia pododdziałów przez utworzoną lukę.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 791—811. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 622—683.

Temat 66. Cechy charakterystyczne natarcia pułku piechoty w nocy. — 8 godz.

Działania pododdziałów pułku w nocy. Przygotowania do natarcia w nocy. Wykorzystanie artylerii i moździerzy w walce nocnej. Użycie czołgów. Rozpoznanie d-cy w dzień (Cele natarcia, kierunki, ugrupowanie na podstawie wyjściowej). Punkty orientacyjne. Opracowanie planu natarcia. Przyjęcie odpowiedniego ugrupowania. Organizacja rozpoznania i ubezpieczeń. Posuwanie się oddziału z podstawy wyjściowej, organizowanie łączności. Praca sztabu pułku w okresie organizowania natarcia i podczas natarcia nocnego. Czynności grup rozgradzających. Zachowanie się oddziałów po osiągnięciu nakazanego celu; umocnienie się, rozpoznanie, ubezpieczenie.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 501—513. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 338—345.

Temat 67. Natarcie pułku piechoty na osiedle. — 8 godz.

Organizacja współdziałania z oddziałami, działającymi poza osiedlem. Opracowanie planu natarcia. Rozpoznanie osiedla, wyszukanie skrytych podejść. Decyzja i rozkaz. Przygotowanie artyleryjskie. Wybór czasu szturmu i przejście do szturmu. Niszczenie punktów oporu, powstrzymujących szurm. Użycie artylerii do prowadzenia ognia nawprost. Użycie czołgów, zadymianie. Walka w osiedlu.

(Niszczenie broni maszynowej, strzelców wyborowych, DGO; blokowanie poszczególnych budynków.) Przygotowanie i szurm następnych DGO i budynków. Zaopatrzenie grup rozgradzających i szurmowych w sprzęt saperski. Meldowanie d-cy dywizji piechoty o poszczególnych grupach npla, pozo-

stałych na tyłach. Odparcie przeciwuderzeń npla. Zachowanie się w razie nieudanego szturmu. Praca sztabu pułku w okresie przygotowania natarcia i podczas natarcia na osiedle. Uregulowanie pracy tyłów. Zachowanie się po opanowaniu osiedla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 514—528. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 346—353.

Temat 68. Cechy szczególne natarcia pułku piechoty z forsowaniem rzeki. — 8 godz.

Czynności d-cy pułku po otrzymaniu rozkazu do forsowania rzeki, ubezpieczenie, obserwacja, rozpoznanie rzeki i okolic, wybranie miejsca przeprawy i dojść do niego, rejon działań po stronie przeciwnika.

Czynności d-cy pułku po przeprowadzeniu rozpoznania rzeki. (Podanie decyzji wstępnej co do forsowania, zorganizowanie współdziałania). Wybór najdogodniejszego czasu forsowania. Opracowanie planu przeprawy i wydanie rozkazu. Wsparcie przeprawy pierwszego rzutu i jego działań na przeciwnym brzegu. Organizacja przeprawy głównych sił pułku, artylerii i moździerzy. Praca d-cy pułku i jego sztabu w czasie forsowania. Ostrona ogniem pierwszego rzutu przed uderzeniem npla na skrzydło. Zapewnienie przerzucania następnych rzutów. Miejsce d-cy pułku, nawiązanie łączności z d-cą dyw. i z podległymi d-cami i artylerią.

Organizacja dalszego natarcia po przerzuceniu za rzekę głównych sił pułku.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 539—552. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 362—376.

Temat 69. Pościg. — 8 godz.

Zamiary d-cy pułku w przewidywaniu odwrotu npla. Zarządzenia wstępne do pościgu. Wzmocnienie rozpoznania. Czynności d-cy pułku po spostrzeżeniu oznak odwrotu nieprzyjaciela. Bataliony-wzmocnić nacisk na npla, środki ogniowe-wzmocnić ogień, uniemożliwić nplowi korzystanie z ważnych punktów i węzłów drogowych, zarządzenia do rozgradzania i naprawy dróg.

Wysunięcie naprzód odwodu, broni maszynowej i piechoty ze środkami ogniowymi. Wyznaczenie zadań dla artylerii i moździerzy pułkowych. Meldowanie d-cy dyw. o odwrocie npla i o planie pościgu. Zadanie dla odwodu. Działanie pułku w razie wykrycia przeszkód na kierunku pościgu. Praca szta-

bu pułku w czasie walki (organizacja współdziałania, rozpoznania, ubezpieczenia skrzydeł, utrzymania łączności, organizacja pracy tyłów).

Pomoc: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 580—588.

Temat 70. Bój spotkaniowy. — 8 godz.

Czynności d-cy przy zetknięciu się pułku z nplem (szybkie rozwinięcie pułku przy poparciu artylerii i moździerzy). Gwałtowne uderzenie z objęciem skrzydeł nieprzyjaciela. Uprowadzenie nieprzyjaciela w zajęciu dogodnych pozycji. Dowodzenie pułkiem. Jasne i szybkie postawienie zadań wykonawcom. Organizacja rozpoznania na skrzydłach i tyłach npla. Wyznaczenie odwodu, łączność z sąsiadami i d-cą dyw.

Plan rozwinięcia pułku w marsz, w wypadku oczekiwanej walki spotkaniowej. Ugrupowanie i organizacja marszu. Zarządzenia dla artylerii do boju spotkaniowego. Zadanie dla straży przedniej. Organizacja obrony p-lot., p-panc. i p-gaz w marszu. Działanie ubezpieczeń i sił głównych pułku przy nawiązaniu styczności z n-plem. Organizacja i praca na m. p. d-cy, ciągła łączność z batalionami i artylerią, obserwacja pola walki. Organizacja nieprzerwanego pościgu za cofającym się n-plem. Wykorzystanie ognia artylerii i moździerzy. Działanie pułku w razie zetknięcia się z przeważającymi siłami npla oraz w wypadku przejścia jego do obrony. Wykorzystanie nocy dla wykonania otrzymanego zadania, o ile walka w dzień nie dała rozstrzygnięcia. Zdecydowane uderzenia na najważniejsze obiekty obronne npla w nocy i utrzymanie z nim ciągłej styczności.

Pomoc: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 589—613. Reg. St. Pol. 44, § 421—440.

Temat 71. Pułk piechoty w obronie. — 8 godz.

Działanie d-cy pułku po otrzymaniu wstępnego rozkazu o przejściu do obrony, powzięcie decyzji na podstawie mapy, wysłanie rozpoznania i ubezpieczeń. Wydanie wstępnych zarządzeń szefowi sztabu i kwatermistrzowi.

Obecność d-cy dyw. na wstępnym rozpoznaniu terenu przez d-cę pułku wraz z d-cami batalionów. Organizacja rozpoznania terenu przez d-cę pułku, d-ców batalionów, d-ców środków wsparcia i wzmocnienia oraz szefów służb. Wskazówki d-cy pułku przy rozpoznaniu terenu (odcinek pułku, określenie przedniego skraju pozycji głównej, pozycji ubezpieczeń, stano-

wisk przeciwczołgowych, robót saperskich i terminu gotowości do obrony). Organizacja współdziałania.

Zarządzenia dla d-ców baonów i odwodu; organizacja planu ogni na odcinku baonu dla: piechoty, moździerzy, artylerii i ogni przeciwczołgowych. Plan obrony pułku. Działania pułku przy częściowym lub całkowitym przełamaniu przez npla odcinka obronnego pułku, działanie odwodu, zarządzenia do: obrony p-lot, p-panc. i p-gaz, łączności, robót saperskich i pracy tyłów.

Plan ogniowy pułku: (pasy ogni zaporowych przed przednim skrajem i w głębi pozycji, sygnały na ześrodkowanie ogni, ognie na styki pomiędzy baonami i sąsiadami; wsparcie ogniowe przeciwuderzeń pułku, wyznaczenie koczujących karabinów maszynowych, moździerzy i dział. Organizacja obrony p-panc. pułku z ogiem artylerii i piechoty; przeszkody p-panc. Organizacja ognia p-panc. na stykach i organizacja na nich obserwacji, łączności i obrony p-panc.

Zarządzenia saperskie w obronie: (budowa zapór p-panc; punktów, węzłów, rejonów i przeszkód w głębi całej obrony. M. P. d-ctw. i innych obiektów). Plan umocnień saperskich na odcinku pułku i organizacja robót w obronie.

Główne i pomocnicze m. p. d-ctw. Organizacja dowodzenia pułkiem w obronie. Praca sztabu pułku w okresie organizacji obrony. Ubezpieczenie skrzydeł. Organizacja pracy tyłów. Czynności d-cy pułku od chwili rozpoczęcia natarcia przez npla z bronią pancerną lub bez. (odparcie natarcia ogniem artylerii i moździerzy z przedniego skraju pozycji głównej). Przeciwnatarcia i wsparcie ich ogniem. Wydzielenie odwodu ogólnego i odwodu p-panc.; ich zadania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 614—671. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 483—531.

Temat 72. Cechy szczególne obrony ruchowej pułku. — 8 godz.

Czynności d-cy pułku po otrzymaniu zadania obrony: powzięcie decyzji wstępnej w/g mapy, rozpoznanie przejściowych pozycji obronnych przez oficerów sztabu, d-ców batalionów i artylerzystów, wybór pozycji obronnych i dróg odejścia, określenie charakteru przeszkód. Organizacja i rozmieszczenie odwodu. Rozkaz d-cy pułku (początkowe i następne pozycje obronne, sposób zajęcia i opuszczenia pozycji, zarządzenia do obrony p-panc., zadania dla rozpoznania i ubezpieczenia skrzy-

deł). Zadania i kierunki natarć odwodu, plan przeszkód, zadanie dla artylerii i moździerzy, m. p. d-cy pułku, znaki umówione.

Organizacja systemu ogniowego na wypadek rozpoczęcia natarcia przez npla. Organizacja odejścia na następną pozycję i osłona ogniowa tego odejścia. Użycie odwodu do powstrzymania pościgu.

Czynności d-cy pułku w razie natarcia większych oddziałów zmotoryzowanych i zmechanizowanych (stworzenie ugrupowanej w głąb silnej obrony p-panc. na skrzydłach, rozmieszczenie piechoty w miejscach niedostępnych dla broni panc., wysunięcie na kierunkach marszu npla grup zagrażających i niszczenie dróg i mostów. Miejsce d-cy i sztabu pułku oraz ich praca.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 679—694. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 539—541.

Temat 73. Pułk piechoty w obronie osiedla i miasta.

Cechy szczególne. — 8 godz.

Organizacja obrony osiedla lub kilku dzielnic miasta przez pułk piechoty. Współpraca z oddziałami, działającymi poza osiedlem. Organizacja ognia i robót saperkich. Wydzielenie silnego ruchomego odwodu. Urządzenia obronne wewnątrz osiedla: pasy, punkty i węzły obronne. Łączność ogniowa pomiędzy nimi. Wyznaczenie spośród pododdziałów pułku, artylerii i saperów, obsadę pozycji obronnej. Organizacja ognia artylerii (równoczesne zastosowanie ogni flankowych i ogni nawprost poszczególnych dział). Organizacja m. p. d-cy i praca sztabu pułku w czasie przygotowania obrony i podczas natarcia npla na osiedle. Wybór i urządzenie przedniego skraju pozycji głównej. Przystosowanie obiektów i budowli do obrony. Wykorzystanie czołgów, jako punktów ogniowych do działania z zasadzek. Organizacja obserwacji i przekazywania wiadomości. Gaszenie pożaru. Działania przy rozpoczęciu natarcia npla na miejscowość. (Zastosowanie odwodu stworzonego spośród: oddziałów piech. pułku, broni maszynowej, moździerzy i rusznic p-panc.). Organizacja działań oddziałów pułku celem izolacji i późniejszego okrążenia odosobnionych grup npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 704—728. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 586—600.

Temat 74. Transporty samochodowe. — 8 godz.

Praca sztabu pułku w okresie przygotowania się do transportu: przestudiowanie trasy marszu, punktów za- i wyładowania, schematu kolumny. Organizacja rozpoznania, podział na poszczególne eszelony (człony transportowe). Przygotowanie ludzi i sprzętu do załadowania.

Domarsz do rejonu załadowania. Załadowanie batalionów piech. i służb. Organizacja ubezpieczenia w czasie marszu i dyscyplina marszu. Zarządzenia opl., oppanc i opgaz w drodze. Przejazd nocą lub w górach i po uszkodzonych drogach i przeprawach.

Kierowanie batalionami w czasie jazdy, przy załadowaniu i wyładowaniu, łączność telefoniczna zdublowana środkami żywymi; w czasie jazdy krótkimi sygnałami radiowymi i środkami żywymi.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 846—858. Reg. Sł. Pol. 44, §§ 757—773.

Szkolenie dywizji piechoty — 80 godz.

Temat 75. Marsz ubezpieczony i walka spotkaniowa dyw. piechoty. — 8 godz.

Nieprzyjaciół przy udziale czołgów przerwał front armii i rozwija natarcie. Dywizja piechoty będąca w odwodzie armii, otrzymuje zadanie odtworzyć położenie i zamknąć lukę.

Lotnictwo npla przeprowadza ciągłe naloty podczas marszu dywizji. W czasie, gdy straż przednia angażuje się do walki, d-ca dyw. otrzymuje wiadomość, że czołgi i piechota zmotoryzowana npla, po przerwaniu się na innym odcinku armii, zagraża skrzydłu i tyłom dywizji.

Zasadnicze tematy do poruszenia: powzięcie decyzji do marszu kalkulacja czasu, rozkaz, organizacja rozpoznania, wyrzucenie naprzód oddziału czołowego, zarządzenia co do ubezpieczeń marszowych sił głównych, dowodzenie i łączność w marszu. Powzięcie przez d-cę dywizji decyzji w związku ze zmianą położenia w sprawie zejścia z osi marszu i skierowania się na npla, zagrażającego jego skrzydłu.

Złożenie meldunku o powziętej decyzji. Organizacja rozpoznania w nowym kierunku. Uderzenie na skrzydło i zniszczenie npla.

Temat 76. Dywizja w obronie. — 12 godz.

Dywizja piechoty zajmuje stanowiska na froncie normalnym, mając jeden pułk w drugim rzucie. Skrzydła oparte o sąsiadów. Nieprzyjaciół, wsparty czołgami i lotnictwem włamuje się włąb ugrupowania obronnego jednego z czołowych pułków. Drugi pułk powstrzymuje npl. Przeciwuderzenie odwodu dywizji, zorganizowane przez d-cę dyw., odrzuca npl na stanowiska wyjściowe. Npl przerywają front na odcinku sąsiedniej dywizji i zmusza je do odejścia. Organizacja przeciwwuderzenia przez d-cę dyw. na korzyść sąsiada.

Zasadnicze tematy do poruszenia. Rozpoznanie i powzięcie decyzji. Organizacja systemu ognia i przeszkód, rozkaz, przygotowanie poszczególnych odcinków w głębi obrony, wykorzystanie istniejących obiektów, jako punktu oporu. Plan użycia odwodu dywizji, manewr ruchem i ogniem w razie wdarcia się npl w przedni skraj pozycji. Odtworzenie nowego odwodu i użycie go na korzyść sąsiada.

Temat 77. Natarcie dywizji piechoty wzmocnionej czołgami i lotnictwem na kierunku głównym. Zlikwidowanie przeciwwuderzeń na oba skrzydła. — 12 godz.

Npl — w obronie na odcinku normalnym. Pozycje są silnie wzmocnione i obejmują system czołgowych i zwykłych przeszkód przed przednim skrajem i w głębi obrony. Dyw piechoty naciera na głównym kierunku uderzenia armii. Przewaga lotnictwa — po stronie nacierających. Jeden z pułków piechoty wbija się w obronę npl i zostaje zatrzymany ogniem i silnymi przeciwwuderzeniami piechoty i czołgów npl. Drugi pułk, działający na kierunku pomocniczym, rozwija początkowo natarcie pomyślenie. Dywizja przegrupowuje się, wprowadza odwód na kierunku zaznaczającego się powodzenia; lecz w tym momencie npl uderza na oba skrzydła pułku, który dotychczas walczył z powodzeniem.

Zasadnicze tematy do poruszenia.

Rozpoznanie pasa natarcia dywizji, wybór kierunku głównego natarcia, organizacja współdziałania, dowodzenia i ubezpieczenia. Manewr odwodu. Organizacja uderzenia na przeciwwuderzającego npl, pościg.

Ćwiczenia w obozie letnim. — 48 godz.

WYSZKOLENIE STRZELECKIE.

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

Nr. tematu	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin				
		Komp. strzelecka	Zwiad. konny	Plut. saperów	Plut. chemiczny	Komp. łączności
1	Prowadzenie ognia z kb. do celów nieruchomych	50	40	40	40	40
2	Budowa granatów ręcznych oraz rzucanie nimi	14	14	14	14	14
3	Prowadzenie ognia z kb. do celów nieruchomych kłęcząc i siedząc . .	22	22	22	10	10
4	Prowadzenie ognia z rkm. do celów nieruchomych	20	10	10	5	5
5	Prowadzenie ognia z kb. stojąc . .	24	24	24	12	12
6	Prowadzenie ognia z kb. do celów pojawiających się	25	20	20	10	10
7	Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celów nieruchomych pojedynczymi strzałami	10	10	10	6	6
8	Prowadzenie ognia z rkm. do celów pojawiających się	20	20	20	10	—
9	Prowadzenie ognia z kb. do celów ruchomych	15	10	10	10	3
10	Prowadzenie ognia z rkm. do celów zamaskowanych	8	—	8	4	—
11	Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego ogniem ciągłym z przeniesieniem ognia wzdłuż frontu . .	8	5	5	5	—
12	Zaznajomienie z granatnikami i moździerzami	4	4	2	2	—
13	Zaznajomienie z ckm. Maksym . . .	6	6	3	3	—
14	Zaznajomienie z rppanc	4	2	2	2	—
15	Prowadzenie ognia z kb. podczas wykonywania skoków	8	8	8	8	—

Nr. tematu	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin				
		Komp. strzelecka	Zwiad. konny	Plut. saperów	Plut. chemiczny	Komp. łączności
16	Prowadzenie ognia z rkm. w marszu .	8	8	4	4	—
17	Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego w marszu	8	8	8	8	—
18	Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego i kb. w warunkach ograniczonej widzialności	4	—	4	2	—
19	Prowadzenie ognia z rkm. w warunkach ograniczonej widzialności . .	4	—	4	2	—
20	Prowadzenie ognia z kb. do celów powietrznych	4	4	4	3	—
21	Prowadzenie ognia z rkm. do celów powietrznych	4	3	—	—	—
22	Strzelania szkolne w składzie drużyny	10	—	10	10	—
23	Strzelanie bojowe w składzie drużyny	10	10	10	10	—
24	Strzelanie bojowe w składzie plutonu	10	10	10	—	—
25	Strzelanie bojowe w składzie kompanii	10	—	10	—	—
26	Zaznajomienie z bronią obcą	10	—	—	—	—
Razem		300	238	262	190	100

U w a g a :

1. Kompanie fizylierów, kompanie i plutony zwiadowców pieszych przerabiają wyszkolenie strzeleckie jak kompanie strzeleckie.
2. Kompania sanitarna i kompanie transportowe przerabiają wyszkolenie strzeleckie jak kompania łączności.
3. Pluton zwiadowców konnych, pluton chemiczny i pluton saperów przerabiają wyszkolenie strzeleckie według tematów kompanii strzeleckiej z odpowiednim zmniejszeniem godzin poszczególnych tematów.
4. Strzelanie bojowe przeprowadzać jako ćwiczenie bojowe z założeniem taktycznym.

WYSZKOLENIE STRZELECKIE

dla pododdziałów strzeleckich pułku piechoty — 300 godz.

Temat 1. Prowadzenie ognia z karabinu do celów nieruchomych. 50 godz.

1. Części składowe karabinu wz. 1891/30 r. — 10 godz.

Właściwości bojowe, przeznaczenie, budowa karabinu. Części składowe, nazwy i działanie części. Rozbieranie i składanie karabinu. Przybory i materiały do czyszczenia i smarowania karabinu. Kolejność czyszczenia karabinu po strzelaniu i po ćwiczeniach, zasady konserwacji karabinu. Działanie części karabinu przy ładowaniu, oddaniu strzału, rozładowaniu i zabezpieczeniu. Charakterystyczne przyczyny, powodujące zacięcia podczas strzelania. Środki i sposoby usuwania zacięć.

2. Sposoby strzelania z karabinu. — 15 godz.

Ładowanie i rozładowanie karabinu. Sposoby strzelania z postawy strzeleckiej „leżąc”, z ładowaniem i nastawianiem celownika. Celowanie i oddanie strzału.

3. Zasady strzelania z karabinu. — 15 godz.

Wybór miejsca i postawy do strzelania. Obserwacja pola walki. Wybór celu i ocena na oko odległości do celu i punktów orientacyjnych. Wybór celu i punktów celowania. Przybory optyczne obserwacji (lornetka i peryskop).

4. Krótkie dane balistyczne. — 6 godz.

Wystrzał. Lot pocisku w powietrzu. Tor pocisku i obrót pocisku podczas lotu. Derywacja. Rozrzut. Wpływ na dokładność strzelania: wady strzelca, wady broni i wpływ warunków atmosferycznych.

5. Przygotowanie i strzelanie Nr. 1. — 5 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. karabin wz. 1891/30 pkt 1—99, 121—140, 150—176 zał. 1 i 2.

Temat 2. Budowa granatów ręcznych, rzucanie ich w natarciu i obronie. — 14 godz.

1. Części składowe granatów ręcznych. — 6 godz.

Właściwości bojowe i przeznaczenie granatów. Budowa granatów i części. Działanie części granatu podczas ładowania i rzucania. Przegląd i kontrola działania mechanizmów granatu.

2. Postawy do rzucania granatów ręcznych przeciwczołgowych. — 2 godz.

Przygotowanie do rzutu. Rzut granatu na komendę i samodzielnie z postawy „stojąc”, klęcząc” i w ruchu z okrzykiem „Hurra”. Rzucanie granatów do celów odkrytych i ukrytych.

3. Rzucanie granatów. — 4 godz.

Przerobić ćwiczenia 1—6; rzucanie granatów ręcznych i ćwiczenia 1—7 rzucanie granatów przeciwczołgowych.

Pomoce: Instr. o br. piech. granaty ręczne przeciwczołgowe.

Temat 3. Prowadzenie ognia z karabinu do celu nieruchomego z postawy strzeleckiej „klęcząc i siedząc”. — 22 godz.

1. Części składowe karabinu. — 5 godz.

Opis, kb. Rozbieranie i składanie. Działanie części kb. podczas ładowania, oddania strzału i przeładowania.

2. Sposoby strzelania z karabinu „klęcząc i siedząc”. — 5 godz.

Składanie się do strzelania „klęcząc” i „siedząc”, bez ładowania i z ładowaniem. Składanie się i celowanie. Złożenie się do strzelania „klęcząc” i siedząc” z okopu i zza ukrycia.

3. Zasady strzelania z karabinu. — 5 godz.

Wybór miejsc do strzelania „klęcząc” i „siedząc”. Obserwacja pola walki. Ocena odległości.

4. Dane balistyczne. — 2 godz.

Rozrzut i tor pocisku. Derywacja.

5. Przygotowanie i strzelanie. Nr. 2. — 5 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. Karabin wz. 1891/30. pkt. 1—31, 121—130, 141—142.

Temat 4. Prowadzenie ognia z RKM do celów nieruchomych. — 20 godz.

1. Części składowe RKM. — 5 godz.

Właściwości bojowe. Budowa RKM. Nazwa i działanie części. Budowa magazynka. Zasady rozkładania i składania RKM i magazynka. Działanie części i mechanizmów RKM podczas ładowania oddania strzału i rozkładowania. Przyczyny powodujące zacięcia podczas strzelania i ich usuwanie. Zasady czyszczenia RKM w różnych warunkach bojowych.

2. Sposoby strzelania z RKM. — 5 godz.

Ustawienie RKM na stanowisku ogniowym. Sposoby przygotowania RKM do strzelania. Ładowanie i nastawienie celownika. Celowanie i oddanie strzału. Ładowanie magazynka nabojami. Sprawdzenie jednolitości celowania. Rozkazy d-cy drużyny do złożenia się i otwarcia ognia

3. Zasady strzelania z RKM. — 5 godz.

Wybór miejsca i ustawienie RKM do strzelania. Obserwacja pola walki. Wybór celu, celownika i punktu celowania. Ocena odległości do celu. Wybór momentu otwarcia ognia.

4. Przygotowanie i strzelanie Nr. 1 z RKM.

Pomoce: Instr. o broni piech. RKM, D. P. §§ 1—60, 80—99, 104—129, Zał. 1 i 2.

Temat 5. Prowadzenie ognia z karabinu do celu nieruchomego z postawy „stojąc”. — 24 godz.

1. Części składowe karabinu automatycznego. — 6 godz.

Właściwości bojowe i budowa karabinu automatycznego. Nazwy i działanie części. Zasady rozbierania i składania. Przegląd, czyszczenie i konserwacja karabinu automatycznego. Działanie części i mechanizmów karabinu podczas ładowania, oddania strzału i rozładowania. Przyczyny zacięcia i sposoby usunięcia go.

2. Sposoby strzelania z postawy strzeleckiej „stojąc”. — 6 godz.

Złożenie i celowanie w postawie „stojąc”. Wykorzystanie przedmiotów terenowych dla podparcia i ukrycia. Komendy d-cy drużyny.

3. Zasady doboru punktu celowania w zależności od warunków atmosferycznych. — 5 godz.

Dobór punktu celowania w zależności od wiatru i temperatury. Wzniesienie się toru pocisku nad linię celowania do 400 metrów.

Ocena odległości przy pomocy „tysięcznych”.

4. Dane balistyczne. — 4 godz.

Przyczyny rozrzutu. Wady celowania, ściągania języka spustowego.

5. Przygotowanie i strzelanie z karabinu Nr. 3 — 5 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. Karabin automatyczny.

Temat 6. Prowadzenie ognia z karabinu do celów ukazujących się. — 25 godz.

1. Utrwalenie znajomości części składowych kb. i współdziałania mechanizmów. — 5 godz.

2. Sposoby i zasady strzelania z karabinu do celów ukazujących się. — 10 godz.

Składanie się do strzelania z różnych postaw strzeleckich do celów ukazujących się. Ładowanie karabinu, nastawienie

celownika, celowanie i szybkie przeładowanie, (wyrobienie zautomatyzowania w ładowaniu i przeładowaniu). Trening w strzelaniu do celów pojawiających się. Ocena odległości i obserwacja pola walki.

3. Krótkie dane balistyczne. — 5 godz.

Pole śmierci i pole martwe. Rozrzut broni. Wpływ warunków atmosferycznych na dokładność strzelania.

4. Przygotowanie i przeprowadzenie strzelania 4-go z kb. — 5 godz.

Pomoce: Instr. broni piech. kb. wz. 1891/30 §§ 145, 152—178.

Temat 7. Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celów nieruchomych pojedynczymi strzałami. — 10 godz.

1. Części składowe pistoletu maszynowego. — 4 godz.

Właściwości bojowe, przeznaczenie i budowa pistoletu maszynowego. Nazwy części. Zasady rozkładania i składania. Przegląd w stanie rozebranym. Ładowanie magazynka. Działanie części podczas ładowania, rozkładania i oddania strzału. Przyczyny powodujące zacięcia podczas strzelania i sposoby ich usuwania. Zasady czyszczenia i konserwacja. Obowiązki d-cy drużyny w związku z pielęgnacją pistoletu maszynowego.

2. Zasady i sposoby strzelania z pistoletu maszynowego. — 3 godz.

Sposób złożenia się w postawie strzeleckiej „leżąc”. Oddanie strzału. Wykorzystanie przedmiotów terenowych jako oparcia i ukrycia podczas strzelania. Wybór celu, celownika i punktu celowania.

3. Dane balistyczne. — 2 godz.

Pole martwe i śmierci. Rozrzut.

4. Przygotowanie i przeprowadzenie strzelania 1-go z pistoletu maszynowego. — 3 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. pist. maszyn. pkt. 1—58, 68, 105.

Temat 8. Prowadzenie ognia z RKM do celów pojawiających się. — 90 godz.

1. Części składowe RKM. — 5 godz.

Doskonalenie znajomości współdziałania części i mechanizmów RKM.

2. Sposoby strzelania. — 5 godz.

Trening w ustawieniu RKM na stanowisku ogniowym. Składanie się do strzelania do celów pojawiających się. Ćwiczenie

w celowaniu i strzelaniu ogniem ciągłym do celów pojawiających się ze sprawdzeniem przez szkło kontrolne.

Rozkazy podawane przez d-cę drużyny.

3. Zasady strzelania z RKM. — 3 godz.

Nauka strzelania do celów pojawiających się. Wybór celownika i punktu celowania. Wybór momentu do otwarcia ognia. Obserwacja pola walki. Ocena odległości. Rozkazy podawane przez d-cę drużyny.

4. Krótkie dane balistyczne. — 4 godz.

Wpływ warunków atmosferycznych na celność strzału. Pole martwe i śmierci. Zasady rozrzutu broni. Sposoby wyszukiwania środka rozrzutu na podstawie kilku trafień.

5. Przygotowanie i przeprowadzenie strzelania 2-go z RKM. — 4 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. RKM DP. §§ 1—62, 80—135.

Temat 9. Prowadzenie ognia z karabinu do celów ruchomych. — 15 godz.

1. Części składowe karabinu automatycznego wz. 1940 r. — 5 godz.

Doskonalenie znajomości współdziałania części karabinu automatycznego.

2. Zasady prowadzenia ognia do celów naziemnych ruchomych. — 5 godz.

Dobór punktu celowania i celowanie do figur z uwzględnieniem ruchu i wiatru bocznego. Trenowanie w doborze punktu celowania przy strzelaniu do różnych celów ruchomych. Zaznajomienie się z tablicą doboru punktu celowania na różne odległości. Obserwacja pola walki i ocena odległości.

3. Dane balistyczne. — 2 godz.

Rozrzut. Środek rozrzutu. Pole martwe i pole śmierci.

4. Przygotowanie i przeprowadzenie strzelania 5-go z karabinu. — 3 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. karabin wz. 1891/30 r. §§ 1—93, 120—147, 150—181.

Temat 10. Prowadzenie ognia z RKM do celów zamaskowanych. — 8 godz.

1. Części składowe. — 2 godz.

Doskonalenie wiadomości z opisu i współdziałania części RKM.

Zasady prowadzenia ognia do celów zamaskowanych. — 3 godz.

Zasady rozmieszczenia npla zamaskowanego. Zasady ostrzeliwania celów zamaskowanych. Obserwacja i poprawianie ognia. Trening w strzelaniu do celów zamaskowanych.

3. Krótkie dane balistyczne. — 1 godz.

Rozrzut pocisków.

4. Strzelanie N. 3 z RKM. — 3 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. RKM. §§ 1—27, 128.

Temat 11. Prowadzenie ognia ciągłego z pistoletu maszynowego z przeniesieniem ognia wzdłuż frontu. — 8 godz.

1. Szęści składowe pistoletu maszynowego. — 2 godz.

Utrwalenie wiadomości i współdziałanie części pist. maszyn.

2. Sposoby i zasady prowadzenia ognia ciągłego. — 3 godz.

Postawa strzelecka „klęcząc” i z za ukrycia. Złożenie się do strzału. Wybór celu, ocena odległości i oddanie serii strzałów z przeniesieniem ognia wzdłuż frontu.

3. Strzelanie N. 2 z pist. maszynowego. — 3 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. pist. maszyn. § 6—114.

Temat 12. Zaznajomienie się z moździerzem 82 mm. — 4 godz.

1. Części składowe moździerza. — 2 godz.

Właściwości bojowe i przeznaczenie moździerzy. Główne części moździerza i ich działanie. Budowa pocisku. Rozbieganie i składanie, moździerza. Skrzynki amunicyjne do przenoszenia pocisków. Juki do przenoszenia, moździerzy i skrzynek. Przybory do moździerza.

2. Zaznajomienie z zasadami strzelania z moździerzy. — 2 godz.

Obowiązki obsługi i ich praca. Urządzenie stanowisk dla moździerzy. Ustawienie moździerza do strzelania. Skierowanie moździerza na cel. Oddanie strzału.

Pomoce: Instr. o broni piech. moździerz 82 mm. moźdz. batalionowy §§ 1—12, 66—82.

Temat 13. Zaznajomienie z CKM syst. Maxim. — 6 godz.

1. Części składowe CKM. — 4 godz.

Właściwości bojowe i przeznaczenie CKM. Nazwy i działanie części. Taśmowanie amunicji i układanie w skrzynki amunicyjne. Sposoby zapobiegania i usuwanie zacięć.

2. Zasady i sposoby strzelania. — 2 godz.

Nauka ładowania, nastawiania celownika, naprowadzenia CKM na cel, oddania strzału i przeładowania CKM.

Prace obsługi: celowniczego, taśmowego, amunicyjnych.

Wysunięcie na stanowisko ogniowe. Ustawienie CKM i rozmieszczenie obsługi.

Pomoce: Instr. o broni piech. CKM §§ 1—22, 24, 43, 158—166.

Temat 14. Zaznajomienie z rusznicami ppanc. — 4 godz.

1. Części składowe rusznicy ppanc. — 2 godz.

Zaznajomienie z właściwościami bojowymi rusznicy ppanc.

Budowa. Nazwy i działanie części. Opis naboju.

2. Strzelanie z rusznicy do celu nieruchomego. — 2 godz.

Ustawienie rusznicy na stanowisku ogniowym i przygotowanie do strzelania. Ładowanie rusznicy. Naprowadzenie na cel. Oddanie strzału. Rozładowanie. Usuwanie zacięć.

Temat 15. Prowadzenie ognia z karabinu w marszu podczas wykonywania skoków. — 8 godz.

1. Części składowe karabinu automatycznego. — 2 godz.

Współdziałanie części. Zasady pielęgnacji i obchodzenie się z karabinem.

2. Zasady i sposoby prowadzenia ognia w marszu. — 2 godz.

Złożenie się i oddanie strzału „stojąc”, złożenie się w marszu, technika oddania strzału w czasie wykonywania skoku. Przeładowanie broni w marszu. Trening w strzelaniu w marszu.

3. Strzelanie N. 6 z karabinu. — 4 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. karabin wz. 1891/30 r. §§ 32 do 93, 200.

Temat 16. Prowadzenie ognia z RKM w marszu. — 8 godz.

1. Części składowe RKM. — 2 godz.

Utrwalenie wiadomości części składowych RKM i ich współdziałanie.

2. Zasady i sposoby strzelania z RKM w marszu. — 3 godz.

Składanie się do strzelania. Trening w strzelaniu.

3. Strzelanie N. 4 z RKM. — 3 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. RKM DP. §§ 1—62, 149.

Temat 17. Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego w marszu. — 8 godz.

1. Części składowe pistoletu maszynowego. — 2 godz.

Utrwalenie znajomości budowy i współdziałania części pist. maszynowego.

2. Sposoby strzelania w marszu. — 2 godz.

Postawa strzelecka „stojąc” z za ukrycia i bez ukrycia. Postawa strzelecka w marszu z zatrzymaniem i bez zatrzymania. Postawy strzeleckie na nartach i w czasie marszu.

3. Zasady strzelania w marszu. — 2 godz.

Wybór celu. Zasady bezpieczeństwa przy strzelaniu w marszu ponad głowami swoich pododdziałów. Strzelanie w marszu. Rozkazy do otwarcia ognia.

4. Strzelanie N. 3 z pist. maszynowego. — 2 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. pist. maszynowy.

Temat 18. Prowadzenie ognia z karabinu i pist. maszyn. w warunkach ograniczonej widzialności. — 4 godz.

1. Zasady i sposoby strzelania w nocy. — 4 godz.

Przygotowanie karabinu i pist. maszynowego do strzelania w nocy. Przygotowanie na przedpiersiu wyłobień i kołków ograniczających. Zmierzenie odległości do linii. Strzelanie do celów oświetlonych. Strzelanie do celów nieoświetlonych z karabinu zawczasu przygotowanego do strzelania w nocy. Ocena odległości na podstawie detonacji, wystrzałów i błysków.

Pomoce: Instr. o broni piech. karabin wz. 1891/30 r. §§ 195 do 198.

Temat 19. Prowadzenie ognia z RKM w warunkach ograniczonej widzialności. — 4 godz.

1. Przygotowanie RKM do strzelania w nocy.

Ustawienie RKM na stanowisku. Strzelanie do celów oświetlonych. Strzelanie do celów nieoświetlonych. Ocena odległości na podstawie detonacji, wystrzału i błysków.

Pomoce: Instr. o broni piech. RKM DP. §§ 146—147.

Temat 20. Prowadzenie ognia z karabinu do celów powietrznych. — 6 godz.

Przygotowanie do strzelania do celów powietrznych: stojąc, klęcząc, leżąc — 4 godz.

Wykorzystanie przedmiotów terenowych jako podpórek. Ocena odległości do samolotów. Dobór punktu celowania. Zaznajomienie z tablicą wyprzedzeń w metrach. Użycie tablicy wyprzedzenia sylwetek samolotów npla. Określenie szybkości i wysokości lotu samolotu. Nauka o typach npl-skich

samolotów i szybkości ich lotów. Strzelanie pokazowe: 10-te strzelanie szkolne. — 2 godz.

Pomoce: Instr. o broni piech. karabin wz. 1891/30 r. §§ 183 do 189.

Temat 21. Prowadzenie ognia z RKM do celów powietrznych. — 4 godz.

Zasady i sposoby strzelania do celów powietrznych.

Przygotowanie do strzelania z RKM do celów powietrznych. Wykorzystanie przedmiotów terenowych jako podpórki: słup, wysoki pień, parkan, żywopłot, z pleców taśmowego i amunicyjnego itd. Ocena odległości do samolotów, dobór punktu celowania. Trening w strzelaniu do samolotów.

Pomoce: Instr. o broni piech. RKM. DP. §§ 137—141.

Temat 22. Strzelanie szkolne drużyny. — 8 godz.

Praktyka w kierowaniu ogniem drużyny strzeleckiej w natarciu. Rozpoznanie ogniowe. Obserwacja. Wyszukiwanie i wskazywanie celów. Ześrodkowanie ognia. Przeniesienie ognia. Przygotowanie do strzelania nocnego. Prowadzenie ognia w nocy bez i z oświetleniem.

Czynności strzelców podczas prowadzenia ognia w natarciu.

Temat 23. Strzelanie bojowe drużyny. — 10 godz.

Praktyka d-cy w kierowaniu ogniem drużyny w obronie. Otrzymanie zadania. Ocena sytuacji. Wybór i ocena celów. Wybór rodzaju ognia. Wybór momentu otwarcia ognia. Dyscyplina ognia. Praktyka w prowadzeniu ognia salwowego. Czynności strzelców podczas prowadzenia ognia w obronie.

Temat 24. Strzelanie bojowe plutonu. — 10 godz.

Organizacja ubezpieczenia ogniowego natarcia i szturmowego współdziałaniu z wspierającymi środkami ogniowymi. Kierowanie ogniem i ruchem drużyny podczas natarcia. Czynności strzelców podczas prowadzenia ognia w natarciu.

Temat 25. Strzelanie bojowe kompanii. — 10 godz.

Organizacja natarcia. Rozpoczęcie natarcia. Prowadzenie ognia do celów widocznych i zamaskowanych. Likwidowanie punktów ogniowych npla. Prowadzenie ognia flankowego. Prowadzenie ognia do npla, który przeszedł do przeciwnatarcia. Osłonięcie ogniem wycofujących się pododdziałów. Prowadzenie ognia salwowego.

PROGRAM MUSZTRY

Dla pododdziałów strzeleckich pułku piechoty — 120 godz.

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin
1	Ustawienie strzelców w szyku i dopasowanie oporządzenia	6
2	Musztra bez broni w miejscu	15
3	Musztra bez broni w ruchu	15
4	Musztra z bronią w miejscu	20
5	Musztra z bronią w ruchu	20
6	Szyki rozwinięte drużyny	10
7	Szyki marszowe drużyny	10
8	Rozczłonkowane szyki drużyny	10
9	Rozwinięte szyki plutonu	3
10	Szyki marszowe plutonu	3
11	Rozczłonkowane szyki plutonu	4
12	Szyki kompanii	4
	Razem	120

PROGRAM MUSZTRY.

dla pododdziałów strzeleckich pułku piechoty — 120 godz.

Temat 1. Ustawienie strzelców i pododdziałów w szyku. — 6 godz.

Komplet oporządzenia, składanie oporządzenia, nakładanie i zdejmowanie. Postawa zasadnicza i swobodna. Co nazywamy szykiem. Szereg, dwusereg, rząd, szyk zwarty, luźny. Skrzydło, front, lewe skrzydło. Szerokość frontu i głębokość szyku. Odległość i odstęp. Kolumna, czoło i ogon kolumny. Szyk rozwinięty, rozczłonkowany, rozsypany i marszowy. Kierunkowy i zamykający. Zapowiedź i hasło komendy. Obowiązki strzelca przed zbiórką i w szyku. Do modlitwy.

Pomoce: Reg. Musztry piech. Zasady ogólne pkt. 1—26, 17—58.

Temat 2. Musztra bez broni w miejscu. — 15 godz.

Wykonanie komend: „zbiórka”, „bacność”, „spocznij”. Zwroty w miejscu: „w lewo”, „w prawo”, „w tył”, oddanie

honorów w miejscu z nakryciem głowy i bez, w szyku i poza szykiem. Zwroty głowy.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 1—3, 14, 16.

Temat 3. Musztra w ruchu bez broni. — 5 godz.

Krok ćwiczebny i marszowy. Przyspieszony krok. Zaznaczenie kroku w miejscu. Zatrzymywanie, zmiana tempa w marszu. Stój. Przejście z marszu do biegu i odwrotnie. Zwroty w marszu. Oddanie honorów w marszu. Podejście do d-cy, występ, wstęp, do mnie. Padnij, powstań.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 4—10, 11, 12—15.

Temat 4. Musztra z bronią w miejscu. — 20 godz.

Postawa zasadnicza z bronią i swobodna. Chwyty bronią. Zwroty w miejscu z bronią. Do przysięgi.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 18—30.

Temat 5. Musztra z bronią w ruchu. — 20 godz.

Marsz z bronią na ramieniu. Zatrzymywanie. Zwroty. Oddawanie honorów. Podejście do przełożonego. Padanie. Powstawanie. Czołganie się, krycie się. Skoki.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 11, 31—36.

Temat 6. Rozwinięte szyki drużyny. — 10 godz.

Zbiórka. Równanie, krycie, odliczanie. Rozwinięte szyki drużyny. Zmiana szyków. Czynności w szyku rozwiniętym z bronią i bez broni. Marsz. Zmiana kierunków. Chwyty bronią w składzie drużyny. Oddawanie honorów.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 47—51.

Temat 7. Szyki marszowe drużyny. — 10 godz.

Odstępowanie, łączenie. Szyki marszowe drużyny. Posuwanie się w szykach marszowych. Zmiana szyków. Zwroty. Ulgi w marszu. Zmiana kierunku. Chwyty bronią. Ustawianie broni w kozły. Połóż broń.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 52—57.

Temat 8. Rozczłonkowane szyki drużyny. — 10 godz.

Rozczłonkowane szyki drużyny. Rozwijanie i zwijanie. Zmiana szyków. Posuwanie się w szykach rozczłonkowanych. Odparcie niespodziewanego napadu npla naziemnego i z powietrza. Oddawanie honorów. Chwyty bronią.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 59—62.

Temat 9. Rozwinięte szyki plutonu. — 3 godz.

Szyk zwarty. Zmiana szyków. Rozwinięty szyk plutonu. Czynności w rozwiniętym szyku plutonu. Marsz i zmiana kierunków. Chwyty bronią.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 63—67.

Temat 10. Szyki marszowe plutonu. — 3 godz.

Szyki marszowe plutonu. Zmiana szyków, marsz i zmiana kierunków. Chwyty bronią. Odparcie niespodziewanego napadu npla naziemnego i z powietrza.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 20—28, 64, 66, 67.

Temat 11. Rozczłonkowane szyki plutonu. — 4 godz.

Rozczłonkowane szyki plutonu. Rozwijanie i zwijanie plutonu. Marsz w szykach rozczonekowanych plutonu i zmiana kierunków w marszu. Odparcie niespodziewanego napadu npla naziemnego i z powietrza.

Pomoce: Reg. Musztry piech. §§ 64, 66, 67.

Temat 12. Wyszukolenie kompanii. — 4 godz.

Szyki zwarte, szyki marszowe. Rozczłonkowane szyki kompanii. Kompania honorowa. Przyrowadzenie i odprowadzenie chorągwi.

Pomoce: Reg. Walki piech. §§ 68—72.

Uwaga: Strzelcy pododdziałów rusznic ppanc., karabinów maszynowych i moździerzy przerabiają rozwijanie, szyki marszowe i rozczonekowane drużyny i plutonu swojej specjalności.

PROGRAM WYSZKOLENIA FIZYCZNEGO

Dla pododdziałów piechoty.

Podział godzin.

Rodzaj wyszkolenia fizycznego	Ilość godzin
Walka wręcz	60
Gimnastyka	60
Wyszukolenie narciarskie	20
Pływanie i przeprawy wpław	30
Koszykówka	10
Razem	180

I. Walka wręcz — 60 godz.

1. Sposoby walki karabinem z bagnetem — 10 godz.

Postawa szermiercza, w miejscu i w ruchu i powroty do postawy zasadniczej. Sposoby zmiany postawy szermierczej „w przód”, „w tył” i przerzucanie bagnetu.

Posuwanie się; krok: „w przód”, „w tył”, „w prawo”, „w lewo”, „podwójne kroki” i skoki „w przód” i „w tył”.

Zwroty: „na prawo”, „na lewo”, „w tył” i „w tył na prawo”.

Pchnięcia: „średnie”, „długie”, „bez wypadu”, „z wypadem”, „w marszu”, „krótkie pchnięcia”.

Pchnięcia z nasypu (do okopu) i z okna. Pchnięcie z przewodzeniem i przeniesieniem, z odbiciem i ze zwodem.

Odbicia: „w prawo”, „w lewo”, „w dół na prawo”, „w dół na lewo” i „z góry”.

Ciosy kolbą: „z boku”, „wprzód”, „z góry”, „w tył” i obrona.

Ciosy łufą: „z lewej” i „z prawej”.

2. Sposoby walki różnymi przedmiotami. — 8 godz.

a) duża łopata: pchnięcie ostrym końcem łopaty, ciosy z prawa, z lewa i z góry;

b) mała łopata: postawa szermiercza, odbicie w dół, „na prawo”, ciosy „z prawej”, „z lewej” i z góry, odbicia „w lewo”, ciosy „z lewej”, „z prawej” i z góry.

Odbicie „w prawo” — ciosy „z prawej”, „z lewej” i „z góry”.

Odbicie „w dół na lewo” — ciosy „z prawej”, „z lewej” i „z góry”.

3. Sposób walki uzbrojonego z nieuzbrojonym — 8 godz.

a) Rozbrojenie napadającego z karabinem przez skierowanie pchnięcia „w prawo” lub „w lewo”. Uderzyć w gołeń, pachwinę i twarz. Podstawienie nóg.

Rozbrojenie napadającego z bagnetem i rewolwerem. Przy ciosie „z góry” wykręcenie kiści nazewnątrz i wewnątrz. Przy ciosie „z prawej” strony — wykręcenie kiści na zewnątrz. Przy ciosie „z lewej” w prawo — wykręcenie kiści do wewnątrz.

Przy ciosie „z dołu” wykręcenie kiści do wewnątrz w tył za plecy.

4. Sposoby pokonywania przeszkód — 10 godz.

a) Przechodzenie po belce siedząc, stojąc i z ciężarem.

b) Wchodzenie i przechodzenie. Pokonywanie przeszkód.

Wchodzenie na drągi przy pomocy nóg (płoty, ściany, drzewa). Wchodzenie na żerdzie przy pomocy rąk i nóg i zatrzymanie się na nich stojąc. Przechodzenie przez parkan z „zaczepem” i „siłą” i przy pomocy jednego lub dwu żołnierzy.

- c) Skoki przez przeszkody: na jedną i dwie nogi, z oparciem na jedną i dwie ręce. Skoki mieszane.
- d) Czołganie się i chodzenie w postawie pochyłej, różnymi sposobami.
- 5. Rzucanie ręcznych granatów — 10 godz.
„Z za pleców przez ramię” stojąc z miejsca w okopie. Rzuty: „zza pleców przez ramię w ruchu” (w marszu i biegu). Rzuty z postawy kłęcząc i leżąc. Rzuty prostą ręką z boku. Rzuty wiązek granatów.
- 6. Sposób walki parami i grupami — 12 godz.
 - a) Walka parami (jeden przeciw drugiemu) — karabinem szermierczym.
 - b) Walka grupami: — jeden przeciw dwóm, dwóch przeciw trzem, oddział przeciw oddziałowi.
 - c) Prowadzenie walk grupowych w połączeniu z ćwiczeniami bojowymi.
 - d) Prowadzenie walk karabinem z bagnatem sprężynowym.
- 7. Sprawdzenie stopnia przygotowania pojedynczego żołnierza, drużyny i plutonu — 2 godz.

Walka wręcz.

Temat 1. — 4 godz.

Cel nauki: Nauczyć postawy szermierczej w miejscu i w ruchu. Ruchy i zwroty w postawie szermierczej. Średnie i długie pchnięcia z miejsca i w ruchu.

Część wstępna: Biegi na 100—150 mtr. w tempie średnim. Skoki następujące na przeszkodę nogą. Ćwiczenia z karabinem dla rąk i nóg, oraz tułowia.

Część główna: Postawa szermiercza w miejscu i w ruchu. Zmiana postawy szermierczej wprzód i w tył z przerzucaniem karabinu.

Ruch: Kroki wprzód, w tył, w prawo, w lewo, podwójny krok wprzód i w tył.

Zwroty: W prawo, w lewo, i w tył. Nauczyć średnich i długich pchnięć w miejscu i w ruchu. Trenowanie pchnięć na manekinach, znajdujących się nad okopem i w okopie.

Część końcowa: Skoki przez rów i płot, chodzenie i biegi po belce. Marsz wolny.

Temat 2. — 8-godz.

Cel nauki: Przecwiczyc średnie, długie i krótkie pchnięcia. Nauczyć odbić — w prawo i w dół na prawo. Rzucanie granatów stojąc zza pleców i leżąc.

Część wstępna: To samo co w temacie 1.

Część główna: Przerobić pchnięcia średnie, długie i krótkie z obrotami, w ruchu (marsz, bieg) ze zmianą kierunku.

Kompleks trenowania pchnięć na kilku manekinach, z wprowadzeniem elementu zaskoczenia (padnij, powstań itp.).

Nauczyć odbić w prawo i w dół na prawo. Przeprowadzenie walki parami, karabinem z miękkim zakończeniem. Zapoznać ze sposobami przechodzenia przez płot „zaczepek” i „siłą”.

Część końcowa: Skoki z oparciem na jednej i dwie ręce — pełzanie i chodzenie w postawie pochyłej. Wolny marsz ze śpiewem.

Temat 3. — 6-godz.

Cel nauki: Nauczyć odbić w lewo i w dół na lewo, oraz przerobić ciosy kolbą z boku z góry, wprzód i w tył.

Część wstępna: Biegi na 150—200 mtr. w tempie średnim. Pokonywanie kompleksu przeszkód (3—4). Ćwiczenia przygotowawcze z karabinem, rąk, nóg i tułowia.

Część główna: Przecwiczenie ciosów kolbą: z boku, z góry, wprzód i w tył. Przerobić odbicia w lewo i w dół na lewo z jednoczesnym wykonaniem pchnięć i ciosów kolbą.

Uczyć chwytów z jednoczesnym pełzaniem, biegiem, skokami do okopu i wyskakiwaniem z niego.

Prowadzenie walki parami w/g zadania. Przerobienie sposobów przechodzenia. Rzuty ręcznych granatów w ruchu. Na zakończenie: bieg wolnym tempem i wolny marsz.

Temat 4. — 2 godz.

W/g przerobionego programu Nr. 1, 2 i 3.

Temat 5. — 8 godz.

Cel nauki: Zapoznać ze sposobymi walki dużą i małą łopatą, karabinem bez bagnetu i bagnetem tnącym.

Część wstępna: Powtórzenie pchnięć, ciosów kolbą, ruchów i obrotów, łącząc poszczególne elementy kombinacją.

Część główna: Wyszkolenie w walce dużą łopatą. Odbicia dużą łopatą w lewo i prawo z jednoczesnym zastosowaniem ciosów w prawo, w lewo i pchnięć.

Wyszkolenie w walce małą łopatką. Odbicia w lewo z jednoczesnym zadawaniem ciosów z prawa w twarz, szyję lub rękę, z lewej z góry. Odbicia w prawo z jednoczesnym ciosem z lewej, z prawej i z góry. Po odbiciu w dół na prawo jednocześnie ciosy z prawej, z lewej i z góry. Przećwiczenie kompleksu ciosów kolbą, pchnięć i odbić. Ruchy odbijające w walce na karabiny sprężynowe.

Temat 6. — 10 godz.

Walka uzbrojonego z nieuzbrojonym. Uzbrojony w karabin z bagnetem, nożem i pistoletem.

Cel nauki: Wyrobić sposoby w zastraszaniu się bagnetem od uderzeń rewolwerem i nożem przeciwnika i jego rozbrojenie.

Część wstępna: Formowanie w miejscu, w marszu i w biegu kolumnę pojedynczą, dwójkową, trójkową. Chodzenie w postawie pochyłej, w przysiadzie od 20 do 30 mtr. Bieg w tempie średnim do 500 m z pokonywaniem napotkanych przeszkód.

Część główna: 1. Przerobić w ruchu odbicia karabinem w prawo:

- a) chwyt karabinu przeciwnika po odbiciu prawą ręką w prawo, kopnięcie nogą w gołeń lub między nogi, uderzenie w twarz przeciwnika głową,
 - b) uchwyt karabinu npla i podstawienie nogi,
 - c) uchwyt karabinu npla i przerzut przez lewe biodro.
2. Przy odbiciu karabinu w lewo:
- a) uchwyt karabinu npla po odbiciu lewą ręką, kopnięcie nogą między nogi,
 - b) uchwyt karabinu npla, podstawienie nogi,
 - c) uchwyt karabinu npla i przerzut przez prawe biodro.
3. Przećwiczyć ruchy obrony od napadającego npla:
- a) Odbicie lewą ręką w prawo ręki npla uzbrojonej w rewolwer i uchwyt jej, wyrwanie rewolweru z jednoczesnym kopnięciem między nogi,

- b) odbicie npla w lewo, uchwyt dłoni, kopnięcie kolaniem między nogi z jednoczesnym wykręcaniem ręki do wewnątrz (łamiąc w łokciu).
- 4. Przecwiczyć sposoby obrony od ciosów nożem.
Nauczyć chwycić broń npla uzbrojoną w bagnet lub nóż, sposobem „widelkowym” w górę i w dół.
Zatrzymywać cios npla prawą lub lewą ręką, następnie obezwładniając ją.
- 5. Przy ciosie z góry:
 - a) uchwyt uzbrojonej ręki npla „widelkowatym” sposobem, wykręcanie dłoni nazewnątrz z jednoczesnym kopnięciem szpicem w pieszczel, wykręcanie dłoni nazewnątrz z jednoczesnym szarpnięciem ręki i podstawieniem nogi pod wysuniętą do przodu nogę i obezwładnienie npla;
 - b) Przytrzymanie ciosu nożem z góry lewym przedramieniem, kopnięcie kolaniem między nogi, uchwyt prawą ręką uzbrojonej ręki npla, i ruch powodujący złamanie w stawie łokciowym i barkowym i rozbrojenie go;
 - c) uchwyt uzbrojonej ręki npla sposobem widelkowym, wykręcanie dłoni do wewnątrz z naciskiem ujętej ręki npla do tyłu pod łopatkę i rozbrojenie go.
- 6. Przy ciosie z lewej:
 - a) uchwyt prawą ręką ręki npla, wykręcanie dłoni do wewnątrz, przyciskając rękę npla do siebie, po ujęciu i zaściśnięciu przytrzymanej ręki npla pod łopatką i rozbrojenie;
 - b) uchwyt prawą ręką uzbrojonej ręki npla, lewą za ubranie lewego ramienia i podstawienie nogi.
- 7. Przy ciosie z prawej:
 - a) uchwyt uzbrojonej ręki npla w przegubie, wykręcanie dłoni npla nazewnątrz z jednoczesnym kopnięciem szpicem w kolano i rozbrojenie;
 - b) odbicie lewym przedramieniem uzbrojonej ręki npla, kopnięcie kolaniem między nogi, uchwyt prawą ręką z wewnątrz z dołu za łokieć npla, z chwytem powodującym złamanie w stawie łokciowym i barkowym i rozbrojenie.
- 8. Przy ciosie z dołu:
 - a) uchwyt uzbrojonej ręki npla sposobem widelkowym z góry, wykręcanie dłoni do wewnątrz z jednoczesnym

- kopnięciem szpicem w piszczel, w dalszym ciągu wykręcanie dłoni do wewnątrz, robiąc krok pod ręką npla z obrotem na lewo w tył, wykręcanie ręki npla za jego plecy i rozbrojenie go;
- b) uchwyt tym samym sposobem, wykręcanie dłoni na zewnątrz z obrotem w prawo w tył z jednoczesnym kopnięciem w piszczel szpicem i rozbrojenie go. Przeciwczyć sposoby cichego podkradania się do npla, napadanie, przytrzymanie, utrzymanie, wiązanie go podręcznymi przedmiotami. Przeciwczyć ciosy ręką, nogą w czułe miejsca npla.

Część końcowa: Marsz z pokonywaniem przeszkód równoważnych, stojących na różnych wysokościach. Marsz ze śpiewem.

Temat 7. — 2 godz.

Repetycje z przerobionego materiału tematów 5 i 6.

Cel nauki: Sprawdzić stopień opanowania przerobionego materiału.

Temat 8. — 12 godz.

Cel nauki: Przy pomocy walki na bagnety z miękkim, elastycznym końcem wyrobić zmechanizowane ruchy.

Część wstępna: To samo co w temacie 6; z dodatkiem biegu do 800 m.

Część główna: Nauka i trening w przenoszeniu i zwozaniu w miejscu z wypadem, z krokiem i wypadem.

Odbicia i pchnięcia. Trenowanie pchnięć i odbić na posuwającym się na spotkanie (w marszu i biegu) npla w różnych warunkach terenowych: na równym miejscu, w krzakach, w lesie, okopach itd.

Trening walk, parami, jeden przeciw drugiemu, jeden przeciw dwóm, walka dwóch przeciw trzem. Walka drużyny przeciw drużynie.

Część końcowa: To samo co w temacie 6.

Temat 9. — 6 godz.

Cel nauki: Trening w pokonywaniu przeszkód przy najrozmaitszych kombinacjach z przeszkodami.

Część wstępna: To samo co w temacie 8, dodając dystans biegu do 1000 m.

Część główna: Trening w pokonywaniu toru przeszkody, kombinując przeszkody w najrozmaitszej kolejności, zwiększając dystans i komplikując warunki walki. Trening pełzania, podłożenia, przełożenia przez przeszkody różnej wysokości z oparciem jednej, dwóch rąk, z zaczepem nóg, z oparciem nóg i rąk, skoki w głąb itd. Trening w pokonywaniu różnych przeszkód drucianych przeciw piechocie a także pokonywanie ich przy pomocy środków podręcznych (desek, ciętych gałęzi).

Kompletny trening w pokonywaniu przeszkód ze stopniowym zwiększaniem dystansu do 300 m w zależności od właściwości różnych przeszkód.

Część końcowa: Marsz z ćwiczeniami oddechowymi i ze śpiewem.

Temat 10. — 2 godz.

Sprawdzenie opanowania materiału przerobionego i pokonywanie toru przeszkód.

Gimnastyka — 60 godz.

1. Opracować programy gimnastyki porannej (komplet Nr. 1, 2, 3) ćwiczenia marszu i biegu różnymi sposobami.
2. Opracować specjalne programy do ćwiczeń na przyrzędach (od 1—9 włącznie). Instr. wych. fiz. 1938 r.
3. Ćwiczenia gimnastyczne parterowe komplet Nr. 1 i 2. Instr. wych. fiz. 1938 r.
4. Ćwiczenia oddechowe (marsz w tempie powolnym, ćwiczenia rozluźniające itd.).

Temat 1. — 4 godz.

Przerobić komplet Nr. 1 instr. wych. fiz. 1938 r.

Część wstępna: Zapoznać z kompletem Nr. 1 gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drażek: ze zwisu nadchwytem podciąganie się na rękach z jednoczesnym skurczem nóg do piersi.
2. Poręcze: skokiem opór na skurczonych rękach. Skurcze i wyprosty ramion. Zeskok z obrotem o 90°.
3. Ćwiczenia równoważne: przesuwanie się, w postawie siedzącej wprzód i wtył.
4. Wspinanie się: po linie zapomocą rąk i nóg.
5. Skoki przez sznur (poprzeczkę). Skoki z podginaniem nóg.

Część końcowa: Ćwiczenia 1 i 2 z kompletu Nr. 1 gimnastyki parterowej instr. 1938 r. Marsz w tempie zwolnionym.

Temat 2. — 4 godz.

Cel ćwiczenia: Przerobić komplet Nr. 2 I. W. F. 1938 r.

Część wstępna: Przerobić komplet Nr. 1 gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drażek: Ze zwisu podchwyttem przesunąć nogi pomiędzy ręce i przejść do zwisu z tyłu — w powrotnym ćwiczeniu przejść do postawy wyjściowej — zeskok.

2. Poręcze: wymachiwanie wprzód i w tył ze złączeniem i rozłączeniem stóp — na rękach prostych. Zeskok z obrotem 90°.

3. Ćwiczenie równoważne: belka 120—140 cm. Marsz z rękami na ramionach.

4. Wspinanie się po drabinie: na rękach, uchwytując szczeble kolejno — zejście przy pomocy nóg.

5. Skoki — kozioł: wskakiwanie na kolana — zeskok naprzód.

Część końcowa: Jak temat Nr. 1.

Temat 3. — 6 godz.

Cel nauki: Przerobić komplet Nr. 3 I. W. F. 1938 r.

Część wstępna: Opanować pierwsze 8 temp gimnastyki porannej (16 temp).

Część główna:

1. Drażek: zwisy z nadchwyttem. Przesunąć nogi zgięte pomiędzy ręce i wyciągnąć je do góry. W powrotnym ćwiczeniu przejść do postawy wyjściowej (2—3 razy) — zeskok.

2. Poręcze: z oparcia rękami wyprostowanymi, podniesienie się rozgięciem do siadu, zdejmując nogi do środka. Zeskoczyć w tył i na bok.

3. Ćwiczenia równoważne: Marsz do tyłu z rękami wyprostowanymi do góry.

4. Wspinanie się po drabinie: ze zwisu na bokach, huśtanie korpusu ze zmiennym ruchem tak wspiąć się na 4—5 m.

5. Skoki: Wskakiwanie na palcach i zeskok z wyprostowaniem tułowia.

Część końcowa: Ćwiczenie 3 i 4 kompletu Nr. 1 gimnastyki parterowej I. W. F. 1938 r. Ćwiczenia rozprężające.

Temat 4. — 6 godz.

Cel nauki: Przerobić komplet 4 I. W. F. 1938 r.

Część wstępna: Opanować 9 i 16 tempa gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drążek: skokiem uwiesić się na zgiętych rękach i równocześnie zarzucić prawą nogę na drążek z dwoma rozmachami lewej nogi przejść do siadu. — Przerzucenie prawej nogi do tyłu. Opuścić się naprzód głową nadół. Zeskok.

2. Poręcz: Stańc nazewnątrz prawym ramieniem do poręcza. Zarzucić nogi na poręcz — prawą nogę na najbliższą, lewą na dalszą żerdź, ze zwrotem na 180° przejść do oparcia na długość rąk. Zeskok z rozmachem do tyłu.

3. Ćwiczenia równoważne: Marsz ze zwrotami i ruchem do tyłu z rękoma do góry.

4. Wspinanie się po drabinie: z huśtaniem się, zejście po linie z zawiązywaniem węzła „stojąc”.

5. Skoki: wzdłuż konia z oparciem na rękach, zeskok z nogami rozsuniętymi.

Część końcowa: Jak temat Nr. 3.

Temat 5. — 6 godz.

Cel wyszkolenia: Przerobić komplet Nr. 5 I. W. F. 1938 r.

Część wstępna: przerobić wszystkie 16 taktów gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drążek: z siadu lewa noga naprzód z wymachem prawej nogi w tył — zwrot na zgiętym kolanie (to samo w drugą stronę).

2. Poręcz: z siadu z nogami rozstawionymi koziołkowanie wpród, przechwyt rąk naprzód z rozmachem jednej nogi, zeskok do tyłu i na bok.

3. Ćwiczenia równoważne: belka 800 cm. Z rozbiegu wskoczyć na belkę i marsz bokiem.

4. Przejście z drabiny na linę i zejście na jednej ręce.

5. Skoki: — kozioł wysokości 130 cm. Skok z nogami rozsuniętymi.

Część końcowa: Ćwiczenia Nr. 5 i przerobienie poprzednio z kompletu Nr. 1 parterowej gimnastyki. Marsz ze śpiewem.

Temat 6. — 6 godz.

Cel ćwiczenia: Przerobić komplet Nr. 6 I. W. F. 1938.

Część wstępna: Zapoznać z kompletem Nr. 2 gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drażek: ze zwisu nadchwytem ugiąć ręce i podnieść nogi wyprostowane. Przerzucić je w tył przez drażek. Opuścić się powoli z powrotem nadół. Zeskok.

2. Poręcz: z oparcia się na rękach prostych, unieść wyprostowane nogi do prostego kąta (trzymać się w tej postawie 5 sek.) zeskok do tyłu lub na bok.

3. Ćwiczenia równoważne: marsz z przejściem do marszu na czworakach.

4. Wspinanie się po linie na rękach.

5. Skoki: (wysokość przyrzędu 120 cm). Skok z nogami wygiętymi do góry.

Część końcowa: Ćwiczenie Nr. 7 kompletu Nr. 2 gimnastyki parterowej. Marsz z ćwiczeniami uspakajającymi.

Temat 7. — 6 godz.

Cel ćwiczenia: Przerobić komplet Nr. 7 I. W. F. 1938.

Część wstępna: Przerobić komplet Nr. 2 gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drażek: huśtanie się w zwisie. Zeskok z rozmachem do tyłu.

2. Poręcz: W środku poręczy w oparciu, zginanie rąk, rozmachy do tyłu i prostowanie w rozmachu wprzód. Zeskok do tyłu i na bok.

3. Ćwiczenia równoważne: bieg po belce.

4. Wspinanie się po linie na rękach — przechodzenie na drabinę. Zejście po bokach drabiny.

5. Skoki: kozioł wzdłuż. Nogi rozwarłe z odbiciem się 50—60 cm od przyrzędu.

Część końcowa: ćwiczenia 6—8 gimnastyki parterowej. Marsz i ćwiczenia odprężające.

Temat 8. — 6 godz.

Cel ćwiczenia: Przerobić komplet Nr. 8 I. W. F. 1938.

Część wstępna: zapoznać z kompletem Nr. 3 gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drażek: zwroty z rozmachiwaniem się na 180 stopni (3 obroty). Zeskok z tyłu.

2. Poręcze: w oporze uginanie rąk, przy rozmachu do przodu wyprostowanie w tył. Zeskok do przodu, na bok.

3. Ćwiczenia równoważne: Przejście z biegu do marszu na czworakach.

4. Wspinanie się po linie z równoczesnym wymachem nóg.

5. Skoki: skoki w okno, 80 × 80 cm, wysokość 110 cm.

Część końcowa: Jak temat Nr. 7.

Temat 9. — 6 godz.

Cel ćwiczenia: Przerobić komplet Nr. 9 I. W. F. 1938.

Część wstępna: Przerobić komplet Nr. 3 gimnastyki porannej.

Część główna:

1. Drażek: ze zwisu z nadchwytem, z ruchem rąk na przemian, unieść się siłą do oporu na ręce wyprostowane — zeskok.

2. Poręcze: ze siadu przejść do stójki na ramionach. Ruchem powolnym przejść do oporu na wyprostowane ręce i zeskoczyć w przód lub tył na bok.

3. Ćwiczenia równoważne: marsz z obciążeniem.

4. Wspinanie się po drabinie: na rękach (4—5 ruchów). Zejście z nogami pod kątem prostym.

5. Skoki: skok kompletny. Odbiciem się jedną nogą wskoczyć na przyrząd (wysokość 80—100 cm) i w tempie przeskoczyć przez sznur na wysokości 140 cm.

Część końcowa: Ćwiczenia 8 i 9 kompletu Nr. 2 gimnastyki parterowej. Ćwiczenia uspokajające.

Temat 10. — 6 godz.

Przećwiczenie kompletne ćwiczeń przerobionych.

Temat 11. Zastosowanie minimów. — 4 godz.

Uwagi: Układając programy lekcyjne w części głównej uwzględniać tylko trzy rodzaje ćwiczenia. Kombinować je następująco:

1. Drażek, poręczce, skoki.
2. Poręczce, ćwiczenia równoważne i skoki.
3. Drażek ćwiczenia równoważne i skoki.
4. Poręczce, wspinanie się, skoki.

Wstępne i końcowe ćwiczenia przeprowadzać w całości, na wszystkich ćwiczeniach.

Gimnastyka poranna na 16 temp.

(Dodatek do programu).

- Tempo 1. — Ręce przodem w górę, dłonie do wewnątrz, wyprost, wzrok skierowany na ręce i wspięcie na palcach.
- Tempo 2. — Opad na całą stopę, ręce zgięte w łokciach, pięściami do ramion.
- Tempo 3. — Wypad w prawo, ręce w bok i dłonie w górę.
- Tempo 4. — To samo co i tempo 2.
- Tempo 5. — Wypad w lewo, ręce w bok, dłonie w górę.
- Tempo 6. — To samo, co i tempo 2.
- Tempo 7. — Podskokiem rozkrok, ręce przodem w górę, palce zwarte.
- Tempo 8. — Skłon w przód, ręce wprzód.
- Tempo 9. — Wyprost z obrotem tułowia w lewo, ręce w bok dłońmi w górę. Wzrok skierowany na lewą rękę.
- Tempo 10. — To samo co i tempo 8.
- Tempo 11. — To samo co tempo 9 w inną stronę.
- Tempo 12. — To samo co tempo 10.
- Tempo 13. — Podskokiem przysiad, ręce wprzód dłońmi do wewnątrz.
- Tempo 14. — Półprzysiad i przysiad.
- Tempo 15. — Podskokiem rozkrok, ręce przodem w górę, w bok, dłońmi do wewnątrz, wyprost, wzrok skierowany na ręce.
- Tempo 16. — Podskoki w miejscu, ręce bokiem w dół.

U w a g i :

1. Ćwiczenia powtarza się od 3—5 razy.
2. W końcu ćwiczeń przeprowadzać wciąganie w marszu i biegu.

Gimnastyka poranna.

Program Nr. 1.

(Dodatek do programu).

L. p.	Postawa wyjściowa	Opis ćwiczeń	Ilość razy	Tempo ćwiczeń	Oddechy
1	Wykonuje się w marszu	a) tempo 1 i 2: wymachy zgietych ramion w tył tempo 3 i 4 wymachy wyprostowanych ramion bokiem w tył	16—18	szybko	dowoln.
2	W miejscu: postawa zasadnicza	T. 1. wspięcie na palce z podniesieniem ramion w górę. T. 2. postawa wyjściowa	6—8	powoli	T. 1 wdech T. 2 wydech
3	Rozkrok i ramiona w bok	T. 1. Skłony tułowia w przód, wymachy ramion przodem i w tył do oporu T. 2. postawa wyjściowa	10	średnio	T. 2 wdech
4	Szeroki rozkrok	T. 1. skłon tułowia w dół, palcami rąk dosięgnąć palce nóg T. 2 i 3. sprężyste pogłębienie tułowia w dół T. 4. postawa wyjściowa	10	średnio	T. 1, 2 i 3 wydech T. 4 wdech
5	Szeroki rozkrok ręce na biodra	T. 1. Skłony tułowia w lewo z równoczesnym zgietiem prawej nogi T. 2. To samo w drugą stronę	po 6—8 w każdą stronę	powoli	dowoln.

L. p.	Postawa wyjściowa	Opis ćwiczeń	Ilość razy	Tempo ćwiczeń	Oddechy
6	Ramiona wprzód, skos.	T.1. Wymachem prawej nogi do- sięgnąć palców lewej ręki T.2. postawa wyjściowa T.3 i 4. To samo lewa noga	po 8—10 w każdą stronę	średnie	dowoln.
7	Postawa zasadnicza	T.1. Przysiad, ramiona wprzód T.2 i 3. pogłębienie T.4. postawa wyjściowa	8—10	średnie	T. 1, 2 i 3 wydech T. 4 wdech
8	Podpór leżąc przodem	T.1. zginanie i prostowanie rąk	6—12	wolne	dowoln.
9	Rozkrok, ręce na biodra	T.1. podskokiem skrzyżowanie nóg	10—15	szybko	dowoln.
10	Marsz i bieg	Bieg ze średnią szybkością (250—300 m)			

Gimnastyka poranna. (Dodatek do programu).

L. p.	Postawa wyjściowa	Opis ćwiczeń	Ilość razy	Tempo ćwiczeń	Oddechy
1	Wykonuje się w marszu,	a) Skrzyżowanie ramion przed - piersiami na wysokości barków b) Wymach prawej ręki górą w tył, a lewej dołem w tył. Naprzemian	16—18	szybko	dowoln.
2	W miejscu: postawa zasadnicza	T. 1. wspięcie na palce z podniesieniem ramion przodem w górę T. 2. Opad tułowia i ramion do przysiadu z zupełnym rozluźnieniem mięśni	6—8 po 6—8 w każdą stronę	powoli średnie	T. 1 wdech T. 2 wydech dowoln.
3	Szeroki rozkrok, prawe ramię przed pierś, lewe prosto w bok	Skręty tułowia ze zmianą rąk			
4	Rozkrok, ramiona (w pięści) zgięte nad barkami	T. 1. skręt tułowia w lewo, wyprostowanie ramion w bok, dłonie zwrócone do góry, palce rozstawione T. 2. Postawa wyjściowa T. 3 i 4. To samo w prawo	po 6—8 w każdą stronę	średnie	dowoln.

L. p.	Postawa wyjściowa	Opis ćwiczeń	Ilość razy	Tempo ćwiczeń	Oddechy
5	Wypad w bok prawą nogą, lewe ramię za plecy, prawe w górę	T. 1. Skłony tułowia w lewo z wymachem prawego ramienia w lewo, a lewego w tył T. 2. To samo w prawą stronę	po 6—8 w każdą stronę	powoli	dowoln.
6	Przysiad podparty, kolana razem	T. 1. Wyrzuty nóg do tyłu i z powrotem do postawy wyjściowej	8—12	średnie	dowoln.
7	Unik prawą nogą, prawe ramię w górę, lewe w tył.	T. 1. Wyprostowanie lewej nogi, wyrzut prawej w górę, za zmianą położenia ramion T. 2. Postawa wyjściowa, (to samo lewą nogą)		średnie	dowoln.
8	Rozkrok, stopy równoległe na szerokość bioder	T. 1. Przysiad bez odrywania pięt od ziemi, ramiona wprzód T. 2 i 3. pogłębienie	8—10	średnie	T. 1, 2 i 3 wdech T. 4 wdech
9	Stopy złączone	T. 1. Przysiad, kolana złączone, dłonie położyć na kolana, łokcie wprzód T. 2. Energiczny wyprost na lewej nodze, wznos prawej nogi w bok i wyrzut ramion w bok	8—10	średnie	dowoln.
10	Marsz i bieg	Bieg ze średnią szybkością (400—500 m)			

Gimnastyka poranna.

(Dodatek do programu).

L. p.	Postawa wyjściowa	Opis ćwiczeń	Ilość razy	Tempo ćwiczeń	Oddechy
1	Wykonuje się w marszu ramiona w bok	krążenie ramion w tył na 4 tempa	16—20	szybko	dowoln.
2	W miejscu: postawa zasadnicza	T. 1. wspięcie na palce, z podniesieniem ramion w górę T. 2. Opad tułowia i ramion (bokiem) z rozluźnieniem mięśni, skrzyżowanie ramion przed piersią, kolana złączone	6—8	powoli	T. 1 wdech T. 2 wydech
3	Rozkrok; ramiona w prawo	„Kosiarz”	8—10 w każdą stronę	szybko	dowoln. T. 4 wydech
4	Rozkrok; ramiona w bok	T. 1. Skłon w przód, chwyt rękoma za kostki T. 2 i 3. Przyciąganie rękoma tułowia T. 4. Postawa wyjściowa	6	powoli	powoli
5	Rozkrok, ramiona w górę, splecione palcami	T. 1. Obróty tułowia w lewą i prawą stronę	8—10 w każdą stronę	średnie	dowoln.

L. p.	Postawa wyjściowa	Opis ćwiczeń	Ilość razy	Tempo ćwiczeń	Oddechy
6	Podpór leżąc przodem	Podskokiem, przerzuć nogi (wyprostowane) na wysokość rąk	8—10	średnie	dowoln.
7	Ramiona w lewo	T. 1. Energiczne podniesienie prawej nogi, wprzód (w lewo, wskos) Z przymachem ramion w prawo, w dół T. 2. Postawa wyjściowa. To samo w drugą stronę	8—10	średnie	T. 1 wdech T. 2 wydech
8	Postawa zasadnicza	T. 1. Przysiad, palce rąk dotykają ziemi T. 2. Wyprost nóg bez oderwania palców T. 3. To samo co temat 2 T. 4. Postawa wyjściowa			
9	Wypad prawą nogą wprzód, lewą ręką w górę, prawą w tył	Podskokiem zmiana rąk i nóg	10—12	średnie	dowoln.
10	Marsz i bieg	Bieg ze średnią szybkością (600—700 m)	10—12		

Wyszkolenie narciarskie — 20 godz.

I. Zapoznanie się ze sprzętem. — 2 godz.

1. Rodzaje nart i ich wybór.
2. Wiązanie: a) okucia, b) pasy.
3. Kijki.
4. Buty i ubranie narciarskie.
5. Obchodzenie się ze sprzętem.
6. Impregnowanie nart.
7. Smary i smarowanie nart.
8. Drobnny remont.

II. Musztra zwarta na nartach.

1. Postawa zasadnicza z nartami.
2. Przenoszenie nart: na ramieniu, pod ramię, w ręce.
3. Spinanie nart.
4. Postawa narciarska w miejscu.
5. Przygotowanie do marszu.

III. Technika poruszania się na nartach. — 6 godz.

1. Chodzenie bez kijków.
2. Marsz na przemian.
3. Marsz z przerzutem.
4. Chodzenie z pomocą kijków: (fiński):
 - a) bezkroczny,
 - b) jednokroczny,
 - c) dwukroczny.
5. Wstępywanie:
 - a) proste,
 - b) półchoinkowe,
 - c) schodkami,
 - d) choinkowe.
6. Zjazdy:
 - a) średni,
(w pół przysiadzie),
 - b) niski (w przysiadzie),
 - c) wysoki (stojąc),
 - d) w kręty jar,
 - e) hamowanie: kijkami, pługiem, upadkiem.
7. Zwroty:
 - a) przestępywaniem,

- b) w tył przez nogę,
- c) w pługu.

IV. *Bojowe wyszkolenie narciarza. — 4 godz.*

1. Poruszanie się:
 - a) w pozycji nachylonej,
 - b) przebieg na nartach i z nartami w rękę.
2. Przejsście w pozycję leżącą i odwrotnie.
3. Pełzanie:
 - a) leżąc na nartach,
 - b) na czworakach,
 - c) płazem z przypiętymi nartami,
 - d) na czworakach z przypiętymi nartami,
 - e) na jednym kolanie.
4. Przygotowanie do strzelania:
 - a) leżąc,
 - b) leżąc z odpiętymi nartami,
 - c) z kolana,
 - d) stojąc,
 - e) z ukrycia,
 - f) do celów powietrznych.
5. Rzuty granatem:
 - a) stojąc,
 - b) klęcząc,
 - c) leżąc.
6. Pchnięcia bagnetem i ciosy kolbą:
 - a) pchnięcie przeciwnika znajdującego się z lewa,
 - b) pchnięcie przeciwnika znajdującego się z prawa,
 - c) odbicie w lewo i cios kolbą w głowę,
 - d) odbicie w prawo i pchnięcie bagnetem.
7. Pokonywanie przeszkód:

V. *Trening w terenie, udoskonalenie poznanych ruchów.*

Orientacja. — 5 godz.

1. Przygotowanie i organizacja marszu na nartach.
2. Maskowanie i zacieranie śladów.
3. Orientacja.
4. Zaznajomienie z nocowaniem w lesie i w polu.
5. Wynoszenie rannych w warunkach zimowych.

VI. *Sprawdzenie. — 2 godz.*

Jazda praktyczna na nartach.

Pływanie i przeprawianie pływac — 30 godz.

1. Sprawdzenie umiejętności pływania — 2 godz.
2. Trenowanie w oddychaniu, utrzymanie się na wodzie i ślizganie się w wodzie — 2 godz.
3. Zaznajomienie się ze sposobami pływania — 4 godz.
„żabą”, „na boku”, „na wznak”, „kraulem”.
4. Pływanie w umundurowaniu wraz z bronią i sprzętem — 12 godz.
 - a) przygotowanie umundurowania i sprzętu do przeprawy pływac,
 - b) pływanie w umundurowaniu i ze sprzętem bez środków pomocniczych,
 - c) przeprawianie się, pływac z wykorzystaniem sprzętu podręcznego: belki, deski, tratwy, namiot-peleryna, linka,
 - d) przeprawy grupowe.
5. Nurkowanie — 2 godz.
 - a) nurkowanie z powierzchni wody,
 - b) nurkowanie z mostków, z tratwy itd.,
 - c) wydostawanie przedmiotów z dna.
6. Ratowanie tonących — 4 godz.
 - a) podpływanie do tonącego i wydobywanie go na powierzchnię,
 - b) uwalnianie się z objęć tonącego,
 - c) sposoby pływania z ratowanym,
 - d) udzielanie pierwszej pomocy tonącemu.
7. Skoki do wody (pomost 3—9 mtr.) — 2 godz.
 - a) nogami na dół bez ubrania,
 - b) skoki do wody w ubraniu i z bronią.
8. Zastosowanie minimów:
normy:
 - a) 100 m stylem dowolnym bez ograniczania czasu,
 - b) 25 m w ubraniu z oporządzeniem bez ograniczania czasu,
 - c) Skoki:
 1. nogami nadół z wysokości 5 m;
 2. w umundurowaniu z oporządzeniem z wysokości 3 m.

Uwagi: Ćwiczących dzieli się na grupy:

- a) nie umiejących pływać,
- b) umiejących pływać.

Lekcja składa się z trzech części:

1. *Część pierwsza przygotowawcza:*

Składa się z oznaczenia techniki ruchu poszczególnych sposobów pływania i krótkich biegów — na ziemi —.

2. *Część druga zasadnicza:*

Nauczenie sposobu pływania, sposób pływania w warunkach bojowych.

3. *Część trzecia końcowa:*

Wycieranie się, krótkie biegi. Ćwiczenia: rąk, nóg i ciała.
Pomoce: Instrukcja wychowania fizycznego str. 55—67.

Koszykówka — 10 godz.

Nauczenie się techniki rzutu i łapania piłki, podawania piłki, prowadzenia piłki (Dribling).

Nauczenie zasad taktyki i techniki gry.

Gry przygotowawcze do koszykówki:

- a) gra dwustronna — z ruchami uproszczonymi,
- b) gra normalna — z ruchami oficjalnymi.

Uwaga: Lekcja składa się z trzech części:

1. *Część pierwsza wstępna:*

składa się z ćwiczeń specjalnych, przygotowujących do gry.

2. *Część druga zasadnicza:*

Trening w technice i taktyce gry.

3. *Część trzecia końcowa:*

Marsze różnorodne, ćwiczenia rozluźniające i ćwiczenia oddechowe. Przy grze dwustronnej pozostają dwie części: zasadnicza i końcowa.

WYSZKOLENIE SAPERSKIE.

Cel nauczania.

Nauczyć szeregowców i podoficerów piechoty wykonywać samodzielnie przy pomocy etatowego i podręcznego sprzętu następujących prac saperskich.

I. W natarciu.

- a) Szybko wybierać i urządzić stanowiska ogniowe na podstawie wyjściowej i na podstawie szturmowej.

- b) Rozwijać i nauczyć samodzielnego przebywania przeszkód przeciw piechocie i przeciwpancernych oraz pól minowych bez pomocy saperów.
- c) Wykorzystać w walce stanowiska ogniowe npla.
- d) Przeprowadzać artylerię przez błoto, las, rowy przeciwczołgowe, małe rzeki.
- e) Rozpoznawać i przygotowywać brody dla przeprawy piechoty i taborów wojskowych, przeprawiać się wpław, wykorzystywać podręczne i etatowe środki przeprawowe. Wyposażenie, spuszczenie na wodę, załadowanie desantu, wiosłowanie i sterowanie łódką, wysadzenie desantu na przeciwnym brzegu.

II. W o b r o n i e.

- a) Umiejętnie wybierać w terenie stanowiska ogniowe (pole widzenia, ostrzału i współdziałanie z sąsiadem).
- b) Kopanie i ulepszanie okopów, rowów łącznikowych, schronisk, punktu obserwacyjnego, ziemianek i schronów.
- c) Urządzanie przeszkód przeciw piechocie i przeciwpancernych oraz wzmacnianie ich polami minowymi.
- d) Przystosowywanie do obrony obiektów i osiedli.
- e) Nauczyć maskowania i rozmieszczenia oddziałów, sprzętu i pracy. Dyscyplina maskowania.

III. W e w s z y s t k i c h r o d z a j a c h w a l k.

- a) Nauczyć prowadzenia walki z czołgami przy pomocy sprzętu saperskiego.
- b) Znać sposoby i metody ustawiania min-niespodzianek, umieć wyszukiwać i niszczyć je.
- c) Nauczyć urządzania najprostrzych ukryć w domach mieszkalnych i budynkach gospodarczych.
- d) Budowa dróg do przedniego skraju obrony i przeprowadzanie nieskomplikowanego remontu dróg.
- e) Umieć przeprowadzać prace saperskie w warunkach zimowych.
- f) Konserwować sprzęt saperski (małą łopatę wojskową siekierę i inne).

Wskazówki metodyczne.

Zajęcia z wyszkolenia saperskiego prowadzić w granicach 80 godz. w specjalnie wyznaczonych godzinach.

Nauczanie prowadzić tylko praktycznie, zapewniając konieczne do ćwiczeń środki i materiały. Zajęć nie ubezpieczonych materiałami — nie przeprowadzać. W trakcie nauczania zasadniczą uwagę zwracać na dokładne wykonywanie prac przez żołnierzy; przy powtarzaniu uczyć szybkiego i chętnego wykonywania prac, dążąc do osiągnięcia regulaminowych norm.

Zajęcia wyszkolenia saperskiego, połączone z taktycznym przygotowaniem, powinny być starannie przygotowane i materiałowo należycie ubezpieczone.

Przed przystąpieniem do ćwiczeń przeprowadzić pokazowe zajęcia z grupą dobrze wyszkolonych żołnierzy i podoficerów.

PROGRAM WYSZKOLENIA. dla pododdziałów pułku piechoty.

1. Okopywanie się. — 3 godz.

Sprzęt przenośny i przewoźny, jego opis, przeznaczenie i konserwacja. Normy kopania różnego gruntu przy pomocy tego sprzętu, utrzymanie, sposoby noszenia.

Wnęki strzeleckie i rów strzelecki dla leżącego, klęczącego, stojącego i ich rozmiary. Elementy rowu strzeleckiego i okopu (przedpiersie, podłokietnik, przedni i tylny spadek, dno, stopień strzelecki. Grubość przedpiersia dla ochrony przed kulami karabinowymi. Wyjmowanie z pokrowca łopaty w pozycji leżącej. Technika i normy pracy przy kopaniu rowu strzeleckiego leżąc. Taktyczne kopanie rowu strzeleckiego leżąc.

Pomoce: Regulamin walki piechoty cz. I zał. 7.

Instrukcja inżynierska dla piechoty §§ 10—17, 65—78.

Uwagi: Pierwsze zajęcie przeprowadza się systemem pokazowym.

2. Kopanie okopu. — 6 godz.

Wybór miejsca dla urządzenia okopu w zależności od zadania i terenu. Wymierzanie i trasowanie strzeleckiego i uniwersalnego okopu, okopu dla drużyny karabinów maszynowych z uwzględnieniem RPP w terenie urozmaiconym w (lesie, w terenie podmokłym) i maskowanie ich.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. zał. 7 Instr. Inżyn. dla piech. §§ 79—84.

3. *Urządzenie rowów, okopów i rowów łącznikowych* — 5 godz.

Urządzenie strzelnic, otworów obserwacyjnych i daszków. Urządzenie nisz dla strzelców, schronów i przykrycie rowów łącznikowych. Urządzenie nisz dla amunicji i żywności. Osuszenie okopów i urządzenie studzienek-zbiorników. Umocnienie spadków i skarp i urządzenie wyjść z okopów i rowów łącznikowych. Urządzenie ustępów. Przygotowanie rowów strzeleckich i rowów łącznikowych do wewnętrznej i zewnętrznej obrony i maskowanie ich.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. zał. 7.

Instr. Inżynier. dla piech. §§ 102—113, 120—130, 132—153.

4. *Urządzenie punktu obserwacyjnego dowódcy schronu, ziemianek.* 5 godz.

Wybór miejsca, wytrasowanie i kopanie rowu dla punktu obserwacyjnego, schronu i ziemianki. Przygotowanie i ustawienie ram, przykrycia, hydroizolacja, przygotowanie filtru ssącego, urządzenie schronu. Maskowanie środkami etatowymi i podręcznymi.

Pomoce: Instr. Inżynieryjna dla piech. §§ 114—119, 156—158.

5. *Urządzenie przeciwodłamkowego drewniano - ziemnego gniazda karabinów maszynowych.* — 5 godz.

Wybór miejsca, kopanie rowu. Przygotowanie materiałów. Urządzenie przykrycia. Maskowanie i urządzenie gniazda karabinów maszynowych.

Pomoce: Inż. — P. — 43. §§ 131—132.

6. *Przygotowanie przedmiotów terenowych i budynków do walki.* 5 godz.

Przystosowanie lejów, rowów, wałów, nasypów drogowych, kamiennych ścian do prowadzenia ognia. Przystosowanie do obrony drewnianych budynków. Przygotowanie okien i drzwi. Urządzenie strzelnic, wzmocnienie sufitów. Wykorzystanie piwnic i pomieszczeń do prowadzenia ognia. Przystosowanie do walk ogniowych punktów nieprzyjacielskich.

Pomoce: Inż. — P. — 43. §§ 161—182.

7. *Budowa różnych obiektów.* — 3 godz.

Budowa szałasów, ziemianek, szop dla koni i aut, łąźni polowych; ich urządzenie. Ogrzewanie namiotów, ziemianek i szałasów.

Pomoce: Inż. — P. — 43. §§ 155—160, 356—367.

8. *Sprzęt i materiały wybuchowe.* — 3 godz.

Zaznajomienie z materiałami kruszącymi, sprzętem do wysadzania i sposobami ich zastosowania. Wiązanie ładunków, zbrojenie i wysadzenia.

Pomoce: Instr. dla Inż. Wojsk. — prace wysadzania (AR - 44)

§§ 5—26, 28—39, 124—125, 127—130, 132—135, 237—256, 263—276.

9. *Urządzenie i sposób przekraczania przeszkód przeciw piechocie.* — 8 godz.

Rodzaje przeszkód: sieć kolczasta w dwa, trzy i więcej rzędów kołków, płot kolczasty, jeże, roгатki M. Z. P., potykacz, siłła, Spirala Bruno. Urządzenie przeszkód drucianych. Wytyczenie kierunku sieci, bicie kołków, oplatanie drutem. Przekraczanie przeszkód drucianych czołganiem się, cięciem nożycami, przy pomocy podręcznych materiałów (deski, żerdzie maty itd.), przy pomocy materiałów wybuchowych i granatów. Wzmocnienie przeszkód przeciw piechocie minami-niespodziankami, fugasami i minami działającymi przez naciskanie i naciąganie; sygnały ostrzegawcze. Sposoby ich ustawiania. Wskazniki dla wojsk własnych.

Urządzenie miejscowych zasiek przenośnych i przekraczanie ich.

Pomoce: Inż. — P. 43. §§ 194—209, 224—231, 240—245.

10. *Ustawianie i unieszkodliwianie min przeciwpancernych i przeciw piechocie.* — 12 godz.

Zaznajomienie z typami min przeciw pancernych i przeciw piechocie i zapalnikami do nich. Zbrojenie min, sposoby przenoszenia i ustawiania w twardym i miękkim terenie. Maskowanie ustawionych min. Sposoby ustawiania min z elementem przeszkadzającym do jej zajęcia. Środki ostrożności przy ustawianiu min.

Sposoby rozpoznania, unieszkodliwiania min przeciwpancernych i niszczenie min przeciw piechocie. Urządzanie przejść w polach minowych. Oznaczanie i ogradzanie przejść w polach minowych. Służba na przejściach, wiechy kierunkowe i przewodnicy, przepuszczanie przez wyznaczone przejścia w przeszkodach.

Pomoce: Inż. — P. — 43. §§ 232—239.

Instr. dla ogólnie wojskowych i inżynierskich dowódców, w sprawach minowania i rozminowania. §§ 162—206.

11. *Urządzenie i przekraczanie drewniano-ziemnych przeszkód przeciwpancernych.* — 8 godz.

Urządzanie zawał leśnych, zasadzek dla czołgów, barykad w osiedlach. Płot, bariera, słupy i rowy przeciwczołgowe. Skarpy i przeciwskarpy. Maskowanie przeszkód przeciwczołgowych. Wzmocnienie przeszkód przeciwczołgowych minami, fugasami, minami-niespodziankami. Rozpoznanie przeciwczołgowych przeszkód i opanowywanie ich. Urządzanie mostków przerzucanych.

Urządzenie zejść w skarpach, rozciąganie zawał, przeprowadzanie artylerii bliskiego wsparcia przez przeszkody: las, błoto, rzeczki.

Pomoce: Inż. — P. — 43. §§ 183—193.

P. F. — 43 cz. III. §§ 27—77, 147—165.

12. *Walka z czołgami przeciwnika.* — 2 godz.

Ustawianie min ruchomych, podciąganych pod koła maszyny i pod gąsienice czołgów. Minowanie wjazdów na most, dróg objazdowych, przypuszczalnego kierunku ruchu czołgów npla.

Pomoce: Środki minowania i rozminowania. §§ 297—301.

13. *Przeprawa wbród i wpław.* — 4 godz.

Rozpoznanie, urządzenie brodu: tyczenie kierunków i szerokości brodu tyczkami i ogniami sygnalizacyjnymi. Urządzenie wjazdów i zjazdów; zasypanie dołów i miejsc podmytych przez wodę. Służba ratownicza, sygnalizacja, łączność, służba regulowania. Porządek przeprawy jednostek wbród.

Przeprawa wpław z wykorzystaniem pływaków z płaszczanamiotu, podręcznych środków (belki, deski, beczki itp.).

W okresie zimowym: Rozpoznanie lodu i wybór miejsca przeprawy. Pomiar lodu i określenie jego nośności dla przeprawy ciężarów i piechoty.

Urządzenie przeprawy: zjazdy, wjazdy, oczyszczenie lodu od śniegu, wytyczenie kierunku niebezpiecznych miejsc. Najprostsze sposoby zamrażania lodu, wzmocnienie go budulcem.

Pomoce: Instrukcja urządzania przepraw z podręcznych środków. Instrukcja urządzania przepraw lodowych.

14. *Przeprawa przy pomocy środków podręcznych.* — 5 godz.

Urządzanie tratw z desek, żerdzi, belek, chrustu, beczek, płaszczy-namiotów. Przeprawa na łodziach miejscowych. Porządek przeprawy. Służba ratownicza. Służba regulowania.

Pomoce: Instrukcja urządzania przepraw z podręcznych środków.

15. *Przeprawa na etatowych środkach przeprawowych.* — 6 godz.

Kostium do pływania, mała łódź gumowa, desantowa łódź składana, Łódź A—3. Zaopatrzenie łódki, spuszczenie na wodę, technika załadowania i wysadzenie desantu, wiosłowanie i sterowanie łodzią, sposoby utrzymania się łodzi na powierzchni przy przedziurawieniach od pocisków. Wykonywanie tratw ze sprzętu T—34 i budowa szturmowego mostu.

Przygotowanie łódki dla przeprawy żołnierzy wpław.

Pomoce: Inż. P. — 43. §§ 277—331.

WYSZKOLENIE PRZECIWGAZOWE PUŁKU PIECHOTY

40 godz.

I. *Bojowe gazy trujące.* — 2 godz.

Przeznaczenie gazów bojowych.

Stan fizyczny gazów bojowych przed zastosowaniem i po zastosowaniu. Podział gazów bojowych na trwałe i nietrwałe. Taktyczne zastosowanie trwałych i nietrwałych gazów bojowych. Podział gazów bojowych w zależności od działania ich na organizm.

Wykorzystanie gazów bojowych do skażenia powietrza.

Skażenie terenu, uzbrojenia, środków technicznych, środków transportu, żywności, furazu.

Pomoce: W. Ch. D. — 42, str. 13—42.

II. *Substancje dymotwórcze i zapalające.* — 2 godz.

1. Dymy neutralne (obojętne) i jadowite.

Zasadnicze rodzaje dymów neutralnych i jadowitych: fosfor, ciecz dymotwórcza, S4, adamsyt, dwufenylochloaroarsyna, chlo-roacetofenon.

Mieszanina dymotwórcza w świecach.

Przeznaczenie i sposoby bojowego wykorzystania. Czynniki

wpływające na intensywność wytwarzania dymów. Przedsięwzięcie środków i sposoby obrony przed jadowitymi dymami.

2. Ogólne wiadomości o substancjach zapalających i płynach palnych.

Zasadnicze rodzaje substancji zapalających: fosfor, termity, ciecz palna do miotania ognia, ciecz samozapalająca się.

Przeznaczenie i sposoby bojowego zastosowania.

Środki zastosowania substancji zapalających.

Pomoce: W. Ch. D. — 44, str. 43—49.

III. Substancje odkażające i rozpuszczalniki. — 2 godz.

Przeznaczenie substancji odkażających. Zasadnicze rodzaje substancji odkażających:

wapno-chlorowane, nadchlorek wapna, chloranina,

ciekły odkażalnik — chlorek solfurylu.

- Działanie odkażalników na trwałe gazy bojowe.

Niszczące działania odkażalników na metale, tkaniny, i organizmy.

Środki ostrożności przy pracy z odkażalnikami.

IV. Sposoby użycia gazów bojowych. — 2 godz.

a) środki lotnicze: przyrządy lotnicze, natryskowe, dymowe, bomby lotnicze zapalające, dymowe i ich efekt bojowy;

b) środki artyleryjskie: pociski artyleryjskie napełnione gazami bojowymi, substancjami zapalającymi, substancjami dymnymi i ich efekt bojowy;

c) moździerze, ręczne granaty gazowe, maszyny i przyrządy do skażania terenu i wytwarzania dymów, świece z dymem trującym, ich przeznaczenie i sposoby bojowego wykorzystania.

V. Środki obrony przeciwgazowej. — 10 godz.

1. Filtrujące maski przeciwgazowe. Ich budowa i przeznaczenie. Schemat oddychania w masce przeciwgazowej. Przeznaczenie i właściwości węgla aktywowanego, chemicznego pochłaniacza i filtru przeciwdymnego. Korzystanie z maski przeciwgazowej, dopasowanie, i dezynfekcja maski - hełmu. Chronienie okularów przed poceniem. Nakładanie i zdejmowanie maski przeciwgazowej. Przepisy noszenia w sytuacjach: marszowej, bojowej i w pogotowiu. Przegląd i wyszukiwanie uszkodzeń w masce przeciwgazowej.

Korzystanie z zepsutej maski przeciwgazowej do czasu zmiany jej na dobrą. Zmiana zepsutej maski przeciwgazowej na dobrą. Trening w zatrzymywaniu oddechu.

Nakładanie maski przeciwgazowej na rannego, chronienie i opiekowanie się maską przeciwgazową w marszu i w walce.

2. Środki ochrony skóry. Przeznaczenie odzieży ochronnej, narzutki i pończoch. Przepisy wykorzystania. Zdolności ochronne. Praca w ubraniu ochronnym przy różnych temperaturach. Przepisy o nakładaniu i zdejmowaniu. Chronienie i opiekowanie się środkami ochronnymi. Podręczne środki ochrony skóry. Ćwiczenia w odzieży ochronnej.

3. Środki ochrony konia (dla konnych zwiadowców i gospodarczych pododdziałów). Końskie wilgotne i suche maski przeciwgazowe, ich przeznaczenie, budowa, dopasowanie. Przepisy użycia (nakładanie, zdejmowanie, układanie i przewożenie). Przepisy o sporządzaniu roztworów i nasycanie wilgotnych masek przeciwgazowych. Zabezpieczenie przed wysychaniem. Praktyczne ćwiczenia ochrony konia. Mycie i odkażanie konia po przebyciu terenu skażonego.

VI. Praktyczne ćwiczenia w odkażaniu uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego. — 8 godz.

1. Środki stosowane do odkażania uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego. Przyrządy i maszyny do odkażania uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego. Sposoby odkażania broni strzeleckiej i sprzętu techniczno-bojowego. Obowiązki obsługi. Przygotowanie miejsca do odkażania uzbrojenia i sprzętu technicznego, praktyczne ćwiczenia w odkażaniu.

2. Odkażanie stanowiska ogniowego, rowów łącznikowych i okopów. Zastosowanie odkażalników do odkażania terenów w porze zimowej, wiosennej, letniej, drewnianych pokładów mostów, asfaltu. Każda jednostka i pododdział uczy się odkażać sprzęt techniczno-bojowy taki, który wchodzi w skład jego uzbrojenia.

VII. Rozpoznanie przeciwgazowe i obserwacja. — 8 godz.

1. Zadanie posterunku obserwacji przeciwgazowej, meldowanie i łączność. Zadanie posterunku obserwacji przeciwgazowej, wybór miejsca dla posterunku i jego wyposażenie. Obserwacja działalności npla i adnotacja w dzienniku obserwacji. Meldunek o spostrzeżeniach.

Oznaki przygotowania npla do napadu gazowego. Łączność z dowódcą, przesyłanie meldunków i kolejność przesłania sygnałów (alarm gazowy). Łączność z sąsiednimi posterunkami i jednostkami.

2. Rozpoznanie terenu, dróg, ruchu jednostki, mostów i rzek odnośnie służby przeciwgazowej. Oznaczenie terenu skażonego, wytyczenie granic terenu skażonego i pasa trwałych gazów bojowych.

VIII. Ćwiczenie w komorze gazowej. — 2 godz.

Przygotowanie komory gazowej. Dopasowanie masek przeciwgazowych i sprawdzenie szczelności; sprawdzenie gotowości żołnierzy do przejścia przez komorę gazową, wytworzenie zatrutej atmosfery w komorze. Przepuszczenie grupowe przez komorę, zamiana w komorze uszkodzonych masek na dobre.

IX. Wytwarzanie zasłony dymnej. — 4 godz.

Ogólna charakterystyka budowy i przeznaczenia świec dymnych. Przygotowanie świec do użycia w walce, środki ostrożności przy wytwarzaniu zasłon dymnych. Zastosowanie świec celem zamaskowania działań jednostki w walce.

Pomoce: W. Ch. D. 1942 str. 46—47.

NAUKA REGULAMINOW dla pułku piechoty — 50 godz.

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin
1	Podstawowe powinności i prawa żołnierza	3
2	Oddawanie honorów	5
3	Służba wartownicza	10
4	Przepisy dyscyplinarne	8
5	Powinności i prawa żołnierzy	2
6	Służba wartownicza (praktycznie)	25
7	Oddawanie honorów	5
8	Powtórzenie słabo opanowanego materiału	2
	Razem	50

Temat 1. Podstawowe powinności i prawa żołnierza. — 3 godz.

Siła zbrojna. Powołanie do stanu żołnierskiego. Zwierzchnicy. Zadanie i środki działania siły zbrojnej. Żołnierz. Przy-

sięga wojskowa. Cnoty żołnierskie. Szpiegostwo. Zachowanie się w niewoli. Użycie broni. Stosunek do ludności i władz cywilnych. Nagrody. Język służbowy. Udział żołnierzy w stowarzyszeniach cywilnych, życiu politycznym i prasie. Prawo wyborcze. Stany osobowe żołnierzy. Stanowisko szeregowca.

Pomoce: Reg. Służby Wewn. cz. I. pkt. 1—27; cz. II pkt. I.

Temat 2. Oddawanie honorów. — 5 godz.

Istota oddawania honorów. Kto i komu oddaje honory. Obowiązek oddawania honorów i odpowiadania na ukłon. Honory dla przedstawicieli państw i wojsk obcych. Zachowanie się w czasie grania hymnu narodowego. Chorzy i ranni. Oddawanie honorów w miejscach publicznych i spacerowych. Sposób oddawania honorów. Oddawanie honorów przy składaniu meldunków konno, rowerem, motocyklem, samochodem, na wozie. Oddawanie honorów przez woźniców i kierowców. Zachowanie się w wąskich przejściach. Zachowanie się w izbie.

Pomoce: Reg. Służby wewn. cz. III pkt. 1—21

Temat 3. Służba wartownicza. — 10 godz.

Istota służby wartowniczej. Wyznaczanie do służby wartowniczej. Siła i skład warty. Ubiór, oporządzenie, uzbrojenie wart. Służba dyżurna. Przełożeni wart. Sprawdzanie służby wartowniczej. Oficer służbowy. Podoficer służbowy. Żołnierz dyżurny. Warta ochronna i honorowa.

Temat 4. Przepisy dyscyplinarne. — 8 godz.

Podstawa dyscypliny wojskowej. Wykonanie rozkazu. Raport karny. Przeniesienia. Rodzaje kar dyscyplinarnych. Kodeks karny. Rodzaje kar. Prawa dyscyplinarne d-ców. Rodzaje nagród i pochwał. Zażalenia. Prośba. Droga służbowa. Ogłaszanie kar i pochwał. Odznaczenia. Wykonanie kar dyscyplinarnych. Ewidencja kar i pochwał.

Temat 5. Powinności i prawa żołnierza. — 2 godz.

Szczeble podporządkowania. Starszy — młodszy. Młodszy jako przełożony starszego. Przełożony, podwładny. Wydawanie rozkazów. Stosunek służbowy i pozasłużbowy. Tytuły.

Odbieranie raportu. Witanie i żegnanie. Posłuszeństwo. Rozkaz na piśmie. Dwa sprzeczne rozkazy. Działanie na własną odpowiedzialność. Meldunki. Prośby.

Pomoce: Reg. Sł. Wewn. cz. II. pkt. 6—41.

Temat 6. Służba wartownicza (praktycznie). — 15 godz

Uszykowanie do odprawy. Przegląd. Odprawa. Odmarsz. Zmiana warty i wartowników. D-ca warty, z-ca d-cy warty, rozprawdzający, wartownik. Tok służby na warcie. Posterunek ochronny i honorowy. Tok służby na posterunkach. Znaki rozpoznawcze. Obowiązki d-cy warty, zastępcy, rozprawdzającego i wartowników. Sposób pełnienia służby na posterunku. Użycie broni. Oddawanie honorów.

Temat 7. Oddawanie honorów. — 5 godz.

Oddawanie honorów przez oddziały zwarte. Sposób oddawania honorów przez oddział zwarty stojący w miejscu i w marszu. Mijające się oddziały. Oddawanie honorów podczas ćwiczeń i w walce. Oddawanie honorów przez warty.

Pomoce: Reg. Służby Wewn. cz. III. pkt. 22—31.

Temat 8. Powtórzenie słabo opanowanego materiału. — 2 godz.

TERENOZNAWSTWO — 28 godz.

dla pododdziałów strzeleckich pułku piechoty.

Temat 1. Orientowanie się w terenie w dzień. — 10 godz.

Pojęcie o orientacji. Sposoby ustalania stron świata. Kompas, jego przeznaczenie, budowa i sposób korzystania z niego. Orientowanie się w terenie w dzień, w/g kompasu, zegarka, słońca i przedmiotów terenowych.

Temat 2. Orientowanie się w terenie w nocy. — 6 godz.

Sposoby orientowania się w terenie w nocy, w/g kompasu, gwiazd i księżyca. Praktyczne orientowanie się w terenie w nocy.

Temat 3. Kąt kierunkowy i marsz w/g kąta kierunkowego. — 8 godz.

Co to jest kąt kierunkowy. Obliczenie danego kąta w/g kompasu. Określenie w terenie kierunku na podstawie danego kąta kierunkowego. Teoretyczne i praktyczne posuwanie się na podstawie kąta kierunkowego w dzień i w nocy.

Sposób obejścia przeszkód nie do przebycia i kontynuowanie marszu na podstawie kąta kierunkowego. Odnalezienie drogi powrotnej na podstawie kąta kierunkowego w dzień.

Temat 4. Skala map. — 4 godz.

Przeznaczenie skali i jej określenie na mapie (planie).
Pojęcie o liczbowej i liniowej skali mapy.

Mierzenie odległości na mapie przy pomocy skali liniowej, linijki i cyrkla. Dokładność pomiarów odległości na mapie.

WYSZKOLENIE ŁĄCZNOŚCI

dla wszystkich pododdziałów pułku piechoty.

*Temat 1. Znaczenie łączności w walce i środki łączności żywe.
— 3 godz.*

Łączność pomiędzy d-cą a podwładnymi, łączność z sąsiadami i bronią wspierającą, łączność osobista.

Środki łączności żywe. Człowiek (pieszy, konny, na rowerze i innych środkach lokomocji). Pies meldunkowy i gołąb, oraz sposób posługiwania się nimi.

Temat 2. Środki łączności techniczne. — 3 godz.

Telefon, telegraf, radio.

Zasady działania telefonu (rola elektromagnesów, drutu do przekazywania mowy na odległość).

Aparat telefoniczny, zasada jego działania i posługiwanie się nim. Prowadzenie rozmowy przez telefon. Naprawianie uszkodzonego drutu.

Temat 3. Telefon, radio. Ogólne zasady działania. — 2 godz.

Temat 4. Środki sygnalizacyjne. — 3 godz.

Tarcze do sygnalizacji ręcznej, aparaty świetlne, rakiety, syreny, gągi itp.

Pokaz użycia tych środków. Obchodzenie się z rakiетnicami i rakiетami.

WYSZKOLENIE SANITARNE.

dla wszystkich pododdziałów pułku piechoty — 22 godz.

Temat 1. Samopomoc i pomoc wzajemna w wypadku ranienia. — 8 godz.

Pojęcie o ranach i krwotokach oraz dezynfekcji ran. Znaczenie okazania pomocy prawidłowej i w swoim czasie. Zdejmowanie ubrania i obuwia w celu dokonania opatrunku. Spo-

soby opatrywania ran. Środki dezynfekcyjne i materiały opatrunkowe, ich przeznaczenie i zastosowanie. Sposób zakładania opatrunku i bandażowanie. Robienie opatrunku sobie i koledze. Wstrzymanie krwotoku. Ewakuacja (przenoszenie ciężko rannych).

Temat 2. Higiena marszu. — 4 godz.

Przygotowanie do marszu. Dokładne przygotowanie i dopasowanie oporządzenia. Higiena nóg. Zasady picia wody w marszu. Środki zapobiegawcze przeciw udarom słonecznym i pierwsza pomoc przy nich. Przygotowanie do marszu w zimie. Środki zapobiegawcze przeciw odmrożeniom.

Temat 3. Pomoc przy zatruciu środkami trującymi. — 3 godz.

Opatrunek przeciwgazowy i sposób jego użycia. Udzielenie pierwszej pomocy przy zatruciu.

Temat 4. Choroby zakaźne. — 5 godz.

Rodzaj chorób, środki zapobiegawcze i walka z nimi. Oznaki chorób zakaźnych. Przeglądy lekarskie, szczepionki ochronne. Pojęcie o chorobach wenerycznych i środki zapobiegawcze.

WYSZKOLENIE WETERYNARYJNE.

w pododdziałach pułku piechoty.

1. Cel i organizacja służby weterynaryjnej. Znaczenie i zadanie konia w wojsku. Pielęgnacja konia i wynikające z tego obowiązki wojskowych. Umieszczenie koni w obozach i w marszu. Stajnie dla koni wojskowych i służba wewnętrzna w nich 2 godz.
2. Czyszczenie, mycie i pławienie koni. Furażowanie i pojenie. Pielęgnacja kopyta i kucie koni. Ewidencja kucia 2 godz.
3. Ekwipunek koński, dopasowanie go i konserwacja. Zasady wykorzystania konia w marszu. Ochrona konia przed napadem lotniczym i gazami 2 godz.
4. Zasady okazania pierwszej pomocy chorym i ranionym koniom oraz opis częściej spotykanych chorób u koni 2 godz.
5. Zasady profilaktyki weterynaryjnej oraz zabezpieczenie przed chorobami zakaźnymi. Ogólne pojęcie o chorobach zakaźnych 2 godz.

Razem 10 godz.

INNE RODZAJE BRONI — 12 godz.

Program wyszkolenia dla wszystkich pododdziałów pułku piechoty.

Temat 1. Organizacja i działanie piechoty. — 3 godz.

Rola piechoty w walce, zdolność samodzielnego prowadzenia walki. Zdolność pokonywania trudności terenowych i atmosferycznych. Organizacja kompanii, batalionu, pułku piechoty. Charakterystyka broni piechoty: kb. ckm., pistolet maszynowy, moździerz i artylerja ppanc.

Formy walki piechoty: natarcie, obronę, marsz, ubezpieczenie, odwrót i pościg.

Sposoby walki piechoty: ogień i ruch.

Rola innych rodzajów broni, w walce. Obowiązek utrzymania łączności wewnątrz oddziału piechoty i z bronią współdziałającymi.

Temat 2. Organizacja i działanie artylerii. Pokaz sprzętu artyleryjskiego. — 3 godz.

Rodzaje artylerii i ich charakterystyka: artyleria lekka, ciężka p-lotnicza i zmotoryzowana. Organizacja artylerii: bateria, dywizjon, pułk. Charakterystyka, uzbrojenie. Rola artylerii w walce piechoty (w natarciu, w obronie, w marszu, podczas pościgu i odwrotu). Utrzymanie łączności z artylerią.

Temat 3. Organizacja i sposób walki czołgów. Walka z oddziałami zmechanizowanymi i zmotoryzowanymi npla. Pociąg pancerny. — 2 godz.

Charakterystyka czołgów; ich budowa, uzbrojenie, sposób działania. Organizacja czołgów (kompania, dywizjon, pułk).

Współdziałanie z piechotą w walce i zachowanie się przy tym piechoty (w natarciu, obronie i w czasie marszu).

Walka z oddziałami zmechanizowanymi i zmotoryzowanymi npla. Pociąg pancerny, jego skład i uzbrojenie. Sposób walki. Współpraca z piechotą.

Temat 4. Lotnictwo. Zadanie lotnictwa. Rodzaje walki płatowców i walka z nimi. — 2 godz.

Ogólna charakterystyka lotnictwa. Rola jej w dzisiejszej walce (rozpoznanie, walka powietrzna i z celami naziemnymi,

bombardowanie obiektów wojskowych, transporty i desanty powietrzne).

Rodzaje lotnictwa: myśliwskie, bojowe, transportowe. Cechy charakterystyczne i sposób działania.

Łączność lotnika z piechotą. Zwalczanie płatowców.

Temat 5. Kawaleria. — 2 godz.

Organizacja kawalerii: szwadron, dywizjon, pułk, wielkie jednostki kawalerii. Cechy charakterystyczne i sposób walki (w szyku konnym i pieszym). Uzbrojenie kawalerii.

TRANSPORTY KOLEJOWE I SAMOCHODOWE.

Program szkolenia pododdziałów pułku piechoty.

1. Ćwiczenia transportów wojsk przeprowadzane są we wszystkich rodzajach wojsk i oddziałów odpowiednio do ich specjalności.

Ćwiczenia transportów kolejowych z oficerami przeprowadzają przedstawiciele kolejnictwa wojskowego, z podoficerami i szeregowcami d-cy pododdziałów.

2. Zajęcia z oficerami obejmują 2 godz. na następujące tematy:

- a) podstawowe obowiązki sztabów, jednostek i oddziałów przy organizacji transportów kolejowych.
- b) Obowiązki d-cy wojsk i służb.
- c) Obowiązki poszczególnych d-ców w kolumnach (transp.).
- d) Sposób załadowania się transportów oraz normy rozmieszczenia sprzętu na platformach i w wagonach.
- e) Zachowanie się transportu w drodze.
- f) Organizacja wyżywienia i obsługiwanego transportu w drodze.
- g) Organizacja wyładowania.
- h) Organizacja obrony przeciwlotniczej w czasie za — i wyładowania transportu.

3. Zajęcia z podoficerami prowadzą d-cy kompanii na następujące tematy w ciągu 2 godzin:

- a) obowiązki starszych w wagonach,
- b) przygotowanie ludzi i sprzętu do transportu,

- c) normy rozmieszczenia i sposób umocowania sprzętu na platformach,
- d) sposób przyjęcia wagonów i ich urządzeń,
- e) zaznajomienie ze składaniem ramp przenośnych,
- f) sposób urządzenia wagonów ludzkich i końskich latem i zimą.

4. Ćwiczenia z szeregowcami prowadzą d-cy kompanii w czasie 2 godzin na tematy:

- a) obowiązki starszych w wagonie, palaczy (zimą),
- b) normy i sposoby wyposażenia wagonów,
- c) sposoby i normy — za-i wyładowania ludzi, koni, sprzętu,
- d) dyscyplina przy za-i wyładowaniu oraz podczas transportu,
- e) zachowanie tajemnicy wojskowej,
- f) porządek w czasie alarmu lotniczego i gazowego.

5. Ćwiczenia praktyczne prowadzi się po zakończeniu ćwiczeń teoretycznych sposobem pokazu; czas trwania ćwiczeń — 6 godz.; uczy się przy tym za-i wyładowania ludzi, koni i sprzętu. Pokazy przeprowadzić na prawdziwych składach pociągów, ze wszystkimi urządzeniami i sprzętem do za-i wyładowania (rampy przenośne).

Uwaga: Ćwiczenie w ładowaniu transportów kol. przeprowadza się przed wyjściem na manewry. Za przeprowadzenie ćwiczeń odpowiedzialni są d-cy oddziałów.

Termin zajęć z oficerami uzgadnia d-ca oddziału z organami władz kolejnictwa wojskowego na 10 dni naprzed. —

PROGRAM SZKOLENIA W PRZEWOZIE SAMOCHODAMI

8 godz.

Temat 1. Obowiązki żołnierza przy przejeździe na samochodach. — 2 godz.

Zasady wsiadania i wysiadania. Załadowanie armat, rzeczy; obowiązki starszego samochodu, dyscyplina w marszu. Działalność w czasie ataku lotniczego i naziemnego npla. Sygnały.

Temat 2. Wyładowanie koni. — 1 godz.

Przepisy załadowcze i wyładowne koni. Norma załadowania.

Temat 3. Ładowanie na samochody: kuchen polowych, ciężkich karabinów maszynowych, artylerii i innego sprzętu w warunkach polowych. — 3 godz.

Przepisy wyładowcze sprzętu. Rozmieszczenie ładunku w/g rodzaju i przewidzianych norm załadowania.

Przyjęcie załadowania i wyładowania. Rozłokowanie sprzętu artyleryjskiego. Rozłokowanie ładunku w/g rodzaju i jakości.

Temat 4. Wyładowanie w warunkach nocnych. — 2 godz.

Wsiadanie, wyładowanie i marsz w nocy. Ćwiczenia przeprowadzać praktycznie przy użyciu samochodów w uprzednio przygotowanych miejscach. —

KOMPANIE FIZYLIERÓW

Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.

L.P.	Przedmiot	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	192/540
3	Wyszkolenie strzeleckie	320
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne i walka wręcz	180
6	Wyszkolenie saperskie	80
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy (nauka służb)	50
9	Terenoznawstwo	28
10	Łączność	12
11	Wyszkolenie sanitarne	22
12	Wyszkolenie weterynaryjne	10
13	Inne rodzaje broni	12
14	Transporty	16
15	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

U w a g i :

1. W liczniku — ćwiczenia w ramach pułku i dywizji, w mianowniku — wyszkolenie bojowe specjalne.
2. Musztra piesza, wychowanie fizyczne, wyszkolenie saperskie, p-gazowe, sanitarne, weterynaryjne, regulaminy, terenoznawstwo, łączność, inne rodzaje broni i transporty-prowadzić w/g programów dla kompanii strzeleckich.

WYSZKOLENIE KOMPANII FIZYLIERÓW

Wyszkolenie bojowe — 732 godz.

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin
Wyszkolenie pojedynczego strzelca. — 80 godz.		
1	Ogólne obowiązki fizyliera w walce	4
2	Fizylier — obserwator	6
3	Fizylier — łącznik	6
4	Czynności amunicyjnego	4
5	Działanie szperaczy na rozpoznaniu	8
6	Działanie szperaczy w ubezpieczeniu	8
7	Czujka i podsłuch	8
8	Działanie podczas natarcia	16
9	Działanie przy oczyszczaniu okopów i terenu od npla	8
10	Działania w obronie i walka z czołgami	12
Razem		80
Wyszkolenie drużyny. — 180 godz.		
11	Drużyna na rozpoznaniu terenu	12
12	Drużyna na rozpoznaniu osiedla	12
13	Natarcie drużyny	20
14	Szturm drużyny na gniazdo ogniowe npla na przednim skraju i walka w głębi obrony npla	16
15	Natarcie i szturm drużyny na osiedle	12
16	Przenikanie drużyny włąb obrony npla	16
17	Drużyna w obronie	20
18	Drużyna w obronie osiedla	12
19	Ośłona luk między punktami oporu w obronie	12
20	Drużyna na zasadzce	12
21	Ośłona wychodzących z walki pododdziałów strzeleckich	12
22	Ośłona skrzydła pododdziału strzeleckiego w obronie w lesie	12
23	Wyjście drużyny na skrzydło i tyły npla	12
Razem		80

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin
Wyszkolenie plutonu. — 160 godz.		
24	Pluton na rozpoznaniu	16
25	Pluton w natarciu	20
26	Pluton w walce w głębi ugrupowania npla i na jego tyłach	20
27	Pluton w obronie	20
28	Pluton w obronie osiedla	16
29	Pluton jako odwód w obronie	16
30	Osłona wychodzących z walki pododdziałów strzeleckich	16
31	Pluton w zasadzce	20
32	Pluton w desancie czołgowym	16
Razem		160
Wyszkolenie kompanii. — 120 godz.		
33	Kompania w natarciu	20
34	Kompania w obronie	20
35	Kompania na tyłach i drogach odwrotu npla	20
36	Kompania w walce spotkaniowej	20
37	Kompania na odsłoniętym skrzydle npla	20
38	Kompania w desancie czołgowym	20
Razem		120
Cwiczenia zespołowe w ramach batalionu, pułku dywizji		192
Ogółem		732

WYSZKOLENIE BOJOWE — 740 godz.

Wyszkolenie pojedynczego strzelca — 80 godz.

Przerobić tematy 1—4 i 6—11 programu wyszkolenia pododdziałów strzeleckich.

Wyszkolenie drużyny fizyliarów — 180 godz.

Temat 11. Drużyna fizyliarów na rozpoznaniu terenu. — 12 godz.

Przygotowanie do wyjścia na rozpoznanie. Badanie terenu

w/g mapy. Ułożenie planu rozpoznania. Odebranie dokumentów i listów. Uzupełnienie amunicji. Sprawdzenie gotowości drużyny. Wyjście na punkt wyjściowy. Organizacja obserwacji. Zadanie drużyny. Wysłanie ubezpieczenia bezpośredniego. Dowodzenie przy pomocy sygnałów i znaków umówionych. Przeszukanie lasu, zagajnika, urwisk, pojedynczych zabudowań. Wzięcie jeńców i konwojowanie ich. Sporządzenie meldunku. Działanie na rozpoznaniu w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 314—319.

Temat 12. Drużyna fizylierów na rozpoznaniu osiedla. — 12 godz.

Przygotowanie drużyny fizylierów do rozpoznania. Zasadnicze sposoby działania na rozpoznaniu. Oznaki zdradzające npla. Sprawdzanie sprawności broni, oporządzenia, obuwia. Uzupełnienie amunicji, granatów i żywności. Wysłanie się na punkt wyjściowy. Prowadzenie obserwacji. Orientowanie się w terenie. Wyjaśnienie zadania.

Działanie drużyny fizylierów na rozpoznaniu w dzień i w nocy. Sposób posuwania się patroli i jądra drużyny. Obserwacja i rozpoznanie osiedla oraz przedpoła z punktu obserwacyjnego. Zajęcie przez jądro drużyny stanowisk ogniowych przed osiedlem.

Sposób przeszukiwania osiedla przez patrole. Działanie przy wykryciu npla, znajdującego się w budynkach.

Czynności przy spotkaniu się z pojedynczymi strzelcami, samochodami, motocyklistami i z większymi grupami npla. Działanie po zakończeniu rozpoznania i powrót.

Pomoce: Reg. Walki piech. cz. I. §§ 114—115.

Temat 13. Natarcie drużyny fizylierów. — 20 godz.

Przygotowanie do natarcia. Przemyślenie zadania. Rozpoznanie dróg dojścia i wyjście drużyny na podstawie wyjściową do natarcia. Obserwacja npla naziemnego, powietrznego, sygnałów dowódcy plutonu i sąsiadów. Okopywanie się na podstawie wyjściowej do natarcia.

Natarcie drużyny fizylierów. Skok drużyny z podstawy wyjściowej do natarcia pod przykryciem ognia artylerii, moździerzy i CKM na sygnał dowódcy plutonu. Wykorzystanie podejść i osłabienia ognia npla do posuwania się od ukrycia do ukrycia. Przechodzenie przez drużynę odcinków ostrzeliwa-

nych przez artylerię i moździerze i wykorzystanie osłabienia ognia npla. Wyjście na linię ogniową i okopanie się na niej. Posuwanie się drużyny pod przykryciem ognia RKM. Przechodzenie odcinków ostrzeliwanych ogniem moździerzy i CKM-ów nieprzyjaciela. Wykorzystanie ognia sąsiadów, wspierających środków ogniowych i osłabienia ognia npla do szybkiego skoku. Zabezpieczenie posuwania się RKM-u ogniem fizyliarów, wysuniętych do przodu. Zabezpieczenie ogniem drużyny posuwania się sąsiadów do przodu i zmiany stanowiska ogniowego: RKM-u, moździerzy, rusznic ppanc. Uzupełnienie amunicji. Wyjście na podstawę szturmową. Natarcie drużyny fizyliarów z przechodzeniem odcinków skażonych. Przygotowanie podręcznych środków do przechodzenia odcinków skażonych (OS). Wykorzystanie mat, płaszczy i narzutów do przechodzenia terenów zakazanych. Przechodzenie OS pod ogniem nieprzyjaciela. Środki ostrożności przy prowadzeniu ognia i okopywaniu się na OS. Pierwsza pomoc zatrutym środkami trującymi. Natarcie drużyny fizyliarów w nocy. Przygotowanie za dnia do natarcia w nocy. Dopasowanie oporządzenia. Rozpoznanie podejść i rozmieszczenia npla. Wybór widocznych w nocy punktów orientacyjnych. Szyk bojowy drużyny. Technika posuwania się w nocy i utrzymanie kierunku. Czynności przy oświetleniu terenu przez npla. Łączność z sąsiadem i dowódcą plutonu.

— Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 151—155.

Temat 14. Szturm drużyny fizyliarów na gniazdo ogniowe nieprzyjaciela na przednim skraju i walka w głębi obrony nieprzyjaciela. — 16 godz.

Wyjście drużyny na podstawę szturmową i rozmieszczenie się, na niej. Wskazanie strzelcom celu szturm w terenie. Wykonywanie przez drużynę zadań ogniowych w czasie przygotowania szturm i w momencie szturm. Uzupełnienie amunicji. Wybór momentu do szturm. Technika posuwania się do szturm. Strzelanie w ruchu, rzucanie granatów. Niszczenie npla ogniem na wprost, granatami, kolbą, pistoletu automatycznego i sztyletem.

Wyjście drużyny na skrzydło i tyły następnego gniazda ogniowego npla i szturm. Wsparcie ogniem i szturmem sąsiada przy zajmowaniu przez niego nieprzyjacielskiego gniazda ogniowego.

Walka w okopach npla. Wykorzystanie skrytych podejść i rowów łącznikowych do wyjścia na skrzydła i tyły npla. Zarzucenie granatami okopu npla przed skokiem do niego. Niszczenie npla w schronach. Odparcie przeciwuderzenia npla. Utrzymanie łączności ogniowej i wzrokowej z sąsiadami. Szturm z czołgami. Wyznaczenie przejść dla czołgów. Skok drużyny do szturm w ślad za czołgami. Zwalczanie ogniem nieprzyjacielskich niszczycieli czołgów. Wskazywanie celów czołgom. Działanie drużyny fizylierów przy uszkodzeniu czołgu albo przy jego pozostaniu w tyle. Umocnienie się drużyny na zajętej linii i odparcie przeciwuderzeń piechoty i czołgów npla.

Szturm w nocy. Przygotowanie do szturm w nocy. Zajęcie podstawy szturmowej. Rozpoznanie podejść i rozmieszczenia npla. Wybór punktów orientacyjnych widocznych w nocy. Ciche posuwanie się i utrzymanie kierunku. Przestrzeganie świetlnego i dźwiękowego maskowania się, obserwacja skrzydeł, łączność z sąsiadami i dowódcą plutonu. Zachowanie się drużyny przy oświetleniu terenu przez npla. Niespodziewany szturm bez okrzyku „hurra” i bez strzelania. Niszczenie npla w okopach ogniem, granatami i sztyletem. Umocnienie się w zajętych okopach. Odparcie przeciwuderzeń piechoty nieprzyjaciela. Wysłanie patroli do rozpoznania terenu przed pozycją drużyny. Informowanie sąsiadów o wysłaniu patrolu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 154—157, 159.

Temat 15. Szturm drużyny fizylierów z pododdziałami strzeleckimi na osiedle i walka wewnątrz osiedla. — 12 godz.

Przygotowanie drużyny fizylierów do szturm. Rozpoznanie systemu ognia nieprzyjaciela na skraju osiedla, określenie charakteru budowli i kierunku ulic. Rozpoznanie terenu i wybór skrytych podejść do npla. Ustalenie planu szturm i walki o osiedle. Wyjście na podstawę szturmową i rozmieszczenie się na niej grupami na szerokim froncie.

Działania drużyny fizylierów przy szturmie osiedla.

Posuwanie się do szturm w ślad za artyleryjskim wałem ogniowym. Niszczenie flankującego punktu ogniowego (przeciwszturmowego), który znowu się ukazał i przeszkadza w szturmie. Przenikanie do osiedla przez ogrody, sady podwórza itp.

Szturm drużyny fizylierów na pojedynczy budynek. Obejście budynku ze skrzydła i od tyłu. Szturm od tyłu ze strzelaniem w ruch, przy wsparciu ogniem CKM, rusznicy ppamc.

i działa. Niszczenie npla, znajdującego się w budynku, ogniem i granatami ręcznymi. Wsparcie ogniowe sąsiadów przy zdobywaniu budynku. Umocnienie się w zajęтым budynku i przygotowanie do następnego szturmu. Odparcie przeciwdzierzeń npla. Działanie przy nieudanym szturmie. Zaopatrzenie w amunicję. Szturm drużyny fizylierów w nocy. Ustalenie sygnałów dla łączności i rozpoznania swoich oddziałów. Ciche przeniknięcie do osiedla. niespodziewany napad na z góry wyznaczony przedmiot. Wywołanie popłochu u npla strzelaniem i rzucaniem granatów.

Zniszczenie npla ogniem i granatami. Zdobycie pojedynczego budynku i utrzymanie go do podejścia swoich pododdziałów.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 150—153.

Temat 16. Przenikanie drużyny fizylierów w głąb obrony celem działania na tyłach npla w czasie natarcia i szturmu od czoła. — 16 godz.

Przygotowanie drużyny fizylierów do działania. Ustalenie zadania i planu działania. Rozpoznanie styków i słabo broniących się odcinków npla przed nastaniem nocy. Wybór dróg, podejść i dobrze widocznych punktów orientacyjnych w nocy. Wskazanie miejsca zbiórki na tyłach npla, ustalenie znaków umówionych dla łączności i dla wzajemnego rozpoznania się. Zaopatrzenie w amunicję.

Przenikanie drużyny fizylierów na tyły npla małymi grupkami i zbiórka w umówionym miejscu. Wyszukiwanie miejsca rozmieszczenia sztabów, środków łączności, stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy npla i skrytych podejść do nich.

Działanie drużyny fizylierów na tyłach npla. Skryte rozmieszczenie w pobliżu wskazanych do zniszczenia obiektów. niespodziewany napad na stanowiska ogniowe CKM-ów, moździerzy i dział, na sztaby i ośrodki łączności npla w czasie szturmu naszych wojsk z frontu. Niszczenie przeciwdzierającego npla od tyłu. Czynności drużyny przy wycofaniu się nieprzyjaciela.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 150—153, 155, 157.

Temat 17. Drużyna fizylierów w obronie. — 20 godz.

Przygotowanie do obrony. Prowadzenie obserwacji npla, dowódcy plutonu i sąsiadów. Wyjście na stanowiska, urządzenie i maskowanie ich. Stworzenie zapasu amunicji.

Przygotowanie granatów. Odparcie rozpoznania npla. Działanie dowódcy drużyny fizylierów w czasie natarcia npla. Czynności w czasie lotniczego i artyleryjskiego przygotowania przed natarciem npla. Niszczenie npla ogniem RKM. Prowadzenie ognia do npla, grupującego się na podstawie szturmowej. Czynności w czasie szturm czołgów i piechoty npla. Czynności w wypadku przerwania się czołgów i piechoty npla włąb naszej obrony. Odcięcie piechoty od czołgów npla. Przeciwuderzenie z głębi. Zaopatrzenie w amunicję. Wynoszenie rannych. Wycofanie się drużyny na rozkaz dowódcy plutonu.

Działanie drużyny fizylierów w obronie w nocy. Przygotowanie drużyny fizylierów do prowadzenia ognia w nocy do wskazanych linii lub przedmiotów terenowych. Obserwacja w nocy. Prowadzenie ognia w nocy do celów, oświetlonych rakietami, reflektorami i ogniskami. Niszczenie nacierającego npla ogniem nawprost i granatami. Niszczenie drobnych grup npla, które przedarły się włąb naszej obrony. Czynności po odparciu szturm.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 88—102, 160—161, 163—164.

Temat 18. Drużyna fizylierów w obronie osiedla. — 12 godz.

Przygotowanie do obrony. Obserwacja i łączność. Ustalenie zadania. Przystosowanie budynku do obrony okężnej. Umocnienie ścian i sufitów, budowa strzelnic i otworów obserwacyjnych, budowa schronu pod podłogą z wyjściem z budynku od tyłu. Urządzenie przejść dla łączności z tyłem i z sąsiadami przez wyłomy w budynkach, parkanach itp.

Organizacja ochrony przeciwpożarowej. Utworzenie zapasów amunicji i żywności. Działania drużyny fizylierów podczas natarcia npla. Czynności podczas lotniczego i artyleryjskiego przygotowania. Prowadzenie ześrodkowanego ognia do przedmiotów terenowych lub linii, wskazanych przez dowódcę plutonu i wzdłuż ulic. Niszczenie nieprzyjaciela, który stara się zbliżyć do bronionego budynku lub do budynków bronionych przez sąsiadów. Przeszkadzanie w obejściu i przenikaniu npla wewnątrz osiedla. Niszczenie desantów posuwających się wzdłuż ulic. Walka w okrażeniu. Wycofanie się tylko na rozkaz przełożonego. Odparcie szturm npla w nocy. Przygotowanie drużyny do prowadzenia ognia

w nocy. Ustalenie dodatkowych sygnałów. Wzmocnienie obserwacji. Wykorzystanie sztucznego oświetlenia dla obserwacji i prowadzenia ognia — (rakiety, reflektory, ogniska itp.). Odparcie nocnego szturm. Walka z nplem, który wdarł się do budynku.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 308, 311.

Temat 19. Drużyna fizyliarów w osłonie luki między punktami oporu w obronie. — 12 godz.

Przygotowanie drużyny fizyliarów do działań. Obserwacja. Ustalenie zadania. Rozpoznanie terenu celem wyszukania najbardziej dogodnych podejść do luk ze strony npla. Wybór stanowisk ogniowych, zajęcie ich i urządzenie. Nawiązanie łączności. Działanie drużyny fizyliarów podczas natarcia npla. Niszczenie i wzięcie do niewoli drobnych grup npla, które starały się przeniknąć do luk. Odparcie ogniem i granatami, przy współdziałaniu ogniowych punktów oporu, natarcia i szturm npla.

Czynności przy przeniknięciu npla w lukę. Działania skierowane dla zniszczenia npla, który włamał się podczas przeciuderzenia. Zaopatrzenie w amunicję.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. 160—162.

Temat 20. Działanie drużyny fizyliarów w zasadzce. — 12 godz.

Przygotowanie drużyny fizyliarów do działań z zasadzki. Obserwacja i ustalenie kierunku możliwego podejścia odwołów nieprzyjaciela. Wybór i urządzenie miejsca do zasadzki. Rozmieszczenie drużyny w zasadzce grupami, urządzenie i zamaskowanie stanowisk. Ustalenie sygnałów dla jednoczesnego, nieoczekiwanego otwarcia ognia. Działania drużyny fizyliarów w zasadzce. Nawała ogniowa na sygnał. Chwytywanie „języka” oraz zdobycie dokumentów i broni npla. Odejście i zorganizowanie zasadzki w nowym miejscu. Zdobycie linii lub przedmiotu i utrzymanie go do podejścia pododdziału strzeleckiego, nacierającego od czoła. Czynności przy nieudanym napadzie z zasadzki.

Działania drużyny fizyliarów w zasadzce w nocy. Wybór miejsca do zasadzki w nocy. Rozmieszczenie drużyny w zasadzce grupami; urządzenie miejsca zasadzki i zachowanie środków ostrożności przed zamaskowaniem się. Ustalenie sygnału (znaku) dla jednoczesnego niespodziewanego napadu. Ustalenie momentu napaści, podanie sygnału (znaku) dla napadu

i czynności drużyny po tym sygnale. Zdobycie języka, dokumentów i broni npla. Czynności przy nieudanym napadzie z zasadzki.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 150, 151, 157.

Temat 21. Drużyna fizyliarów w osłonie wycofania się pododdziałów strzeleckich z walki — 12 godz.

Działanie drużyny fizyliarów po otrzymaniu zadania. Wyjaśnienie zadania i planu wycofania się pododdziału strzeleckiego, poznanie sygnałów.

Zajęcie stanowisk na szerokim froncie na trudno dostępnym terenie (za sztucznymi przeszkodami), albo na trudno dostępnej dla nieprzyjaciela linii, ze skrytymi drogami wycofania się. Obserwacja nieprzyjaciela i skrzydeł.

Działania drużyny fizyliarów w czasie wycofania się pododdziału strzeleckiego. Prowadzenie ognia na szerokim froncie, celem maskowania odejścia pododdziałów strzeleckich. Niszczenie nacierającego npla ześrodkowanym ogniem pistoletów maszynowych i granatów ręcznych. Odejście drużyny na sygnał dowódcy pododdziału strzeleckiego. Urządzenie zasadzek na drodze podejścia, uderzenie na skrzydła nacierającego npla. Wprowadzenie npla w błąd przez odciąganie jego sił w mylnym kierunku.

Zaopatrzenie w amunicję, ewakuacja rannych.

Działanie drużyny fizyliarów podczas zauważenia wycofania się pododdziałów strzeleckich z walki w nocy. Objasnienie zadania. Ustalenie znaków, celem wzajemnego poznawania się. Rozmieszczenie grup na zmniejszonych odstępach, na drodze najbardziej prawdopodobnego natarcia npla, za naturalnymi albo sztucznymi przeszkodami. Ciągłe rozpoznanie terenu na skrzydłach. Prowadzenie ognia i oświetlenie terenu rakietami, celem zamaskowania odejścia pododdziału strzeleckiego. Odparcie rozpoznania i natarcia npla ogniem i ręcznymi granatami.

Wycofanie na sygnał dowódcy pododdziału strzeleckiego. Niespodziewany napad na npla z zasadzek, skrzydła i tyłu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 165, 306.

Temat 22. Drużyna fizyliarów w obronie w lesie, osłania skrzydło pododdziału strzeleckiego. — 12 godz.

Działania po otrzymaniu zadania. Rozmieszczenie drużyny fizyliarów dla ochrony skrzydła w lesie. Rozmieszczenie fizy-

lierów grupami celem zamknięcia podejść do skrzydła pododdziału strzeleckiego (przesiek, dróg, jarów itp.). Obserwacja i łączność między grupami i dowódcą pododdziału strzeleckiego. Budowa przeszkód. Rozpoznanie przeszkód. Rozpoznanie terenu w stronę nieosłoniętego skrzydła. Działanie drużyny fizylierów przy pojawieniu się npla. Niszczenie pojedynczych strzelców i grup npla, którzy przedostali się na luki. Odparcie rozpoznania npla, usiłującego przedostać się na nieosłonięte skrzydło. Wsparcie ogniowe w wypadku napadu npla na jedną z grup fizylierów. Przeciwdziałanie obejściu. Niszczenie npla, który przerwał się w stronę skrzydła, przez współdziałanie z pododdziałem strzeleckim.

Czynności drużyny fizylierów w nocy. Rozmieszczenie drużyny fizylierów przy ochronie skrzydła w nocy. Wyjaśnienie zadania. Pełnienie służby w nocy. Przestrzeganie maskowania się w nocy. Ciche chwytywanie pojedynczych strzelców i małych grup npla. Niespodziewany napad ogniowy na nacierającego npla. Obejście, celem wyjścia na skrzydło npla. Niszczenie npla z zasadzki (ogniem nawprost, granatami ręcznymi).

Temat 23. Posuwanie się drużyny fizylierów w lesie i w terenie urozmaiconym, celem wyjścia na skrzydło i tył npla — 12 godz.

Przygotowanie drużyny fizylierów do wyjścia. Sprawdzenie gotowości drużyny. Wyjaśnienie zadania. Posuwanie się drużyny fizylierów.

Wysłanie patroli do przodu i na skrzydła. Obserwacja tyłów npla. Właściwości posuwania się w gęstym i rzadkim lesie. Posuwanie się skrytymi podejściami. Sposoby skrytego przechodzenia przez przesieki, drogi, skraje lasów, itp.

Kontrola prawidłowego posuwania się według punktów orientacyjnych (przedmiotów terenowych). Czynności przy spotkaniu się z nplem. Przekraczanie przeszkód.

Posuwanie się drużyny fizylierów w nocy. Ubezpieczenie posuwania się w nocy. Przestrzeganie maskowania się. Technika cichego posuwania się. Posuwanie się patroli na zmniejszonych odległościach i dowodzenie nimi. Zatrzymywanie się celem nasłuchiwania i sprawdzenia kierunku marszu według kąta kierunkowego i punktów orientacyjnych. Zachowanie się przy spotkaniu się z nplem.

Temat 24. Działanie plutonu fizylierów przy rozpoznaniu przedniego skraju obrony npla — 16 godz.

Przygotowanie plutonu fizylierów do działań rozpoznawczych. Wyjaśnienie zadania. Analiza terenu na kierunku rozpoznania, dróg posuwania, dróg powrotu i linii przejściowych do obserwacji. Ustalenie sygnałów dla łączności z sąsiadami i d-cą plutonu. Sprawdzenie gotowości plutonu do rozpoznania. Zorientowanie się w terenie.

Działanie plutonu fizylierów przy rozpoznaniu przedniego skraju obrony npla. Posuwanie się plutonu.

Badanie terenu na kierunku posuwania, przeszukiwanie przedmiotów terenowych na kierunku marszu.

Rozpoznanie przedniego skraju przez obserwację i przez wywołanie ognia npla (określenie miejsca gniazd ogniowych, przeszkód, niezajętych odcinków itp.).

Działanie plutonu przy szturmie ubezpieczenia bojowego npla. Wycofanie się na rozkaz dowódcy plutonu w celu działania na nowym kierunku.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 103—117.

Temat 25. Pluton fizylierów w natarciu — 20 godz.

Otrzymanie i przemyślenie zadania. Prowadzenie obserwacji. Zajęcie podstawy wyjściowej do natarcia. Okopywanie się. Skok plutonu z podstawy wyjściowej do natarcia pod przykryciem ognia artylerii, moździerzy i CKM-ów. Natarcie w tyralierce albo grupami pod przykryciem ognia RKM-ów i środków wzmocnienia. Prowadzenie ognia. Rozpoznanie, celem wykrycia słabo bronionych miejsc w obronie npla. Przenikanie włąb obrony npla przy wsparciu ogniowym środków wzmocnienia, celem szturmowania gniazd ogniowych ze skrzydeł i tyłu.

Działania plutonu fizylierów przy szturmie bez czołgów i w walce w głębi obrony npla. Wysunięcie się na podstawę szturmową. Okopywanie i uzupełnienie amunicji. Przygotowanie ogniowe przed szturmem. Szturm na skrzydło i tył npla, jednocześnie ze szturmem sąsiednich drużyn. Przechodzenie przeszkód. Walka w okopach, rowach łącznikowych i schronach. Zdecydowane posuwanie się do przodu celem podtrzymania natarcia pododdziałów strzeleckich. Związanie walką i zatrzymywanie odwodów npla, posuwających się do frontu. Napad na stanowiska CKM, moździerzy i artylerii, na

sztaby, punkty dowódców, ośrodki łączności i inne obiekty. Odparcie przeciwwuderzeń npla. Zajęcie ważnych punktów w tyle npla i utrzymanie ich do podejścia swoich wojsk. Pościg za nplem. Działania plutonu fizyliarów przy szturmie z czołgami i walka w głębi obrony npla.

Rozmieszczenie drużyny w składzie plutonu na podstawie szturmowej. Sygnały współdziałania z czołgami. Przygotowanie ogniowe szturmu. Skok drużyny w składzie plutonu do szturmu, w ślad za czołgami na skrzydło i tył npla. Bezpośrednie posuwanie się za czołgami. Niszczenie przeciwpancernych środków ogniowych. Pomoc czołgom w przechodzeniu przeszkód przeciwczołgowych, wskazywanie czołgom ważnych celów. Niszczenie wspólnie z czołgami odwodów podchodzących do frontu. Niszczenie stanowisk CKM, moździerzy, artylerii, punktów dowódców, punktów obserwacyjnych, węzłów łączności itp.

Działania plutonu przy pozostaniu czołgów w tyle.

Okazanie pomocy uszkodzonemu czołgowi.

Działania plutonu fizyliarów w natarciu w nocy. Przygotowanie za dnia do natarcia. Wyjaśnienie zadania. Wybór punktów orientacyjnych, widocznych w nocy, w kierunku posuwania się. Ustalenie sygnałów i znaków dla wzajemnego porozumienia. Ciche posuwanie się drużyny w składzie plutonu w nocy w zmniejszonych odstępach. Utrzymanie kierunku posuwania się. Utrzymanie łączności wewnątrz drużyny i z sąsiadami. Czynności przy otwarciu ognia przez npla i przy oświetleniu terenu. Przechodzenie przeszkód. Przenikanie wgłąb obrony npla, w luki i w słabo bronione odcinki. Szturm bez okrzyku „hurra” na skrzydło npla i z tyłu. Niszczenie npla ogniem i granatami. Zajęcie i utrzymanie pozycji npla do czasu podejścia pododdziałów strzeleckich.

Pomoce; Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 356—358.

Temat 26. Działania plutonu fizyliarów w głębi ugrupowania npla i na jego tyłach — 20 godz.

Przygotowanie plutonu do działań. Wyjaśnienie zadania. Wybór skrytych podejść dla przenikania grup i drużyn fizyliarów wgłąb obrony npla. Wyznaczenie ogólnego miejsca zbiórki w głębi obrony npla. Ustalenie sygnałów łączności i znaków do wzajemnego rozpoznawania się. Sprawdzenie gotowości do wyruszenia.

Przenikanie plutonu fizyliarów na tyły npla w nocy. Skryte przechodzenie przez ubezpieczenie bojowe i przedni skraj obrony npla. Przekraczanie przeszkód i koncentracja w miejscu zbiórki. Zachowanie się plutonu przy spotkaniu się z małymi i dużymi grupami npla.

Działania plutonu fizyliarów na tyłach npla. Skryte wyjście i rozmieszczenie się w pobliżu wyznaczonych do zniszczenia obiektów. Ubezpieczenie ogniem działania grup i sąsiednich drużyn, niszczących obiekty szturm. Niespodziewany napad na sztaby, składy, środki łączności, zgrupowania wojsk npla. Działania plutonu fizyliarów po wykonaniu zadania.

Urządzenie zasadzek na drodze wycofania się npla i niszczenie jego żywej siły w czasie wycofywania się. Osłona odejścia sąsiednich drużyn po wykonaniu zadania. Niszczenie szturmujących grup npla z zasadzek. Wyjście z rejonu działań po wykonaniu zadania. Wynoszenie rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 150—153, 155, 351, 354, 357—358.

Temat 27. Działanie plutonu fizyliarów w obronie. — 20 godz.

Organizacja obrony. Wyjaśnienie zadania. Prowadzenie obserwacji. Wybór pozycji ogniowych, urządzenie i maskowanie. Nawiązanie łączności z dowódcą pododdziału strzeleckiego i sąsiadami. Stworzenie zapasu amunicji.

Działania plutonu przy natarciu i szturmie npla. Działanie plutonu w okresie przygotowania artyleryjskiego i lotniczego. Wysłanie się na stanowiska zapasowe w czasie zbliżania się npla na odległość skutecznego ognia.

Zesrodkowanie ognia do najważniejszych celów. Meldowanie o początku szturmie czołgów. Odciecie ogniem piechoty npla od czołgów i zniszczenie jej masowym ogniem i granatami. Działanie plutonu przy włamaniu się npla w głąb obrony i przy przeciwuderzeniu pododdziałów własnych. Poprawienie stanowisk ogniowych i przeszkód po odparciu szturm; uzupełnienie amunicji. Wynoszenie rannych.

Działanie plutonu przy odpieraniu szturm npla na zagrożonym odcinku. Wysłanie fizyliarów wzdłuż okopów i rowów łącznikowych oraz ukrytymi podejściami, na przedni skraj. Niespodziewane otwarcie ognia masowego (krzyżowego, flankowego) do npla, przygotowującego się do szturm. Odparcie szturm ogniem i granatami. Walka w okopach i rowach

łącznikowych. Ubezpieczenie przeciwuderzenia pododdziałów własnych.

Działanie plutonu w obronie w nocy. Wyjaśnienie zadania. Ugrupowanie plutonu w nocy. Przygotowanie ognia w warunkach nocnych. Badanie kierunków posuwania się wzdłuż okopów i rowów łącznikowych. Ustalenie sygnałów dla otwarcia i przerwania ognia przy pojawieniu się npla.

Wysłanie szperaczy, podsłuchów, posterunków obserwacyjnych i strzelców z raketami. Otwarcie ognia do wskazanych punktów i przedmiotów terenowych na sygnał dowódcy plutonu. Zniszczenie szturmującego npla strzelaniem wprost i granatami. Przejście okopami i rowami łącznikowymi na zagrożony kierunek.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 290—308, 312, 362.

Temat 28. Działanie plutonu przy obronie osiedla. — 16 godz.

Organizacja obrony. Wyjaśnienie zadania. Prowadzenie obserwacji. Przystosowanie zabudowań do obrony okrężnej. Budowa przejść przez wyłamania w zabudowaniach, płotach itp. dla łączności z tyłem i sąsiadami.

Przygotowanie środków przeciwpożarowych. Stworzenie zapasu amunicji i żywności. Urządzenie stanowisk zapasowych.

Działanie plutonu podczas natarcia i szturm npla.

Działania podczas przygotowania artyleryjskiego i lotniczego. Niszczenie npla i czołgów. Odcięcie nacierającej piechoty od czołgów. Odparcie prób zbliżenia się npla do zabudowań. Przeciwdziałanie oskrzydleniu i obejściu naszego skrzydła. Walka w okrążeniu. Ubezpieczenie ogniem przeciwuderzeń strzeleckich oddziałów.

Działanie plutonu podczas natarcia i szturm npla w nocy. Wzmocnienie obserwacji i ubezpieczenia (wysłanie szperaczy, podsłuchów, posterunków obserwacyjnych).

Ustalenie sygnałów dla otwarcia i przerwania ognia, zawiadomienie sąsiadów o natarciu npla przez szperaczy, podsłuchy, posterunki obserwacyjne i strzelców z raketami.

Przygotowanie broni do strzelania nocnego. Prowadzenie ognia do celów oświetlonych.

Odparcie szturm strzelaniem na wprost i granatami ręcznymi. Przeciwdziałanie przeniknięciu npla w luki pomiędzy zabudowaniami. Walka z nplem, który wdarł się do za-

budowań. Zabezpieczenie ogniem przeciwuderzeń pododdziałów strzeleckich.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 311, 577—581.

Temat 29. Działanie plutonu (odvodu) podczas włamania się npla w głąb naszej obrony. — 16 godz.

Przygotowanie przeciwuderzenia. Wyjaśnienie zadania, ustalenie sygnałów. Zaznajomienie fizylierów z planem przeciwuderzenia. Działanie plutonu podczas włamania się npla w głąb naszej obrony. Wysunięcie plutonu na podstawę wyjściową do przeciwuderzenia.

Wyjście plutonu na skrzydło i tyły npla. Wdarcie się w szuki bojowe npla, w celu rozczłonkowania ich i demoralizacji npla. Okrążenie i niszczenie npla. Pościg.

Przygotowanie przeciwuderzenia w nocy (ustalenie sygnałów, znaków rozpoznawczych, wyznaczenie drogi posuwania się itp.). Wyjście plutonu na skrzydło i tył npla. Niespodziewany napad, zniszczenie npla liczebnie większego, strzelaniem na wprost i granatami. Wyjście na drogę wycofania się npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. § 363.

Temat 30. Pluton w osłonie wycofania się z walki pododdziałów strzeleckich. 16 godz.

Działania plutonu po otrzymaniu zadania. Wyjaśnienie zadania i planu wycofania. Ugrupowanie plutonu na drogach przypuszczalnego posuwania się npla, stanowiskach umocnionych z ukrytymi drogami wycofania się.

Działanie plutonu w czasie wycofania się pododdziału strzeleckiego. Prowadzenie samodzielnego i kierowanego ognia przez dowódcę plutonu na szerokim froncie w celu zamaskowania wycofania się pododdziału strzeleckiego. Odparcie prób przeniknięcia npla przez luki plutonu (małe grupy fizylierów). Niszczenie ogniem ześrodkowanym nacierającego npla.

Działanie plutonu przy wycofaniu się na linię przejściową. Wycofanie się skokami, współdziałając z sąsiadami, pod osłoną ognia CKM, moździerzy i artylerii. Napad na skrzydła i tyły ścigającego npla. Wycofanie się na rozkaz dowódcy plutonu w mylnym kierunku, w celu wprowadzenia w błąd npla i zniszczenia jego sił. Zajęcie stanowisk ogniowych na pozycjach przejściowych. Przystosowanie przedmiotów terenowych do obrony. Zaopatrzenie w amunicję. Wynoszenie rannych.

Działanie plutonu w celu osłonięcia wycofania się oddziałów strzeleckich z walki w nocy. Wyjaśnienie zadania i planu wycofania. Rozmieszczenie plutonu i urządzenie zasadzki. Ustalenie sygnałów i znaków umówionych w celu rozpoznania wojsk własnych. Wysłanie szperaczy, podsłuchów i strzelców z rakietami. Prowadzenie ognia w celu zamaskowania wycofania się oddziałów własnych. Odparcie prób przeniknięcia npla na nasze tyły. Niespodziewany napad na npla, który naciera z zasadzki, ze skrzydła i z tyłu. Oderwanie się od npla i wycofanie się na pozycję przejściową pod osłoną szperaczy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 365, 570, 571.

Temat 31. Działanie plutonu z zasadzki. — 20 godz.

Przygotowanie do działania z zasadzki. Wyjaśnienie zadania. Wybór miejsca na zasadzkę (w lesie, osiedlu, na drodze itp.). Rozmieszczenie plutonu w zasadzce, urządzenie stanowisk ogniowych i dokładne zamaskowanie ich. Obserwacja npla. Ustalenie sygnałów dla jednoczesnego napadu. Działanie plutonu z zasadzki. Napad ogniowy na npla na sygnał dowódcy plutonu. Niszczenie w pierwszym rzędzie oficerów, obsługi dział, moździerzy i CKM. Zdobycie jeńców. Wycofanie się na sygnał dowódcy. Działanie w razie nieudanej zasadzki. Wynoszenie rannych. Działanie plutonu z zasadzki w nocy. Zajęcie stanowisk, przygotowanie ich do działań nocnych. Budowa sztucznych przeszkód. Maskowanie i dyscyplina na zasadzce w nocy. Zaznajomienie fizylierów z planem napadu i wycofania po wypełnieniu zadania. Niszczenie żywej siły i sprzętu npla ogniem i granatami na sygnał dowódcy. Wynoszenie rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 150—153.

Temat 32. Działanie plutonu jako desantu czołgowego. — 16 godz.

Przygotowanie do działań. Wyjaśnienie zadania. Ustalenie sygnałów dla łączności wewnątrz plutonu i z obsługą czołgów. Wyznaczenie miejsca zbiórki w głębi obrony npla. Podział i załadowanie drużyny na czołgi.

Działanie plutonu z czołgami. Utrzymanie ciągłej łączności z obsługą czołgów i dowódcą plutonu. Wskazanie celu czoł-

gom, uprzedzenie obsady czołgów o przeszkodach przeciwczołgowych.

Zwalczanie przez fizylierów niszczycieli czołgów i obsługi dział ppanc. obrony npla.

Działanie plutonu w głębi obrony npla. Wysadzenie fizylierów w głębi obrony npla. Zbiórka w ukryciu. Niszczenie przez fizylierów wspólnie z czołgami gniazd ogniowych, pozycji moździerzy i artylerii npla, jego sztabów, punktów dowódców i ośrodków łączności. Przecięcie dróg odwodów npla zbliżających się do frontu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. str. 359—360.

Temat 33. Kompania fizylierów w natarciu. — 20 godz.

Objaśnienie zadania i ocena sytuacji. Organizacja rozpoznania. Wybór i wskazanie dowódcom plutonów kierunku natarcia. Współdziałanie z ogniowymi środkami pułku. Zajęcie podstawy i natarcie kompanii. Ubezpieczenie styków i skrzydeł oddziału strzeleckiego. Przenikanie kompanii w głąb obrony npla.

Kierowanie walką kompanii w głębi obrony npla. Współdziałanie z czołgami, artylerią, lotnictwem. Wykorzystanie ruchu czołgów. Ubezpieczenie szturmu. Pościg wycofującego się npla. Wyjście na drogi odwrotu npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. pkt. 410—413, 415—417. Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 457—461, 467—491.

Temat 34. Kompania fizylierów w obronie. — 20 godz.

Objaśnienie zadania. Ocena sytuacji. Organizacja i przeprowadzenie rozpoznania rejonu, obrony i przedpola. Decyzja d-cy kompanii. Współdziałanie z sąsiadami i ogniowymi środkami pułku. Wydanie zadań plutonom. Urządzenie i maskowanie pozycji. Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwpancernej i przeciwigazowej. Zaopatrzenie w amunicję.

Dowódzenie kompanią podczas natarcia npla. Oparcie natarcia czołgów i odcięcie nacierającej piechoty od czołgów. Walka z nplem, który wdarł się do przedniego skraju obrony. Ewakuacja rannych. Obserwacja nocna. Organizacja oświetlenia rakietami i innymi środkami. Organizacja rozpoznania przed frontem kompanii, po odparciu szturmu npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 419—420. Reg. Walki Piech. cz. I. §§ 542—564.

Temat 35. Działanie kompanii fizyliarów na nieosłoniętym skrzydle npla. — 20 godz.

Objaśnienie zadania i powzięcie decyzji. Wybór kierunku dla wyjścia na skrzydło npla. Organizacja rozpoznania i ubezpieczenia. Szyk posuwania się kompanii. Wyjście na skrzydło i wybór obiektu dla szturm. Ukryte zajęcie pozycji ogniowej. Nagłe otwarcie ognia dla zniszczenia atakowanego obiektu. Współdziałanie z nacierającymi pododdziałami pułku. Wyjście na tyły npla. Organizacja zasadzek na drogach odwrotu npla. Pościg za cofającym się nplem.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. §§ 411, 412, 415.

Temat 36. Działanie kompanii fizyliarów w boju spotkaniowym. — 20 godz.

Objaśnienie zadania. Zapoznanie się z marszrutą na mapie. Zadania dla plutonów. Miejsce kompanii fizyliarów podczas marszu. Działania kompanii przed nacierającymi oddziałami. Zajęcie dogodnych pozycji dla rozwinięcia głównych sił pułku. Prowadzenie rozpoznania. Działanie kompanii przy spotkaniu się z rozpoznaniem i ubezpieczeniem npla.

Niespodziewane otwarcie ognia. Organizacja zasadzek. Działanie kompanii podczas przesłaniania rozwinięcia i natarcia pułku. Prowadzenie skoncentrowanego ognia. Zajęcie ważnych punktów na tyłach npla. Działanie kompanii w pełnym składzie, plutonami i drobnymi grupami. Łączność wewnątrz kompanii i z wysuniętymi jej grupami. Dowodzenie kompanią. Zaopatrzenie w amunicję.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. § 418.

Temat 37. Działanie kompanii fizyliarów na drogach odwrotu npla. — 20 godz.

Objaśnienie zadania. Powzięcie decyzji wyjścia na tyły npla. Wybór najkrótszej i skrytej drogi posuwania się. Organizacja rozpoznania i ubezpieczenia. Szyk posuwania się kompanii. Rozkaz dowódcy kompanii. Wyjście na drogi odwrotu npla i dowodzenie komp. Działanie na drogach odwrotu npla; zajęcie i obrona wąwozów, węzłów komunikacyjnych, urządzeń zasadzek. Walka w okrażeniu. Wspólne działania z oddziałami pościgowymi w celu zniszczenia wycofujących się oddziałów npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. § 417.

Temat 38. Kompania fizylierów w desancie czołgowym. — 20 godz.

Objaśnienie zadania i ocena sytuacji. Zaznajomienie d-ców plutonów z planem działania. Zadania plutonów. Przydział fizylierów do czołgów. Organizacja dowodzenia. Miejsce zbiórki w głębi obrony npla. Działania kompanii po zejściu z czołgów. Zajęcie lejów od pocisków, okopów i pojedynczych zabudowań. Działania kompanii przeciw punktom ogniowym npla, przeszkadzającym ruchowi piechoty w głąb obrony npla. Niszczenie punktów obserwacyjnych im. p. d-ców npla. Niszczenie środków łączności npla. Zajęcie pozycji, ubezpieczających posuwanie się piechoty.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. pkt. 411—414.

WYSZKOLENIE STRZELECKIE FIZYLIERÓW — 300 godz.

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin
1	Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do celów nieruchomych (ogień pojedynczy)	40
2	Prowadzenie ognia z kb.	36
3	Opis i rzucanie granatów	14
4	Prowadzenie ognia ciągłego z pistoletu maszynowego z przeniesieniem ognia wzdłuż frontu	50
5	Prowadzenie ognia z miejsca i w marszu do celów pojawiających się	35
6	Prowadzenie ognia w warunkach ograniczonej widzialności	25
7	Zapoznanie się z RKM	10
8	Zapoznanie się z CKM	10
9	Zaznajomienie z moździerzem	4
10	Zaznajomienie z RPP	4
11	Prowadzenie ognia do różnych celów w natarciu	30
12	Prowadzenie ognia do różnych celów w obronie	28
13	Strzelanie szkolne drużyny	10
14	Strzelanie bojowe drużyny	10
15	Strzelanie bojowe plutonu	10
16	Strzelanie bojowe kompanii	10
	Razem	320

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

Temat 1. Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego ogniem pojedynczym do celów nieruchomych. — 40 godz.

Opis pistoletu maszynowego — 10 godz.

Właściwości bojowe i przeznaczenie. Opis pistoletu i naboju. Rozkładanie i składanie. Przybory do pistoletu. Sposób czyszczenia, smarowania oraz przepisy przechowywania i obchodzenia się z pistoletem w koszarach i w polu. Ładowanie magazynków. Codzienny przegląd pistoletu przez fizyliera. Działanie części i mechanizmów pistoletu.

Sposoby strzelania — 12 godz.

Sposoby strzelania z różnych postaw strzeleckich. Składanie się, celowanie, ściąganie języka spustowego, ładowanie i rozładowanie. Wykonywanie komend.

Zasady prowadzenia ognia — 10 godz.

Wybór stanowiska do strzelania. Maskowanie się. Obserwacja pola walki. Wyszukiwanie celów. Ocena odległości do celów. Strzelanie do celów pojedynczych. Wybór celownika i punktu celowania. Zużycie amunicji i uzupełnienie jej w walce.

Balistyka — 3 godz.

Tor pocisku. Rozrzut. Przyczyny rozrzutu. Donośność i skuteczność pocisku. Siła przebijania pocisku.

Przygotowanie i przeprowadzenie strzelania Nr. 1 z pist. maszynowego — 5 godz.

Temat 2. Prowadzenie ognia z kb. do celów nieruchomych. — 30 godz.

Jak temat 1 programu kompanii strzeleckich.

Temat 3. Opis i użycie granatów. — 14 godz.

Jak temat drugi programu kompanii strzeleckich.

Temat 4. Prowadzenie ognia ciągłego z pistoletu maszynowego z przeniesieniem wzdłuż frontu. — 50 godz.

Części składowe pistoletu maszynowego — 12 godz.

Doskonalenie nabytych wiadomości.

Zasady i sposoby prowadzenia ognia — 30 godz.

Doskonalenie nabytych wiadomości. Prowadzenie ognia ciągłego wzdłuż frontu.

Przygotowanie i przeprowadzenie strzelania Nr. 2 z pist. — 8 godz.

Temat 5. Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego z miejsca i w marszu do celów pojawiających się. — 35 godz.

Części składowe pistoletu — 14 godz.

Działanie części i mechanizmów pistoletu podczas ognia ciągłego. Pełne rozkładanie i składanie pistoletu. Przegląd pistoletu rozłożonego i złożonego. Zacięcia i sposób ich usuwania. Konserwacja, obchodzenie się i przechowywanie pistoletu w marszu, na postojach, przy przejazdach itp.

Sposoby i zasady strzelania — 12 godz.

Składanie się i celowanie z różnych postaw, z podpórką i bez. Wykorzystanie do strzelania lejów, drzew, okopów, zabudowań itp. Serje krótkie i długie. Ustawianie celownika. Sposoby strzelania bez przykładania kolby do ramienia. Strzelanie w marszu. Trening w szybkim strzelaniu. Zmiana magazynków. Uzupełnianie amunicji w walce.

Balistyka — 4 godz.

Tor pocisku. Derywacja. Pole martwe i pole śmierci.

Strzelanie Nr. 3 z pistoletu — 5 godz.

Temat 6. Prowadzenie ognia w warunkach ograniczonej widzialności i w nocy. — 25 godz.

Części składowe pistoletu — 6 godz.

Doskonalenie nabytych wiadomości.

Zasady strzelania — 4 godz.

Składanie się do strzału z różnych postaw i w różnych warunkach. Strzelanie w marszu.

Zasady prowadzenia ognia — 10 godz.

Zasady prowadzenia ognia do celów oświetlonych. Przygotowanie broni do strzelania w warunkach ograniczonej widzialności i w nocy. Prowadzenie ognia w kierunku wskazanym. Odparcie szturmowi ogniem z broni nieprzygotowanej do strzelania w warunkach ograniczonej widzialności. Strzelanie przez zasłonę dymną. Strzelanie w nocy.

Temat 7. Zaznajomienie się z RKM. — 10 godz.

Jak temat 4 wyszkolenia strzeleckiego kompanii strzeleckich.

Temat 8. Zaznajomienie się z CKM. — 10 godz.

Jak temat 13 wyszkolenia strzeleckiego kompanii strzeleckich.

Temat 9. Zaznajomienie z moździerzami. — 4 godz.

Jak temat 12 wyszkolenia kompanii strzeleckich.

Temat 10. Zaznajomienie z rusznicami przeciwpancernymi. — 4 godz.

Jak temat 14 wyszkolenia kompanii strzeleckich.

Temat 11. Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego do różnych celów w natarciu. — 30 godz.

Części składowe lornetki — 4 godz.

Przeznaczenie i budowa lornetki. Wykorzystanie lornetki do obserwacji i mierzenia odległości. Obchodzenie się z lornetką. Utrwalenie wiadomości z opisu pistoletu maszynowego.

Sposoby strzelania — 6 godz.

Doskonalenie postaw strzeleckich w terenie urozmaiconym.

Zasady prowadzenia ognia — 15 godz.

Wybór miejsca do strzelania. Skryte wysunięcie się na stanowisko ogniowe. Obserwacja pola walki. Wybór celu i ocena odległości. Wskazywanie celów. Prowadzenie ognia do drobnych, zamaskowanych i ukrytych celów. Zaopatrzenie w amunicję. Prowadzenie ognia do celów pojedynczych, grupowych i pojawiających się. Znaczenie dyscypliny ognia. Kierowanie ogniem w natarciu. Ześrodkowanie, podział, poszerzanie i przeniesienie ognia.

Przerobić strzelanie szkolne Nr. 3 — 5 godz.

*Temat 12. Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego w obro-
nie. — 28 godz.*

Części składowe peryskopu — 5 godz.

Budowa i przeznaczenie peryskopu. Obchodzenie się, posługiwanie się, wykorzystanie i konserwacja peryskopu.

Sposoby strzelania — 6 godz.

Urządzenie stanowiska ogniowego w okopie lub za ukryciem. Trening w strzelaniu z okopu lub z za ukrycia.

Zasady prowadzenia strzelania — 12 godz.

Ocena odległości do punktów orientacyjnych i przedmiotów terenowych. Obserwacja pola walki i wskazywanie celów.

Wybór i ocena celów. Wybór celownika i punktu celowania zależnie od odległości, szybkości i kierunku ruchu celu oraz warunków atmosferycznych.

Prowadzenie ognia do celów pojedynczych i grupowych, nieruchomych, ruchomych i pojawiających się. Kierowanie ogniem w obronie. Ześrodkowanie, poszerzanie i przeniesienie ognia. Uzupełnienie amunicji.

Przerobić strzelanie Nr. 2 — 5 godz.

Temat 13. Strzelanie szkolne drużyny. — 10 godz.

Jak temat 22 programu kompanii strzeleckich.

Temat 14. Strzelanie bojowe drużyny. — 10 godz.

Jak temat 23 programu kompanii strzeleckich.

Temat 15. Strzelanie bojowe plutonu. — 10 godz.

Jak temat 24 programu kompanii strzeleckich.

Temat 16. Strzelanie bojowe kompanii. — 10 godz.

Jak temat 25 programu kompanii strzeleckich.

PROGRAM WYSZKOLENIA PODODDZIAŁÓW C. K. M.

Podział godzin według przedmiotów.

Nr. tematu	Przedmiot	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	732
3	Wyszkolenie strzeleckie	320
4	Musztra	120
5	Walka wręcz i wychowanie fizyczne	180
6	Wyszkolenie saperskie	80
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy (Nauka służb)	50
9	Terenoznawstwo	28
10	Łączność	12
11	Wyszkolenie sanitarne	22
12	Transporty kolejowe i samochodowe	16
13	Inne rodzaje broni	12
14	Wyszkolenie weterynaryjne	10
	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

WYSZKOLENIE BOJOWE — 732 godz.

Wykaz tematów i rozkład godzin.

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin		
		dzień	noc	razem
1	Ogólne obowiązki strzelca	4	—	4
2	Strzelec-observator	8	4	12
3	Strzelec-łącznik	4	2	6
4	Strzelec-amunicyjny	6	—	6
5	Strzelec-woźnica	6	—	6
Razem		28	6	34
Wyszkolenie grupy (pary) strzelców C. K. M.				
6	Działanie szperaczy na rozpoznaniu	10	4	14
7	Działanie szperaczy w marszu ubezpieczonym	8	2	10
8	Czujka	6	4	10
9	Praca podsłuchu	8	4	12
10	Działanie grupy strzelców, zwalczających czołgi npla	8	2	10
Razem		40	16	56
Wyszkolenie drużyny C. K. M.				
11	Drużyna CKM w natarciu	30	10	40
12	Drużyna CKM w obronie	22	8	30
13	Drużyna CKM w marszu ubezpieczonym	4	4	8
14	Drużyna CKM ubezpiecza ogniem rozwinięcie i natarcie plutonu strzeleckiego	10	—	10
15	Drużyna CKM wspiera ogniem szturm i walkę plutonu strzeleckiego w głębi obrony npla	12	—	12
16	Drużyna CKM wspiera ogniem natarcie plu- tonu strzeleckiego w nocy	—	6	6
17	Drużyna CKM ubezpiecza ogniem natarcie plutonu strzeleckiego na osiedle	4	4	8
18	Drużyna CKM ubezpiecza ogniem natarcie plutonu strzeleckiego w lesie	6	4	10
19	Drużyna CKM w obronie osiedla	4	4	8
20	Drużyna CKM w obronie w lesie	6	4	10
21	Drużyna CKM ubezpiecza ogniem działanie grupy szturmowej	8	4	12
22	Drużyna CKM ubezpiecza pluton strzelecki na rozpoznaniu nocnym	4	8	12
23	Cwiczenia bojowe jak temat 14 z ostrym strzelaniem	4	—	4
Razem		114	56	170

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin		
		dzień	noc	razem
24	Pluton CKM w natarciu	16	8	24
25	Pluton CKM w obronie	10	6	16
26	Pluton CKM jako ubezpieczenie plutonu strzeleckiego na rozpoznaniu w nocy	—	16	16
27	Pluton CKM w składzie szturmowym ubezpiecza natarcie i szturm na DGO (DZGO)	12	8	20
28	Pluton CKM w czasie walki w głębi bronionego odcinka	10	6	16
29	Cwiczenia bojowe jak temat 24 z ostrym strzelaniem	8	—	8
	Razem	56	44	100
30	Kompania CKM w natarciu	24	8	32
31	Kompania CKM w obronie	38	8	46
32	Kompania CKM w walce spotkaniowej ubezpiecza ogniem rozwinięcie i natarcie batalionu (straży przedniej)	36	6	42
	Razem	98	22	120
	Cwiczenia bojowe w składzie batalionu, pułku, dywizji	252		252
	Razem			732

I. Wyszczególnienie pojedynczego strzelca — 34 godz.

Temat 1 do 4. Przerobić w/g programu pododdziałów strzeleckich.

Temat 5. Strzelec-woźnica. — 6 godz.

Obowiązki woźnicy. Zapoznanie się z wózkiem CKM i taczanką. Zasada układania skrzynek z amunicją i ustawianie CKM. Wybór skrytych dróg dla dowozu amunicji, wody, części zapasowych. Maskowanie wozów i koni. Budowa okopów dla samoobrony i ukrycia koni. Obserwacja sygnałów d-cy i dokładne ich wykonanie.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I pkt. 46. Instr. strzel. CKM. pkt. 196.

II. Wyszczególnienie grupy (pary) strzelców — 56 godz.

Temat 6 do 10 przerobić w/g programów pododdziałów strzeleckich.

III. Wyszkolenie drużyny CKM — 170 godz.

Temat 11. Drużyna CKM w natarciu. — 30/10 godz.

Rozpoznanie terenu i wybór stanowiska ogniowego. Postawienie zadania obserwatorowi, karabinowemu i jego pomocnikowi. Rozpoznanie ogniowe. Przygotowanie stanowiska dla CKM. Urządzenie stanowiska i ustawienie CKM. Organizacja obserwacji i przygotowanie danych do prowadzenia ognia. Wybór i zajęcie punktu obserwacyjnego. Określenie odległości do punktów orientacyjnych i przedmiotów terenowych. Przygotowanie danych do prowadzenia ognia do wskazanych punktów ogniowych npla. Organizacja współdziałania z d-cą wspieranego pododdziału. Współdziałanie ogniowe z moździerzami, rusznicami ppanc., armatkami ppanc., RKM-ami i strzelcami wyborowymi. Ocena celów, podawanie rozkazów dla otwarcia i przerywania ognia. Zmiana stanowiska ogniowego. Kolejność odejścia obsługi na nowe stanowisko ogniowe. Ubezpieczenie ogniowe szturmu. Zwalczanie przeciwuderzeń npla. Zwalczanie noworozpoznanych środków ogniowych npla. Zaopatrzenie w amunicję, wodę i części zapasowe CKM. Natarcie w nocy.

Temat 12. Drużyna CKM w obronie. — 22/8 godz.

Rozpoznanie terenu i wybór stanowisk ogniowych (zasadniczych, zapasowych i pozornych) oraz punktu obserwacyjnego. Organizacja obserwacji. Podanie zadania przez d-cę drużyny. Urządzenie i maskowanie stanowiska ogniowego i punktu obserwacyjnego. Rozpoznanie ogniowe. Sporządzenie szkicu ogniowego. Przygotowanie ognia zaporowo-flankującego. Organizacja współdziałania z moździerzami, artylerią ppanc. i sąsiadami. Kierowanie ogniem drużyny. Wybór celów i wskazywanie ich. Podawanie zadań ogniowych. Ustalenie sygnałów dla rozpoczęcia i przerywania ognia. Wstrzeliwanie się. Rozkazy dla rozpoczęcia ognia. Przenoszenie ognia. Regulowanie natężenia ognia. Wspieranie ogniem przeciwuderzających pododdziałów piechoty i ich powrotu. Obrona w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 186—193.

Temat 13. Drużyna CKM w marszu ubezpieczonym. — 4/4 godz.

Zasady marszu ubezpieczonego. Obowiązki d-cy drużyny przy przygotowaniu do marszu. Sprawdzenie gotowości drużyny, załadowanie sprzętu do marszu i meldunek d-cy plutonu.

Kolejność ugrupowania w marszu. Ulgi marszowe. Miejsce drużyny CKM w składzie kolumny. Organizacja obserwacji. Działanie drużyny CKM przy nalocie samolotów i napadzie czołgów względnie kawalerii npla. Walka ze zniżającymi się samolotami. Działanie drużyny przy spotkaniu się z nplem. Sposób przebywania trudnych odcinków drogi. Marsz w nocy.

Temat 14. Drużyna CKM ubezpiecza ogniem rozwinięcie i natarcie plutonu strzeleckiego. — 10 godz.

Rozpoznanie i wybór stanowisk ogniowych i punktu obserwacyjnego, ich zajęcie. Kierowanie urządzeniem i zamaskowaniem stanowisk ogniowych. Organizacja współdziałania. Rozpoznanie ogniowe. Wybór i ocena celów. Podanie rozkazów do prowadzenia ognia flankowego, między i ponad własnymi pododdziałami. Ześrodkowanie, przenoszenie i przerwanie ognia. Regulowanie natężenia ognia. Zwalczanie celów utrudniających posuwanie się plutonu strzeleckiego. Zajmowanie nowych stanowisk ogniowych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I pkt. 166—185.

Temat 15. Drużyna CKM wspiera ogniem szturm i walkę plutonu strzeleckiego w głębi obrony npla. — 12 godz.

Oślanianie ogniem pododdziałów strzeleckich na podstawie szturmowej. Przygotowanie ogniowe szturm.

Wspieranie ogniem piechoty i czołgów podczas szturm. Kierowanie ogniem drużyny CKM. Zwalczanie stanowisk ogniowych npla, utrudniających posuwanie się i szturm plutonu strzeleckiego. Ogień flankowy i z luk między pododdziałami, ubezpieczenie skrzydeł nacierającego plutonu.

Współdziałanie z moździerzami, RPP i RKM. Łączność z d-cą wspieranego plutonu. Wybór i zmiana stanowisk ogniowych w czasie osłabienia ognia npla. Zwalczanie kontratakujących grup npla. Niszczenie noworozpoznanych stanowisk ogniowych npla. Wykorzystanie zdobytych okopów dla prowadzenia ognia za cofającym się nplem. Organizacja obrony okrężnej. Pościg ogniowy.

Temat 16. Drużyna CKM wspiera ogniem natarcie plutonu strzeleckiego w nocy. — 0/6 godz.

Rozpoznanie i wybór stanowisk ogniowych za dnia; maskowanie stanowiska ogniowego. Rozpoznanie środków ogniowych npla. Wskazywanie celów, które należy zwalczyć

w czasie nocnego natarcia. Przygotowanie danych do prowadzenia ognia w nocy. Zajęcie stanowiska ogniowego w nocy. Łączność z d-cą plutonu strzeleckiego. Sygnały do otwarcia, przerwania i przenoszenia ognia. Prowadzenie ognia. Kierowanie ogniem podczas natarcia. Zmiana stanowisk ogniowych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 183. Instr. strzel. — CKM Maxim pkt. 271—274.

Temat 17. Drużyna CKM ubezpiecza ogniem natarcie plutonu strzeleckiego na osiedle. — 4/4 godz.

Przemyślenie otrzymanego zadania. Wybór stanowiska ogniowego, ustawienie CKM. Zwalczanie środków ogniowych npla na przedpolu osiedla, w budynkach przygotowanych do obrony, w DGO i DZGO. Wybór stanowiska ogniowego na skraju osiedla.

Kolejność zmiany stanowiska ogniowego w budynku. Wykorzystanie budynków dla urządzenia stanowisk ogniowych i punktu obserwacyjnego. Zaskoczenie ogniowe z bliskiej odległości. Współdziałanie z nacierającym plutonem. Kierowanie ogniem. Zmiana stanowisk ogniowych w czasie walki wewnątrz osiedla. Walka w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I pkt. 184.

Temat 18. Drużyna CKM ubezpiecza ogniem natarcie plutonu strzeleckiego w lesie. — 6/4 godz.

Otrzymanie i przemyślenie postawionego zadania. Rozpoznanie stanowiska ogniowego. Urządzenie stanowiska ogniowego. Oczyszczanie pola obserwacji i ostrzału. Zajęcie stanowiska ogniowego. Utrzymanie łączności wzrokowej z nacierającym plutonem. Wykorzystanie przesiek, polan i przerw leśnych dla obserwacji i prowadzenia ognia. Zmiana stanowisk ogniowych. Oczyszczanie lasu ogniem. Współdziałanie ogniowe z RKM i strzelcami wyborowymi. Natarcie w lesie w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 185.

Temat 19. Drużyna CKM w obronie osiedla. — 4/4 godz.

Zrozumienie zadania. Wybór stanowisk ogniowych i punktu obserwacyjnego. Organizacja obserwacji. Wyznaczenie zadania przez d-cę CKM. Urządzenie stanowisk ogniowych, przystosowanie do tego budynków ogrodzeń i innych urządzeń. Wykorzystanie okien i drzwi. Budowa ochrony przy pomocy worków z piaskiem. Przygotowanie: schronów w piwnicach

i rowów przeciwlotniczych. Kierowanie ogniem drużyny CKM. Wyznaczenie zadań ogniowych. Niszczenie npla z bliskich odległości. Zmiana stanowiska ogniowego. Łączność z d-cą plutonu strzeleckiego.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 194.

Temat 20. Drużyna CKM w obronie w lesie. — 6/4 godz.

Przemyślenie zadania. Rozpoznanie i wybór stanowisk ogniowych. Organizacja obserwacji. Urządzenie stanowisk ogniowych. Oczyszczenie pola obserwacji i ostrzału. Wykorzystanie lasu dla urządzenia stanowisk. Sporządzenie szkicu ogniowego. Przygotowanie danych do strzelania. Kierowanie ogniem drużyny w czasie natarcia npla. Działanie przy ostrzale artylerii i miotaczy min. Rozkazy d-cy drużyny do otwarcia ognia. Działania przy natarciu piechoty npla z czołgami, walka w okrażeniu. Zaopatrzenie w amunicję.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 186—196.

Temat 21. Drużyna CKM ubezpiecza ogniem działanie grupy szturmowej. — 3/4 godz.

Przemyślenie zadania. Wybór stanowisk. Przygotowanie i urządzenie stanowisk i skrytego dojścia do nich. Rozpoznanie obiektu szturmowego.

Rozpoznanie sąsiednich stanowisk ogniowych npla. Rozpoznanie dróg dojścia do blokujących grup npla. Przygotowanie danych do otwarcia ognia. Prowadzenie ognia do szczelin (otworów), DGO (DZGO) i do sąsiednich stanowisk ogniowych. Zmiana stanowisk ogniowych. Zwalczanie blokujących grup npla. Rozkazy d-cy drużyny.

Temat 22. Drużyna CKM ubezpiecza pluton strzelecki na rozpoznaniu nocnym. — 4/8 godz.

Przygotowanie do działań. Rozpoznanie, wybór i urządzenie stanowisk. Uzgodnienie ognia CKM z działaniami plutonu strzeleckiego. Przygotowanie danych do prowadzenia ognia. Sygnały łączności i do otwarcia ognia. Zajęcie stanowiska ogniowego. Łączność z d-cą plutonu strzeleckiego.

Odbieranie sygnałów do otwarcia ognia. Komendy d-cy drużyny. Prowadzenie ognia nocą do celów rozpoznanych w dzień. Ubezpieczenie ogniem działań plutonu. Ubezpieczenie powrotu. Działania przy ostrzale artylerii i moździerzy npla.

Temat 23. Ćwiczenia taktyczne w/g tematu 14 z ostrym strzelaniem. — 4/0 godz.

Wyszkolenie plutonu C. K. M. — 100 godz.

Temat 24. Pluton CKM w natarciu. — 16/8 godz.

Działania plutonu w okresie zbliżania; praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania bojowego: przemyślenie zadania, ocena sytuacji i powzięcie decyzji. Organizacja zwiadu ogniowego, obserwacji i łączności; wybór stanowisk ogniowych. Podanie rozkazu drużynom. Skryte posuwanie się i zajęcie stanowisk ogniowych, urządzenie ich i maskowanie. Określenie możliwości prowadzenia ognia ponad głowami i w luki własnych wojsk; przygotowanie danych do strzelania. Organizacja współdziałania wewnątrz plutonu, z kompanią strzelecką, z wspierającymi środkami ogniowymi i z sąsiadami; zaopatrzenie w amunicję; meldunek do dowódcy kompanii o gotowości do otwarcia ognia.

Praca d-cy plutonu w czasie natarcia: obserwacja przedpoła, wybór, ocena i wskazanie celów; kierowanie ogniem plutonu; podawanie dodatkowych zadań bojowych; pokonanie przeszkód i odcinków skażonych; utrzymywanie łączności z d-cą kompanii strzeleckiej. Oślanianie ogniem posuwania się i zajmowania przez kompanię strzelecką podstawy szturmowej; prowadzenie ognia w warunkach ograniczonej widzialności i w warunkach użycia gazów przez npla. Zaopatrzenie w amunicję.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkty. 4—28, 371—385.

Temat 25. Pluton CKM w obronie. — 10/6 godz.

Przemyślenie zadania. Ocena sytuacji i powzięcie decyzji. Rozpoznanie. Organizacja obserwacji. Rozkaz d-cy plutonu CKM. Urządzenie stanowisk ogniowych i punktów obserwacyjnych, ich maskowanie. Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwczołgowej i przeciwgazowej. Rozpoznanie ogniowe. Sporządzenie szkicu ogniowego. Przygotowanie danych do prowadzenia ognia w dzień i w nocy. Organizacja flankowo-zaporowych i bocznych ogni. Współdziałanie z czołgami, moździerzami, armatami przeciwpancernymi i sąsiadami. Współdziałanie wewnątrz plutonu. Decyzja wykonania zadań ogniowych plutonu z odkrytych i półzakrytych stanowisk.

Kierowanie ogniem plutonu.

Ocena, wybór celów i ich wskazywanie. Podanie rozkazów do otwarcia i przerywania ognia. Wstrzeliwanie się. Ześrodkowanie, podział i przenoszenie ognia. Regulowanie natężenia ognia.

Zaopatrzenie w amunicję. Niszczenie npla wdzierającego się w ugrupowanie obrony. Wspieranie ogniem przeciwuderzeń pododdziałów strzeleckich. Wycofanie się na stanowiska zapasowe. Walka w okrażeniu. Łączność z d-cą pododdziału strzeleckiego i z sąsiadami. Właściwości obrony w zimie. Obrona w nocy.

Pomoce: Regulamin Walki Piech. cz. I. pkt. 386—396.

Temat 26. Pluton CKM na ubezpieczeniu plutonu strzeleckiego przy rozpoznaniu w nocy. — 0/16 godz.

Przygotowanie plutonu do rozpoznania nocnego. Rozpoznanie rejonu działań plutonu. Wybór dróg marszu. Rozkaz d-cy plutonu CKM. Szyk posuwania się plutonu na stanowiska ogniowe. Organizacja łączności w plutonie. Rozmieszczenie CKM na stanowiskach ogniowych, celem ubezpieczenia działań plutonu strzeleckiego. Oślanianie ogniem działań plutonu strzeleckiego.

Porządek wycofania się plutonu CKM po wykonaniu zadania bojowego. Współdziałanie z moździerzami, RKM i artylerią, osłaniającymi pododdziały strzeleckie, działające na rozpoznaniu nocnym.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 4—28, 366—370, 377—378.

Temat 27. Pluton CKM w składzie grupy szturmowej ubezpiecza natarcie i szturm na DGO (DZGO). — 12/8 godz.

Praca dcy plutonu po otrzymaniu zadania. Przemyślenie zadania własnego i oddziału, w składzie którego działa pluton. Zwiad, wspólnie z d-cą grupy szturmowej, DGO (DZGO) i jego systemu ognia. Określenie ilości punktów ogniowych, przeszkód i odcinków (pól minowych), osłaniających DGO. Zapoznanie się z planem działań dowódcy grupy szturmowej. Opracowanie własnego planu działania. Organizacja obserwacji. Zadania dla poszczególnych drużyn. Wybór stanowisk ogniowych i punktu obserwacyjnego, zajęcie, urządzenie i zamaskowanie.

Przygotowanie danych do prowadzenia ognia w luki i z poza flanków swoich pododdziałów. Przygotowanie środków dla pokonywania przeszkód. Organizacja współdziałania i łączności wewnątrz plutonu, z grupą szturmową, środkami wzmocnienia i sąsiadami. Dowodzenie plutonem podczas natarcia i szturm.

Ośłonięcie grupy szturmowej, podczas zajmowania podstawy wyjściowej. Zwalczanie punktów ogniowych, flankujących i osłaniających DGO. Prowadzenie ognia do otworów strzelniczych (ambrazur); ośłonięcie ogniem posuwania się piechoty na czołgach i samochodach. Pokonywanie przeszkód. Zmiana stanowisk ogniowych. Zwalczanie pktów ogniowych, utrudniających dokonanie szturm. Odparcie przeciwwuderzeń. Ubezpieczenie działań grupy szturmowej po pomyślnym i niepomyślnym natarciu. Zaopatrzenie w amunicję.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 4—28, 366—370, 377—380, 492—508.

Temat 28. Pluton CKM w czasie walki w głębi obrony npla. — 10/6 godz.

Zmiana stanowisk ogniowych pod działaniem ognia npla. Rozpoznanie ogniowe i organizacja obserwacji. Prowadzenie ognia przez luki, z flanków i ponad własnymi oddziałami.

Łączność z d-cą wspieranego pododdziału. Odpieranie kontratakujących grup npla. Zwalczanie ożywających źródeł ogniowych npla. Wspieranie ogniem kontrataków własnej piechoty. Przystosowanie zajętych okopów do prowadzenia ognia za wycofującym się przeciwnikiem. Organizacja obrony okrężnej. Ściganie ogniem npla. Zaopatrzenie w amunicję.

Temat 29. Ćwiczenia taktyczne w/g tematu 24 z ostrym strzelaniem. — 8/0 godz.

Wyszkolenie kompanii C. K. M. — 120 godz.

Temat 30. Kompania CKM w natarciu. — 24/8 godz.

Przemyślenie zadania, ocena sytuacji i powzięcie decyzji. Rozpoznanie d-cy. Wybór stanowisk ogniowych (zasadniczego i zapasowego) i punktów obserwacyjnych. Rozkaz d-cy kompanii CKM. Skryte posuwanie się i zajęcie stanowisk ogniowych i punktu obserwacyjnego. Maskowanie. Rozpoznanie ognio-

we i organizacja obserwacji. Określenie możliwości prowadzenia ognia ponad głowami i w luki nacierającej piechoty i z poza jej skrzydeł. Ubezpieczenie ogniowe batalionu strzeleckiego podczas rozwinięcia natarcia. Wybór, ocena i wskazywanie celów. Współdziałanie: wewnątrz kompanii, z czołgami, moździerzami, artylerią i sąsiadami.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. pkt. 4—28, 302—316.

Temat 31. Kompania CKM w obronie. — 38/8 godz.

Praca d-cy kompanii po otrzymaniu zadania. Przemyslenie zadania i powzięcie decyzji.

Rozpoznanie rejonu i przedpoła obrony. Wybór stanowisk ogniowych, punktu obserwacyjnego, urządzenie i maskowanie ich. Wybór i urządzenie stanowisk ogniowych dla koczujących CKM. Organizacja obserwacji i łączności. Rozkaz d-cy kompanii CKM. Środki obrony p-lotniczej, p-pancernej i p-gazowej. Organizacja: ognia bocznego, flankowego, zaporowego, przed przednim skrajem, na skrzydłach i w głębi obrony batalionu; organizacja ognia CKM koczujących i manewrowanie nimi. Zestawienie planu ognia i przygotowanie danych. Przygotowanie ognia w dymie, w nocy i w terenie skażonym. Organizacja i wykonanie prac ziemnych i maskowania. Kierowanie ogniem kompanii; osłona wycofania się ubezpieczenia bojowego. Działania podczas napadu gazowego. Odparcie natarcia i szturm npla. Niszczenie npla, który wdarł się w rejon obrony, osłona przeciwuderzenia, walka w okrążeniu. Prowadzenie ognia do pikujących samolotów npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. II. pkt. 7—18, 321—331.

Temat 32. Kompania CKM w walce spotkaniowej ubezpiecza rozwinięcie i natarcie batalionu strzeleckiego (oddział przedni straży przedniej i straż przednią). — 36/8 godz.

Zapoznanie się z zadaniem. Ocena sytuacji. Rozpoznanie osi marszu. Określenie pozycji dogodnej do walki. Rozkaz d-cy kompanii. Porządek posuwania się i rozczłonkowania kompanii. Organizacja obrony p-lotniczej, p-pancernej i p-gazowej. Sprawdzenie gotowości kompanii do wymarszu. Miejsce kompanii CKM w kolumnie batalionu. Organizacja obserwacji i wyznaczenie plutonów dyżurnych (CKM). Praca d-cy kompanii podczas marszu. Utrzymanie dyscypliny i gotowości bojowej podczas marszu (w dzień, w nocy) i na postojach.

Podawanie rozkazów wzdłuż kolumny. Odparcie nagłego ataku lotniczego, kawalerii i czołgów npla. Organizacja przejść przez trudne odcinki drogi.

Czynności d-cy kompanii przy spotkaniu się z plem. Otrzymanie zadania i zaznajomienie się z nim. Powzięcie decyzji rozwinięcia kompanii, wydanie zadania plutonom (rozkaz). Wybór i zajęcie stanowisk ogniowych. Uprzedzenie npla w otwarciu ognia.

Cwiczenia zespołowe w składzie batalionu, pułku i dywizji.
384 godz.

Wyszkolenie strzeleckie — 320 godz.

Temat 1. Opis kb. wz. 1891/30. — 6 godz.

Jak temat 1 programu wyszkolenia pododdziałów strzeleckich.

Temat 2. Wyszkolenie strzeleckie i strzelania z kb. — 20 godz

Jak temat 1 programu wyszkolenia dla pododdziałów strzeleckich.

Temat 3. Teoria strzału. — 6 godz.

Jak temat 1 programu wyszkolenia dla pododdziałów strzeleckich.

Temat 4. Opis ręcznego karabinu maszynowego i strzelanie z niego. — 14 godz.

Jak temat 4 programu wyszkolenia dla pododdziałów strzeleckich.

Temat 5. Pistolet maszynowy, opis części i sposób strzelania. — 8 godz.

Jak temat 7 programu wyszkolenia pododdziałów strzeleckich.

Temat 6. Granaty ręczne, opis i sposób użycia. — 14 godz.

Jak temat 2 programu wyszkolenia pododdziałów strzeleckich.

Temat 7. Zaznajomienie z rusznicą ppanc. — 4 godz.

Temat 8. Określenie odległości na oko! — 6 godz.

Doskonalenie w ocenie odległości sposobem praktycznym: widoczność przedmiotów terenowych i żywych celów na róż-

nych odległościach i w zależności od warunków oświetlenia, tła i charakteru terenu. Sporządzenie szkicu na oko.

Określanie odległości do 100, 200, 300 i 400 m. Odmierzanie tych odległości w terenie. Doskonalenie w ocenie odległości do przedmiotów terenowych i do celów na 800 m.

Odmierzanie odległości w terenie krokami lub przy pomocy cyrkla polowego.

Temat 9. CKM. Opis części. — 26 godz.

Cechy bojowe i przeznaczenie CKM. Zasada działania mechanizmu, budowa CKM. Opis części i mechanizmów. Współdziałanie części przy ładowaniu, podczas ognia ciągłego i przy rozładowaniu. Konserwacja CKM. Przygotowanie CKM do strzału. Wyszukiwanie zacięć i usuwanie ich. Naprawa dozwolona w pododdziałach. Użycie części zapasowych. Taśma i jej ładowanie. Wyrównanie taśmy, chowanie jej do skrzynki amunicyjnej. Przygotowanie broni do strzału.

Temat 10. Składanie się i prowadzenie ognia z CKM. — 55 godz.

Strzelanie nawprost celownikiem otwartym, prowadzenie ognia do punktu przy zamkniętych ryglach. Prowadzenie ognia poszerzanego. Prowadzenie ognia z uwzględnieniem warunków atmosferycznych (wiatr, temperatura).

Ostrzeliwanie wąskich i szerokich celów do 1000 m.

Strzelanie ostre Nr. 1 i 2.

Temat 11. Przybory do prowadzenia strzelania i kierowania ogniem CKM. — 15 godz.

a) Kątomierz — kwadrant. — 3 godz.

Budowa i przeznaczenie kwadranta i kątomierza. Nastawienie i odczytywanie podziałki. Ustawianie i zdejmowanie kwadranta i kątomierza na CKM i sprawdzenie go. Konserwacja kątomierza.

Nastawianie CKM do celu przy pomocy kątomierza — kwadranta. Odczytywanie nastawienia.

b) Celownik. — 3 godz.

Budowa celownika, obchodzenie się z nim. Ustawianie i zdejmowanie, sprawdzenie celownika. Posługiwanie się celownikiem: nastawianie celownika, celowanie, określanie nastawienia, przechowanie, konserwacja celownika.

- c) Dalmierz optyczny piechoty. — 3 godz.
Przeznaczenie i budowa dalmierza. Ustawienie dalmierza do pracy. Posługiwanie się dalmierzem przy mierzeniu odległości. Sprawdzenie dalmierza przy pomocy linijki kontrolnej wzwyż i w dal. Sprawdzenie dalmierza na przedmioty terenowe wzwyż i w dal. Wkładanie dalmierza do futerału, opieka i przechowanie dalmierza w pomieszczeniu, przy przenoszeniu, przewożeniu i w czasie posługiwania się nim.
- d) Lornetka polowa. Ćwiczenia praktyczne z lornetką. — 3 godz.
Cechy optyczne i przeznaczenie lornetki. Budowa lornetki. Posługiwanie się lornetką przy mierzeniu kątów. Obchodzenie się z lornetką. Ułożenie, przechowanie i posługiwanie się lornetką.
- e) Ręczny peryskop i posługiwanie się nim. — 3 godz.
Przeznaczenie i cechy optyczne peryskopu. Budowa peryskopu. Posługiwanie się nim przy obserwacji. Przechowanie, konserwacja i obchodzenie się.

Temat 12. Składanie się i oddawanie strzału do celów powietrznych. — 20 godz.

Wybór stanowiska ogniowego, ustawienie CKM, nałożenie celowników naziemnego i przeciwlotniczego. Określanie odległości do samolotu; przygotowanie danych do strzału.

Przeniesienie i przerwanie ognia. Strzelanie ostre Nr. 3.

Temat 13. Podstawa CKM do strzelania przeciwlotniczego. — 6 godz. (cztero-ramienna).

Opis i przeznaczenie. Budowa i działanie mechanizmu. Przejrzenie, przechowanie i konserwacja podstawy. Przygotowanie do strzału. Strzelanie pokazowe. Nr. 4.

Temat 14. Karabin maszynowy dużego kalibru (DSZK). 12 godz.

Cechy charakterystyczne, budowa i przeznaczenie KM. Przechowanie i obchodzenie się z KM. Przejrzenie i przygotowanie do strzału. Sprawdzanie i regulowanie ognia CKM.

Temat 15. Opis CKM, budowa części i ćwiczenia strzeleckie. — 16 godz.

Wybór stanowiska ogniowego. Wysłunięcie KM na stanowisko. Ustawienie KM na stanowisku do ostrzelania celów

naziemnych. Ładowanie i oddanie strzału do celów naziemnych. Rozładowanie broni. Strzelanie pokazowe.

Temat 16. Przybory do strzelania, obserwacji i kierowania ogniem. Celownik przeciwlotniczy, busola. — 6 godz.

- a) Celownik przeciwlotniczy do CKM. Maxima. 3 godz.
Budowa celownika, jego teoretyczne uzasadnienie. Chomąt, linijka celownika, złącze z mechanizmem celowniczym, przeziernik. Nakładanie i zdejmowanie celownika. Sprawdzenie celownika. Przegląd, przechowanie i utrzymanie celownika.
- b) Busola. — 3 godz.
Przeznaczenie busoli, główne części busoli, podziałki kątowe i w tysięcznych. Mierzenie kątów w szerz i wzwyz. Wymierzanie kąta kierunkowego celu. Odzukiwanie celu w/g kąta kierunkowego. Określanie kąta dla kierunkowego KM i podział szerokości celu na poszczególne KM. Określanie najmniejszego celownika, określanie sinusów do punktów w tysięcznych. Określanie położenia celów w/g busoli. Przenoszenie i przewożenie busoli.

Temat 17. Kierowanie ogniem drużyny CKM w natarciu i obronie. — 24 godz.

- a) Kierowanie ogniem drużyny KM w natarciu. — 12 godz.
Rozpoznanie i wybór stanowiska. Zajęcie pierwszego stanowiska i przygotowanie go do strzelania. Przygotowanie danych do prowadzenia ognia. Wskazywanie celów. Wybór rodzaju i momentu otwarcia ognia; rozkazy ogniowe. Prowadzenie ognia skutecznego do różnych celów; ogień przez przerwy, ponad głowami i ze skrzydeł własnych oddziałów.
Sprawdzenie możliwości strzelania. Oszczędzanie amunicji. Rozpoznanie, wybór następnych stanowisk i zmiana stanowisk.
- b) Kierowanie ogniem drużyny KM w obronie. — 12 godz.
Obowiązki d-cy drużyny; rozpoznanie i wybór pierwszego stanowiska, rozpoznanie stanowisk zapasowych. Zajęcie i przystosowanie stanowisk ogniowych. Przygotowanie danych do strzału. Ocena i wybór celów,

wskazywanie celów. Wybór rodzaju i momentu otwarcia ognia; rozkazy ogniowe. Prowadzenie ognia skutecznego do różnych celów. Ogień ponad głowami, przez luki i ze skrzydeł własnych oddziałów. Sprawdzenie możliwości strzelania. Wybór następnych stanowisk ogniowych. Zmiana stanowisk ogniowych. Przygotowanie danych do strzału w warunkach ograniczonej widzialności. Oszczędzanie amunicji.

Temat 18. Kierowanie ogniem plutonu KM w natarciu i obronie.
— 28 godz.

a) W natarciu. — 14 godz.

Rozpoznanie i wybór stanowisk ogniowych. Zajęcie stanowisk, organizacja obserwacji. Przygotowanie elementów ognia. Wybór dróg do nowych stanowisk ogniowych. Organizacja prowadzenia ognia ponad głowami i przez luki własnych oddziałów. Ocena i wybór celów. Prowadzenie ognia do różnych celów. Skupianie, podział i przeniesienie ognia.

Regulowanie natężenia, dyscyplina ognia. Zmiana stanowisk ogniowych. Organizacja przejścia na nowe stanowiska. Współdziałanie ogniowe wewnątrz plutonu. Utrzymanie łączności z d-cą plutonu KM i z d-cą wspieranym (w czasie zmiany stanowisk). Oszczędzanie i uzupełnianie amunicji.

b) W obronie. — 14 godz.

Obowiązki d-cy plutonu przy kierowaniu ogniem, rozpoznanie i wybór pierwszych stanowisk ogniowych. Zajęcie i przygotowanie stanowisk do strzelania. Wybór i urządzenie stanowisk zapasowych, obserwacja, rozpoznanie ogniowe, przygotowanie danych do strzału: nawprost, ponad głowami, przez luki i ze skrzydeł własnych oddziałów.

Ocena i wybór celów, wskazywanie celów, wybór rodzaju i momentu otwarcia ognia. Organizacja ognia krzyżowych i bocznych. Rozkazy ogniowe. Prowadzenie ognia skutecznego do różnych celów, poprawianie ognia. Ześrodkowanie, podział i przeniesienie ognia. Regulowanie natężenia, dyscyplina ognia. Rozpoznanie i wybór

następnych stanowisk. Zmiana stanowisk. Współdziałanie wewnątrz plutonu. Zajęcie nowych stanowisk i prowadzenie ognia: ponad głowami, przez luki i ze skrzydeł. Wsparcie ogniowe szturmu piechoty. Przygotowanie danych ogniowych i prowadzenie ognia w warunkach ograniczonej widoczności, w nocy, w czasie działania lotnictwa npla. Oszczędzanie i uzupełnianie amunicji.

Temat 19. Kierowanie ogniem kompanii KM. — 30 godz.

Obowiązki d-cy kompanii przy decentralizacji i centralizacji plutonów KM. Rozpoznanie pola walki przez d-cę. Wybór i wyznaczenie rejonu stanowisk dla plutonów KM. Rozpoznanie i wybór punktu obserwacyjnego oraz m.p.d-cy. Podanie zadań plutonom. Podział pasów strzelania na zasadnicze i dodatkowe. Wyznaczenie kierunków strzału. Organizacja ześrodkowań ognia. Organizacja obserwacji i łączności. Przygotowanie danych do centralnego kierowania ogniem plutonów (orientacja, numeracja celów, umówiony kod do określania przedmiotów, pasów, punktów i podejść).

Sporzędzenie dziennika strzelań KM. Sposoby centralizacji ognia podczas walki. Wskazywanie i odszukiwanie celów. Wyznaczanie zadań ogniowych plutonom. Ześrodkowanie, podział i przeniesienie ognia. Przygotowanie i wywołanie ognia zaporowego. Uzupełnienie amunicji. Przesunięcie plutonów na nowe stanowiska.

Musztra, wychowanie fizyczne, wyszkolenie saperskie, wyszkolenie przeciwgazowe, wyszkolenie sanitarne i weterynaryjne, regulaminy, terenoznawstwo, łączność, inne rodzaje broni i transporty — jak program dla pododdziałów strzeleckich.

KOMPANIE RUSZNIC PRZECIWPANCERNYCH.

Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.

L. p.	P r z e d m i o t	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	232/500
3	Wyszkolenie strzeleckie	320
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne i walka wręcz	180
6	Wyszkolenie saperskie	80
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy	50
9	Terenoznawstwo	28
10	Łączność	12
11	Wyszkolenie sanitarne	22
12	Wyszkolenie weterynaryjne	10
13	Inne rodzaje broni	12
14	Transporty	16
	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

U w a g i :

1. W liczniku — ćwiczenia w ramach pułku i dywizji w mianowniku — wyszkolenie taktyczne specjalne.
2. Musztra, wychowanie fizyczne, wyszkolenie saperskie, przeciwgazowe, sanitarne, weterynaryjne, regulaminy, terenoznawstwo, łączność, inne rodzaje broni i transporty prowadzić w/g programów dla kompanii strzeleckich.

WYSZKOLENIE KOMPANII RUSZNIC PRZECIWPANCERNYCH

Wyszkolenie bojowe — 732 godz.

I. Wyszkolenie pojedynczego strzelca. — 22 godz.

Temat 1—3. Jak temat 1—4 programu kompanii strzeleckiej.

II. Wyszkolenie grupy (pary) strzelców. — 48 godz.

Temat 4—9. Jak temat 6—11 programu kompanii strzeleckiej.

III. Wyszkolenie strzelca w składzie obsługi. — 70 godz.

Temat 10. Działanie strzelca i obsługi w natarciu. — 12/6 godz. (6 ćwiczeń dziennych, 3 nocne.)

Zrozumienie zadania. Wyjście na stanowisko ogniowe. Przejście do nowego rejonu stanowisk, pod osłoną ogni: KM, moździerzy i artylerii. Obserwacja kierunków zagrożonych przez broń pancerną. Zwalczanie czołgów i samochodów pancernych npla. Natarcie w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 203—211.

Temat 11. Działanie strzelca i obsługi podczas natarcia i walki w głębi obrony npla. — 12/3 godz. (6 ćwicz. w dzień, 3 w nocy.)

Zajęcie podstawy wyjściowej do natarcia. Osłona ogniowa skupiania się piechoty na podstawie wyjściowej do szturm. Prowadzenie ognia do strzelnic DGO i DZGO oraz do źródeł ogniowych npla. Posuwanie się naprzód wraz z nacierającą piechotą. Wybór i urządzenie stanowisk ogniowych. Odparcie przeciwuderzeń czołgów. Umocnienie się w terenie zdobytym. Czynności w głębi obrony npla. Pościg ogniowy za nplem, szturm w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. str. 203—211.

Temat 12. Działanie strzelca i obsługi rusznic przeciwpancernych w obronie. — 14/6 godz. (7 ćwiczeń dziennych, 3 — nocne.)

Urządzenie stanowisk ogniowych: zasadniczego, zapasowego i pozornych. Przygotowanie danych do strzału. Obserwacja. Ostrzeliwanie czołgów nacierających na przedni skraj pozycji. Zwalczanie źródeł ogniowych npla. Przejście na stanowisko zapasowe. Niszczenie czołgów, które wdarły się do pozycji obronnej. Współdziałanie ze środkami ogniowymi i rusznicami przeciwpancernymi sąsiadów. Obrona w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 214—222.

Temat 13. Działanie strzelca i obsługi w zasadzce przeciwpancernej. — 10/4 godz. (5 ćwiczeń w dzień, 2 — w nocy.)

Wybór miejsca zasadzki, urządzenie i maskowanie. Wymierzenie odległości i przygotowanie danych do strzelania.

Otwarcie niespodziewanego ognia na czołgi i broń pancerną npla. Zastosowanie granatów przeciwpancernych. Dzia-

łanie podczas zasadzki w lesie i w osiedlu. Zasadzka w nocy.
Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. str. 197—200, 214—222.

Temat 14. Drużyna rusznic przeciwpancernych w czasie natarcia i szturm. — 25/8 godz.

Ugrupowanie drużyny, skryte pśsuwanie się pod osłoną ognia CKM i moździerz. Wykorzystanie terenu do maskowania ruchu i stanowisk. Wypatrywanie: czołgów, broni pancernej, przeciwpancernej oraz CKM npla. Działanie drużyny rusznic w natarciu, w głębi obrony i w czasie odwrotu npla. Odparcie przeciwuderzeń czołgów npla.

Łączność z d-cami oddziałów piechoty, CKM i broni pancernej oraz z punktem amunicyjnym kompanii. Zaopatrywanie się w amunicję. Ewakuacja rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 197—211.

Temat 15. Drużyna rusznic przeciwpancernych przy wsparciu grupy szturmowej. — 15 godz.

Analiza planu działania grupy szturmowej. Uzgodnienie współdziałania z piechotą, działami i saperami. Zajęcie stanowisk ogniowych. Ostrzeliwanie strzelnic. Obserwacja drużyny blokującej DGO i DZGO.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 212—213.

Temat 16. Drużyna rusznic przeciwpancernych w obronie. — 23/8 godz.

Wybór stanowisk: zasadniczych, zapasowych i pozornych, podejścia do nich. Urządzenie i maskowanie rowów strzeleckich. Wymierzenie odległości do dozorów. Sporządzenie szkicu ogniowego. Współdziałanie wewnątrz drużyny. Działanie w czasie ognia artylerii i bombardowania przez npla. Obserwacja pola walki. Wybór celów i prowadzenie ognia. Współdziałanie z artylerią przeciwpancerną. Przejsie na stanowiska zapasowe. Uzupełnianie amunicji. Działanie drużyny podczas szturm npla i przy przerwaniu się jego w głąb pozycji obronnej.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 214—220.

Temat 17. Drużyna rusznic przeciwpancernych w obronie osiedla. — 18/6 godz.

Analiza zadania. Plan obrony osiedla. Współdziałanie z bronią przeciwpancerną sąsiadów, z poszczególnymi strzelcami zwalczającymi czołgi i z działami.

Wybór stanowisk ogniowych na skraju i w głębi osiedla.

Dostosowanie do obrony: budynków murowanych i drewnianych, piwnic, składów, ogrodzeń itp. Wybór, urządzenie i maskowanie zapasowych stanowisk ogniowych.

Przygotowanie danych do prowadzenia ognia w różnych kierunkach ze stanowisk zakrytych. Przygotowanie zapasu amunicji. Działanie przy natarciu i szturmie npla. Odparcie szturm czołgów i broni pancernej npla. Szybkie wysunięcie się na nowy kierunek, zagrożony czołgami npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 219—222.

Temat 18. Działanie drużyny rusznic p-pancernych w zasadzce.
— 12 godz.

Wybór miejsca zasadzki i zajęcie stanowisk; maskowanie się. Wykorzystanie przedmiotów terenowych, jako zapór przeciwczołgowych. Współdziałanie wewnątrz drużyny. Określenie momentu zaskoczenia ogniem czołgów i broni pancernej npla.

Współdziałanie ze strzelcami wydzielonymi do zwalczania czołgów. Działanie drużyny w razie nieudania się zasadzki.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 190—200, 202, 215, 217—220.

Temat 19. Drużyna rusznic p-pancernych podczas marszu.
— 12 godz.

Sposób posuwania się w kolumnie. Szybkie rozwinięcie się do odparcia nagłego napadu. Zajęcie stanowisk ogniowych i ostrzeliwanie czołgów i broni pancernej npla. Ugrupowanie w czasie ubezpieczania przy odpoczynkach. Współdziałanie z działami p-pancernymi. Działanie przy napadzie lotniczym i przy wysunięciu się drużyny na kierunki ewentualnego zagrożenia bronią pancerną npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 223—224.

Temat 20. Drużyna p-pancerna w marszu ubezpieczonym.
— 8 godz.

Miejsce i trasa marszu drużyny w kolumnie. Pas dozoru, sygnały wypatrywaczy o pojawieniu się czołgów i broni pancernej npla. Działanie drużyny przy napadzie lotniczym. Odparcie nagłego napadu czołgów i broni pancernej. Kierowanie ogniem drużyny; działanie w czasie długich i krótkich odpoczynków.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 223—224.

Wyszkolenie plutonu rusznicy przeciwpancernych — 100 godz.

Temat 21. Pluton rusznicy p-pancernych w czasie natarcia i szturm. — 20/14 godz.

Szyki bojowe plutonu. Marsz zbliżania plutonu rusznicy pod ogniem artylerii i moździerzy. Zajęcie podstawy wyjściowej do natarcia. Działanie plutonu przy wyruszeniu do natarcia. Wypatrywanie czołgów, samochodów pancernych, dział przeciwpancernych i CKM npla. Ustalenie skutecznej odległości strzału. Uregulowanie działania wewnątrz plutonu, pomiędzy drużynami, z nacierającymi własnymi czołgami i z bronią przeciwpancerną. Natarcie plutonu. Działanie plutonu podczas szturm.

Odparcie przeciwdzierzenia czołgów i niszczenie środków ogniowych npla. Działanie plutonu wewnątrz obrony. Zwalczanie źródeł ogniowych npla. Zaopatrzenie w amunicję.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 431—443.

Temat 22. Pluton rusznicy p-pancernych w obronie. — 20/13 godz.

Zadania plutonu w obronie. Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania: organizacja obserwacji i współdziałania. Wyznaczenie zadań dla drużyn. Wymierzenie odległości do pozorów, sporządzenie szkicu ogniowego. Urządzenie i zamaskowanie stanowisk ogniowych zasadniczych i zapasowych. Dozorowanie pola walki. Ostrzeliwanie: czołgów, broni pancernej i CKM npla. Zmiana stanowisk ogniowych. Walka w okrążeniu. Łączność z dowódcami oddziałów strzeleckich i z sąsiadem.

Dowodzenie plutonem, uzupełnianie amunicji i zaopatrywanie w żywność.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 444—451.

Temat 23. Pluton rusznicy p-pancernych jako wsparcie kompanii strzeleckiej podczas natarcia w lesie. — 17 godz.

Posuwanie się plutonu w lesie. Miejsce d-cy plutonu. Zapewnienie osłony kompanii od nagłych napadów czołgów ze wszystkich kierunków. Działanie plutonu rusznicy w razie wdarcia się plutonu czołgów npla w ugrupowanie kompanii. Dowodzenie plutonem. Walka z czołgami i bronią przeciwpancerną.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 442—443.

Temat 24. Pluton rusznic p-pancernych w marszu. — 16 godz.

Zadanie plutonu podczas marszu. Miejsce plutonu w kolumnie. Organizacja obserwacji przeciwczołgowej. Sygnały obrony p-pancernej i p-lotniczej. Plan działania plutonu. Podanie zadania dla plutonu. Łączność ze środkami obrony p-pancernej i wewnątrz plutonu. Działanie plutonu przy zjawieniu się czołgów npla.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 452—455.

Wyszkolenie kompanii rusznic przeciwpancernych — 116 godz.

Temat 25. Kompania rusznic p-pancernych w natarciu. — 30/10 godz.

Rozpoznanie terenu i npla. Kierunki zagrożenia bronią pancerną npla. Stanowiska ogniowe, punkty obserwacyjne. Zmiana stanowisk. Współdziałanie kompanii z sąsiadami i z bronią ppancerną. Rozkaz dowódcy kompanii. Osłona zajmowania przez piechotę podstaw wyjściowych do natarcia. Działanie kompanii w czasie natarcia i szturm piechoty. Zwalczanie dział p-pancernych, strzelnic DGO i DZGO oraz CKM npla.

Osłona piechoty przed ewentualnymi przeciwuderzeniami czołgów npla w głębi jego obrony. Kierowanie walką kompanii. Zaopatrzenie w amunicję i ewakuacja.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 387—399.

Temat 26. Kompania rusznic p-pancernych w obronie. 30/10 godz.

Analiza zadania. Rozpoznanie terenu. Rozkaz d-cy kompanii. Urządzenie i maskowanie stanowisk ogniowych. Stworzenie gęstych zasadzek ogniowych na czołgi npla. Działanie plutonu przy natarciu czołgów npla. Dowodzenie kompanią. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. 400—405.

Temat 27. Kompania rusznic p-pancernych podczas marszu i w walce spotkaniowej. — 26/10 godz.

Czynności d-cy kompanii po otrzymaniu rozkazu (ocena sytuacji i powzięcie decyzji). Rozkaz (wiadomości co do czołgów i broni pancernej npla, miejsce kompanii w kolumnie, odcinki zagrożone przez broń pancerną). Zadanie kompanii:

przy odpieraniu napadów broni pancernej npla na kolumnę; przy przechodzeniu odcinków zagrożonych napadem.

Organizacja obserwacji przeciwczołgowej w kolumnie. Działanie kompanii rusznic od chwili rozpoczęcia walki spotkaniowej. Oslona odsłoniętych skrzydeł piechoty przed napadami czołgów npla.

Cwiczenia wspólne w ramach baonu, pułku i dywizji piechoty 232 godz.

WYSZKOLENIE STRZELECKIE KOMPANII RPP — 320 godz.

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

Temat 1. Prowadzenie ognia z kb. do celów nieruchomych. — 32 godz.

Jak temat 1 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 2. Opis granatów ręcznych i rzucanie nimi w natarciu i obronie. — 16 godz.

Jak temat 2 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 3. Prowadzenie ognia do celów nieruchomych z pistoletu maszynowego. — 18 godz.

Jak temat 1 programu wyszkolenia fizylierów.

Temat 4. Prowadzenie ognia z rusznicy p-panc. do celów nieruchomych. — 55 godz.

1. Opis broni. — 15 godz.

Opis rusznicy ppanc. (cechy, przeznaczenie, działanie części i mechanizmu).

Zacięcia. Rozkładanie i składanie broni. Obchodzenie się i konserwacja broni.

2. Oddanie strzału z rusznicy ppanc. — 15 godz.

Ustawienie broni na stanowisku. Miejsce celowniczego i jego pomocnika. Nastawianie celownika. Celowanie. Rozpoczęcie i przerwanie ognia. Rozładowanie. Strzelanie stojąc i zza ukrycia.

3. Strzelanie z rusznicy ppanc. w różnym terenie. — 20 godz.

Rozpoznanie terenu i wybór stanowiska ogniowego. Obserwacja przedpola. Wybór celu i celownika (ocena odległości) oraz punktu celowania. Doskonalenie w celowaniu do celów nieruchomych.

4. Strzelanie ostre ogniem pojedynczym z rusznicy ppanc. — 5 godz.

*Temat 5. Prowadzenie ognia z rusznicy ppanc. do celów nie-
ruchomych z przeniesieniem ognia. — 50 godz.*

1. Opis części i budowa broni. — 9 godz.

Charakterystyka broni, zacięcia i ich usuwanie. Współdzia-
łanie części. Przygotowanie broni do strzału.

2. Postawy do strzału i oddanie strzału. — 15 godz.

Ustawienie broni na stanowisku. Ładowanie, nastawianie
celownika, celowanie. Sposoby przeniesienia ognia na inny
cel, ze zmianą danych celownika. Strzelanie z rowów, o róż-
nym profilu.

3. Strzelanie z przeniesieniem ognia. — 15 godz.

Wybór odpowiedniego stanowiska do prowadzenia ognia
w nakazanym pasie. Organizacja obserwacji i obserwacja.
Wybór celów. Rozkazy ogniowe (wszerz i w głąb). Rozkaz do
przeniesienia ognia. Doskonalenie w oddawaniu strzału z prze-
niesieniem ognia.

Krótkie dane balistyczne. — 6 godz.

Tor pocisku, derywacja. Wpływ warunków atmosferycz-
nych i wady strzelca. Zapoznanie się z tabelami strzelniczymi.

5. Strzelanie doskonalące. — 5 godz.

*Temat 6. Prowadzenie ognia z rusznicy ppanc. do czołgu posu-
wającego się w stronę strzelca i od strzelca. — 55 godz.*

1. Opis i działanie broni. — 10 godz.

Zacięcia i ich usuwanie. Współdziałanie części.

2. Składanie się i oddawanie strzału do celów ruchomych.
— 10 godz.

Ustawienie i przygotowanie do strzału rusznicy ppanc.
Strzelanie do celów ruchomych.

3. Prowadzenie ognia do celów ruchomych. — 25 godz.

Obserwacja celu ruchomego, określanie odległości do niego
na oko i w/g kątów. Strzelanie do celu posuwającego się na
strzelca i od strzelca. Doskonalenie w oddawaniu strzału do
celu ruchomego.

*Temat 7. Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego z prze-
niesieniem ognia wzdłuż frontu. — 12 godz.*

Jak temat 4 programu fizylierów.

*Temat 8. Ostrzeliwanie z rusznicy ppanc celów powietrz-
nych. — 8 godz.*

1. Sposoby strzelania do celów powietrznych. — 6 godz.

Rozpoznanie samolotów npla. Przygotowanie się do strzału

do samolotu. Wykorzystanie rowów, budynków i urządzeń specjalnych do ostrzeliwania samolotów.

2. Dane strzelania do samolotu. — 2 godz.

Szybkość lotu płatowca. Wyprzedzenie. Zależność wielkości wyprzedzenia od szybkości lotu i odległości. Wybór punktu celowania. Doskonalenie w ostrzeliwaniu samolotu. Rozkazy ogniowe.

Temat 9. Prowadzenie ognia z rusznicy ppanc. w warunkach ograniczonej widzialności. — 4 godz.

Przygotowanie rusznicy ppanc. do strzału w nocy. Przygotowanie stanowiska, ustawienie broni i przygotowanie danych do strzelania w nocy. Strzelanie w nocy z oświetleniem celów i bez oświetlenia.

Temat 10. Ostrzeliwanie czołgu w ruchu z rusznicy ppanc. — 44 godz.

1. Opis i współdziałanie części rusznicy ppanc. — 15 godz.

Przygotowanie broni do strzału. Utrzymanie i konserwacja broni.

2. Strzelanie do celów ruchomych. — 4 godz.

Umieszczenie broni na stanowisku, zapewniającym ostrzał w nakazanym pasie. Przygotowanie broni do strzału. Wykorzystanie zasłon. Prowadzenie ognia.

3. Prowadzenie ognia do celów ruchomych. — 25 godz.

Obserwacja pola walki. Wybór celu. Mierzenie odległości. Wrażliwe punkty czołgu na ogień ppanc. Wyprzedzenie. Wybór momentu do otwarcia ognia. Strzelanie do czołgów i samochodów panc. poruszających się przed frontem.

4. Krótkie dane balistyczne. — 5 godz.

Przyczyny złego strzału. Wady strzelca, wady broni i wpływ pogody.

5. Strzelanie doskonalące (4. strzelanie). — 5 godz.

Temat 11. Rzucanie granatów ostrych w obronie. — 6 godz.

Jak temat 2 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 12. Zapoznanie się z RKM. — 6 godz.

Jak temat 4 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 13. Zapoznanie się z moździerzem — 82 mm. — 6 godz.

Jak temat 12 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 14. Zapoznanie się z CKM. — 8 godz.

Jak temat 14 programu kompanii strzeleckiej.

RAZEM: 320 godzin.

KOMPANIA MOŹDZIERZY.

Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.

L. P.	Przedmiot	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	242/490
3	Wyszkolenie strzeleckie	320
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne i walka wręcz	180
6	Wyszkolenie saperkie	80
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy	50
9	Terenoznawstwo	28
10	Łączność	12
11	Wyszkolenie sanitarne	22
12	Wyszkolenie weterynaryjne	10
13	Inne rodzaje broni	12
14	Transporty	16
	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

U w a g i :

1. W liczniku — ćwiczenia baonu, pułku i dywizji w mianowniku — wyszkolenie bojowe specjalne.
2. Musztra, wychowanie fizyczne, wyszkolenie saperkie, przeciwgazowe, sanitarne, weterynaryjne, regulaminy, terenoznawstwo, łączność, inne rodzaje broni, transporty — w/g programu dla kompanii strzeleckiej.

WYSZKOLENIE KOMPANII MOŹDZIERZY.

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

Wyszkolenie bojowe — 732 godz.

Temat	Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość godzin
	Wyszkolenie pojedynczego strzelca i obsługi — 95 godz.	
1	Ogólne obowiązki strzelca	4
2	Strzelec w natarciu	10
3	Czynności strzelca podczas szturm	4
4	Czynności strzelca w obronie	10
5	Czujka i podstęp	6
6	Czynności obserwatora	15
7	Czynności drużyny w natarciu	18
8	Czynności drużyny w obronie	18
9	Drużyna strzelecka w natarciu	5
10	Drużyna strzelecka w obronie	5
	Razem	95

Temat	Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość godzin
Wyszkolenie drużyny moździerzy — 75 godz.		
11	Drużyna ubezpiecza ogniem rozwinięcie i natarcie plutonu strzeleckiego	18
12	Drużyna ubezpiecza ogniem szturm i walkę plutonu strzeleckiego w głębi obrony npla	12
13	Drużyna w natarciu i szturmie piechoty w lesie	8
14	Drużyna w natarciu i szturmie piechoty na osiedle	12
15	Drużyna w obronie	15
16	Drużyna w obronie osiedla	10
Razem		75
Wyszkolenie plutonu moździerzy — 190 godz.		
17	Pluton ubezpiecza ogniem rozwinięcie i natarcie kompanii strzeleckiej	15/5
18	Pluton ubezpiecza ogniem szturm i walkę w głębi obrony npla	10/5
19	Pluton w składzie grupy szturmowej ubezpiecza natarcie i szturm DGO	10
20	Pluton w natarciu i szturmie na osiedle	10/5
21	Pluton w natarciu i szturmie w lesie	6/4
22	Pluton w obronie przedniego skraju	15/5
23	Pluton ubezpiecza kompanię strzelecką w walce w głębi obrony	10/5
24	Pluton w obronie osiedla	15/5
25	Pluton w obronie w lesie	6/4
26	Pluton w walce w okrążeniu	10
27	Pluton ubezpiecza rozpoznanie plutonu (komp.) strzeleckiej	10
28	Pluton ubezpiecza rozpoznanie nocne	5
29	Pluton w ubezpieczeniu postoju	10
30	Pluton w ubezpieczeniu rozwinięcia i natarcia	10
31	Pluton w ubezpieczeniu forsowania rzeki	10
32	Pluton ubezpiecza wycofanie się z walki kompanii strzeleckiej	5
33	Cwiczenie bojowe ze strzelaniem ostrym	5
Razem		190
Wyszkolenie kompanii moździerzy — 120 godz.		
34	Kompania moździerzy w natarciu	24/10
35	Kompania moździerzy w obronie	36/8
36	Kompania moździerzy w boju spotkaniowym	24/6
37	Cwiczenie z ostrym strzelaniem	12
Razem		120
Cwiczenia w składzie batalionu, pułku i dywizji		242
Ogółem		732

WYSZKOLENIE BOJOWE — 732 godz.

Wyszkolenie pojedynczego strzelca i obsługi — 95 godz.

Temat 1 do 5. Jak program dla pododdziałów strzeleckich.

Temat 6. Służba obserwatora oceniacza odległości. — 15 godz.

Zadanie obserwatora w natarciu i obronie. Wybór, urządzenie i maskowanie punktu obserwacyjnego. Posługiwanie się przyrządami optycznymi. Sposoby obserwacji. Meldowanie wyniku obserwacji.

Temat 7. Czynności obsługi moździerza w natarciu. — 18 godz.

Wyjaśnienie zadania obsługi moździerza. Obowiązki poszczególnych strzelców obsługi. Obserwacja, łączność. Wybór punktów orientacyjnych i stanowisk. Ustawienie moździerza na stanowisku ogniowym. Skierowanie moździerza na cel. Prowadzenie ognia. Zachowanie się w razie braku pocisków lub uszkodzenia moździerza.

Temat 8. Czynności obsługi moździerza w obronie. — 10 godz.

Zrozumienie zadań przez obsługę i ich obowiązki. Wyznaczenie punktów orientacyjnych, okopanie się, ustawienie dalmierza, maskowanie się. Urządzenie zasadniczych i pozornych stanowisk ogniowych. Ustawienie i ładowanie moździerza. Prowadzenie ognia. Przejsie na stanowisko zapasowe. Współdziałanie obsługi. Zachowanie się obsługi w razie braku pocisków i uszkodzenia moździerza.

Temat 9. Zespół strzelców w natarciu. — 5 godz.

Jak temat 9 programu dla pododdziałów strzeleckich.

Temat 10. Zespół strzelców w obronie. — 5 godz.

Jak temat 9 programu dla pododdziałów strzeleckich.

Wyszkolenie drużyny moździerzy — 75 godz.

Temat 11. Ubezpieczenie rozwinięcia się do natarcia i wsparcie plutonu strzeleckiego przez drużynę moździerzy. — 18 godz.

Organizacja obserwacji. Wybór stanowisk ogniowych, punktów obserwacji (zasadniczych i zapasowych).

Ustalenie punktów orientacyjnych, wyznaczonych przez d-cę, plutonu. Powzięcie decyzji. Rozkaz d-cy drużyny moździerzy. Organizacja współpracy z czołgami, artylerią i CKM, wspierającymi oddziały strzeleckie. Podanie do wiadomości strzelców znaków do wywołania ognia. Wskazywanie celów.

Wysunięcie się na stanowisko ogniowe, urządzenie i maskowanie stanowiska. Przygotowanie elementów ognia na dzień, w razie słabej widzialności i podczas napadu gazowego. Sporządzenie szkicu ognia. Ubezpieczenie rozwinięcia i natarcia plutonu strzeleckiego. Obserwacja i poprawianie ognia. Wybór celów. Podawanie rozkazów. Współdziałanie ze środkami wzmocnienia, wspierającymi oddziały strzeleckie. Dostarczanie amunicji. Praca donosicieli amunicji.

Temat 12. Wsparcie szturm i walki plutonu strzeleckiego w głębi obrony npla, przez drużynę moździerzy. — 12 godz.

Rozpoznanie przeszkód i umocnień przed przednim skrajem pozycji obronnej npla.

Wybór, zajęcie i urządzenie stanowisk ogniowych i punktu obserwacyjnego. Wsparcie natarcia piechoty przed przednim skrajem pozycji i w głębi obrony npla. Współdziałanie z artylerią, CKM, bronią maszynową i piechotą. Zwalczanie i niszczenie celów ukrytych i w okopach. Niszczenie przeszkód, ostrzeliwanie celów na przeciwstokach. Niszczenie celów wstrzymujących natarcie. Wsparcie posuwania się czołgów i piechoty w głębi obrony npla. Zmiana stanowisk ogniowych. Odparcie przeciwdzierzeń. Pościg ogniowy za cofającym się nplem. Kierowanie ogniem w okrażeniu i podczas wycofania się piechoty. Odparcie natarcia npla na pozycję ogniową i m. p. d-cy. Uzupełnienie amunicji. Wykorzystanie broni zdobywczej.

Temat 13. Drużyna moździerzy podczas natarcia i szturm piechoty w lesie. — 8 godz.

Rozpoznanie, urządzenie i zajęcie stanowiska ogniowego i punktu obserwacyjnego. Wsparcie natarcia na DZGO. Zwalczanie piechoty w ukryciach. Niszczenie fizylierów i desantów czołgowych, usiłujących wtargnąć do naszego ugrupowania. Wsparcie ruchu piechoty i czołgów w głębi obrony npla. Zmiana stanowisk ogniowych i punktów obserwacyjnych. Pomoc rannym, zagazowanym; dostarczenie amunicji, wykorzystanie broni zdobywczej.

Temat 14. Drużyna moździerzy podczas natarcia i szturm na osiedle. — 12 godz.

Rozpoznanie i urządzenie pozycji ogniowej oraz punktu wyjściowego do natarcia. Przygotowanie do zniszczenia źródeł ogniowych npla, wstrzymujących natarcie piechoty. Niszcze-

nie przeciwuderzeń npla, jego fizyliarów i desantów czołgowych, usiłujących uderzyć na nasze skrzydła i tyły. Zmiana stanowisk ogniowych. Dostarczanie amunicji. Pomoc rannym, wykorzystanie broni zdobycznej.

Temat 15. Drużyna moździerzy w obronie. — 15 godz.

Zajęcie głównych i zapasowych stanowisk ogniowych i punktów obserwacyjnych. Organizacja obserwacji. Ustalenie punktów orientacyjnych. Organizacja współdziałania z karabinami maszynowymi i artylerią wspierającą pluton piechoty.

Rozkaz d-cy plutonu, podanie strzelcom znaków do wywołania ogni i wskazywania celów. Zajęcie stanowiska ogniowego, jego urządzenie i maskowanie. Przygotowanie danych ogniowych w warunkach: dnia, mgły, zadymienia i w nocy. Urządzenie zapasowych i pozornych stanowisk oraz połączeń między nimi. Urządzenie schronów dla obsługi i nisz na amunicję. Sporządzenie szkicu ogniowego dla moździerza.

Temat 16. Drużyna moździerzy w obronie osiedla. — 10 godz.

Jak temat 15 oraz dodatkowo: urządzenie stanowisk ogniowych z wyzyskaniem budynków. Zawały i budowa przeszkód przeciw piechocie npla, gromadzącej się w zabudowaniach i ukryciach. Dowodzenie ogniem drużyny moździerzy w okresie zbliżania się motocyklistów, czołgów i piechoty npla do przedniego skraju pozycji w czasie natarcia i podczas walki wewnątrz pozycji. Wybór i ocena celów. Wskazywanie celów. Podawanie rozkazów. Prowadzenie ognia. Czynności d-cy drużyny przy ostrzeliwaniu stanowisk ogniowych przez artylerię npla. Obrona obsady stanowisk ogniowych, przy nalocie lotniczym. Utrzymanie ciągłej łączności i współdziałania z oddziałami piechoty. Zwalczanie ogniem npla obchodzącego skrzydła naszego ugrupowania. Prowadzenie ognia przy zdekompletowanym składzie obsługi moździerza. Zastępowanie. Zaopatrywanie w amunicję. Obrona p-panc, p-gaz, p-lot. Ewakuacja rannych.

Wyszkolenie plutonu moździerzy — 190 godz.

Temat 17. Wsparcie przez pluton moździerzy rozwinięcia się i walki kompanii strzeleckiej. — 15/5 godz.

Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania: zrozumienie zadania własnego i wspieranej piechoty. Ocena położenia, powzięcie decyzji, rozkaz, organizacja obserwacji. Rozpoz-

nanie, wybór stanowisk ogniowych (zasadniczych i pomocniczych), dróg do nich i punktów obserwacyjnych. Skryte podejście, zajęcie, urządzenie i maskowanie stanowisk ogniowych, rozpoznanie ogniowe pola walki. Przygotowanie elementów do prowadzenia ognia w warunkach słabej widzialności, wstrzeliwanie się. Organizacja współdziałania w plutonie, z piechotą i wspierającymi ją środkami ogniowymi, czołgami i sąsiadami. Organizacja zaopatrzenia, meldowanie o gotowości plutonu do otwarcia ognia.

Praca d-cy plutonu przy wykonaniu zadania: kierowanie plutonem w walce przy ciągłej obserwacji przebiegu walki. Wybór, ocena i wskazanie celów. Otwarcie ognia. Niszczenie i obezwładnianie środków ogniowych npla wstrzymujących natarcie piechoty. Poprawianie ognia, przeniesienie, podział i ześrodkowanie. Regulowanie nasilenia i przerywania ognia; wydawanie, w miarę rozwijania się akcji, dodatkowych zadań ogniowych; wsparcie ruchu czołgów; wybór i zmiana stanowisk ogniowych, meldowanie o tym d-cy piechoty; pokonywanie przeszkód z drutu kolczastego i umocnień ziemnych. Utrzymanie ciągłej łączności z d-cą oddziału strzeleckiego, otrzymanie od niego zadań ogniowych. Wsparcie skupiania się piechoty na podstawie do szturmu. Działanie w razie napadu gazowego i w zadymieniu.

Temat 18. Pluton moździerzy przy wsparciu szturmu i walki piechoty w głębi obrony npla. — 10/5 godz.

Praca d-cy kompanii podczas wykonywania zadania: wybór i zajęcie stanowisk dogodnych do wsparcia piechoty. Uzupełnienie amunicji, wyznaczenie zadań ogniowych, otwarcie ognia. Wsparcie piechoty ogniem. Działanie w razie udanego i nieudanego natarcia. Obezwładnianie środków ogniowych wstrzymujących natarcie. Zapewnienie posuwania się czołgom i piechocie w głębi obrony przeciwnika. Zmiana stanowisk ogniowych. Utrzymanie ciągłej łączności z sąsiadami i d-cą plutonu.

Otrzymywanie od nich zadań ogniowych. Zmiana podporządkowania plutonu moździerzy po odparciu przeciwuderzeń npla. Pościg za cofającym się nplem. Kierowanie plutonem w okrażeniu i podczas odwrotu. Obrona na samodzielnym punkcie oporu i na punkcie obserwacyjnym. Wyzyskanie broni zdobycznej.

Temat 19. Pluton moździerzy w składzie grupy szturmowej przy wsparciu natarcia i szturm na npla. — 10 godz.

Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania. Zrozumienie zadania grupy szturmowej i własnego; rozpoznanie wraz z d-cą grupy szturmującej zapór ogniowych przed DGO i DZGO npla. Ustalenie punktów ogniowych, przeszkód, umocnień ziemnych; zapoznanie się z planem działania grupy szturmowej, dostosowanie do niego swego planu. Organizacja obserwacji, wybór stanowisk ogniowych (zasadniczych i zapasowych), punktu obserwacyjnego i rozmieszczenie biedek. Wydanie zadań dla drużyn. Zajęcie i urządzenie stanowisk ogniowych i ich maskowanie. Przygotowanie elementów ognia na dzień i przy słabej widoczności. Organizacja współdziałania i łączności z grupą szturmującą, ze środkami wzmocnienia i sąsiadami. Organizacja donoszenia amunicji. Dowodzenie plutonem podczas natarcia i obrony. Wsparcie zajęcia podstawy wyjściowej przez grupę szturmującą. Obezwładnienie broni flankujących i broniących DZGO. Wsparcie ogniem ruchu szturmującej piechoty. Osłona ogniem grupy w razie udanego czy nie udanego szturm na DGO i DZGO npla. Zmiana punktów ogniowych i obserwacji. Dostarczenie amunicji. Wykorzystanie broni zdobycznej.

Temat 20. Wsparcie przez pluton moździerzy organizacji natarcia i szturm kompanii strzeleckiej na osiedle.
10/5 godz.

Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania: Wybór i urządzenie stanowisk ogniowych z wykorzystaniem budynków i piwnic. Rozmieszczenie moździerzy i przygotowanie elementów ognia. Organizacja obserwacji i rozpoznania. Uzupełnienie amunicji. Nawiązanie łączności z d-cą kompanii i środkami wzmocnienia. Dowodzenie plutonem w czasie natarcia i szturm. Prowadzenie ognia na drogi i dojścia.

Odparcie ogniem: fizylierów i grup npla, którym udało się wdrzeć do naszej pozycji. Użycie części obsady do zwalczania okrążających grup npla. Zmiana stanowisk ogniowych i punktów obserwacyjnych. Działanie plutonu w razie okrążenia. Zwalczanie npla ogniem z kb., rewolwerów i granatami ręcznymi. Utrzymanie łączności z d-cą kompanii strzeleckiej. Zaopatrywanie w amunicję. Wykorzystanie zdobytej broni. Pomoc rannym i zagazowanym.

Temat 21. Pluton moździerzy przy wsparciu natarcia i szturmie kompanii strzeleckiej w lesie. — 6/4 godz.

Zorganizowanie oczyszczenia kierunków dozoru. Urządzenie i zamaskowanie pozycji ogniowej i punktu obserwacji. Prowadzenie ognia w celu obezwładnienia DZGO i innych umocnień ziemnych. Prowadzenie ognia przy niszczeniu przeszkód z drutu kolczastego. Uzupełnianie amunicji. Ewakuacja rannych i zagazowanych.

Temat 22. Pluton moździerzy jako wsparcie piechoty broniącej się na przednim skraju pozycji obronnej. — 15/5 godz.

Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania. Zaznajomienie się z zadaniem plutonu własnego i plutonu wspieranego. Ocena sytuacji, powzięcie decyzji. Rozpoznanie terenu, wybranie i wyznaczenie stanowisk ogniowych (zasadniczych i zapasowych). Wybór punktu obserwacyjnego. Przygotowanie elementów do ognia ze stanowisk zasadniczych i zapasowych. Wstrzelanie się. Zarządzenia p-lot, p-panc., i p-gaz. Współdziałanie wewnątrz plutonu, z sąsiadami i wspierającymi środkami ogniowymi. Uzupełnianie amunicji. Meldowanie o gotowości plutonu. Praca d-cy plutonu przy wypełnianiu zadania. Obserwacja pola walki i sygnałów d-cy komp. strzeleckiej. Ocena, wybór i wskazywanie celów. Odparcie, przy współdziałaniu z km. i artylerią, natarcia npla. Rozkazy do otwarcia i przerywania ognia. Poprawianie, regulowanie, przeniesienie, ześrodkowanie i podział ognia. Odbieranie zadań ogniowych od d-cy kompanii. Zmiana stanowisk ogniowych. Niszczenie źródeł ogniowych i piechoty na podstawach wyjściowych npla.

Odparcie szybkim ogniem natarcia czołgów i piechoty przed przednim skrajem pozycji. Działanie przy zadymieniu i napadzie gazowym.

Niszczenie npla, któremu udało się wdrzeć do pozycji obronnej. Wsparcie przeciwuderzenia odwodu pułku. Kierowanie ogniem przy okrążeniu i wyjściu z okrążenia. Uzupełnienie amunicji.

Temat 23. Pluton moździerzy wspierający komp. strzelecką II rzutu obrony. — 10/5 godz.

Przesunięcie się na stanowiska zapasowe. Organizacja obserwacji pola walki własnego i npla. Ustalenie sygnałów. Przygotowanie i prowadzenie ognia oraz niszczenie grup nie-

przyjaciela, któremu udało się wtargnąć do pozycji. Niszczenie fizylierów, desantów czołgowych, broni ppanc. Położenie zapory ogniowej. Obrona przed miotaczami płomieni npla. Obrona własna na punkcie ogniowym. Zaopatrzenie się w amunicję. Ewakuacja rannych i zagazowanych.

Temat 24. Pluton moździerzy przy wspieraniu komp. strzeleckiej broniącej osiedla. — 15/5 godz.

Praca d-cy kompanii strzeleckiej po otrzymaniu zadania. Przygotowanie stanowisk ogniowych z wyzyskaniem gmachów i piwnic. Opracowanie danych do ognia wzdłuż ulic i gmachów. Organizacja obserwacji i dozoru. Stworzenie zapasu amunicji. Tłumienie pożarów i odparcie niespodziewanych napadów npla. Nawiązanie łączności z d-cą komp. i środkami wsparcia. Ustalenie sygnałów do współdziałania. Kierowanie plutonem przy natarciu i szturmie npla. Prowadzenie ognia wzbraniających na drogi i przejścia. Odparcie npla, któremu udało się wdrzeć do obrony.

Użycie wolnych strzelców do zniszczenia pojedynczych grup npla, którym udało się włamać do pozycji. Zmiana stanowisk i punktów obserwacyjnych. Działanie plutonu okrążonego. Niszczenie npla ogniem z kb., pistoletów i przy pomocy granatów ręcznych. Utrzymanie łączności z d-cą komp. Uzupełnienie amunicji. Ewakuacja rannych i zagazowanych.

Temat 25. Wsparcie przez pluton moździerzy obrony komp. strzeleckiej w lesie. — 6/4 godz.

Przeprowadzenie jak temat 24.

Temat 26. Wsparcie przez pluton moździerzy kompanii w okrążeniu. — 10 godz.

Wybór i przygotowanie stanowisk zapasowych i punktów obserwacyjnych. Stanowiska ogniowe dla koczujących moździerzy. Ustalenie sygnałów dla kierowania ogniem i do współdziałania. Rozpoznanie podejść i przygotowanie danych do prowadzenia ognia na nie. Niszczenie ogniem piechoty, broni maszynowej i desantów czołgowych npla. Ześrodkowanie i przeniesienie ognia. Wydzielenie koczujących moździerzy. Ustalenie sposobu wzajemnej zamiany brakujących strzelców. Utrzymanie dyscypliny ogniowej. Uzupełnianie amunicji. Pomoc rannym i zagazowanym.

Temat 27. Wsparcie przez pluton moździerzy kompanii strzeleckiej na rozpoznaniu. — 10/5 godz.

Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania. Wyjaśnienie zadań własnych i wspieranej piechoty. Ocena sytuacji i powzięcie decyzji. Organizacja dowodzenia i łączności. Wybór stanowisk ogniowych, punktów obserwacyjnych i podejść do nich. Skryte zajęcie stanowisk, rozpoznanie ogniowe pola walki, przygotowanie danych ogniowych. Zorganizowanie współdziałania z piechotą. Kierowanie plutonem w walce. Sposoby dowodzenia, obserwacja pola walki, wskazywanie celów, otwarcie ognia, niszczenie i obezwładnianie celów, wstrzymujących ruch piechoty. Towarzyszenie pododdziałom w ruchu, zmiana stanowisk ogniowych. Niszczenie, wraz z inną bronią wspierającą, źródeł ogniowych npla. Zaopatrywanie się w amunicję. Użycie broni zdobycznej. Organizacja pomocy ran-nym i zagazowanym oraz ich ewakuacja.

Temat 28. Kompania strzelecka wsparta plutonem moździerzy, na rozpoznaniu w nocy. — 5 godz.

Zadanie plutonu moździerzy wspierającego kompanię strzelecką na rozpoznaniu. Wspólne rozpoznanie stanowisk ogniowych, punktów obserwacyjnych i kierunków ogni moździerzy. Przed nastaniem nocy: ustalenie sygnałów do otwarcia i przerwania ognia, dla łączności z kompanią w nocy. Organizacja współdziałania z piechotą i środkami wspierającymi. Zajęcie i urządzenie za dnia stanowisk ogniowych i pktów obserwacyjnych. Przygotowanie danych do ognia na noc. Maskowanie. Organizacja łączności i obserwacji. Kierowanie ogniem plutonu podczas odrywania się komp. strzel. od npla, po wykonaniu zadania.

Zarządzenie na wypadek nagłego natarcia npla.

Temat 29. Pluton moździerzy jako wsparcie plutonu (kompanii) na czacie. — 10 godz.

Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania. Rozpoznanie rejonu obrony i przedpola oddziału ubezpieczonego. Wybór zasadniczych, tymczasowych, zapasowych i pozornych stanowisk ogniowych i pktów obserwacyjnych. Zarządzenia co do obrony p-lot, p-panc, p-gaz. Zajęcie, urządzenie i zamaskowanie stanowisk ogniowych. Urządzenie stanowisk pozornych. Przeprowadzenie rozpoznania ogniowego, organizacja

obserwacji pola walki. Sporządzenie szkicu ogniowego. Przygotowanie danych do prowadzenia ognia w dzień, w nocy i w warunkach ograniczonej widzialności. Organizacja ogni zaporowych. Współdziałanie wewnątrz plutonu, z piechotą, czołgami, artylerią, CKM, i z sąsiadami.

Zadania ogniowe dla plutonu celem zniszczenia npla przed przednim skrajem pozycji głównej. Kierowanie ogniem. Wybór i ocena celów. Wydanie rozkazów do otwarcia i przerywania ognia. Ześrodkowanie, podział i przeniesienie ognia. Niszczenie grup rozpoznanych: fizylierów i piechoty npla wewnątrz obrony. Wsparcie przeciwuderzeń oddziałów strzeleckich. Przejście na stanowiska zapasowe. Walka w okrężniu. Zaopatrywanie się w amunicję. Zmiana ubezpieczeń.

Temat 30. Pluton moździerz przy wsparciu rozwijania się do walki straży przedniej. — 10 godz.

Działanie d-cy plutonu przy zetknięciu się z nplem. Otrzymanie zadania i podanie go podwładnym. Ocena sytuacji i powzięcie decyzji co do ugrupowania marszowego plutonu. Wybór i zajęcie stanowisk ogniowych. Zadanie dla drużyn. Wsparcie ogniowe rozwinięcia straży przedniej. Współdziałanie z czołgami, artylerią i innymi środkami ogniowymi kompanii strzeleckiej. Zwalczanie celów wskazanych przez d-cę straży lub z własnej inicjatywy. Współpraca z plutonem fizylierów przy zetknięciu się z nplem. Zapewnienie straży przedniej uchwycenia i utrzymania dogodnych pozycji, w razie przejścia do obrony.

Działanie po odparciu npla. Uzupełnianie amunicji. Osłona ogniowa w razie cofania się straży przedniej. Organizacja oderwania się od npla. Zaopatrzenie w amunicję.

Temat 31. Wsparcie natarcia kompanii strzeleckiej z forsowaniem rzeki. — 10 godz.

Praca d-cy kompanii po otrzymaniu zadania. Wyjaśnienie zadania piechoty i własnego. Ugrupowanie piechoty na podstawie wyjściowej. Organizacja obserwacji pola walki. Rozpoznanie wspólnie z d-cą komp. strzeleckiej ugrupowania npla na przeciwnym brzegu, systemu jego ognia, charakteru rzeki, brzegów i okolic przybrzeżnych. Ustalenie miejsca przeprawy, wybór podejść do rzeki. Otrzymanie zadania ogniowego — wsparcia przeprawy piechoty. Rozpoznanie stanowisk ogniowych i pktów obserwacyjnych.

Wyznaczenie zadań dla drużyn. Zajęcie stanowisk i pktów obserwacyjnych. Organizacja współdziałania i łączności z d-cą komp. i sąsiadami. Kierowanie przeprawą i walka plutonu moździerzy po drugiej stronie rzeki. Zwalczanie npla broń-
niącego przeprawy, przeniesienie ognia w głąb obrony. Zwal-
czenie ogniem przeciwuderzeń npla. Wybór stanowisk ognio-
wych na przeciwnym brzegu. Organizacja przeprawy plu-
tonu moździerzy: podejście do miejsca przeprawy, załado-
wanie się i przeprawa pod przykryciem zasłony dymnej.
Zajęcie stanowisk i pktów obserwacyjnych. Organizacja
pośredniego pktu amunicyjnego. Przygotowanie danych do
prowadzenia ognia. Wsparcie natarcia i szturm piechoty.
Przydzielenie poszczególnych moździerzy do plutonów strze-
leckich. Zarządzenia na wypadek nieudanego szturm wspie-
ranej piechoty.

*Temat 32. Wsparcie przez pluton moździerzy odierwania się
komp. strzeleckiej od npla. — 5 godz.*

Czynności d-cy komp. przy wypełnianiu zadania. Zrozu-
mienie zadania własnego i planu d-cy komp. strzeleckiej.

Wybór i zajęcie stanowisk ogniowych, pktów obserwacyj-
nych i miejsc ukrycia wozów. Nawiazanie i utrzymanie łącz-
ności ze wspieraną komp. Organizacja współdziałania ze
środkami ogniowymi komp. oraz z artylerią. Obserwacja pola
walki.

Rozpoznanie stanowisk ogniowych i dróg odwrotu na po-
zycje pośrednie. Przygotowanie i prowadzenie ognia z tych
pozycji.

Zarządzenia na wypadek nalotu lotniczego. Miejsce d-cy
plutonu podczas odwrotu. Kierowanie walką w okrążeniu.
Uzupełnienie amunicji.

Temat 33. Ćwiczenia bojowe ze strzelaniem ostrym. — 5 godz.

Przeprowadzać jak temat „Komp. strzelecka z plutonem
moździerzy w natarciu”.

Temat 34. Kompania moździerzy w natarciu. — 24/10 godz.

Zapoznanie się z zadaniem, analiza terenu i ugrupowania
npla. Wybór zasadniczych i zapasowych stanowisk ogniowych
i pktów obserwacyjnych oraz miejsc do ukrycia wozów. Wy-
bór pktów orjentacyjnych. Organizacja dozoru pola
walki.

Zapewnienie współdziałania z komp. strzelecką, km. oraz

Temat 3. Pistolet maszynowy. — 10 godz.

Jak temat 7 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 4. Opis moździerza, celownika i pocisków. — 46 godz.

a) Opis części moździerza. — 25 godz.

Budowa i przeznaczenie, rozkładanie i składanie, konserwacja. Części zapasowe, pomocnicze i dodatkowe.

b) Opis części celownika. — 12 godz.

Budowa i przeznaczenie celownika, ustawienie celownika. Posługiwanie się i ćwiczenia z celownikiem.

c) Opis pocisków.

Części składowe pocisku i zapalnika, nabój, ładunek dodatkowy. Obchodzenie się z pociskiem. Przygotowanie pocisku do strzału. Rozbrajanie i przechowywanie pocisków. Skrzyńki do układania i przenoszenia pocisków. Odkazanie moździerza. Sprawdzenie i przygotowanie moździerza i celownika do strzału. Przyczyny zacięć. Zapobieganie i usuwanie zacięć. Przerobić ćwiczenia przygotowawcze do strzelania z moździerzy w/g „Instrukcji strzelania z moździerza”.

Temat 5. Juki do przenoszenia i juki końskie oraz dwukółka do moździerza. — 8 godz.

Juki do przenoszenia moździerza i skrzynek amunicyjnych. Sprawdzenie, naprawa i obchodzenie się z jukiem. Juki końskie. Siodła juczne, siodłanie. Sprawdzanie, naprawa i przechowanie siodła. Dwukółka do moździerza. Układanie moździerza i skrzynek amunicyjnych na dwukółce.

Temat 6. Dozorowanie pola walki. — 20 godz.

Budowa lornetki i peryskopu. Wybór punktu obserwacyjnego. Zapoznanie się z terenem, wybór pktów orientacyjnych. Ocena odległości na oko. Sposób przeszukiwania terenu. Oznaki demaskujące cele. Wskazywanie celów i odszukiwanie wskazanych celów. Obserwacja i meldowanie wyników ognia. Doskonalenie się w dozorowaniu pola walki.

Temat 7. Praca obsługi moździerza na stanowisku ogniowym. — 30 godz.

a) Obowiązki obsługi. Wybór i urządzenie stanowiska ogniowego; ustawienie moździerza na stanowisku; skierowanie go na cel (ze stanowiska odkrytego, półzakrytego i zakrytego); donoszenie pocisków; sprawdzenie i przygotowanie ich do strzału. Niewypały i ich usu-

wanie. Rozbrojenie pocisku. Stanowisko dwukółki, przodka, juków końskich i łączność z nimi.

b) Krótkie dane balistyczne:

Pojęcie o strzale, ruch pocisku w lufie, szybkość początkowa. Regulowanie donośności, odrzut. Tor pocisku, kąt podniesienia, kąt największej donośności, pole rażenia. Przerobić ćwiczenia przygotowawcze do strzału z moździerza.

Temat 8. Zapoznanie się z RKM-em. — 6 godz.

Jak temat 4 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 9. Ciężki karabin maszynowy. — 8 godz.

Jak temat 13 programu komp. strzeleckiej.

Temat 10. Zapoznanie się z rusznicami p-panc. — 6 godz.

Jak temat 14 programu kompanii strzeleckiej.

Temat 11. Kierowanie ogniem drużyny moździerzy i czynności obsługi przy strzelaniu ze stanowiska półzakrytego.

16 godz.

a) Rozpoznanie i wybór stanowiska ogniowego i pktu obserwacyjnego. Zapoznanie się z terenem, wybór pktów orjentacyjnych. Urządzenie i maskowanie stanowiska ogniowego i pktu obserwacyjnego. Ustawienie moździerza na stanowisku ogniowym i rozmieszczenie obsługi. Wybór i ocena celów.

Wskazywanie celów, rozkaz do otwarcia ognia. Czynności obsługi i meldowanie o gotowości do strzału. Odanie strzału.

Wstrzeliwanie się bezpośrednio do celów i na dozór. Poprawianie i przenoszenie ognia. Ogień pojedynczy, nękający i zaporowy. Donoszenie amunicji. Zastępowanie obsługi. Przerobienie ćwiczeń przygotowawczych do strzelania pociskiem ćwiczebnym z pozycji otwartej.

b) Wybór dodatkowego punktu celowania, obliczenie danych. Skierowanie lufy na cel przy pomocy przeziernika. Celowanie na punkt dodatkowy.

Ćwiczenia przygotowawcze do strzelania.

Prowadzenie ognia gwałtownego pociskiem ćwiczebnym ze stanowiska półzakrytego.

Temat 12. Kierowanie ogniem drużyny moździerzy ze stanowiska zakrytego. — 16 godz.

Wybór i zajęcie stanowiska zakrytego. Prowadzenie ognia,

usuwanie błędów podczas strzelania. Rodzaje ognia. Przygotowanie danych. Wstrzeliwanie się. Ogień skuteczny. Przenoszenie ognia. Tor pocisku, jego części. Linie: celu, położenia, podniesienia. Kąty: podniesienia, upadku, styku i celu. Punkty: wylotu, upadku, styku, trafienia i celowania. Rozrzut i prawo rozrzutu. Średni punkt trafienia.

Temat 13. Wykonywanie zadań ogniowych w obronie.

— 16 godz.

Wybór, urządzenie i maskowanie stanowisk zasadniczych i zapasowych. Ustawienie moździerza i przygotowanie danych ogniowych w dzień i w nocy. Prowadzenie ognia. Donoszenie amunicji. Strzelanie szkolne oddziałem.

Temat 14. Prowadzenie ognia plutonem moździerzy ze stanowisk odkrytych i półzakrytych. — 12 godz.

Zajęcie i urządzenie stanowiska odkrytego, skierowanie moździerza na cel. Czynności obsługi przy strzelaniu na wprost. Wstrzeliwanie się i ogień skuteczny. Zajęcie i urządzenie stanowiska półzakrytego, czynności obsługi przy budowie snopa równoległego. Skierowanie moździerza na cel za pomocą dozorów. Zapisywanie danych. Przygotowanie pocisku.

Wstrzeliwanie i ogień skuteczny. Czynności obsługi przy niewypałach i zacięciach. Współdziałanie obsługi. Prowadzenie ognia do różnych celów.

Temat 15. Wykonywanie zadań ogniowych przez drużynę moździerzy ze stanowiska odkrytego w nocy i w warunkach złej widoczności. — 10 godz.

Jak temat 13 oraz dodatkowo: przygotowanie i prowadzenie ognia w nocy i przy zadymieniu.

Przygotowanie do kolejnego strzelania ostrego.

Temat 16. Wykonywanie zadań ogniowych przez pluton moździerzy i strzelanie ostre. — 12 godz.

Jak temat 10.

Temat 17. Prowadzenie ognia plutonem ze stanowiska zakrytego i półzakrytego. — 12 godz.

Zajmowanie stanowisk ogniowych; skierowanie moździerza kierunkowego na cel; ułożenie snopa równoległego. Prowadzenie ognia snopem zbieżnym. Przejsie z zasadniczego pktu celowania na pomocniczy. Usuwanie niedokładności działania mechanizmów podczas strzelania. Przygotowanie do strzelań ostrych.

Temat 18. Przygotowanie stanowisk ogniowych dla plutonu moździerzy i praca na nich w warunkach nocnych i podczas zadymienia. — 10 godz.

Przygotowanie stanowisk ogniowych do strzelania nocnego. Rozmieszczenie zasadniczego i zapasowych pktów świetlnych celowania; ochrona tych punktów. Przygotowanie latarek do oświetlenia przyrządów celowniczych. Ułożenie snopa równoległego. Prowadzenie ognia w nocy. Przejście od zasadniczego pktu celowania do pomocniczego i naodwrot. Celowanie w warunkach zadymienia. Przygotowanie do strzelania ostrego.

Temat 19. Prowadzenie ognia w składzie komp. moźdz. — 12 godz.

Prowadzenie ognia do pola. Wielkość skoku celownika przy ogniu do pola. Ilość pocisków oddawanych na każdym celowniku. Przygotowanie pocisków. Przygotowanie i prowadzenie ruchomego ognia zaporowego. Dyscyplina ognia.

Temat 20. Strzelanie ostre drużyny, pluton w składzie kompanii moździerzy. — 22 godz.

KOMPANIA ZWIADOWCÓW PIESZYCH **Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.**

L.p.	Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	632
3	Wyszkolenie strzeleckie	320
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne	180
6	Wyszkolenie saperskie	80
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy	50
9	Terenoznawstwo	128
10	Łączność	12
11	Wyszkolenie sanitarne	22
12	Wyszkolenie weterynaryjne	10
13	Inne rodzaje broni	12
14	Transporty	16
15	Godziny dyspozycyjne	40
Razem		1870

Musztrę, wyszkolenie strzeleckie, wychowanie fizyczne, wyszkolenie saperskie, wyszkolenie przeciwgazowe, wyszkolenie sanitarne, wyszkolenie weterynaryjne, regulaminy, terenoznawstwo, łączność, inne rodzaje broni i transporty prowadzić w/g programów kompanii strzeleckich.

WYSZKOLENIE BOJOWE — 632 godz.
Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

L. P.	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin
I. Wyszkolenie pojedynczego strzelca-zwiadowcy (grupy).		
1	Znaczenie rozpoznania we współczesnej walce	4/0
2	Strzelec w natarciu	4/2
3	Strzelec w obronie	4/2
4	Przygotowanie pojedynczego strzelca do działań zwiadowcy	4/2
5	Technika cichego poruszania się w terenie	8/4
6	Wykorzystanie materiału podręcznego i przedmiotów terenowych do maskowania	6/3
7	Obserwacja gołym okiem i przy pomocy przyrządów optycznych	10/4
8	Wykorzystanie przedmiotów terenowych dla obserwacji	6/2
9	Urządzanie pktu obserwacyjnego	4/2
10	Obowiązki zwiadowcy obserwatora	8/2
11	Technika rozpoznania przy pomocy obserwacji ze stałego P. O. Obserwacja w marszu	10/5
12	Określenie sił npla	6/2
13	Praca na P. O. w nocy przez podsłuchiwanie. Określanie sił npla i jego działań w nocy	0/6
14	Obowiązki łącznika	2/2
15	Rewidowanie jeńca i obowiązki konwojenta	2/0
16	Czynności szperacza przy przeszukiwaniu przedmiotów terenowych	16/8
17	Zachowanie się szperaczy przy spotkaniu npla i przy wykryciu szperaczy przez npla	4/2
18	Przygotowanie zwiadowcy do działań na tyłach npla	4/2
II. Wyszkolenie drużyny zwiadowców.		
19	Drużyna w natarciu	18/6
20	Drużyna na rozpoznaniu przedmiotów terenowych	10/5
21	Drużyna na rozpoznaniu npla w marszu	8/3
22	Drużyna na rozpoznaniu broniącego się npla	10/5
23	Drużyna na rozpoznaniu nocnym	0/15
24	Drużyna w obronie	10/5
25	Drużyna na rozpoznaniu npla broniącego się w lesie	10/4
26	Drużyna na rozpoznaniu npla broniącego osiedla	12/8
27	Drużyna w zasadzce	6/4
28	Drużyna na rozpoznaniu na tyłach npla	6/4
29	Drużyna na rozpoznaniu przeszkód i umocnień npla	10/5
30	Działania grupy zwiadowczej podczas przeprawy i ujęcia jeńców	4/4
31	Działania podczas walki w celu ujęcia jeńców i zebrania dokumentów	4/4

L. p.	Wyszczególnienie tematów	Ilość godzin
III. Wyszukolenie plutonu zwiadowców.		
32	Pluton na rozpoznaniu npla w marszu	16/8
33	Pluton na rozpoznaniu npla w obronie (rozpoznanie przez walkę)	10/5
34	Pluton na rozpoznaniu nocnym	0/10
35	Pluton na rozpoznaniu npla broniącego osiedla	10/5
36	Pluton na rozpoznaniu przeszkód i umocnień npla	8/4
37	Pluton na rozpoznaniu na tyłach npla	6/4
38	Pluton w zasadzce	10/5
39	Pluton na rozpoznaniu skrzydła npla w obronie	6/4
40	Pluton na rozpoznaniu npla broniącego brzegu rzeki	12/6
41	Działanie grupy zwiadowczej w pościgu	6/4
IV. Wyszukolenie kompanii zwiadowców.		
42	Kompania zwiadowców na rozpoznaniu w marszu	10/5
43	Kompania zwiadowców na rozpoznaniu osiedla	10/5
44	Kompania zwiadowców na rozpoznaniu podczas pościgu	5/4
	Cwiczenia w ramach pułku i dywizji	120
	Razem	632

WYSZKOLENIE KOMPANI ZWIADOWCÓW

Wyszukolenie bojowe — 632 godz.

I. Wyszukolenie pojedynczego zwiadowcy (grupy).

Temat 1. Znaczenie zwiadu we współczesnej walce. — 4 godz.
(Właściwości działań bojowych zwiadowcy — wykład).

Temat 2. Strzelec w natarciu. — 4/2 godz.

Obowiązki strzelca w natarciu. Posuwanie się w terenie. Wykorzystanie terenu i jego przedmiotów dla osłony i ochrony strzelca przed obserwacją i ogniem npla. Wykorzystanie przedmiotów terenowych do strzelania. Okopywanie się pod ogniem npla. Natarcie w nocy. Dopasowanie oporządzenia. Technika posuwania się. Zachowanie się w czasie oświetlenia miejscowości przez npla. Obserwacja i meldowanie.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 29—35, 66, 69.

Temat 3. Strzelec w obronie. — 4/2 godz.

Przygotowanie do obrony. Wybór miejsca dogodnego do prowadzenia ognia, obserwacji i skrytego rozmieszczenia.

Kopanie i maskowanie okopu. Uzupełnienie zapasu amunicji i granatów. Określenie odległości do pktów orientacyjnych. Obserwacja pola walki. Przygotowanie kb. do strzelania w dymie. Kolejność prowadzenia ognia do nacierającego npla. Otwarcie ognia wyłącznie na rozkaz d-cy. Odparcie szturm piechoty i czołgów npla. Odcięcie ogniem piechoty od czołgów. Zwalczanie czołgów granatami. Ukrycie się w okopie (schronie) przy przejściu czołgu. Walka w okopach z piechotą npla. Pomoc koledze ogniem, bagnetem, granatem. Czynności przy wyjściu npla na tyły, (przejście do okopu zapasowego) zamknięcie przejść w okopach. Strzelec w obronie w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 29—35, 89—102.

Temat 4. Przygotowanie pojedynczego strzelca do działań na rozpoznaniu. — 4/2 godz.

Ogólne obowiązki zwiadowcy. Dopasowanie umundurowania i oporządzenia, przygotowanie broni i amunicji w dzień i w nocy.

Pomoce: Regulamin Walki Piech. zał. 2.

Temat 5. Technika cichego poruszania się w terenie. - 8/4 godz.

Dopasowanie oporządzenia i obuwia celem cichego poruszania się. Czołganie w dzień i w nocy wszystkimi sposobami po gruncie kamienistym, gęstym i rzadkim lesie, zaroślach, zarosniętych błotach i mokradłach, po zasiewach, przy sztucznym oświetleniu terenu przez npla, przy cichej i wietrznej pogodzie. Zasady i technika skrytego przechodzenia przez ubezpieczenia bojowe npla i przedni skraj jego obrony (ugrupowania).

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 67, zał. 3.

Temat 6. Wykorzystanie materiału podręcznego i przedmiotów terenowych do maskowania. — 6/3 godz.

Wykorzystanie przez zwiadowcę materiału podręcznego (trawę, liści, gałązek, śniegu itp.) dla indywidualnego maskowania się. Technika maskowania osobistego z wykorzystaniem zarośli, krzaków, lasu, budynków, stogów siana, kopic, ogrodzeń, ruin. Maskowanie się na stanowisku i w ruchu przy pomocy umundurowania i specjalnych kostiumów: w polu, krzakach, na łąkach i błotach, w osiedlach, lesie, maskowanie w zimie i z zastosowaniem środków dymnych.

Temat 7. Obserwacja gołym okiem i przy pomocy przyrządów optycznych. — 10/4 godz.

Opis przyrządów optycznych: lornetka, peryskop, stereo-

skop i sposoby posługiwania się nimi w dzień i w nocy. Porządek obserwacji: z prawa w lewo i od frontu w przód. Technika mierzenia odległości: mierzenie „na oko”, przy pomocy przyrządów optycznych. Podział odcinka obserwacji na strefy: bliższą, średnią i dalszą. Doskonalenie zwiadowcy w nastawianiu peryskopu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. zał. 3.

Temat 8. Wykorzystanie przedmiotów terenowych dla obserwacji. — 6/2 godz.

Wybór miejsca na punkt obserwacyjny, urządzenie go w domu, na wieżach, ruinach, krzakach, lesie, na drzewie, wzgórzu, kominie fabrycznym i zasady maskowania go.

Skryte zajmowanie i opuszczanie punktu obserwacyjnego. Urządzenie miejsca pracy i odpoczynku na punkcie obserwacyjnym i zabezpieczenie go od odłamków pocisków artylerii, moździerzy i bomb.

Temat 9. Urządzenie punktu obserwacyjnego. — 4/2 godz.

Wymagania, związane z wyborem punktu obserwacyjnego w obronie. Trasowanie punktu obserwacyjnego, celem jego urządzenia. Okopanie. Urządzenie przykrycia. Maskowanie. Kopanie rowów łącznikowych do tyłu i ich maskowanie. Urządzenie miejsca dla telefonu i dla odpoczynku obsady, zwolnionej od obserwacji. Urządzenie zapasowego punktu obserwacyjnego.

Temat 10. Obowiązki zwiadowcy obserwatora. — 8/2 godz.

Zapamiętanie treści rozkazu dowódcy na punkcie obserwacyjnym. Zapoznanie się z terenem i orientowanie się w nim. Wyszukiwanie celów i nanoszenie ich na szkic. Określenie położenia celów w terenie i ocena ich w/g ważności. Technika poznania wszystkich naturalnych i sztucznych przeszkód i przedmiotów terenowych. Sposób wyszukiwania nowo ukazujących się celów i ocena ich znaczenia. Zasady obserwacji npla i działań wojsk własnych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 36—38.

Temat 11. Technika rozpoznania przy pomocy obserwacji ze stałego punktu obserwacyjnego i obserwacja w marszu. — 10/5 godz.

Zajęcie punktu obserwacyjnego. Przygotowanie obserwatora: przygotowanie przyrządów, podział strefy obserwacji na

odcinki; zestawienie schematu punktów orientacyjnych. Oznaczenie położenia celów i przedmiotów terenowych. Pomiar odległości do celów. Zasady obserwacji. Notowanie spostrzeżeń z obserwacji w dzienniku obserwatora. Zasady meldowania o wynikach obserwacji. Przygotowanie punktu obserwacyjnego dla obserwacji w nocy. Zmiana punktu obserwacyjnego. Przekazywanie danych o nplu nowej obsadzie punktu obserwacyjnego.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. zał. 3.

Wybór miejsca na punkt obserwacyjny w terenie odkrytym. Wybór następnego punktu obserwacyjnego.

Sposób przesuwania się na nowy punkt obserwacyjny. Obserwacja terenu, działań npla i własnych. Zachowanie się obsady pktu obserwacyjnego w razie zauważenia pojedynczych żołnierzy lub grup npla. Skryta obserwacja ruchów npla i ćwiczenie w zapamiętywaniu wyników obserwacji. Meldunek do dowódcy. Ukryte posuwanie się i obserwacja przy wykorzystaniu ukształtowania i przedmiotów terenowych.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 109—111.

Temat 12. Określanie sił npla. — 6/2 godz.

Zapoznanie się z cechami w/g których można określić siły npla w osiedlu, w lesie, na polu, w zaroślach, na wzgórzu, w domu itp. Oznaki ruchu wojsk na drodze albo ślady ich przejścia. Zewnętrzne i słuchowe różnice przy marszu piechoty, kawalerii, artylerii, samochodów, czołgów i taborów. Określanie miejsc: odpoczynku, rozlokowania wojsk npla i czasu odéjścia.

Oznaki pobytu wojsk na odpoczynku. Określenie siły i rodzaju wypoczywających wojsk. Rozpoznawanie celów na polu walki w/g zewnętrznych oznak.

Temat 13. Praca punktu obserwacyjnego w nocy przez podsłuchiwanie. Określanie sił npla i działań w nocy. - 0/6 godz.

Wybór miejsca do podsłuchiwania, maskowanie. Sposoby podsłuchiwania. Określanie w/g szumu: przemarszów, zmiany pododdziałów, wyjścia pododdziałów npla w kierunku naszych wojsk, różnych robót saperskich. Właściwości podsłuchiwania w dzień, we mgle, w czasie niespokojnej pogody, w lesie i nocą w różnym terenie.

Temat 14. Obowiązki łącznika. — 2/2 godz.

Sposób doręczania pisemnego meldunku. Ćwiczenia w przekazywaniu meldunku ustnego. Miejsce chronienia meldunku. Sposób posuwania się z meldunkiem. Zachowanie się przy spotkaniu z nplem, przy zranieniu i przy niebezpieczeństwie wzięcia do niewoli. Zapoznavanie z treścią meldunku oficerów, spotykanych po drodze. Przekazanie meldunku adresatowi i ustny raport.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 43—45.

Temat 15. Rewidowanie jeńca i obowiązki konwojenta. — 2/0 godz.

Zasady rewidowania jeńca na polu walki i w tyle wojsk własnych. Sposób postępowania z dokumentami, znalezionymi u jeńców. Izolacja oficerów i podoficerów od szeregowych. Miejsce konwojenta w czasie prowadzenia jeńców. Wybór miejsc na odpoczynek. Obowiązki d-cy konwoju. Wymagania, dotyczące zachowania się jeńców w marszu i na postoju. Działanie konwoju przy ucieczce jeńców. Przyjęcie i przekazanie jeńców.

Temat 16. Praca szperacza przy przeglądaniu przedmiotów terenowych. — 16/8 godz.

otrzymanie zadania przez szperacza i przemyślenie go. Wybór osi marszu w celu skrytego podejścia do npla. Technika obserwacji przedmiotów terenowych. Określenie sił npla w/g zauważonych objawów. Sposób przeszukiwania pojedynczych budynków, krzaków, jarów, lasu, osiedla itp.

Pomoce: Jak temat 17.

Temat 17. Zachowanie się szperacza przy wykryciu npla i przy wykryciu szperacza przez npla. — 4/2 godz.

Zachowanie się szperacza przy spotkaniu npla i przy wykryciu szperacza przez npla. Zachowanie łączności z własnym oddziałem. Właściwości rozpoznania osi marszu i przedmiotów terenowych w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkty. 107—108, 113—117.

Temat 18. Przygotowanie zwiadowcy do działań na tyłach npla. — 4/4 godz.

Zachowanie tajemnicy przy przygotowaniu zwiadowcy do działań. Sprawdzenie wyekwipowania, umundurowania i broni. Umiejętność określania w nocy rodzaju przeszkód. Wykony-

wanie przejść w przeszkodach za pomocą podkopu, podręcznych środków i nożyc saperskich. Wyszukiwanie dróg obejścia przeszkód. Ciche posuwanie się w nocy. Sposób przechodzenia przez otwarte odcinki.

II. Wyszkolenie drużyny zwiadowców.

Temat 19. Drużyna w natarciu. — 18/6 godz.

Zadania drużyny w natarciu. Czynności d-cy drużyny po otrzymaniu zadania. Podanie zadań drużynie do natarcia. Kierowanie ogniem i ruchem. Natarcie drużyny skokami, z wykorzystaniem ukrytych podejść i stosowaniem okopywania i maskowania. Przechodzenie przez drużynę odcinków, ostrzeliwanych bronią maszynową oraz ogniem moździerzy i artylerią npla.

Pokonanie przeszkód z drutu itp. - Wykorzystanie osłabienia ognia npla i rezultatów własnego ognia do energicznego ruchu do przodu. Współdziałanie z sąsiadami i wspierającymi środkami ogniowymi. Skryte skupienie się na podstawie szturmowej.

Rozchód i uzupełnienie amunicji. Udzielanie pierwszej pomocy rannym i zagazowanym. Właściwości natarcia w nocy.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 4—13, 59—87.

Temat 20. Drużyna na rozpoznaniu przedmiotów terenowych. — 10/5 godz.

Otrzymanie i przemyślenie rozkazu przez d-cę drużyny. Podanie zadania drużynie i szperaczom. Technika przeszukiwania: lasu, niedużych zagajników, grupy krzaków, podszycia leśnego, wysokich posiewów, cieśnin, wawozów, jarów, wzgórz, oddzielnych zabudowań (chutor, młyn, chlew). Miejsce i sposób działania jądra drużyny przy wykryciu npla i w wypadku odkrycia drużyny przez npla. Sporządzenie i wysłanie meldunku.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 103, 114, 116, 125—126.

Temat 21. Drużyna na rozpoznaniu npla w marszu. — 8/3 godz.

Określenie prawdopodobnych rejonów i punktów spotkania z nplem. Podanie zadania drużynie i szperaczom. Przeszukiwanie przedmiotów terenowych na osi marszu i wybór pktów obserwacyjnych. Działanie drużyny przy spotkaniu się z małymi grupkami npla (patrole i ubezpieczenia npla, złożone

z piechoty, motocyklistów, samochodów pancernych i czołgów). Określenie siły, składu i kierunku marszu kolumn npla. Rozpoznanie dużych kolumn npla przez obserwację. Działania drużyny przy wykryciu jej przez patrol npla. Miejsce i sposób działania jądra drużyny. Łączność ze szperaczami i starszym d-cą. Sporządzenie i wysłanie meldunku.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkty. 106—112, 118, 122, 126.

Temat 22. Drużyna na rozpoznaniu broniącego się npla. — 10/5 godz.

Zrozumienie przez d-cę drużyny otrzymanego zadania. Opracowanie planu prowadzenia rozpoznania. Sposoby wykrycia pktów ogniowych w obronie npla, ich zapamiętanie i oznaczenie na szkicu lub mapie. Przygotowanie meldunku o rezultatach rozpoznania i wysłanie go do d-cy plutonu.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkty. 103, 107, 112, 126.

Temat 23. Drużyna na rozpoznaniu nocnym. — 0/15 godz.

Przygotowanie drużyny do rozpoznania w nocy. Właściwości przygotowania. Organizacja obserwacji terenu przyszłego działania. Opracowanie planu działań. Drogi podejścia do obiektu i powrotu. Środki do pokonania przeszkód, uzbrojenie i amunicja, umundurowanie. Podanie zadania drużynie. Technika, sposób dojścia do npla i pokonanie przeszkód. Czynności drużyny w celu schwytania „języka”. Dowodzenie drużyną w nocy. Wypadki użycia broni palnej. Wyprowadzenie drużyny z pod ognia npla. Wycofanie się i ubezpieczenie ogniowe. Meldunek o wynikach rozpoznania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 123—124.

Temat 24. Drużyna w obronie. — 10/5 godz.

Praca d-cy drużyny po otrzymaniu rozkazu od d-cy plutonu. Wyznaczenie zadań. Wykonanie i urządzenie okopów. Oczyszczenie przedpoła dla obserwacji i ostrzału. Przygotowanie danych dla prowadzenia ognia i sporządzenie szkicu ogniowego. Działanie drużyny w ogniu artylerii i ataku lotniczym. Działanie drużyny przy natarciu npla i zastosowaniu środków trujących i dymów. Prowadzenie ognia do nacierającego npla (obserwacja i dyscyplina ognia). Niszczenie czołgów npla wiązkami granatów. Walka w okrążeniu i wyjście z okrążenia. Rozchód i uzupełnienie amunicji.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 88—102.

Temat 25. Drużyna na rozpoznaniu npla, broniącego się w lesie.
— 10/4 godz.

Właściwości prowadzenia rozpoznania w lesie w dzień i w nocy. Sposoby wykrywania stanowisk ogniowych i umocnień npla ugrupowanego w lesie.

Organizacja przeszukiwania przesiek, leśnych polan, drzew, stosów chrustu itp. Niespodziewane zaskoczenie ogniowe pojedynczych obiektów, celem sprowokowania ognia. Właściwości rozpoznania lasu, w nocy i w warunkach ograniczonej widoczności. Sporządzenie meldunku i meldunek ustny o wynikach rozpoznania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 116.

Temat 26. Drużyna na rozpoznaniu npla broniącego osiedla.
— 12/8 godz.

Sprawdzenie przez d-cę drużyny gotowości do prowadzenia rozpoznania. Otrzymanie i przemyślenie zadania przez d-cę drużyny. Podanie zadania drużynie. Podejście drużyny do osiedla. Obserwacja osiedla z punktu obserwacyjnego przez d-cę drużyny. Wysłanie dodatkowych patroli i sposób działania jądra drużyny. Rozpoznanie odcinka zagrożonego. Wypytywanie miejscowych mieszkańców. Skryte posuwanie się. Sporządzenie meldunków i ich doręczenie.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 114—115.

Temat 27. Drużyna w zasadzce. — 6/4 godz.

Wybór miejsca na zasadzkę. Urządzenie i maskowanie. Organizacja obserwacji. Działania przeciw kolumnom. Zniszczenie npla ogniem i ujęcie jeńców. Ustalenie kolejności odmarszu i miejsca zbiórki.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 122.

Temat 28. Drużyna na rozpoznaniu na tyłach. — 6/4 godz.

Właściwości przygotowania drużyny do działań na tyłach npla. Otrzymanie i przemyślenie zadania przez d-cę drużyny.

Podanie zadań drużynie. Sposoby przenikania drużyny w ugrupowanie npla i na jego tyły. Zasady prowadzenia rozpoznania w głębi ugrupowania npla i na jego tyłach. Kierowanie drużyną przy wykryciu npla. Niebezpieczeństwo okrążenia i wyjście z niego. Urządzanie zasadzek.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 122.

Temat 29. Drużyna na rozpoznaniu przeszkód i umocnień npla.
— 10/5 godz.

Otrzymanie i przemyślenie rozkazu przez d-cę drużyny. Podanie zadań patrolom. Wybór dróg podejścia. Technika podejścia. Określenie charakteru przeszkód p-czołgowych i przeciw piechocie oraz odcinka skażonego. Sposoby rozpoznania zasieków z drutu (obecność prądu elektrycznego). Technika pokonywania drobnych zasieków i przeszkód. Działanie drużyny przy wykryciu jej przez npla. Sporządzenie i odesłanie szkicu i meldunku. Powrót i sprawozdanie o wynikach rozpoznania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 104—108, 112.

Temat 30. Działanie grupy zwiadowczej podczas przeprawy i zdobycie jeńców. — 4/4 godz.

Otrzymanie i przemyślenie zadania. Dobór i określenie składu grupy zwiadowczej. Podział na grupy: chwytania jeńców, ubezpieczenia i osłony łódek. Zadania poszczególnych grup. Przygotowanie do działań. Wybór rejonu i obiektu działań. Organizacja dodatkowej obserwacji. Organizacja współdziałania ze środkami ogniowymi. Kolejność przeprawy i powrotu po wykonaniu zadania. Organizacja osłony ogniowej po wykonaniu zadania.

Temat 31. Działania podczas walki w celu ujęcia jeńca i zabrania dokumentów. — 4/4 godz.

Otrzymanie zadania. Zadania poszczególnych zwiadowców. Przygotowanie składu osobowego. Miejsce grupy zwiadowczej w szyku bojowym batalionu. Sposób ujęcia jeńca podczas walki w zasadzce, wypadem przy poparciu ogniowym i nagle, bez przygotowania ogniowego. Kolejność rozbijania, odbioru dokumentów i sposób konwojowania. Działania zwiadowcy na polu walki — ruchy i współdziałanie.

III. Wyszkolenie plutonu zwiadowców.

Temat 32. Pluton na rozpoznaniu npla w marszu. — 16/8 godz.

Zadania i charakter działań plutonu zwiadowców, wyznaczonego na rozpoznanie. Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania: przemyślenie zadania, zapoznanie się z terenem przy pomocy mapy, wyznaczenie osi marszu i powrotu, wybór pktu

wyjściowego, ustalenie sygnałów i porządek marszu, sprawdzenie gotowości plutonu, odebranie dokumentów.

Praca d-cy plutonu na punkcie wyjściowym: wysłanie bezpośredniego ubezpieczenia, orientowanie d-ców drużyn w terenie i według mapy, decyzja i rozkaz, podanie hasła.

Prowadzenie rozpoznania przez d-cę plutonu: miejsce d-cy plutonu, kolejne zajmowanie pktów obserwacyjnych i prowadzenie obserwacji; utrzymanie łączności w marszu; przeszukiwanie przedmiotów w terenie, wysyłanie patroli dodatkowych, czynności przy odkryciu odcinka skażonego, przeszkód minowych i innych. Organizacja zasadzek; działanie przy spotkaniu się z pojedynczymi ludźmi i małymi grupami npla; wzięcie i konwojowanie jeńców, działanie przy napotkaniu silnych oddziałów npla, określenie ich składu, środków i sił.

Kierowanie plutonem w okrążeniu; opracowanie i doręczanie meldunków; działanie po wykonaniu zadania.

. Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkty. 314—319.

Temat 33. Pluton na rozpoznaniu npla w obronie. — 10/5 godz. (Rozpoznanie przez walkę.)

Przygotowanie plutonu do rozpoznania. Rozkaz dla plutonu i wyznaczenie zadań d-com drużyn. Technika posuwania się plutonu; oddalenie szperaczy od jądra plutonu, łączność w marszu, ukryte poruszanie się. Podejście do npla i przenikanie przez jego ubezpieczenia i odcinki zagazowane. Rozpoznanie przez obserwację, opracowanie schematu obserwacji, prowadzenie dziennika obserwacji. Rozpoznanie przez walkę. Dowodzenie i łączność. Opracowanie schematu — meldunku. Sporządzenie i dostarczenie meldunku.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkty. 314—319.

Temat 34. Pluton na rozpoznaniu nocnym. — 0/10 godz.

Przemyślenie zadania. Ocena sytuacji. Decyzja d-cy plutonu. Opracowanie planu działań. Wybór kierunku posuwania się i powrotu. Wybór widocznych w nocy pktów orientacyjnych. Przygotowanie plutonu do rozpoznania. Rozkaz d-cy plutonu. Posuwanie się plutonu i szperaczy w nocy. Utrzymywanie kierunku.

Utrzymanie łączności z d-cą plutonu. Ciche podejście do npla i rozpoznanie jego ugrupowania. Wykrycie i schwytywanie czujek npla. Rozpoznanie ugrupowania npla przez obserwację

i niespodziewany napad. Wywołanie paniki w szeregach npla. Zdobycie jeńców, ich konwojowanie. Wyniesienie rannych. Powrót do swoich stanowisk. Szybkie dostarczenie meldunku.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 123, 124, 126.

Temat 35. Pluton na rozpoznaniu npla broniącego osiedla.

10/5 godz.

Sprawdzenie przez d-cę gotowości plutonu do prowadzenia rozpoznania. Otrzymanie i przemyślenie rozkazu przez d-cę plutonu. Wyznaczenie zadań drużynom. Podchodzenie plutonu do osiedla. Szczegółowy przegląd osiedla przez d-cę plutonu z pktu obserwacyjnego. Wysłanie dodatkowych patroli i sposób działania jądra plutonu. Rozpoznanie odcinka skażonego. Wypytywanie ludności miejscowej. Maskowanie posuwania się: sporządzenie meldunku i jego doręczenie.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 314—319.

Temat 36. Pluton na rozpoznaniu przeszkód i umocnień npla.

— 8/4 godz.

Przemyślenie zadania i opracowanie planu rozpoznania. Przygotowanie plutonu do rozpoznania, wyposażenie materiałowe. Wyznaczenie zadań. Sposób podchodzenia do obiektów rozpoznania. Sposoby i zasady rozpoznania, rodzajów przeszkód i umocnień, ich ilości. Sposoby pokonywania przeszkód i odcinków skażonych. Ubezpieczenie pracy zwiadowców. Działanie plutonu przy otwarciu ognia przez npla. Odwrót i jego ubezpieczenie. Powrót i meldunek o wynikach rozpoznania.

Temat 37. Pluton na rozpoznaniu na tyłach npla. — 6/4 godz.

Właściwości w przygotowaniu plutonu do działań na tyłach npla. Otrzymanie i przemyślenie zadania przez d-cę plutonu. Wyznaczenie zadań drużynom. Sposoby przenikania plutonu w ugrupowanie npla i na jego tyły. Działanie plutonu przy wykryciu npla. Niebezpieczeństwo okrążenia i wyjście z niego. Urządzenie zasadzki. Powrót do stanowisk własnych wojsk. Meldunek o wynikach rozpoznania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 314—319.

Temat 38. Pluton w zasadzce. — 10/5 godz.

Przemyślenie zadania, ocena sytuacji. Rozpoznanie i organizacja obserwacji. Wybór miejsca na zasadzkę i drogi wycofania się. Ustawienie sztucznych przeszkód i wykorzystanie

naturalnych. Rozmieszczenie środków ogniowych i ludzi w zasadzce, maskowanie. Organizacja obserwacji i ubezpieczenie skrzydeł. Wybór momentu napadu. Niespodziewane otwarcie ognia z bliskiej odległości. Przeciwdziałanie obejściu i okrążeniu. Wycofanie się i organizacja wykonania następnego zadania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. pkt. 313.

Temat 39. Pluton na rozpoznaniu skrzydła npla w obronie. — 6/4 godz.

Zadania i charakter działań plutonu zwiadowców, wyznaczonego do rozpoznania skrzydeł. Praca d-cy plutonu po otrzymaniu zadania: przemyślenie zadania, rozpoznanie terenu w/g mapy, wyznaczenie osi marszu podchodzenia i powrotu, wybór podstawy wyjściowej, ustalenie sygnałów i porządku posuwania się, sprawdzenie gotowości plutonu, odebranie dokumentów. Praca d-cy plutonu na podstawie wyjściowej; wysłanie bezpośredniego ubezpieczenia, orientowanie d-ców drużyn w terenie i przy pomocy mapy, decyzja i rozkaz, podanie hasła. Przesuwanie się od jednego punktu obserwacyjnego do następnego.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 315, 319.

Temat 40. Pluton na rozpoznaniu npla broniącego brzegu rzeki. — 12/6 godz.

Sposoby określenia szerokości, głębokości i szybkości prądu rzeki. Oznaczenie brodu, charakteru brzegów, dna rzeki i miejsca przeprawy. Rozpoznanie rzeki pod działaniem ognia npla.

Temat 41. Działanie grupy zwiadowczej w pościgu. — 6/4 godz.

Otrzymanie zadania. Kierunek marszu. Organizacja obserwacji na tyłach npla. Organizacja zasadzek na drogach odwrotu npla w celu ujęcia jeńców i niszczenia npla. Organizacja napadów na sztaby i węzły łączności na tyłach npla. Organizacja łączności grupy zwiadowczej z wysyłającym organem zwiadowczym.

IV. Wyszkolenie kompanii zwiadowców.

Temat 42. Kompania zwiadowców na rozpoznaniu w marszu. — 10/5 godz.

Przemyślenie zadania. Zapoznanie się przy pomocy mapy z osią marszu, organizacja posuwania się. Ustalenie sygnałów,

sprawdzenie gotowości kompanii, odebranie dokumentów. Praca d-cy kompanii na podstawie wyjściowej. Wysłanie bezpośredniego ubezpieczenia, wyznaczenie zadań d-com plutonów w terenie i w/g mapy, decyzja i rozkaz. Podanie hasła. Organizacja obrony p-lotniczej, ppanc. i p-gaz. Działanie kompanii przy nalocie lotnictwa, ataku lotniczo-gazowym, napadzie czołgów, kawalerii i wojsk zmotoryzowanych npla. Kolejne zajęcie pktów obserwacyjnych, prowadzenie obserwacji i utrzymanie łączności w marszu. Działania komp. przy wykryciu odcinka skażonego, przeszkód i pól minowych. Działanie komp. przy spotkaniu się z pojedynczymi żołnierzami i małymi grupami npla. Działanie przy spotkaniu się z silnym nplem. Meldunki o położeniu własnym i powziętej decyzji. Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 618—621.

Temat 43. Kompania zwiadowcza na rozpoznaniu osiedla. — 10/5 godz.

Przemyślenie zadania. Rozpoznanie terenu oraz dróg posuwania się i powrotu, na podstawie mapy. Wybór skrytych podejść i pktów obserwacyjnych. Wyznaczenie podstawy wyjściowej dla kompanii. Podział kompanii. Ustalenie porządku posuwania się i sygnałów dla łączności z patrolami. Wydzielenie patroli dodatkowych. Podanie rozkazu. Sprawdzenie gotowości kompanii. Podejście kompanii do osiedla. Przeszukiwanie skrajów i ulic osiedla. Skontrolowanie oddzielnych zabudowań. Otrzymanie od mieszkańców danych o siłach przeciwnika. Przenikanie do osiedla (przeszukiwanie piwnic, strychów, oddzielnych budynków, wyszukiwanie min.). Działanie kompanii przy spotkaniu się z nplem. Utrzymanie zajętego odcinka. Rozpoznanie ugrupowania bojowego i systemu ogni npla. Schwytanie jeńców i ich konwojowanie. Meldunek o wynikach rozpoznania.

Pomoce: Reg. Walki Piech. cz. I. pkt. 601—606.

Temat 44. Kompania zwiadowców na rozpoznaniu podczas pościgu. — 5/4 godz.

Otrzymanie i przemyślenie zadania. Organizacja rozpoznania. Organizacja obserwacji, zasadzek, wypadu tak nocnego jak i dziennego, po nawiązaniu styczności z nplem. Prowadzenie rozpoznania na skrzydłach nacierających własnych oddzia-

łów. Wypadły na sztaby, ośrodki łączności, składy, celem rozbicia, ujęcia jeńców i dokumentów. Organizacja dywersji na drogach odwrotu sił głównych npla. Łączność z jednostką wysyłającą kompanię na rozpoznanie.

Uwaga: Musztrę, Wyszukanie Strzeleckie, Saperskie, Sanitarne, p-gazowe i Wychowanie Fizyczne, przerabiać na podstawie programu dla pododdziałów strzeleckich.

Wyszukanie saperskie dla kompanii i plutonów zwiadowczych.

Podział godzin.

1. Fortyfikacja polowa	18 godz.
2. Minowanie, rozminowanie i przeszkody	30 godz.
3. Przeprowadzenie	12 godz.
4. Rozpoznanie saperskie	20 godz.

Razem 80 godz.

Plan tematów.

L. p.	Wyszczególnienie przedmiotu i tematu	Ilość godzin
	I. Fortyfikacja polowa.	
Tem. 1	Urządzenie okopów i rowów łącznikowych: wybór miejsca dla strzelania. Sposoby pracy łopatką przy okopywaniu się. Kopanie stanowisk strzeleckich do strzelania leżąc, klęcząc i stojąc. Wybór miejsca, trasowanie okopów i rowów łącznikowych na drużynę strzelecką, dla karabinów maszynowych, moździerzy i drużyny RPP. (rusznic p-panc.). Maskowanie okopów i rowów łącznikowych podręcznymi materiałami i środkami etatowymi	6
Tem. 2	Przystosowanie przedmiotów terenowych i budynków do obrony: przystosowanie lejów, rowów, plotów, nasypów do prowadzenia ognia z KM, RPP, moździerzy i karabinu. Przystosowanie do walki okopów, rowów łącznikowych. Przystosowanie budynków do obrony	4
Tem. 3	Urządzenie DZGO karabinów maszynowych: zasadnicze wymiary, grubość ścian i przykrycia. Wybór miejsca dla urządzenia DZGO, trasowanie i budowa	2

L. P.	Wyszczególnienie przedmiotu i tematu	Ilość godzin
Tem. 4	Przeszkody przeciwczołgowe i przeciw piechocie: typy przeszkód p-czołgowych: rowy, skarpy, kontrskarpy, zawaly, bariery, barykady, pułapki, pale, jeże, bariery głuche. Przeszkody p-czołgowe urządzone w zimie: oblodowanie pochyłości, wały śnieżne, barjery. Typy przeszkód przeciw piechocie: spirala Bruno, rogatki, jeże, drut (narzucony), potykacz, sieci poziome, zasieki przenośne. Przeszkody przeciw piechocie urządzone w zimie: wzmocniony płot na kołkach lub kozłach, spirala Bruno na podkładach lub kozłach, rogatki	6
	Razem	18
II. Wyszczególnienie i przeszkody.		
Tem. 5	M. W. i sprzęt do wysadzania. M. W. o normalnej, zwiększonej i zmniejszonej sile wybuchu. Spłonki, ich właściwości i przeznaczenie. Sznur-detonator i Bikforda, ich przeznaczenie, przechowywanie i przepisy obchodzenia się. Przygotowanie zapalającej rurki i sposoby zapalania sznura Bikforda. Przeprowadzanie wysadzania	5
Tem. 6	Mechaniczny sposób wysadzania M. U. W.: Przeznaczenie, urządzenie i zbrojenie. Urządzenie fugasów i min niespodzianek	3
Tem. 7	Obliczenie ładunków przy wysadzaniu. Podrywanie drzewa, metalu, budynków z cegły, kamienia i betonu	4
Tem. 8	Miny i zapalniki: Typy min i zapalników własnych i obcych	6
Tem. 9	Urządzenie min niespodzianek. Urządzenie min niespodzianek działających przez naciąganie i naciskanie. Ustawianie min niespodzianek. Sposoby rozpoznania i sposoby unieszkodliwiania min niespodzianek swoich i przeciwnika	4
Tem. 10	Cwiczenia w opanowywaniu przeszkód drucianych i pól minowych w nocy	8
	Razem	30
III. Przeprawy.		
Tem. 11	Przeprawa na środkach podręcznych. Urządzenie tratw dla przeprawy pojedynczych żołnierzy i drużyny: z desek, żerdzi, bali, chrustu, trzciny, beczek, płaszczanamiotu. Organizacja przeprawy. Przeprawa na łodziach	4

L. p.	Wyszczególnienie przedmiotu i tematu	Ilość godzin
Tem. 12	Przeprawa wbród i wpław	2
Tem. 13	Zaznajomienie z etatowymi środkami przeprawy: sposoby załadowania i wyładowania ludzi i sprzętu na prom	6
	Razem	12
IV. Rozpoznanie saperskie.		
Tem. 14	Rozpoznanie i opanowanie przeszkód minowych npla. Zwiad min w/g znaków zewnętrznych przy pomocy wyszukiwaczy min. Organizacja zwiadu i sposoby pól minowych npla	4
Tem. 15	Rozpoznanie umocnionego rejonu npla. Ogólne określenie przedniego skraju obrony npla, pktów oporu, węzłów oporu, systemu saperskiego i p-czołgowej obrony npla. Określenie miejsca położenia i stopnia urządzeń fortyfikacyjnych, środków ogniowych, pktów obserwacyjnych i schronów n-pla. Określenie siły i charakteru przeszkód p-czołgowych i przeciw piechocie przed przednim skrajem, wewnątrz i na tyłach obronnego pasa npla	6
Tem. 16	Saperskie rozpoznanie rzeki. Określenie szerokości rzeki, szybkości prądu, przekroju poprzecznego, podejść do rzeki	3
Tem. 17	Rozpoznanie saperskie za pomocą obserwacji z ruchomych i stałych pktów obserwacyjnych. Zadanie, organizacja punktu obserwacyjnego, wybór miejsca, wyposażenie pktu obserwacyjnego, prowadzenie dokumentacji	3
Tem. 18	Rozpoznanie z zaplecza. Zadania, organizacja, porządek przejścia grup przez przedni skraj, łączność z własnym oddziałem, wyposażenie grup, porządek pracy, dokumentacja	4
	Razem	20
	W sumie	80

U w a g a : Do wszystkich tematów włączyć kwestię maskowania.

Terenoznawstwo — 128 godz.

dla kompanii i plutonów zwiadowców.

Temat 1. Orientowanie się w terenie w dzień. — 18 godz.

Pojęcie o orientacji. Sposoby ustalania stron świata. Kompas, jego przeznaczenie, budowa i sposób użycia. Orientowanie się w terenie w dzień w/g kompasu, zegarka, słońca i przedmiotów terenowych.

Temat 2. Orientowanie się w terenie w nocy. — 10 godz.

Sposoby orientowania się w terenie w nocy w/g kompasu, gwiazd i księżyca. Praktycznie: orientowanie się w terenie w nocy.

Temat 3. Kąt kierunkowy i ruch w/g kąta kierunkowego. — 25 godz.

Co się nazywa kątem kierunkowym. Obliczenie kąta w/g kompasu. Określenie w terenie kierunku na podstawie kąta kierunkowego. Posuwanie się na podstawie kąta kierunkowego w dzień i w nocy (praktycznie). Sposób obejścia przeszkód nie do przebycia i kontynuowanie ruchu na podstawie kąta kierunkowego. Odnalezienie drogi powrotnej na podstawie kąta kierunkowego w dzień.

Temat 4. Skala map. — 12 godz.

Przeznaczenie skali i jej określenie na mapie (planie) — pojęcie o liczbowej i liniowej skali mapy. Przeliczenie skali liczbowej na liniową i odwrotnie. Przybory do pomiarów odległości na mapie (skala liniowa, linijka, i cyrkiel.). Dokładność pomiarów odległości na mapie.

Temat 5. Kąt kierunkowy i posuwanie się w/g kąta kierunkowego. — 20 godz.

Przygotowanie danych do posuwania się w/g kąta kierunkowego (określenie kątów kierunkowych). Praktyczne posuwanie się w/g kąta kierunkowego w dzień i w nocy.

Temat 6. Praca z mapą. — 18 godz.

Czytanie mapy. Obchodzenie się z mapą. Orientowanie mapy w terenie i orientowanie się w terenie w/g mapy. Posu-

wanie się w terenie w/g mapy na drogach i na przełaj. Wybór skrytych podejść i ukryć w/g mapy. Określanie kąta kierunkowego w/g mapy. Kopjowanie mapy.

Temat 7. Opracowanie graficznych dokumentów bojowych.
— 20 godz.

Nauka opracowywania taktycznych dokumentów bojowych (do kompanii). Wykreślenie sytuacji i rzeźby terenu. Nanieśnienie taktycznych znaków umówionych na mapę (plan). Szkic i schemat meldunku, ich przeznaczenie. Sposoby wykonania. Praktyczne wykonanie graficznych dokumentów bojowych.

Temat 8. Zapoznanie się z mapami obcymi. — 5 godz.

Topograficzne i taktyczne znaki umówione i napisy używane na mapach obcych. Czytanie map obcych.

PLUTON ZWIADOWCÓW PIESZYCH

Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.

L.p.	Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	632
3	Wyszkolenie strzeleckie	320
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne	180
6	Wyszkolenie saperskie	80
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy	50
9	Terenoznawstwo	128
10	Łączność	12
11	Wyszkolenie sanitarne	22
12	Wyszkolenie weterynaryjne	10
13	Inne rodzaje broni	12
14	Transporty	16
15	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

Musztrę, wyszkolenie strzeleckie, wychowanie fizyczne, wyszkolenie przeciwgazowe, wyszkolenie sanitarne, wyszkole-

nie weterynaryjne, regulaminy, łączność, inne rodzaje broni i transporty — prowadzić według programów kompanii strzeleckich.

Wyszkolenie saperskie i terenoznawstwo — w/g programu kompanii zwiadowców pieszych.

Wyszkolenie bojowe — w/g programu kompanii zwiadowców za wyjątkiem rozdziału „wyszkolenie kompanii zwiadowców”.

PLUTON KONNYCH ZWIADOWCÓW

Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.

L.p.	Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	347
3	Wyszkolenie strzeleckie	258
4	Musztra piesza	80
5	Wychowanie fizyczne	180
6	Jazda konna	220
7	Nauka o koniu	117
8	Wyszkolenie saperskie	80
9	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
10	Regulaminy	50
11	Terenoznawstwo	128
12	Łączność	12
13	Wyszkolenie sanitarne	22
14	Wyszkolenie weterynaryjne	60
15	Inne rodzaje broni	12
16	Transporty	16
17	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

Wyszkolenie strzeleckie prowadzić w/g programu kompanii strzeleckich z odpowiednim zmniejszeniem godzin w poszczególnych tematach.

Wychowanie fizyczne, wyszkolenie przeciwgazowe, regulaminy, łączność, wyszkolenie sanitarne, inne rodzaje broni i transporty — prowadzić w/g programów kompanii strzeleckich.

Wyszkolenie saperskie i terenoznawstwo — jak program dla kompanii zwiadowców. —

Wyszkolenie bojowe konnych zwiadowców

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

Nr tematu	Tematy	Ilość godzin
1	Zwiadowca-observator	10
2	Zwiadowca-szperacz	12
3	Zwiadowca-łącznik	10
4	Zwiadowca w natarciu	22
5	Zwiadowca w obronie	16
6	Sekcja w natarciu	23
7	Sekcja w obronie	20
8	Działanie w osłonie koniowodów	6
9	Służba zwiadu	30
10	Działanie zwiadu bojowego	16
11	Działanie zwiadu w ubezpieczeniu	16
12	Działanie zwiadu pieszego	16
13	Czynności na posterunku obserwacyjnym	16
14	Działanie zwiadu na placówce ogniowej	16
15	Działanie zwiadu w ubezpieczeniu marszowym	22
16	Służba kwaterunkowych	16
17	Działanie zwiadu w ubezpieczeniu postoju	16
18	Podstęp i czujka	16
19	Placówka	16
20	Pluton w ubezpieczeniu	16
21	Pluton w zasadzce	16
	Razem	347

Wyszkolenie bojowe — 347 godz.

Temat 1. Obowiązki obserwatora. — 8/2 godz.

Wybór i urządzenie pktu obserwacyjnego. Wybranie pktów orientacyjnych i określenie odległości do nich. Sporządzenie schematu pktów obserwacyjnych. Prowadzenie w dzienniku obserwacji wyników obserwacji npla (ugrupowanie i ruch oddziałów i środków ogniowych npla, obserwatorów, oficerów, czołgów, dział, samolotów). Obserwacja ruchu i działań oddziałów własnych i sąsiadów.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 25—26 §§ 34—36.

Temat 2. Szperacz. — 8/4 godz.

Kto, dokąd i z jakim zadaniem wysyła szperaczy. Odległość szperaczy od jądra. W jakich wypadkach wysuwa się

pośrednie posterunki do zapewnienia łączności wzrokowej pomiędzy szperaczami a jądrem. Znaki umówione i sygnały do porozumiewania się szperaczy z jądrem. Posuwanie się szperaczy. Meldowanie d-cy o spotrzeżeniach przy pomocy znaków i sygnałów; badanie terenu, poszczególnych budynków i osiedli. Przeszukiwanie wzgórz, cieśnin. Sprowokowanie źródeł ogniowych npla do otwarcia ognia. Czynności szperaczy przy wykryciu pojedynczych żołnierzy npla, małych grup. Działanie w razie nagłego zetknięcia się z nplem. Postępowanie szperacza w zasadzce. Działanie szperaczy w nocy.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 51—55 §§ 123—141.

Temat 3. Łącznik. — 8/2 godz.

Kto może wysłać łącznika konnego. Odebranie koperty do dostarczenia w/g adresu. Znajomość treści meldunku. Obowiązki łącznika po otrzymaniu zadania. (Zaznajomienie się z trasą marszu, szybkość jazdy, znajomość hasła). Czynności łącznika przy przechodzeniu przez osiedle, przy zetknięciu się z nplem. Zachowanie się w razie choroby lub śmierci konia. Zachowanie się przy wręczaniu rozkazu (meldunku). Obowiązki po doreczeniu koperty.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 55—58 §§ 142—151.

Temat 4. Zwiadowca w natarciu. — 12/10 godz.

Obowiązki zwiadowcy w okresie zbliżania i natarcia w szyku konnym. Obowiązki zwiadowcy podczas szturm przy przejściu do szyku pieszego. Obowiązki zwiadowcy przy natarciu pieszo. Obowiązki na rozkaz d-cy sekcji: „do szturm — naprzód”. Natarcie wraz z czołgami. Zachowanie się w ogniu artylerii npla. Zachowanie się w czasie napadu lotniczego, w razie wykrycia odcinka zagazowanego. Zwiadowca podczas natarcia w nocy, we mgle i przy zadymieniu.

Temat 5. Zwiadowca w obronie. — 10/6 godz.

Wybór i zajęcie stanowiska (na rozkaz d-cy sekcji); urządzenie podpórki, wykopanie i zamaskowanie rowu strzeleckiego. Wyszukanie pktów orientacyjnych wskazanych przez d-cę sekcji. Wymierzenie odległości do nich, określenie celownika dla każdego punktu orientacyjnego. Znajomość: sąsiadów, miejsca ubezpieczeń i dróg ich odejścia, środków ognio-

wych sekcji i plutonu. Sporządzenie szkicu obserwacji i ostrzału, przystosowanie broni do strzału w nocy. Wybranie i przygotowanie stanowiska zapasowego. Wybór drogi do tego stanowiska.

Temat 6. Sekcja zwiadowców w natarciu. — 14/9 godz.

Obowiązki sekcji w okresie zbliżania się. Sekcja w szyku luźnym plutonu. Obowiązki do czasu zajęcia pierwszego stanowiska ogniowego. Podanie i wykonanie rozkazu rozsypania się „harcownikami”, odstęp. Obowiązki przy przejściu w szyk pieszy. Wykonanie rozkazu „stój”, „naprzód” itd. Obowiązki sekcji na podstawie wyjściowej do natarcia.

Wydanie rozkazu przez d-cę sekcji. Współdziałanie pomiędzy poszczególnymi strzelcami sekcji i ze środkami ogniowymi sąsiadów w czasie natarcia. Skoki i pełzanie, długość i szybkość skoków. Obowiązki sekcji po opanowaniu poszczególnych celów. Obowiązki sekcji w ogniu artylerii i moździerzy. Wyzyskanie momentu osłabienia ognia do ruchu naprzód. Obowiązki d-cy sekcji na podstawie wyjściowej do szturm, w czasie szturm na gniazdo oporu i walka w głębi obrony npla. Obowiązki sekcji przy odpieraniu przeciwwuderzenia, pościg za cofającym się nplem. Obowiązki sekcji przy natarciu w nocy, przy natarciu z czołgami.

Temat 7. Sekcja w obronie. — 12/8 godz.

Zadanie sekcji w obronie.

Zajęcie stanowisk ogniowych; wyznaczenie pktów orientacyjnych i wymierzanie odległości. Pasy dozoru i ostrzału, zapoznanie się z dodatkowymi kierunkami ogniowymi. Zachowanie się sekcji podczas mgły i zadymienia. Obowiązki sekcji w obronie nocnej, odparcie przez sekcję natarcia npla. Otwarcie ognia na skuteczną odległość. Zachowanie się w razie ukazania się czołgów i samolotów npla, w czasie rozpoczęcia szturm przez npla. Odparcie szturm na skrzydło sekcji i od frontu przy użyciu czołgów przez npla. Sposób odejścia sekcji na nową pozycję obronną.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 143—147.

Temat 8. Sekcja zwiadowców jako osłona koniowodnych. —

Zadanie sekcji osłaniającej koniowodnych i tabor.

Zapoznanie się z terenem i kierunkiem ewentualnego podejścia npla. Ugrupowanie strzelców i wydanie im zadań.

Zachowanie się w razie ukazania się czołgów npla. Zachowanie się w razie zaskoczenia przez większe siły npla. Przesuwanie się koniowodnych i taboru na następny punkt przeznaczenia. Obowiązki osłony koniowodnych i taboru po wykonaniu zadania.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I.

Temat 9. Służba samodzielnego patrolu. — 22/8 godz.

Obowiązki d-cy patrolu przed i po otrzymaniu zadania. Co robi zastępca d-cy patrolu w czasie otrzymania zadania przez dowódcę. (Obejrzenie broni, amunicji, ludzi, koni, odebranie dokumentów). Obowiązki d-cy patrolu po otrzymaniu zadania. (Wydanie rozkazu, podanie hasła.) Obowiązki patrolu po otrzymaniu zadania. Rozpuszczenie fałszywych wiadomości o zadaniu, o ile to zostało przez d-cę nakazane. Zachowanie się patrolu w marszu, mierzenie przebytej odległości w/g czasu. Przejście terenów lesistych i zabagnionych. Praca patrolu, w zimie. Skoki patrolu. Ubezpieczenie się patrolu, przejście od zasłony do zasłony. Przeszukiwanie obiektów i pozostawianie znaków umówionych na drodze marszu. Poruszanie się w terenie pagórkowatym, badanie przeciwstoków, posuwanie się wzdłuż szczytu, w cieśninach i w terenie przejrzystym. Zachowanie się patrolu po zetknięciu się z nplem. Sporządzenie i wysłanie meldunku, zatrzymanie się na noc, ubezpieczenie się przy zatrzymaniu.

Obowiązki patrolu przy zmianie miejsca noclegu. Kontynuowanie rozpoznania w nocy. Powrót patrolu, pozostawienie rannych u ludności miejscowej i sporządzenie ich spisu. Zachowanie się w razie schwytania jeńców, ich konwojowanie.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 58—70 §§ 152—208.

Temat 10. Służba patrolu bojowego. — 8/8 godz.

Praca patrolu bojowego w bezpośredniej bliskości z nplem w szyku konnym. Ocena sytuacji, meldunek do d-cy wysyłającego patrol i do sąsiada, któremu grozi niebezpieczeństwo. Powiadomienie oddziałów własnych o zagrożeniu przez większe siły npla i przez oddziały czołgów.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 70—71 §§ 209—213.

Temat 11. Patrol na rozpoznaniu na korzyść ubezpieczeń. — 8/8 godz.

Zadanie rozpoznania ubezpieczającego przy odpoczynku, w czasie organizacji obrony. Siła i oddalenie patrolu, obo-

wiązki patrolu, dozorowanie węzłów dróg. Zachowanie się wobec małych grup npla w warunkach sprzyjających; zachowanie się wobec przeważających sił, odejście patrolu pod naporem npla.

Zadania przy odparciu npla. Sporządzenie i odesłanie meldunku do d-cy.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I pkt. 71—72 §§ 214—220.

Temat 12. Praca grupy pieszej na rozpoznaniu. — 8/8 godz.

Skład i zadanie grupy pieszej w rozpoznaniu. Zadanie do rozpoznania w nocy. Czynności d-cy po otrzymaniu zadania (zapoznanie się z terenem na mapie, rozpoznanie osobiste, ustalenie planu działania, przygotowanie kątów kierunkowych i wybranie pktów orientacyjnych). Wybranie podstawy wyjściowej do szturm, przejście do szturm, wydanie rozkazów ogniowych na miejscu, maskowanie się, przesunięcie broni i amunicji, łączność i znaki. Znaki dla odróżnienia własnych żołnierzy od npla. Ubezpieczenie i posuwanie się. Czynności d-cy rozpoznania przed wyruszeniem; uzbrojenie grupy, oddalenie szperaczy od jądra, zachowanie się rozpoznania w razie oświetlenia przedpoła przez npla. Działanie w razie nagłego zetknięcia się z nplem. Szturm na DZGO npla. Uchwycenie czujki npla, schwytanie jeńców, obchodzenie się z nimi, z dokumentami i uzbrojeniem, zachowanie się po wykonaniu zadania.

Zadania dla grup rozgradzających, grup przykrycia i grup szturmowych. Sporządzenie i przesłanie meldunku.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 72—77 §§ 221—238.

Temat 13. Służba posterunku obserwacyjnego. — 8/8 godz.

Wybór i urządzenie pktu obserwacyjnego. Przybory do obserwacji. Wyznaczenie pktów obserwacyjnych, wymierzenie odległości do nich. Prowadzenie dziennika obserwacyjnego. Meldunek o wyniku obserwacji. Sporządzenie schematu pktów orientacyjnych. Zmiana obserwatora.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 77—79 §§ 239—277.

Temat 14. Służba posterunku pośredniego. — 8/8 godz.

Kto i w jakim celu wystawia posterunek pośredni. Skład i oddalenie od sił głównych lub od oddziałów rozpoznawczych.

Dostarczenie meldunków. Umieszczenie i zamaskowanie posterunku, wyznaczenie zmian i wydanie zadań. Prowadze-

nie dziennika meldunków. Zachowanie się posterunku w razie nagłego napadu npla. Zmiana posterunków po wykonaniu zadania.

Pomoce: Reg. Kawalerii pkt. 193—194. cz. I.

Temat 15. Służba szpicy pieszej. — 14/8 godz.

Skład i zadanie szpicy. Oddalenie szpicy w dzień i w nocy oraz w terenie urozmaiconym od oddziału ubezpieczonego. Wysłanie szperaczy. Obowiązki dowódcy plutonu po otrzymaniu zadania. Wydanie rozkazu dla szperaczy i jądra, podanie wiadomości o nplu i ewentualne miejsce zetknięcia się z nplem. Wyznaczenie zadań i trasy marszu, sposób posuwania się jądra. Środki obrony p-lotniczej, p-pancernej i p-gazowej. Łączność i znaki, miejsce postoju swoje i zastępcy. Posuwanie się jądra, szybkość posuwania się, odległość od szperaczy, oznaczenie odcinków zaminowanych. Zachowanie się w razie zatrzymania się kolumny. Zadanie i podległość szpicy przy rozwijaniu się kolumny do walki. Zadanie ubezpieczenia bocznego i tylnego w czasie marszu dofrontowego i odfrontowego.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 195—201 §§ 643—668.

Temat 16. Służba kwaterunkowych. — 16 godz.

Obowiązki kwaterunkowych. O czym mają wiedzieć przed wyjazdem. Na co zwracają uwagę przy szukaniu kwater (chOROBY zakaźne, stan wody, stodoły, domów, pomieszczenie sprzętu (moździerze, artyleria). Ludność i stosunek jej do wojska. Podział kwater pomiędzy pododdziały z dołączeniem schematu rozmieszczenia. Czego nie wolno kwaterunkowym (oznaczania numeracji oddziałów). Miejsce zbiórki kwaterunkowych, prowadzenie ich do miejsca przeznaczenia. Meldunek do d-cy o rejonie dyslokacji.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 209—210 §§ 697—699.

Temat 17. Placówka konna. — 8/8 godz.

Obowiązki placówki. Skład placówki, odległość od oddziałów ubezpieczonych, pas dozoru, sposób obserwacji, miejsce koni, obowiązki d-cy placówki wobec drobnych i większych grup npla, czas służby na placówce.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 213—214 §§ 712—713.

Temat 18. Podśluch. — 10/6 godz.

Kto i dlaczego wystawia podśluch. Wybór miejsca dla podśluchu, maskowanie, czego nie wolno robić na podśluchu (palić, rozmawiać). Zachowanie się podśluchu wobec małych i dużych grup npla i ludności miejscowej. Zachowanie się w razie zaskoczenia przez npla.

Temat 19. Służba na placówce. — 8/8 godz.

Kto wystawia placówkę. Oddalenie placówki w dzień, w nocy, w szyku pieszym i konnym. Czas służby na placówce. Środki przydzielone do placówki, obowiązki placówki, jej ugrupowanie, wystawienie obserwatora, zadanie dla niego, znaki umówione, znaki rozpoznawcze. Wyznaczenie czujki, wydanie im zadania. Okopanie się i budowa przeszkód, umieszczenie koniowodów. Służba na placówce. Obowiązki w dzień, w nocy. Zachowanie się przy podchodzeniu pojedynczych żołnierzy, oficerów i grup znających i nieznających znaków rozpoznawczych. Zachowanie się przy przejściu przez placówkę osób cywilnych i zbiegów. Zachowanie się wobec małych grup npla. Współdziałanie z sąsiadami. Zachowanie się wobec lotnictwa, czołgów, piechoty zmotoryzowanej npla.

Przegrupowanie się placówki na pozycję nocną.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I pkt. 215—220 §§ 718—734.

Temat 20. Czata. — 8/8 godz.

Kto wystawia czaty, skład czaty, przydzielone środki ogniowe i ich zadania, oddalenie i pas działania. Ubezpieczenie się i wyjście na pozycję. Zorganizowanie pktu oporu, podporządkowanie placówki. Wystawienie placówek i ich zadania. Wyznaczenie samodzielnych (pieszych i konnych) czujek, podśluchów, obserwatorów. Rozpoznanie rejonu placówki i zadania dla środków przydzielonych. Zorganizowanie służby.

Obowiązki czaty w nocy, we mgle, podczas zamieci śnieżnej. Postępowanie przy podchodzeniu grup i pojedynczych własnych ludzi znających i nieznających znaków rozpoznawczych.

Przechodzenie osób cywilnych i zbiegów od strony npla.

Zachowanie się wobec natarcia małych i dużych grup npla. Odejście czaty. Służba czaty zimą.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I, pkt. 220—225 §§ 735—751.

Temat 21. Działanie sekcji i plutonu w zasadzce. — 16 godz.

Co to jest zasadzka, zadania i zasady. Wybór miejsca urządzenia i maskowanie się. Praca obserwatorów, praca

grupy ogniowej, praca grupy uderzeniowej. Działanie wszystkich grup przy pojawieniu się npla. Walka z czołgami npla. Wykonanie zawał drzewnych, zaminowanie. Urządzenie zasadzki przy moście. Przygotowanie mostu do wysadzenia lub jego podpiłowania. Sygnały do współdziałania i kierowania walką.

Wyjście czaty z walki po wykonaniu zadania.

Pomoce: Reg. Kawalerii cz. I. pkt. 225—227 §§ 752—757.

Program musztry dla zwiadowców konnych pułku piechoty.

Nr. tematu	Wyszczególnienie	Ilość godzin
1	Rozmieszczenie strzelców w szyku i dopasowanie oporządzenia	4
2	Czynności strzelca w miejscu bez broni	10
3	Czynności strzelca w ruchu bez broni	10
4	Czynności strzelca w miejscu z bronią	12
5	Czynności strzelca w ruchu z bronią	12
6	Rozwinięte szyki drużyny	8
7	Szyki marszowe drużyny	8
8	Rozczłonkowane szyki drużyny	6
9	Rozwinięte szyki plutonu	2
10	Szyki marszowe plutonu	2
11	Rozczłonkowane szyki plutonu	3
12	Szyki kompanii	3
	Razem	80

Temat 1. Rozmieszczenie strzelców i pododdziałów w szyku.
4 godz.

Komplet oporządzenia, składanie oporządzenia, nakładanie i zdejmowanie. Postawa zasadnicza i swobodna. Co nazywamy szykiem. Szereg, dwusereg, rząd, szyk zwarty, luźny. Skrzydło, front, lewe skrzydło. Szerokość frontu i głębokość szyku. Odległość i odstęp. Kolumna, czoło i ogon kolumny. Szyk rozwinięty, rozczłonkowany, rozsypany i marszowy. Kierunkowy i zamykający. Zapowiedź i hasło komendy. Obowiązki strzelca przed zbiórką i w szyku. Do modlitwy.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. Zasady ogólne pkt. 1—26, 17—58.

Temat 2. Czynności strzelca w miejscu bez broni. — 10 godz.

Wykonanie komend: „zbiórka“, „baczność“, „spocznij“, zwroty w miejscu: w lewo, w prawo, w tył, oddanie honorów w miejscu z nakryciem głowy i bez, w szyku i poza szukiem. Zwroty głowy.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 1—3, 14, 16.

Temat 3. Czynności strzelca w ruchu bez broni. — 10 godz.

Krok ćwiczebny i marszowy. Przyśpieszony krok. Zaznaczenie kroku w miejscu. Zatrzymanie, zmiana tempa w marszu. Stój. Przejście z marszu do biegu i naodwrot. Zwroty w marszu. Oddanie honorów w marszu. Podejście do dowódcy, występ, wstąpienie, do mnie. Padnij, powstań.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 4—10, 12—15.

Temat 4. Czynności strzelca w miejscu z bronią. — 15 godz.

Postawa zasadnicza z bronią. Postawa swobodna. Chwyty bronią. Zwroty w miejscu z bronią. Do przysięgi.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 18—30.

Temat 5. Czynności strzelca w ruchu z bronią. — 12 godz.

Ruch i wykonanie chwytów bronią w marszu. Zatrzymywanie. Zwroty. Oddawanie honorów. Podejście do przełożonego. Padanie. Powstawanie. Czołganie się, kryj się. Skoki.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 11, 31—36.

Temat 6. Rozwinięte szyki drużyny. — 8 godz.

Zbiórka. Równanie, krycie, odliczanie. Rozwinięte szyki drużyny. Zmiana szyków. Czynności w szyku rozwiniętym z bronią i bez broni. Marsz. Zmiana kierunków. Chwyty bronią w składzie drużyny. Oddawanie honorów.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 47—51.

Temat 7. Szyki marszowe drużyny. — 8 godz.

Odstępowanie, łączenie. Szyki marszowe drużyny. Posuwanie się w szykach marszowych. Zmiana szyków. Zwrot. Ulgi w marszu. Zmiana kierunku. Chwyty bronią. Ustawienie broni w kozły. „Połóż broń“.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 52—57.

Temat 8. Rozczłonkowane szyki drużyny. — 6 godz.

Rozczłonkowane szyki drużyny. Rozwijanie i zwijanie. Zmiana szyków. Posuwanie się w szykach rozczłonkowanych.

Odparcie niespodziewanego napadu npla naziemnego i z powietrza. Oddanie honorów. Chwyty bronią.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 59—62.

Temat 9. Rozwinięte szyki plutonu. — 2 godz.

Szyk zwarty. Zmiana szyków. Rozwinięty szyk plutonu. Czynności w rozwiniętym szyku plutonu. Marsz i zmiana kierunków. Chwyty bronią.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 63—67.

Temat 10. Szyki marszowe plutonu. — 2 godz.

Szyki marszowe plutonu. Zmiana szyków, marsz i zmiana kierunków. Chwyty bronią. Odparcie niespodziewanego napadu npla naziemnego i z powietrza.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 20—28, 64, 66, 67.

Temat 11. Rozczłonkowane szyki plutonu. — 3 godz.

Rozczłonkowane szyki plutonu. Rozwijanie i zwijanie plutonu. Marsz w szykach rozczłonkowanych i zmiana kierunków marszu. Odparcie niespodziewanego napadu npla naziemnego i z powietrza.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. pkt. 64—66, 67.

Temat 12. Wyszakowanie kompanii. — 3 godz.

Szyki zwarte. Szyki marszowe. Rozczłonkowane szyki kompanii. Kompania honorowa. Przeprowadzenie i odprowadzenie chorągwi.

Pomoce: Reg. Musztry Piech. 68—72.

Nauka o koniu — 117 godz.

I. Wiadomości o koniu. — 20 godz.

1. Budowa konia wierzchowego.
2. Budowa konia artyleryjskiego lekkiego.
3. Budowa konia artyleryjskiego ciężkiego.
4. Budowa konia taborowego.

II. Pielęgnacja konia. — 29 godz.

1. Cel czyszczenia konia.
2. Sprzęt do czyszczenia konia.
3. Czyszczenie konia.
4. Oczyszczenie kopyt.

5. Mycie konia.
6. Czyszczenie koryta.
7. Przechowanie sprzętu do czyszczenia.

III. Sposób umieszczenia koni i utrzymanie stajni. — 24 godz.

1. Umieszczenie koni.
2. Utrzymanie koni i rzędu końskiego.
3. Utrzymanie boksu.
4. Przechowywanie rzędów w stajni.
5. Przechowanie przyborów do czyszczenia.

IV. Karmienie i pojenie konia. — 24 godz.

1. Rozpoznanie jakości paszy.
2. Przechowanie paszy i przygotowanie jej do furazowania.
3. Norma dzienna paszy i soli.
4. Sposób karmienia koni w żłobach i workach.

V. Uprząż. — 20 godz.

1. Wędzidła i ich budowa.
2. Siodło z jukami. Obchodzenie się z siodłami.
3. Sposób zakładania juków.
4. Sposób siodłania.
5. Dopasowanie uzdy.
6. Dopasowanie siodła.
7. Uprząż końska.

Razem: 117 godz.

Jazda konna — 220 godz.

Temat 1. Zasady jazdy konnej. — 20 godz.

1. Wsiadanie.
2. Kierowanie, ruchy ciałem.
3. Praca wędzidłami.
4. Chody.
5. Zatrzymanie.
6. Zwroty w miejscu.
7. Cofanie.

Temat 2. Sposób jazdy konnej. — 32 godz.

1. Prawidłowe siodłanie i kielzanie konia.
2. Wsiadanie, zsiadanie i podbieranie wodzy.
3. Jazda luzem w kierunku prostym.
4. Zwroty, zajazdy, zmiana kierunku jazdy, wolty i pół-wolty, ruchy w prawo, w lewo, w tył.
5. Jazda w zastępie.

Temat 3. Woltyżerka. — 36 godz.

1. Ćwiczenia przygotowawcze na drewnianym koniu.
Wskakiwanie i zeskakiwanie z konia.
2. Ćwiczenia na koniu w miejscu i w marszu.

Temat 4. Władanie szablą. — 38 godz.

1. Opis i przeznaczenie szabli.
2. Cięcia i odbicia.
3. Obrona.
4. Cięcie łóz.

Temat 5. Branie przeszkód i jazda w terenie. — 40 godz.

Temat 6. Szyki sekcji. — 32 godz.

1. Skład i obowiązki sekcji w szyku konnym.
2. Formowanie kolumny z szyku rozwiniętego.
3. Obroty i zajazdy.
4. Przegrupowanie kolumny.
5. Szyki luźne.
6. Formowanie szyków rozwiniętych, zwartych.
7. Szyki piesze.

Temat 7. Szyki plutonu konnego. — 22 godz.

1. Skład plutonu w kolumnie.
2. Zwroty i zajazdy.
3. Formowanie szyków, poruszanie się w różnych szykach.
4. Szyki luźne i rozczłonkowane.
5. Formowanie szyków luźnych i zwartych.
6. Zsiadanie i wsiadanie.
7. Szyk pieszy.

Razem: 220 godz.

Wyszkolenie weterynaryjne zwiadowców konnych

1. Cel i organizacja służby weterynaryjnej. Znaczenie konia w wojsku, konia wierzchowego, taborowego i artyleryjskiego oraz wykorzystanie go w/g typów	2 godz.
2. Obowiązki żołnierzy dotyczące należytego doglądu konia, urządzenia stajen i rozmieszczenia koni w koszarach, obozach i w marszu	2 "
3. Utrzymanie stajen i służba wewnętrzna	2 "
4. Pielęgnacja koni w warunkach polowych. Opieka weterynaryjna	3 "

5. Czyszczenie, mycie, pławienie i toaleta koni . . .	2 godz.
6. Furażowanie i pojenie	3 "
7. Pielęgnacja kopyta i kucie	2 "
8. Rząd koński, jego dopasowanie, konserwacja . . .	2 "
9. Zasady eksploatacji konia w marszu	2 "
10. Obrona konia przed napadem lotniczym i gazami bojowymi	2 "
11. Pierwsza pomoc choremu i rannemu koniowi . . .	2 "
12. Ogólne pojęcie: koń chory i koń zdrowy . . .	2 "
13. Choroby zaraźliwe — nosaczna	2 "
14. Profilaktyka weterynaryjna i zasady zwalczania chorób zakaźnych	2 "
15. Anemia zakaźna koni i wąglik	2 "
16. Żółty i piersiówka	2 "
17. Influenza, zakaźne zapalenie mózgu i rdzenia konia	2 "
18. Tężec	2 "
19. Epizodyczne zapalenie naczyń chłonnych . . .	2 "
20. Świerzb. Liszaj strzygący. Wszywość	2 "
21. Choroby koni nie zaraźliwe. Choroby na skutek nieprawidłowego żywienia i pojenia (kolka). Środki zapobiegawcze	2 "
22. Reumatyczne zapalenie kopyta. Udar słoneczny	2 "
23. Uszkodzenie na skutek nieprawidłowego dopaso- wania siodła, uprzęży oraz nieprawidłowej jazdy: nagnioty, odbicia, urazy	2 "
24. Nadwyreżenia i kulawizna. Gruda	2 "
25. Zchorzenia na skutek nieprawidłowego kucia i złej pielęgnacji kopyta: podbicia podeszwy, zatarcia koronki, zakucia, zagwożdżenia i na- gwożdżenia	2 "
26. Zasady eksploatacji konia wierzchowego, artyler- yjskiego i jucznego	2 "
27. Tempo marszu	2 "
28. Zasady ujeżdżania wierzchowego konia. Objeżd- żanie koni zaprzęgowych	2 "
29. Służba konia w wojsku. Ewidencja koni wojs- kowych. Wybrakowywanie koni	2 "
Razem 60 godz.	

PLUTON SAPERÓW

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

L.p.	Wyszczególnienie przedmiotów	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	92
3	Wyszkolenie strzeleckie	316
4	Musztra	250
5	Wychowanie fizyczne	120
6	Wyszkolenie przeciwgazowe	180
7	Regulaminy	40
8	Regulaminy	50
9	Terenoznawstwo	40
10	Łączność	12
11	Wyszkolenie sanitarne	22
12	Wyszkolenie weterynaryjne	10
13	Inne rodzaje broni	12
14	Transporty	16
15	Wyszkolenie specjalne	462
	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

U w a g i : Wyszkolenie bojowe: w liczniku ćwiczenia w ramach pułku i dywizji, w mianowniku — bojowe specjalne.

Wyszkolenie strzeleckie prowadzić według programu kompanii strzeleckich z odpowiednim zmniejszeniem godzin poszczególnych tematów.

Musztrę pieszą, wychowanie fizyczne, wyszkolenie przeciwgazowe, regulaminy, łączność, terenoznawstwo, wyszkolenie sanitarne, wyszkolenie weterynaryjne, inne rodzaje broni i transporty — jak program dla kompanii strzeleckich.

PLUTON SAPERÓW

Wyszkolenie bojowe — 408 godz.

Temat 1 — Jak tematy 1—3 programu dla kompanii strzel.
8/6 godz.

Temat 2 — Jak temat 9 i 10 programu dla kompanii strzel.
8/4 godz.

*Temat 3 — Jak temat 11 programu dla kompanii strzel.
10/5 godz.*

*Temat 4 — Jak temat 14 programu dla kompanii strzel.
12/6 godz.*

*Temat 5 — Jak temat 18 programu dla kompanii strzel.
10/5 godz.*

*Temat 6 — Jak temat 13 programu dla kompanii strzel.
8/4 godz.*

*Temat 7 — Jak temat 25 programu dla kompanii strzel.
18/8 godz.*

*Temat 8 — Jak temat 26 programu dla kompanii strzel.
10/4 godz.*

Temat 9. Działania drużyny saperów w natarciu. — 22/6 godz.

Rozpoznanie dróg do rejonu skupienia. Wyszukanie skrytych podejść do npla. Rozpoznanie przeszkód zwykłych i przeciwczołgowych npla. Wykonanie w nich przerw. Meldowanie o pracach.

Temat 10. Drużyna saperów w obronie. — 30/10 godz.

Rozpoznanie miejsc do budowy przeszkód przeciw piechocie i broni pancernej. Wzmocnienie przeszkód przeciwpancernych niespodziankami (miny, fugasy). Podminowanie dróg i kierunków podejść broni pancernej. Meldowanie o dokonanych pracach.

Temat 11. Działania drużyny saperów w składzie grupy szturmowej. — 12/4 godz.

Rozpoznanie przeszkód przed obiektem szturmowym (jakiego rodzaju, jaka gęstość). Rozpoznanie podejść do umocnień. Wykonanie przejść dla ruchu piechoty i czołgów. Sposoby zbliżania się saperów do DGO. Wybór miejsca umieszczenia ładunków do wysadzenia DGO, DZGO. Czynności saperów po zniszczeniu źródeł ogniowych.

Temat 12. Drużyna saperów w składzie poszczególnych członów ubezpieczeń piechoty. — 12/4 godz.

Wyszukanie skrytych podejść do przedniego skraju pozycji obronnej npla. Wykrycie sztucznych i naturalnych przeszkód, obiektów obronnych i prac pozornych npla.

Temat 13. Urządzenie przez pluton saperów przeszkód na przedpolu obrony. — 30/8 godz.

Ustalenie kierunku podejść broni pancernej npla, podstaw wyjściowych do natarcia. Urządzenie przeszkód przeciwpancernych i zaminowanie przedpola. Urządzenie stanowisk dla ukrytej broni. Meldowanie o pracach dokonanych. Współpraca z oddziałami piechoty, czołgami i artylerią.

Temat 14. Działanie plutonu saperów przy natarciu batalionu piechoty. — 16/4 godz.

Rozpoznanie dróg do rejonu skupienia. Rozpoznanie przeszkód zwykłych i przeciwpancernych npla. Wykonanie przerw w nich. Wybudowanie przeszkód na ewentualnych kierunkach podejścia czołgów npla. Towarzyszenie artylerii w głębi obrony npla. Meldowanie o wykonanej pracy.

Uwaga: Temat 14 przerobić na wspólnych ćwiczeniach z batalionem piechoty.

Temat 15. Działanie plutonu saperów przy obronie batalionu. 24/8 godz.

Wyszukanie kierunków podejść broni pancernej npla i ewentualnych podstaw wyjściowych dla piechoty npla.

Zakładanie pól minowych i przeszkód przed piechotą npla, przed przednim skrajem pozycji obronnej baonu. Urządzenie dołów przeciwlotniczych dla plutonu. Wybudowanie stanowisk ukrytych. Meldowanie o przeprowadzonej pracy.

Temat 16. Udział w ćwiczeniach bojowych pułku i dywizji. — 92 godz.*

(Przygotowanie specjalne.)

Fortyfikacja polowa i maskowanie.

Temat 1. Przystosowanie do obrony przedmiotów terenowych i rowów opuszczonych przez npla. — 12 godz.

Przystosowanie do obrony lejów lotniczych, rowów, nasypów, ścian drewnianych i murowanych oraz budynków. Wzmocnienie ścian drewnianych. Przystosowanie do strzału: rowów strzeleckich i łącznikowych i innych obiektów. Urządzanie strzelnic, otworów obserwacyjnych i daszków, urządzenie nisz dla strzelców i schronów. Przykrycie rowów łącznikowych, urządzenie nisz dla amunicji i żywności. Osuszenie okopów, urządzenie studzienek-zbiorników i ustępów.

Temat 2. Kopanie rowu strzeleckiego. 20 godz.

Wybór miejsca dla rowu strzeleckiego. Wymiary rowu. Trasowanie. Budowa nisz, schronów z okrągłaków; budowa strzelnic. Odwadnianie. Maskowanie rowu środkami podręcznymi i etatowymi.

Temat 3. Budowa chowającego się stanowiska ogniowego. — 8 godz.

Wybór miejsca lub odcinka rowu dla chowającej się broni, budowa i złożenie części oraz zamaskowanie.

Temat 4. Budowa punktu obserwacyjnego dowódcy wraz z lekkim schroniskiem. — 12 godz.

Wybór miejsca i wytrasowanie punktu obserwacyjnego i schroniska. Wybudowanie ich, przygotowanie, ustawienie ram, odwodnienie, przykrycie schroniska i maskowanie. Wybudowanie filtru ssącego etatowymi lub podręcznymi środkami.

Temat 5. Budowa pozycji artyleryjskich. — 24 godz.

Wybór miejsca, wytrasowanie stanowiska dla moździerzy, dział artylerii pułkowej i artylerii przeciwlotniczej.

Cechy demaskujące stanowisko. Sposoby maskowania dział i stanowisk z wykorzystaniem tła. Środki techniczne i sposób maskowania dział. Budowa stanowisk pozornych.

Temat 6. Budowa gniazda na jeden CKM. — 10 godz.

Wykop i okołkowanie. Przygotowanie materiału drzewnego, odzianie ścian, przykrycie, urządzenie wnętrza, maskowanie gniazda.

Temat 7. Najprostsze budowle mieszkalne. — 16 godz.

Budowanie namiotu na 6 osób, dwuspadzistego i opartego szalasu, jedno — i dwuspadzistych schronisk. Ogrzewanie pomieszczeń. Budowa schronów dla koni i sprzętu.

Temat 8. Budowa punktu obserwacyjnego na drzewach. 5 godz.

Wybór drzewa do urządzenia punktu obserwacyjnego. Budowa drabiny. Budowa punktu obserwacyjnego z materiału podręcznego. Zamaskowanie przy pomocy podwiązania ściętej gałęzi, korony drzewa lub innymi sposobami.

Temat 9. Rozpoznanie saperskie dróg. — 10 godz.

Sposoby rozpoznania dróg. Skład grupy rozpoznawczej. Sprzęt niezbędny do rozpoznania dróg. Mierzenie drogi przebytej. Określenie zboczenia przy pomocy przyrządów „Subbotina”. Rozpoznanie objazdów. Sporządzenie schematu i meldowanie o dokonanej pracy.

Temat 10. Utrzymanie i naprawa dróg. — 25 godz.

Naprawa dróg, urządzenie objazdów. Wzmocnienie miejsc grząskich, wytyczenie przeszkód i postawienie drogowskazu. Walka z wodą: oczyszczanie rowów, studzien, osuszanie i naprawa powierzchni dróg. Naprawa przekopów, lejów i kolein. Naprawa nasypu i przepustów wody.

Temat 11. Przystosowanie drogi do przemarszu kolumny. — 20 godz.

Wybór i rozpoznanie kierunku marszu. Ustawienie drogowskazu. Oczyszczenie przeszkód na drogach marszu, ewentualnie oznaczenie obejść. Meldowanie o wykonaniu otrzymanego zadania.

Temat 12. Przystosowanie dróg „szczytowych”. — 10 godz.
(Drewniane wzmocnienia nawierzchni.)

Wybór i rozpoznanie kierunku marszu. Naprawa jezdni. Dylowanie nawierzchni, zasypywanie ziemią i uklepanie. Organizacja przygotowania dyli. Naprawa przy pomocy członów z dyli lub desek. Utrzymanie drogi.

Temat 13. Wzmocnienie i naprawa drewnianego mostu. — 20 godz.

Rozpoznanie saperskie mostu. Zamiana i wzmocnienie nawierzchni. Wzmocnienie podpór, naprawienie wjazdów. Obliczenie potrzebnego materiału.

Temat 14. Wyszukanie miejsca budowy mostu. — 10 godz.

Środki rozpoznania rzeki. Mierzenie szerokości, głębokości i szybkości prądu. Badanie gruntu, dna i brzegu. Rozpoznanie jakości i ilości materiałów budowlanych w pobliżu budowy mostu. Rozpoznanie podejść i placów budowlanych. Przygotowanie osi i podpór mostu.

Temat 15. Most drewniany zestawiany z członów. — 10 godz.

Przeznaczenie tych mostów. Elementy mostu: opory i człon

(jezdni). Budowa członów. Zakładanie członów na podpory. Przysposobienie mostu do przejazdu kawalerii i taboru.

Temat 16. Przeprawa przez rzekę środkami etatowymi.
20 godz.

Środki przeprawy: nie tonące (pontony) i środki zmodernizowanego parku łodzi A—Z. Przeznaczenie i zastosowanie ich. Rodzaje przepraw. Budowa przepraw: na promach i na łodziach. Nośność i sposób załadowania. Utrzymanie przepraw.

Temat 17. Naprawa zniszczonych mostów drewnianych. —
20 godz.

Rozpoznanie mostów celem stwierdzenia możliwości odbudowy i koniecznych do tego prac. Naprawa podpór przy pomocy kozłów, ram, klatek, podkładów. Podwyższenie spójń. Odbudowa nawierzchni i jej części składowych.

Temat 18. Budowa kładek z materiału podręcznego. — 4 godz.

Budowa kozłów z beli. Nakładanie desek. Budowa mostu wiszącego na linach. Obliczenie materiału i organizacja robót.

Temat 19. Budowa mostu z beli na podporach mieszanych.
15 godz.

Wyszukanie miejsca budowy mostu. Przygotowanie baby i podpór (ramki ciesielskiej). Zabijanie pali i ustawianie kozłów z brzegu i z promu. Przygotowanie pali z materiału podręcznego. Uporządkowanie łożyska (na brzegach). Przygotowanie, układanie i łączenie przęseł. Przygotowanie przęseł dostawnych. Układanie nawierzchni z okrąglaków i obrobionego materiału.

Temat 20. Budowa punktów przy przeprawach — promami i przewożeniu na łodziach. — 20 godz.

Temat 21. Materiały wybuchowe i sprzęt potrzebny do wysadzania. — 5 godz.

Materiały wybuchowe i sprzęt do wysadzania. Materiały wybuchowe normalnej, zwiększonej i zmniejszonej mocy. Spłonki, ich przeznaczenie i obchodzenie się z nimi. Sznur Bickforda, obchodzenie się z nim. Miny, fugasy.

Temat 22. Wysadzanie sposobem podpalania lontu. — 15 godz.

Wysadzanie mostów drewnianych. Przygotowanie i przymocowanie materiałów wybuchowych do elementów mostu.

Przygotowanie lontu. Środki ostrożności przy wysadzaniu i pewność wysadzenia.

Temat 23. Wysadzanie sposobem mechanicznym. — 12 godz.

Uproszczony zapalnik, opis i użycie. Zestawienie uproszczonego zapalnika. Zastosowanie uproszczonego zapalnika przy minowaniu. Zakładanie fugasów i niespodzianek. Środki stróżności przy użyciu polowego i uproszczonego zapalnika.

Temat 24. Wysadzanie min przy pomocy elektryczności. — 8 godz.

Przewodniki. Spłonki elektryczne i ich dobór. Źródła prądu: akumulator, induktor i inne przyrządy. Posługiwanie się nimi. Sprawdzenie przewodników (całości drutów i izolacji) oraz połączeń. Sprawdzenie źródła ognia. Wysadzenie mostu drewnianego przy pomocy elektryczności. Środki ostrożności przy wysadzaniu.

Temat 25. Wysadzanie różnych obiektów. — 20 godz.

Wysadzanie drzewa, metali, kamienia i gruntu zmarzłego. Obliczenie potrzebnego materiału wybuchowego i miejsc przyłożenia ładunków. Wysadzanie zwrotnic, skrzyżowań, szyn, wieży ciśnień, cysterny do benzyny; wysadzanie kotłów parowych, cylindrów maszyn, parowozów, tendrów, wagonów, linii telefoniczno-telegraficznych, urządzeń sygnalizacyjnych, ramp za — i wyładowniczych. Minowanie i wysadzanie torów kolejowych i urządzeń (mosty, przepusty itp.). Wysadzanie samochodów, czołgów, armat i ładunku. Przygotowanie wiązek, podkładanie ich pod druty; zastosowanie ich do wysadzania drutu kolczastego. Pewność wybuchu.

Temat 26. Opis i użycie fugasów polowych. — 10 godz.

Układanie fugasów na kierunku ruchu i grupowania się npla, przed i wewnątrz pozycji obronnej. Ładunki do fugasów. Układanie ich w kilku warstwach. Fugasy z kamieniami. Praca poszczególnych grup przy układaniu fugasów.

Temat 27. Miny i podkładanie min. Poszukiwanie i unieszkodliwianie min. — 28 godz.

Miny przeciwpancerne i przeciw piechocie, zapalniki do nich. Zbrojenie min. Przenoszenie i ustawianie w twardym i miękkim gruncie. Maskowanie ustawionych min. Elementy przeszkadzające zdejmowaniu min. Środki ostrożności przy

ustawianiu min. Sposoby rozpoznania i unieszkodliwienia min przeciwpancernych i przeciw piechocie. Urządzenie przejść w polach minowych. Oznaczanie i ogradzanie przejść w polach minowych. Służba dozoru, służba wień kierunkowych i przewodników na przejściach. Przepuszczanie oddziałów przez przejścia.

Temat 28. Pola minowe. Sposoby minowania i rozminowania.
— 15 godz.

Jak temat 27.

Temat 29. Przeszkody przenośne z drutu kolczastego. — 6 godz.

Rodzaje przeszkód przenośnych, jeże, rogatki, bramy, siła. Przeszkody płaskie. Budowa i ustawianie przeszkód przenośnych. Przejście przez przeszkody.

Temat 30. Działanie drużyny saperów w składzie grupy szturmowej i rozgradzającej. — 8 godz.

Rozpoznanie przeszkód przed obiektami szturm (jakie, jaka gęstość). Rozpoznanie podejść do przeszkód. Wykonanie przejść na kierunku ruchu piechoty i czołgów.

Zbliżanie się sapera do DGO przy pomocy sapy. Rozmieszczenie środków wybuchowych, przeznaczonych do zniszczenia DGO przed i w czasie przygotowania wysadzania. Działanie saperów po zniszczeniu DGO.

Temat 31. Przeszkody z drutu kolczastego przeciw piechocie.
10 godz.

Sieć kolczasta w dwa, trzy i więcej rzędów. Płot kolczasty. Budowa i maskowanie przeszkód; przeszkody płaskie. Oplecenie drutem drzew, krzaków i pni. Opanowanie ich przy pomocy cięcia, podręcznych materiałów, granatów ręcznych itd. Wzmocnienie przeszkód minami, fugasami. Ustawienie ich. Wskazówki dla oddziałów własnych.

Temat 32. Miny armii obcych. — 6 godz.

Miny przeciw piechocie i czołgom, używane przez armie obce. Budowa tych min. Rozpoznanie i usuwanie min npla.

Temat 33. Przebywanie przeszkód sztucznych. — 8 godz.

Wykonanie przerw w drutach przy pomocy: nożyc, wysadzania, rozbijania, zniszczenia. Przebywanie przeszkód przy pomocy środków podręcznych. Pomoc czołgom w przebywaniu rowów przeciwpancernych (faszyny, przerzucane mostki, itp.).

Temat 34. Przeszkody na rzekach. — 10 godz.

Przeszkody z drutu kolczastego przy brodach, miny, doły, fugasy podwodne, pływające miny. Rozpoznanie przeszkód podwodnych.

Temat 35. Zagradzanie dróg. — 10 godz.

Małe i duże leje. Ułożenie min na drodze. Przeszkody przeciw samochodom i kawalerii. Uszkodzenie i niszczenie nawierzchni i urządzeń drogowych.

PLUTON CHEMICZNY

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

L. P.	Wyszczególnienie	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	670
3	Wyszkolenie strzeleckie	210
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne	180
6	Wyszkolenie saperskie	80
7	Regulaminy	50
8	Terenoznawstwo	25
9	Łączność	12
10	Wyszkolenie sanitarne	22
11	Wyszkolenie weterynaryjne	10
12	Inne rodzaje broni	12
13	Transporty	16
14	Wyszkolenie specjalne	150
15	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

U w a g i: Wyszkolenie strzeleckie prowadzić według programu kompanii strzeleckich z odpowiednim zmniejszeniem godzin poszczególnych tematów.

Wyszkolenie taktyczne: w liczniku wyszkolenie bojowe ogólne (w ramach pododdziałów), w mianowniku — wyszkolenie bojowe specjalne.

Wychowanie fizyczne, musztra, wyszkolenie saperskie, regulaminy, łączność, terenoznawstwo, wyszkolenie sanitarne i weterynaryjne, inne rodzaje broni i transporty — jak program dla kompanii strzeleckich.

Cel wyszkolenia.

Udoskonalenie wiadomości w specjalnym przygotowaniu żołnierza i dowódcy oddziału drogą ćwiczeń i praktycznych zajęć. Doskonalenie w dowodzeniu oddziałem i plutonem i w wykonaniu zadań mających dać gwarancję obrony przeciwgazowej jednostki i pododdziałów we wszystkich rodzajach walki. Udoskonalenie współdziałanie oddziałów i plutonu w współakcji z innymi pododdziałami we wszystkich rodzajach specjalnego wyszkolenia.

Wyszczególnienie tematów i ilość godzin.

L. P.	Nazwa tematu	Ilość godzin
1	Bojowe gazy trujące	6
2	Substancje odkażające i rozpuszczalniki	6
3	Dymy obojętne i jadowite	6
4	Filtrujące maski przeciwgazowe	6
5	Środki ochrony skóry	6
6	Środki obrony konia	2
7	Zbiorowe środki obrony	6
8	Naprawa środków obrony	12
9	Plecakowy przyrząd do odkażania (R. D. P.)	4
10	Opis przyrządu do odkażania i wozu wyposażonego w przyrząd konny do odkażania	8
11	Wyposażenie samochodu ciężarowego do odkażania terenu	8
12	Sprzęt chemika-zwiadowcy (P. Ch. R.)	8
13	Świece dymu obojętnego i przygotowanie ich do użycia	8
14	Polowy posterunek meteorologiczny	8
15	Butelki z płynami zapalającymi	6
16	Płyn do miotaczy ognia i jego sporządzanie	2
17	Plecakowy miotacz ognia (P. O. K. S.)	6
18	Zwalczanie miotaczy ognia	6
19	Obrona wojska przed substancjami zapalającymi	6
20	Wykorzystanie środków miejscowych do odkażania umundurowania i ekwipunku	10
21	Odkażanie uzbrojenia i sprzętu	10
22	Środki i sprzęt techniczny do przejścia terenu skażonego	10
	Razem	150

Wyszkolenie specjalne — 150 godz.

Temat 1. Bojowe gazy trujące. — 6 godz.

Przeznaczenie bojowych gazów trujących. Stan fizyczny gazów bojowych przed i po zastosowaniu. Podział gazów bojowych na trwałe i nietrwałe. Rozpoznanie gazów bojowych według koloru i zapachu. Zastosowanie stałych i niestałych gazów bojowych z punktu widzenia taktycznego. Podział gazów bojowych według ich oddziaływania na organizm. Wykorzystanie gazów bojowych do zatrucia powietrza, skażenia terenu, uzbrojenia, środków technicznych, żywności i furażu.

Temat 2. Substancje odkażające i rozpuszczalniki. — 6 godz.

Przeznaczenie substancji odkażających. Podstawowe typy substancji odkażających. Wapno chlorowane, nadchlorek wapnia, chloranina, ciekły odkażalnik — chlorek siarczyny i zasady ich stosowania.

Własności fizyko-chemiczne odkażalników i rozpuszczalników; rozpuszczalność ich w rozpuszczalnikach, sposób ich przygotowania i normy rozchodowania.

Chlorek siarczyny i sposób jego zastosowania, normy rozchodu. Środki ostrożności: działanie odkażalników na trwałe gazy bojowe. Niszczące działanie odkażalników na metale, tkaniny i żywe organizmy.

Temat 3. Obojętne i jadowite dymy. — 6 godz.

Fosfor, mieszanina dymotwórcza S 4, adamsyt, dwufenylochloroarsyna, chloroacetofenon. Mieszanina dymotwórcza w świecach. Przeznaczenie i sposoby bojowego zastosowania. Fizyko-chemiczne własności. Czynniki wpływające na intensywność tworzenia się dymu. Sposoby otrzymywania jadowitego dymu. Sposoby zastosowania i odległość zasięgu jadowitych dymów. Środki ostrożności i sposoby obrony przed jadowitymi dymami, opakowanie i przewożenie. Maskowanie opakowania.

Temat 4. Filtrujące maski przeciwgazowe. — 6 godz.

Przeznaczenie maski. Budowa i przeznaczenie części składowych maski. Schemat oddychania w masce. Przeznaczenie i własności węgla aktywowanego, chemicznego pochłaniacza

i filtru przeciwdymnego. Przepisy korzystania z maski, dopasowanie, składanie i dezynfekcja maski. Chronienie okularów przed poceniem. Przepisy noszenia w sytuacjach: marszowej, bojowej i w pogotowiu. Przegląd i stwierdzenie defektów w masce przeciwgazowej. Wykorzystanie maski zepsutej. Zamiana zepsutej maski przeciwgazowej na dobrą w atmosferze skażonej. Trening w zatrzymaniu oddechu. Nakładanie maski rannemu. Ochrona maski w marszu i w walce.

Temat 5. Środki ochrony skóry. — 6 godz.

Przeznaczenie odzieży ochronnej, narzutek i pończoch. Zdolność ochronna. Przepisy o użyciu. Praca w ubraniu ochronnym w różnych temperaturach. Przepisy nakładania i zdejmowania. Odzież ochronna. Znajomość specjalnych środków ochrony skóry. Podręczne środki ochrony skóry. Trening w nakładaniu i praktyczne zajęcia w odzieży ochronnej.

Temat 6. Środki obrony konia. — 2 godz.

Wilgotna i sucha maska przeciwgazowa końska. Jej przeznaczenie i budowa, dopasowanie. Przepisy użycia (nakładanie, zdejmowanie, składanie i przewożenie). Przepisy o sporządzaniu roztworów i zwilżenie maski przeciwgazowej końskiej. Ochrona przed wysychaniem. Przegląd, naprawa, wybrakowanie i podział na kategorie. Mycie i odkażanie konia po przebyciu terenu skażonego. Ćwiczenia praktyczne przy odkażaniu konia.

Temat 7. Zbiorowe środki obrony. — 6 godz.

Typy schronów przeciwgazowych, ich budowa i przeznaczenie. Wyposażenie schronów przeciwgazowych. Filtry stosowane w schronach, ich budowa, zdolność obronna. Przepisy użycia wyposażenia przeciwichemicznego. Zasady budowy filtru ziemnego. Długotrwały punkt ogniowy i jego wyposażenie przeciwgazowe. Wyposażenie przeciwgazowe lokali mieszkalnych.

Temat 8. Naprawa środków obrony. — 8 godz.

Skrzynka remontowa, przeznaczenie, zawartość i korzystanie z niej. Składanie filtrującej maski przeciwgazowej. Organizacja naprawy w oddziałach. Remont pochłaniacza maski, pomalowanie. Remont gumowego hełmu, nakładanie łąt, zmiana hełmu, okularów i rurki łączącej. Remont torby do

maski. Segregacja środków ochrony skóry według ich zdolności obronnej. Remont odzieży ochronnej pokostowanej i przegumowanej. Pakowanie masek przeciwgazowych i środków ochronnych do skrzynki. Praktyczne zajęcia przy remoncie masek przeciwgazowych i środków ochronnych.

Temat 9. Plecakowy przyrząd do odkażania (RDP). — 4 godz.

Przeznaczenie plecakowego przyrządu, budowa i praca z nim. Stosowane odkażalniki i roztwory. Przepisy o napełnieniu i korzystanie z przyrządu. Środki bezpieczeństwa przy pracy. Praktyczne zajęcia w odkażaniu sprzętu techniczno-bojowego i terenu.

Temat 10. Opis, wyposażenie i użycie przyrządu odkażającego. — 8 godz.

Przeznaczenie, budowa przyrządu i wozu konnego. Praca poszczególnych części wyposażenia chemicznego. Przygotowanie placu do odkażania. Przegląd i sprawdzenie chemicznego wyposażenia przed rozpoczęciem pracy. Obowiązek obsługi. Praktyczne zajęcia przygotowania i likwidacji konno-odkażającego przyrządu do odkażania terenu i sprzętu techniczno-bojowego.

Temat 11. Wyposażenie samochodu ciężarowego do odkażania terenu. — 8 godz.

Budowa ramy do ciężarowego samochodu. Przymocowanie ramy w karoserii samochodu. Podstawowe dane wyposażenia samochodu. Praktyczne zajęcia załadowania samochodu i odkażania terenu.

Temat 12. Przyrząd zwiadu chemicznego. — 8 godz.

Przeznaczenie przyrządu. Wykorzystanie przyrządu przy wykrywaniu nietrwałych gazów bojowych, pariperytu i kropeł ciekłych, trwałych gazów trujących w terenie i na różnych przedmiotach. Pobieranie próbek zatrutego powietrza i skażonej gleby. Sprawdzenie narzędzi i uzupełnienie przedmiotów brakujących.

Temat 13. Świeca dymu obojętnego i przygotowanie jej do bojowego użycia. — 8 godz.

Przeznaczenie świec. Budowa, przygotowanie do bojowego wykorzystania. Środki bezpieczeństwa przy wytwarzaniu zasłon dymnych. Zastosowanie świec w walce.

Temat 14. Polowy posterunek meteorologiczny. — 8 godz.

Przeznaczenie posterunku meteorologicznego. Zakres pracy. Przyrządy i akcesoria. Wybór miejsca. Przepisy o przygotowaniu i kolejność pracy na posterunku meteorologicznym. Obowiązki obserwatora meteorologicznego. Dziennik meteorologiczny. Praktyczne zajęcia na posterunku meteorologicznym.

Temat 15. Butelki z mieszaninami zapalającymi. — 6 godz.

Przeznaczenie butelek z mieszaninami zapalającymi. Przykładowy skład stosowanych ogniowych mieszanek. Mieszanika K. S. i jej własności. Napełnianie butelek ogniowymi mieszaninami i bezpieczeństwo przy pracy, napełnianiu i obchodzeniu się z butelkami. Rzucanie butelek do celów ruchomych i nieruchomych. Pojęcie o substancjach zapalających: fosfor, termit, elektron. Substancje zapalające terminowe: zapalające świece, ampułki zapalające.

Temat 16. Mieszanina do miotania ognia i jej sporządzenie. — 2 godz.

Przeznaczenie mieszaniki do miotania ognia i jej charakterystyka. Sporządzenie mieszaniki. Chronienie mieszaniki w letnich warunkach. Przepisy o obchodzeniu się z mieszaniką ogniową. Sposoby zastosowania mieszaniki ogniowej w walce.

Temat 17. Plecakowy miotacz ognia (POKS). — 6 godz.

Przeznaczenie i zasadnicze dane miotania ognia. Charakterystyka mieszaniki ogniowej. Budowa miotacza ognia i jego zasadnicze części i akcesoria. Nabój zapalający i jego przeznaczenie. Zasada działania miotaczy ognia, praca z nimi, środki ostrożności. Defekty miotacza ognia i usunięcie ich.

Bojowe wykorzystanie plecakowych miotaczy ognia. Pompa ręczna, jej przeznaczenie, budowa i przeznaczenie części składowych. Butle 0,7, 1,3 i 40-litrowe. Przeznaczenie i budowa. Chronienie i przepisy obchodzenia się z nimi. Organizacja pracy napełnienia butli powietrzem w przypadku stosowania pompy ręcznej. Praktyczne zajęcia nabijania powietrzem butli.

Temat 18. Zwalczanie nieprzyjacielskich miotaczy ognia. — 6 godz.

Organizacja obrony przeciwgazowej i rozpoznania naziem-

nego. Maskowanie ruchu i rozmieszczenie wojska. Zadania stawiane saperom, dla zapewnienia ognia. Sposoby gaszenia pożarów. Wykorzystanie środków podręcznych do obrony przed ogniem, niesienie pierwszej pomocy porażonym środkami zapalającymi.

Temat 19. Obrona wojska przed środkami zapalającymi.

6 godz.

Substancje zapalające, termity, biały fosfor, mieszanki ropy, nafty i benzyny. Technika i sposoby stosowania substancji zapalających. Sposoby i środki zwalczania nieprzyjacielskiej broni zapalającej. Sposoby wykorzystania środków podręcznych do obrony przed ogniem. Gaszenie palącej się odzieży. Pierwsza pomoc przy oparzeniach.

Temat 20. Wykorzystanie środków podręcznych do odkażania umundurowania i ekwipunku. — 10 godz.

Budowa komory-jamy, komory-beczki do odkażania umundurowania metodą paro-amoniakalną. Organizacja prac odkażających. Wykonanie odkażania w łaźni, piecu rosyjskim, suszenie. Kontrola całkowitego odkażania.

Temat 21. Odkażanie uzbrojenia i sprzętu. — 10 godz.

Substancje stosowane do odkażania uzbrojenia i sprzętu. Przyrządy i maszyny do odkażania. Sposoby odkażania karabinów, ręcznego karabinu maszynowego i innej broni. Obowiązki obsługi. Przygotowanie placu do odkażania uzbrojenia i sprzętu. Praktyczne ćwiczenia w odkażaniu.

Temat 22. Technika i sprzęt używany do przebywania terenu skażonego. — 10 godz.

Przeznaczenie etatowych środków obrony przeciwgazowej. Technika korzystania z etatowych i podręcznych środków przy przechodzeniu terenu skażonego. Przygotowanie podściółek z etatowych i podręcznych środków, ich wymiary, przystosowanie do przenoszenia i sposób przenoszenia.

Ruch przez teren skażony. Dotykanie ziemi i środki ostrożności przy prowadzeniu ognia oraz przy pracach w pozycji leżącej na terenie skażonym. Wykorzystanie narzutki przy przejściu przez teren skażony.

Specjalne wyszkolenie bojowe.

L.P.	Nazwa tematu	Ilość godzin	
		w dzień	w nocy
1	Działanie plutonu celem zapewnienia obrony przeciwgazowej na odcinku obrony pułku	8	4
2	Zapewnienie obrony przeciwgazowej przy wycofywaniu	6	4
3	Działalność plutonu celem zagwarantowania obrony przeciwgazowej pułku w natarciu	8	4
4	Zapewnienie obrony przeciwgazowej przy forsowaniu przeszkód wodnych	8	4
5	Działania plutonu obrony przeciwgazowej w walce o miejscowość	6	3
6	Chemiczny patrol zwiadowczy jako ubezpieczenie pozycji opuszczonej przez nieprzyjaciela . . .	4	3
	Razem	40	22

Wyszkolenie bojowe specjalne — 62 godz.

Temat 1. Działania plutonu celem zapewnienia obrony przeciwgazowej na odcinku obrony pułku. — 8/4 godz.

Otrzymanie i przemyślenie zadania i ocena terenu. Wystawienie posterunków obserwacji przeciwgazowej i organizacja ich współdziałania z sąsiadami. Przygotowanie posterunku meteorologicznego. Otrzymanie meldunku meteorologicznego. Przygotowanie placu do odkażania sprzętu.

Temat 2. Zapewnienie obrony przeciwgazowej przy wycofaniu. — 6/4 godz.

Środki i sposoby napadu gazowego przeciwnika. Zasadnicze zadanie obrony przeciwgazowej wojsk w obronie i przy wycofywaniu. Organizacja rozpoznania i obserwacji przeciwgazowej. Rozpoznanie terenów skażonych i dróg odejścia. Rozmieszczenie posterunków obserwacyjnych, alarmowych i łączności oraz wytyczenie granic terenu skażonego. Rozdanie środków obrony. Organizacja obrony przeciwgazowej na przeprawach. Budowa przejść przez teren skażony i organizacja punktów odkażania. Zadania pododdziałów obrony przeciwgazowej po wycofaniu się oddziałów.

Temat 3. Działanie plutonu celem zapewnienia obrony przeciwgazowej pułku w natarciu. — 8/4 godz.

Otrzymanie zadania i zrozumienie go. Ocena terenu. Organizacja rozpoznania specjalnego terenów skażonych, wystawienie posterunków obserwacyjnych, organizacja współdziałania z sąsiadami. Przygotowanie posterunków meteorologicznych. Otrzymywanie meldunków. Przygotowanie placu do odkażania, odkażanie uzbrojenia i sprzętu.

Temat 4. Zapewnienie obrony przeciwgazowej przy forsowaniu rzek. — 8/4 godz.

Zasady skażania terenów przy wodnych przeszkodach. Zasadnicze zadanie obrony przeciwgazowej. Oznaczenie terenów skażonych i wytyczenie ich granic.

Budowa przejść i dróg, obejścia, organizacja przebycia terenu skażonego. Rozdział środków obrony i środków przebycia. Wykorzystanie podręcznych środków do przebycia przez teren skażony. Transport środków służących do przebycia terenów skażonych. Plan przeprawy przez przeszkodę wodną i teren skażony. Ustawienie posterunków obserwacji przeciwgazowej, alarmowych i łączności. Organizacja punktów do odkażania uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego.

Temat 5. Działanie plutonu obrony przeciwgazowej w walce o osiedle. — 6/3 godz.

Organizacja rozpoznania osiedla. Oznaczenie terenów skażonych i wytyczenie ich granic. Organizacja obrony przeciwgazowej przy wejściu do osiedla. Wystawienie posterunków obserwacji przeciwgazowej. Wytyczenie dróg obejścia terenu skażonego. Oznaczenie skażonych pomieszczeń. Organizacja punktów odkażania. Odkażanie pomieszczeń, gleby, uzbrojenia i sprzętu.

Temat 6. Patrol chemiczny jako ubezpieczenie pozycji opuszczonych przez nieprzyjaciela. — 4/3 godz.

Wyjaśnienie zadania. Postawienie zadania oddziałowi udającemu się na wywiad. Dokonanie wywiadu chemicznego pozycji, dróg i osiedli opuszczonych przez nieprzyjaciela. Działanie przy wykryciu terenu skażonego. Sporządzenie i wysłanie meldunku.

KOMPANIA ŁĄCZNOŚCI

Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.

L. p.	Przedmiot	Ilość godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	100
3	Wyszkolenie strzeleckie	100
4	Musztra	120
5	Wychowanie fizyczne	130
6	Wyszkolenie saperskie	42
7	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
8	Regulaminy	50
9	Terenoznawstwo	38
10	Wyszkolenie sanitarne	22
11	Wyszkolenie weterynaryjne	10
12	Inne rodzaje broni	10
13	Transporty	16
14	Wyszkolenie specjalne	984
	Razem	1870

U w a g a : Musztra, wychowanie fizyczne, wyszkolenie przeciwgazowe, regulaminy, terenoznawstwo, wyszkolenie sanitarne, wyszkolenie weterynaryjne, inne rodzaje broni i transporty — jak program dla kompanii strzeleckich.

Wyszkolenie strzeleckie prowadzić według programu kompanii strzeleckiej z odpowiednim zmniejszeniem godzin na poszczególne tematy.

Program

szkolenia pododdziałów łączności dywizji piechoty.

Cel szkolenia.

Przy szkoleniu pododdziałów łączności, do czasu ukazania się regulaminów polskich należy posługiwać się wskazówkami i wytycznymi Armii Czerwonej.

Szkolenie prowadzić tylko praktycznie w warunkach polowych, z użyciem sprzętu na odpowiednich odległościach. Celem ogólnym szkolenia jest: przygotować pododdziały łączności do służby w warunkach najbardziej trudnych. Należy w każdym strzelcu wyrobić pewność i umiejętność posłu-

giwania się sprzętem łączności. Stale wyszukiwać błędy w posługiwaniu się sprzętem i starannie je usuwać.

W wyniku wyszkolenia pojedynczego, strzelec musi umieć obsłużyć swój sprzęt, będący w użyciu. Oficerowie muszą zwrócić szczególną uwagę na szkolenie w warunkach zimowych i niepogody. Należy uwzględnić w pracy wszystkie możliwe wypadki, szybko zmieniających się i trudnych sytuacji bojowych.

Praktykę trzeba doprowadzić do zautomatyzowania uruchomienia i sprawnego obsługiwania sprzętu.

Wskazówki ogólne

Program dzieli się na 4 okresy szkolenia.

Okres I: 2½-miesięczny — szkolenie pojedynczego żołnierza.

Okres II: 6-miesięczny — szkolenie drużyny i obsługi stacji.

Okres III: 2-miesięczny — szkolenie plutonu-kompanii.

Okres IV: 1-miesięczny — ćwiczenia w dużych zespołach (manewry).

Czas pracy: 8 godz. dziennie, w dniu przedświąteczne 6 godz. Na cele gospodarcze 3 dni w miesiącu.

Pracę polityczno-wychowawczą przeprowadza się według osobnych programów. Radiotelegrafiści batalionowi pułków piechoty szkoleni są w kompanii łączności pułku.

Plan wyszkolenia bojowego na poszczególne okresy opracowuje i przekazuje pułkom szef łączności dywizji. Na podstawie tego planu oddziały opracowują swoje programy miesięczne i tygodniowe, według których prowadzą szkolenie w oddziałach.

Czas przeznaczony na każdy przedmiot podany jest dodatkowo.

Od pierwszego dnia szkolenia program przewiduje praktyczny system szkolenia w obsługiwaniu środków łączności i utrzymaniu ich w ciągłej gotowości bojowej. Każdy żołnierz łączności musi mieć rutynę w obsługiwaniu swych środków, przy współpracy z innymi rodzajami broni. Wiadomości teoretyczne podawać w miarę potrzeby.

Obrona: własna, broni, granatów, przed pociskami artylerii, moździerzy i lotnictwa npla.

Obserwacja: pola walki, npla, sąsiadów, dowódcy. Ocena odległości do zaobserwowanych celów i meldowanie o nich. Odparcie natarcia nieprzyjacielskiej piechoty z czołgami i bez nich. Ochrona przed miotaczami ognia i walka z nimi. Walka z nplem wewnątrz własnych rowów strzeleckich i łącznikowych.

Strzelec jako goniec: przygotowanie broni do strzału nocnego w czasie mgły i zadymienia. Zachowanie się w wypadku zranienia. Zachowanie się w razie napadu npla z boku lub z tyłu.

Wyszkolenie strzeleckie — 46 godz.

Musztra — 35 godz.

Wychowanie fizyczne — 50 godz.

Wyszkolenie saperskie — 10 godz.

Temat 1. Okopywanie się i maskowanie pojedynczego strzelca. — 10 godz.

Wybór miejsca na stanowisko z uwzględnieniem prowadzenia ognia, obserwacji i maskowania. Kopanie wnątku dla leżącego, rozbudowanie wnątku do dołu strzeleckiego dla klęczącego i stojącego. Rowy i schrony dla stacji telefoniczno-radiowych. Posługiwanie się workami z piaskiem, sposób ich układania. Maskowanie rowu strzeleckiego i schronisk siatkami i materiałem podręcznym.

Wyszkolenie przeciwgazowe — 23 godz.

Terenoznawstwo — 10 godz.

Regulaminy — 28 godz.

Wyszkolenie sanitarne — 9 godz.

Zapoznanie się z innymi rodzajami broni — 4 godz.

Wyszkolenie weterynaryjne — 2 godz.

II Okres szkolenia — 6 mies.

Praca polityczno-wychowawcza — 104 godz.

Wyszkolenie bojowe — 55 godz.

Temat 5. Drużyna w natarciu. — 25 godz.

Wydanie rozkazu dla drużyny do natarcia, organizacja obserwacji, zajęcie podstawy do szturmu. Posuwanie się pod ogniem npla, pokonywanie przeszkód. Zwalczanie przy pomocy ognia źródeł ogniowych npla. Współdziałanie z sąsiedami, czołgami i karabinami maszynowymi.

Temat 6. Szturm drużyny. — 22 godz.

Walka drużyny w głębi obrony npla. Pościg za nplem.

Temat 7. Drużyna w obronie. — 8 godz.

Wydanie rozkazu dla drużyny. Zajęcie stanowisk ogniowych. Organizacja systemu ognia i obserwacji pola walki. Urządzenie stanowisk obronnych i maskowanie pozycji, stacji i środków łączności. Urządzenie przedpola (do obserwacji i ostrzału). Organizacja obrony przeciwlotniczej, przeciwgazowej i przeciwpancernej. Zaopatrzenie w amunicję i żywność. Walka w okrażeniu. Obrona w lesie.

Wyszkolenie strzeleckie — 38 godz.

Musztra — 60 godz.

Wychowanie fizyczne — 50 godz.

Wyszkolenie saperskie — 24 godz.

Temat 2. Pokonywanie przeszkód sztucznych i naturalnych. — 24 godz.

Przeprawa sprzętu i strzelców przez rzekę. Złożenie i nadmuchiwanie małej łódki gumowej. Sposób ładowania się i ładowania sprzętu na łódź. Wiosłowanie i kierowanie łodzią w wodzie. Przeprawa w miejscu błotnistym. Pokonywanie przeszkód druczianych, zasieków, zawał i pól minowych.

Wyszkolenie przeciwgazowe — 17 godz.

Terenoznawstwo — 25 godz.

Regulaminy — 16 godz.

Wyszkolenie sanitarne — 9 godz.

Transporty — 8 godz.

Zapoznanie się z innymi rodzajami broni — 6 godz.

Wyszkolenie weterynaryjne — 6 godz.

III Okres szkolenia — 2 mies.

Praca polityczno-wychowawcza — 34 godz.

Wyszkolenie bojowe — 20 godz.

Temat 8. Pluton strzelecki w natarciu. — 14 godz.

Ruch plutonu w szykach luźnych, przejście przez ogień artylerii. Współdziałanie ognia i ruchu. Współdziałanie z czołgami. Cechy szczególne natarcia w nocy i w lesie.

Temat 9. Szturm plutonu. — 6 godz.

Przejście na podstawę wyjściową do szturm. Szturm plutonu. Odparcie przeciwwuderzenia npla. Pościg.

Wyszkolenie strzeleckie — 12 godz.

Musztra — 20 godz.

Wychowanie fizyczne — 22 godz.

Wyszkolenie saperskie — 8 godz.

Temat 3. Okopywanie się i maskowanie. — 8 godz.

Wybór stanowiska z uwzględnieniem obserwacji, ostrzału i maskowania. Wnęk strzelecki dla leżącego i kłęczącego, łączenie gniazd w rowy dla drużyny, rozbudowanie wnęku dla kłęczącego w rów strzelecki i schronisko dla sprzętu łączności, nakrycie rowów i schronisk. Maskowanie rowów i schronisk siatką i materiałem podręcznym.

Terenoznawstwo — 3 godz.

Wyszkolenie sanitarne — 4 godz.

Regulaminy — 3 godz.

Wyszkolenie weterynaryjne — 2 godz.

IV Okres szkolenia — 1 mies.

Praca polityczno-wychowawcza — 16 godz.

Wyszkolenie strzeleckie — 4 godz.

Musztra — 5 godz.

Wychowanie fizyczne — 8 godz.

Regulaminy — 3 godz.

Transporty samochodowe — 8 godz.

Wyszkolenie specjalne radiotelegrafistów.

Podział godzin.

Wyszczególnienie materiału	Okres I 2½ mies.	Okres II 6 mies.	Okres III 2 mies.	Okres IV 1 mies.	Razem godzin
Radiostacje wojskowe .	76	94	34	—	204
Obsługiwanie aparatów, służba ruchu	120	324	38	25	507
Obsługiwanie radiostacji	6	62	150	55	273
Razem godzin	202	480	222	80	984

Okres I. Szkolenie pojedyncze. Nauczyć odbierać teksty wszystkich rodzajów z szybkością 6—7 grup na minutę. Części składowe aparatu. Umiejętność nawiązania łączności z innymi stacjami za pomocą mikrofonu. Wymiana radiodepesz. Przyjmowanie i przekazywanie sygnałów.

Okres II. Szkolenie radiotelegrafistów w składzie obsługi stacji. Doskonalenie odbioru słuchowego do 12 grup na minutę. Praca radiotelegrafistów na czynnych stacjach. Wymiana radiodepesz przy pomocy klucza i mikrofonu.

Okres III. Przygotowanie radiotelegrafisty do pracy w sieci, w różnych kombinacjach. Obsługiwanie radiowe ćwiczeń oddziałów piechoty.

Okres IV. Opanowanie materiału zaległego i zdanie egzaminu radiotelegrafisty.

Uwaga: Przy szkoleniu posługiwać się: Podręcznikiem metodycznym w szkoleniu radiotelegrafisty Armii Czerwonej wydanie 1943 r.

**Praca na aparatach i regulamin służby ruchu.
Tematy i podział czasu.**

Nr tematu	Nr zajęcia	Okres I	Okres II	Okres III	Okres IV	Razem
1	1	6	—	—	—	6
	2	6	—	—	—	6
	3	6	—	—	—	6
	4	6	—	—	—	6
	5	8	—	—	—	8
	6	8	—	—	—	8
	7	8	—	—	—	8
	8	8	—	—	—	8
	9	8	—	—	—	8
	10	6	—	—	—	6
	11	10	—	—	—	10
	12	10+30	—	—	—	40
	13	—	10	—	—	10
	14	—	36	—	—	36
	15	—	36+11	—	—	47
	16	—	24+41	—	—	65
	17	—	166	38	25	229
Razem		120	324	38	25	507

Program szkolenia radiotelegrafistów

Temat 1. Obsługiwanie aparatów i służba ruchu radiotelegraficznego. Nadawanie i odbieranie przy pomocy klucza.

Ćwiczenie 1. Przygotowanie się radiotelegrafisty do pracy. Uregulowanie klucza i sprężyny, uchwycenie główki klucza, ułożenie rąk, nadawanie kresek i kropek. Nadawanie i odbieranie liter S,U,E,T.

с у е т

Ćwiczenie 2. Nadawanie kropek i kresek. Nadawanie przerobionych liter oraz: z, f, i, pcn (przecinek).

ф и зпт

Trenowanie się w nadawaniu i odbieraniu liter opanowanych. Kontrolowanie siadania przy aparacie, uchwycenia klucza, ułożenia rąk; naciskanie i zwalnianie klucza.

Ćwiczenie 3. Nadawanie kresek i kropek. Nadawanie liter przerobionych oraz: ja, a (sygnału czekać) „as”.

я

Nadawanie i odbieranie pięciorazowych grup, poprawianie niedokładności w nadawaniu znaków.

Ćwiczenie 4. Nadawanie i odbieranie grup pięciorazowych z przerobionych liter. Nauczanie liter: m, g, q, z, popra-

м г щ з

wianie błędów w nadawaniu.

Ćwiczenie 5. Nadawanie i odbieranie pięciorazowych grup oraz liter: h, v, kpk, (kropka).

х ж т ч к

Sprawdzenie prawidłowości nadawania i poprawianie błędów.

Ćwiczenie 6. Nadawanie i odbieranie grup pięciorazowych oraz nauczanie liter: b, d, w, sprawdzenie prawidłowości

б д в

nadawania.

Ćwiczenie 7. Nadawanie i odbieranie tekstu pięciorazowego z liter opanowanych oraz nauczanie liter: r, l, x.

р л ь

Poprawianie błędów w nadawaniu.

Ćwiczenie 8. Nadawanie i odbieranie depesz złożonych z opanowanych liter. Nauczanie znaków: ć, t, ń, z, p.

т з п

Poprawianie indywidualne błędów w nadawaniu trudnych liter.

Ćwiczenie 9. Nadawanie i odbieranie radiodepsz z liter opanowanych. Nauczanie się liter: n, k, y, c.

н к ы ц

Sprawdzenie indywidualne trudnych liter i siadu, nadawania i trzymania klucza.

Ćwiczenie 10. Nadawanie i odbieranie depesz z liter opanowanych. Nauczanie znaków: o, ó, ch, ś.

о ч

Sposób używania znaku „SK”. Sprawdzanie jakości nadawania i odbioru.

Ćwiczenie 11. Nadawanie i odbieranie pełnego tekstu. Nauczanie liczb: 1, 5, 0, 3, 8 oraz ę i „ ” (cudzysłów).

з

Przyjmowanie depesz ze znaków i liczb opanowanych. Poprawianie błędów w nadawaniu. Notowanie odebranej treści

na blankiecie, sposób wywoływania i zgłaszania się. Zaproponowanie nadania i zgodzenie się na odbiór. Kolejność depesz i określanie ich pilności według tablicy dyżurnego radiotelegrafisty.

Ćwiczenie 12. Nadawanie i odbieranie depesz tekstem otwartym, nauka nadawania i odbioru liczb: 6, 7, 9, 2. Nadawanie i odbieranie cyfr. Trenowanie się w szybkim odbiorze liter, poprawianie błędów w nadawaniu. Układanie nagłówka. Sposób nadania depesz i otrzymanie pokwitowania. Wypełnienie blankietów odebranych i nadanych depesz. Prowadzenie dziennika stacyjnego. Zapoznanie się z kodem „D”. Obowiązki dyżurnego radiotelegrafisty. Nadawanie znaków :, !, ?.

Ćwiczenie 13. Sprawdzenie:

- a) Opanowania alfabetu Morse'a w nadawaniu i odbiorze.
- b) Prawidłowego siedzenia i trzymania rąk przy pracy.
- c) Wpisywania przyjmowanej depeszy radiowej do blankietu radiowego i wypełnienia tego blankietu jako dyżurny radiotelegrafista.
- d) Znajomości kodu „D” w zakresie niezbędnym do wymiany korespondencji.
- e) Wykonywania obowiązków dyżurnego radiotelegrafisty.

Ćwiczenie 14. Trenowanie się w szybkości odbioru słuchowego, poprawianie błędów nadawania. Przyjęcie depeszy z powtórzeniem opuszczonych względnie błędnie przyjętych lub nadanych grup. Trenowanie w dwustronnym nadawaniu i odbiorze (z wykładawcą) depesz, z zachowaniem prawideł ruchu i wypełniania blankietów. Sposób porozumienia się przy pomocy mikrofonu.

Ćwiczenie 15. Podział ćwiczących na pary lub trójki. Wyznaczenie pracy do wykonania. Nawiązanie łączności w sieci według danych dziennika stacyjnego. Odbieranie materiału i przygotowanie go do nadania jako kierownik stacji.

Praca dyżurnego radiotelegrafisty przed nadaniem i podczas nadawania depeszy radiowej. Ocena pracy przez kierownika ćwiczeń i usunięcie niedociągnięć.

Ćwiczenie 16. Trenowanie się w szybkim odbiorze tekstów cyfrowych i z liter. Doskonalenie się w nadawaniu. Przyjmowanie okólników przez mikrofon oraz radiotelegramów. Praca w sieci z 3-ch aparatów z prowadzeniem dziennika stacyjnego jako dyżurny radiotelegrafista.

Ćwiczenie 17. Nadawanie kluczem z pamięci poszczególnych grup znaków kodowych. Wymiana treści przez radio pod dyktando. Sposoby prowadzenia rozmów przez mikrofon. Prowadzenie dziennika stacyjnego przy rozmowie telefonicznej i telegraficznej.

Ćwiczenia praktyczne na radiostacjach.

Podział czasu i tematy.

Nr tematu	Nr zajęcia	Okres I	Okres II	Okres III	Okres IV	Razem
2	1	6	—	—	—	6
3	1	—	34	—	—	34
	2	—	10	—	—	10
	3	—	18	17	—	35
	4	—	—	14	—	14
	5	—	—	12	—	12
	6	—	—	14	—	14
	7	—	—	16	—	16
	8	—	—	42	—	42
	11	—	—	18	—	18
4	—	—	—	17	10	27
5	—	—	—	—	25	25
6	—	—	—	—	20	20
Razem		6	62	150	55	273

Obsługiwanie radiostacji

Temat 2. Zasady łączności radiowej.

Dodatnie i ujemne strony łączności radiowej. Wymagania, jakim łączność radiowa powinna odpowiadać. Środki radiowe w jednostkach, ich przeznaczenie. Sposób pracy sieci (dowództw, współdziałania, do specjalnych celów). Praca na kierunkach. Maskowanie pracy radiowej. Dane do pracy radiowej. Zachowanie tajemnicy wojskowej.

Wady i zalety rozmów mikrofonowych i telegraficznych. Rodzaje łączności radiowej: jednostronna, dwustronna, poprzez stacje pośrednie. Posługiwanie się środkami radiowymi w różnych rodzajach walki.

Temat 3. Praca na radiostacjach.

Ćwiczenie 1. Sposób przyjęcia i zdania służby przez dyżurnego radiotelegrafistę. Rozmowy mikrofonowo-telefoniczne w kierunku, przez stacje czynne, przy pracy tekstem otwartym. Sposób przyjęcia i przekazania sygnałów.

Kolejność przekazywania radiodepesz. Trening w nawiązywaniu łączności na różnych falach ze stacją nadawczą kierownika.

Ćwiczenie 2. Rola stacji kontrolnej. Obowiązki dyżurnego radiotelegrafisty stacji kontrolnej. Określenie według odbiornika odbieranej fali. Przestrzeganie przepisów korespondencji i ruchu radiowego. Porządek na stacji kontrolnej i jego utrzymanie. Ustalenie wypadków prowadzenia pracy tekstem otwartym, notowanie tej pracy. Trenowanie się w nastawianiu kontrolnego odbiornika (dostrajanie się do fal).

Ćwiczenie 3. Praca na sieci z 3-ch radiostacji podczas przeskadzania.

1. Kompletowanie obsługi stacji według zdolności w odbiorze słuchowym i nadawaniu.
2. Podział pracy i materiału pomiędzy radiostacje.
3. Nawiązanie łączności ze stacjami i meldowanie o tym d-cy.
4. Doręczenie materiału (nadanego, odebranego i dziennika stacyjnego), wypełnianego przez dowódcę stacji z oznaczeniem czasu rozpoczęcia pracy. Kontrolowanie zmiany wewnątrz obsługi. Ocena pracy w plutonie przez prowadzącego ćwiczenia (w plutonie, grupie).

Ćwiczenie 4. Korespondencja w sieci z przejściem na inną falę, na sygnał lub oznaczony czas. Przełączanie się z jednej sieci na drugą. Nawiązanie łączności przy zmianie fali lub przy włączaniu się do innej sieci. Wyszukiwanie własnej sieci. Czynności dyżurnego radiotelegrafisty w razie stwierdzenia obecności npla na własnej sieci. Nadawanie i odbiór radiodepesz bez zgody. Przekazywanie okólników i sygnałów, doręczanie ich adresatom. Skontrolowanie łączności radiowej. Praca radiostacji w sieci.

Ćwiczenie 5. Rozmieszczenie i uruchomienie radiostacji z uwzględnieniem obserwacji, ostrzału, maskawania i rzeźby

terenu. Nakrycie okopu i stanowiska ukryte dla zapasowych środków łączności.

Ćwiczenie 6. Obowiązki starszego radiotelegrafisty. Sposób wywołania i dopuszczenia do rozmowy dowódcy. Nadawanie i odbieranie depesz częściami. Nadawanie depesz seryjnych, prowadzenie rozmów.

Ćwiczenie 7. Praca na sieci z 3-ch stacji przy przeszkadzaniu i innych utrudnieniach. Pomoc radiostacjom głównym w kierowaniu stacjami. Dostrajanie odbiornika do stacji nadawczej. Kontrola punktualności zmian danych radiowych. (Korespondencje w sieci prowadzić zgodnie z ćwiczeniem Nr. 3.)

Ćwiczenie 8. Doskonalenie się w korespondowaniu na sieci z 3-ch aparatów, z przestrzeganiem całkowitego wykonywania obowiązków kierownika stacji i dyżurnego radiotelegrafisty. Podawanie czasu (ćwiczenia prowadzić zgodnie z ćwiczeniem Nr. 3).

Ćwiczenie 9. Organizacja łączności radiowej po przeniesieniu się radiostacji na inne miejsce.

1. Zmiana miejsca stacji radiowej i obowiązki obsługi. Obserwacja w czasie ruchu i maskowanie się obsługi podczas marszu.
2. Zmiana miejsc stacji radiowych i dodatkowych odbiorników przy zmianie m. p. dowódcy.
3. Nawiązanie łączności radiowej z poszczególnymi pasami przy pomocy sygnałów.
4. Praca na stacjach skokami przy zmianie m. p. dowódcy.
5. Praca w ruchu przy pomocy sygnałów i krótkich depesz.
6. Praca na stacjach sieci i informacyjnych.
7. Zapoznanie się z dokumentami, używanymi przy łączności w czasie skoków na poszczególnych pasach i według określonego czasu.

Temat 4. Ćwiczenia praktyczne na sieci wolnej.

Sposób pracy na sieci wolnej. Praca obsługi przy rozkładaniu i składaniu anteny. Przygotowanie radiostacji do pracy i nawiązanie łączności radiowej. Nawiązywanie łączności na fali wyznaczonej i zapasowej. Korzystanie z nazw szyfrowych stacji. Prowadzenie komunikacji radiowej o różnej mocy i na

różnych odległościach. Nadawanie i odbieranie okólników: cyfrowych, literowych i mieszanych. Wydanie pokwitowania telegramów sprawdzonych. Odbieranie sygnałów na bieżącej fali. Nadawanie i odbiór tekstów literowych. Zmiana danych radiowych i wejście w kontakt do sieci kierowanej na rozkaz stacji głównej.

Temat 5. Praca na stacji kierowanej.

Sposób pracy na sieci kierowanej. Praca obsługi w rozwijaniu i zwijaniu stacji. Przygotowanie stacji do ruchu i nawiązywanie łączności. Nawiązywanie łączności na różnych falach, na sygnał radiostacji głównej. Nawiązanie łączności według określonego wykresu.

Nadawanie depesz literowych, liczbowych i mieszanych. Prowadzenie rozmów tekstem otwartym.*

Temat 6. Praca stacji radiowej na kierunkach.

Ustawienie i zwinięcie stacji. Przygotowanie stacji do pracy i nawiązywanie łączności. Doskonalenie w nawiązywaniu łączności na różnych falach.

Nadawanie depesz literowych, cyfrowych, mieszanych z powtórzeniem przez odbiorcę. Prowadzenie rozmów tekstem otwartym. Wypełnianie dokumentów stacyjnych. Praca stacji skokami i w ruchu.

Radiostacje wojskowe.

Podział czasu i tematy.

L. P.	Okres I	Okres II	Okres III	Okres IV	Razem
1	6	—	—	—	6
2	8	—	—	—	8
3	6	—	—	—	6
4	24	—	—	—	24
5	32	—	—	—	32
6	—	8	—	—	8
7	—	17	—	—	17
8	—	6	—	—	6
9	—	24	—	—	24
10	—	24	—	—	24
11	—	15	34	—	49
Razem	76	94	34	—	204

Radiostacje wojskowe

Stacje o małej mocy.

Temat 1. Charakterystyka ogólna radiostacji.

Zasięg, zakres fal, odbiornika i nadajnika. Obsługa stacji. Części główne radiostacji, odbiornik, nadajnik, źródło prądu (akumulator, bateria anodowa, urządzenia w sieci i sprzęt dodatkowy).

Temat 2. Rozwinięcie anteny.

Wybór miejsca. Obowiązki komendanta stacji przy rozpinaniu anten etatowych i zastępczych (do radiostacji o małej mocy). Sposób rozpinania anteny.

Temat 3. Źródła prądu.

Rodzaje akumulatorów i suchych baterij, ich dane elektryczne. Rozmieszczenie źródeł prądu radiostacji, odpowiednio do przeznaczenia. Włączanie akumulatorów do odbiornika, nadajnika. Uregulowanie napięcia akumulatora i odszukiwanie biegunków.

Mierzenie napięcia przy pomocy ruchomego woltomierza. Sposoby łączenia akumulatorów: szeregowo, równoległe i mieszane. Zastosowanie tych łączeń. Kolejność włączania akumulatorów. Ładowanie akumulatorów. Obowiązki dyżurnego radiotelegrafisty, przy obchodzeniu się i przechowywaniu źródeł prądu w czasie pracy.

Temat 4. Przygotowanie radiostacji do ruchu.

Dołączanie źródła prądu od odbiornika i nadajnika. Posługiwanie się nadajniko-odbiornikiem, przestawienie na nadawanie. Nastawienie na odbiór, strojenie odbiornika. Sprawdzenie obecności prądu i radiostacji czynnych według przydzielonej rozpiętości fal. Sposób oczyszczenia odbioru od wpływów szkodliwych. Maskowanie i obrona radiostacji.

Temat 5. Doskonalenie w uruchamianiu stacji i praca na stacji.

Rozpięcie anteny i maskowanie radiostacji, czynności obsługi przy uruchamianiu stacji. Sprawdzenie kontaktów. Nastrojenie nadajnika na daną falę. Nawiązanie łączności na różnych falach. Wyeliminowanie zjawisk przeszkadzających w odbiorze.

Przyjmowanie służby przy pracy na mikrofon i telegraf. Przejęcie z odbioru na nadawanie i naodwrot. Obowiązki dy-

żurnego radiotelegrafisty w opiekowaniu się, przechowywaniu i obsługiwaniu radiostacji.

Temat 6. Dostrojenie fal stacji ze sobą współpracujących.

Znaczenie dostrojenia, dostrojenie odbiornika na nadajnik stacji głównej. Dostrojenie się na stację o dużej mocy. Nastrojenie aparatu na fale etapowe, ułożenie schematu dostrojenia.

Temat 7. Wyszukanie i usunięcie niedokładności.

Usunięcie niedokładności: klucza, mikrofonu, telefonu, słuchawki, w kontaktach, źródłach prądu (akumulatory, baterie suche). Niedokładności w przewodnikach i ich usuwanie. Badanie lamp, zamiana zepsutych na dobre. Badanie anod i połączeń, żarzenia w odbiorniko-nadajniku. Sprawdzenie nadajnika przy pomocy prądu w antenie oraz odbiornika przez nasłuchiwanie stacji na wyznaczonej rozpiętości fal.

Temat 8. Opiekowanie się i przechowanie radiostacji.

Sposoby korzystania z aparatu i ze źródeł prądu. Obchodzenie się i przechowanie odbiorniko-nadajnika przy pracy w miejscu i ruchu. Sprawdzenie akumulatora i aparatu. Naprawa anteny i sprzętu pomocniczego. Przyjęcie aparatu radiowego do naprawy. Przekazanie innemu.

Temat 9. Opis nadajnika.

Generator zasilający, opis szczegółowy. Typ lampy, kontur drgający. Regulowanie zasilającego generatora i nadajnika w całości. Główny wzmacniacz. Miejsce i przeznaczenie części. Typ lampy i rączka regulująca. Nastawianie rączki na odpowiedni numer zapowiedzianej fali. Nastawianie głównego wzmacniacza według częstotliwości konturu zasilającego generatora.

Przyrząd modulacyjny. Opis i przeznaczenie części, gdzie są umieszczone. Położenie przełącznika przy pracy na mikrofon. Wzmocnienie konturu falowania. Rączka regulująca nastawienie na okresy i nastrojenie się na zapowiedzianą falę. Przewody źródła prądu. Napięcie nici żarzenia i anod lamp. Normalny prąd anodowy nadajnika, telegraf-telefon. Sprawdzenie zdolności zasilającego generatora, głównego wzmacniacza i konturu anteny. Kontrolowanie własnego nadawania.

Temat 10. Opis odbiornika.

Szczegóły budowy wzmacniacza wysokiej częstotliwości i posługiwanie się nim przy nastrojaniu odbiorników. Roz-

mieszczenie części i szczegóły kaskady detektora. Posługiwanie się rączką korespondencji powrotnej (przyjmowanie pracy telegraficznej i wzmocnienie przychodzących drgań). Szczegóły budowy wzmacniacza wielkiej częstotliwości. Przeznaczenie wzmacniacza niskiej częstotliwości. Stosowanie się do biegunów przy włączaniu telefonów. Typy lamp i ich dane elektryczne. Napięcie żarzenia i anody. Mierzenie niskiego i wysokiego napięcia przy pomocy woltomierza. Gdzie się znajduje i do czego służy przełącznik zakresu fal. (Dla superheterodyny kolejność nauki jest następująca: wzmacniacz wysokiej częstotliwości, praca urządzenia detektora, wzmacniacze niskiej częstotliwości — przedni i końcowy).

Temat 11. Nauka o źródłach prądu.

Typy akumulatorów, ich cechy elektryczne (siła prądów: ładowania i rozładowania; napięcie robocze przed i po załadowaniu). Pojemność akumulatorów i ich przeznaczenie. Skład i gęstość elektrolitu. Mierzenie poziomu elektrolitu pod płaszczyzną płyt. Posługiwanie się akumulatorami w zimie. Rodzaje baterij suchych, stosowanych w aparatach radiowych. Ich dane elektryczne. Napięcie robocze, pojemność i maksymalny prąd użytkowy. Sposoby łączenia źródeł prądu odpowiednio do przerabianego typu aparatu. Obchodzenie się i przechowanie załączonych źródeł prądu.

Obliczenie czasu wyszkolenia specjalnego dla telegrafistów.

Nazwa przedmiotu	Okres I	Okres II	Okres III	Okres IV	Razem
Telegraf	54	70	35	10	169
Telefon	14	20	—	—	34
Elektrotechnika	27	30	—	—	57
Praca na aparatach S. C. S.	82	308	156	70	616
Wyszkolenie taktyczno-specjalne	25	52	31	—	108
Razem	202	480	222	80	984

U w a g a : Okres I — wyszkolenie pojedyncze,

Okres II — wyszkolenie drużynowe,

Okres III — wyszkolenie plutonu, kompanii,

Okres IV — ćwiczenia z oddziałami, manewry.

W wyliczeniu godzin uwzględniono ćwiczenia bojowe z oddziałami i w dywizji.

Wskazówki metodyczne

Przy szkoleniu telegrafistów stosować praktyczną metodę szkolenia. Naukę alfabetu Morse'a rozpocząć od prawidłowego siadania za aparatem i ułożenia rąk (powinna pracować tylko kciś ręki). Początkowo uczy się alfabetu Morse'a na liczenie kierownika, uczeń stosuje się do długości kresek, kropek i przerw między nimi. W tym okresie należy wyrobić przede wszystkim dokładność w nadawaniu.

Naukę nadawania przerabiać naprzemian z czytaniem taśmy i czytaniem blankietów. Dla szybkiego usunięcia błędów w nadawaniu stosować również nadawanie do siebie przez nadającego. Daje to możliwość spostrzeżenia własnych błędów.

Przy odbieraniu wymagać prawidłowego i wyraźnego notowania odbioru. Niedbale napisane kazać przepisywać.

Praca na sieci może być zezwolona jedynie po dokładnym opanowaniu alfabetu Morse'a. Do tego czasu nadają do „samego siebie” i do kierownika. Po nauczzeniu się alfabetu nadają nawzajem, początkowo dobrani co do opanowania alfabetu, a potem różni. Równolegle z nauką Morse'a przeprowadzać pisanie pod dyktando początkowo słów i wyrazów, a potem rozmów operacyjnych. Od samego początku nauki alfabetu uczyć telegrafistów służby ruchu i utrzymania linii, prawidłowego wypełniania blankietów telegraficznych, prowadzenia dziennika stacyjnego, prawidłowego nawiązywania łączności itd.

Wzory blankietu i stronicy dziennika stacyjnego oraz alfabet Morse'a powinny być wywieszone na sali w powiększeniu.

Z elektrotechniki oprócz godzin specjalnych, naukę o procesach elektryczności przerabiać przy lekcjach teletechniki, na poszczególnych częściach (bateria, elektromagnes, galwanoskop i inne).

Przy budowie linii telefonicznej zwrócić uwagę na praktyczne wydoskonalenie się w obsłudze aparatu i na samą budowę na tyczkach linii stałych.

Praktykę i urządzenie linii przeprowadzać nie tylko w pomieszczeniach, lecz również w polu z wykopaniem okopów i schronów dla sprzętu i ludzi.

Każdą budowę linii zakańczać wymianą depesz o treści taktycznej. W czasie ruchu przerabiać odszukiwanie i usu-

wanie uszkodzeń w aparacie, przenoszenie aparatu na inne miejsce — wszystko łącznie z sytuacją taktyczną, którą kierownik ćwiczenia powinien uprzednio przemyśleć.

Telegrafisci muszą umieć szybko i sprawnie uruchomić stację w okopie, schronie, latem i zimą, pełnić dyżury na stacjach. Muszą znać działanie części aparatu Morse'a, charakterystyczne niedokładności aparatu, umieć usuwać te niedokładności. Muszą opanować bezbłędną wymianę depesz z szybkością 300—350 grup na godzinę.

TELEGRAF

Temat 1. Zapoznanie ogólne z aparatem Morse'a.

1. Przeznaczenie aparatu i jego taktyczno-techniczne dane.
2. Budowa części głównych aparatu Morse'a.
3. Zasady działania aparatu Morse'a.
4. Obchodzenie się, przechowanie i utrzymanie aparatu.
5. Układanie aparatu do przewiezienia (do skrzynki).

Temat 2. Przeznaczenie i praca części aparatu.

1. Urządzenie i działanie sprężyny i mechanizmu sprężyny.
2. Działanie mechanizmu piszącego.
3. Atrament i urządzenie dla niego. Umieszczenie taśmy; pociąganie taśmy.
4. Współdziałanie części aparatu.

Temat 3. Części elektryczne aparatu.

1. Budowa i działanie elektromagnesu i kotwicy.
2. Budowa i działanie opornika (Kranszteina).
3. Dźwignia pisząca i współdziałanie dźwigni z osią kółka piszącego.

Temat 4. Klucz nadawczy i przyrządy dodatkowe aparatu Morse'a.

1. Budowa i przeznaczenie klucza nadajnika.
 2. Budowa i przeznaczenie przyborów pomocniczych (galwanoskop, przełącznik prądu).
 3. Budowa i przeznaczenie odgromnika.
 4. Kontakty sprężynowe do włączania aparatu do linii i włączenia baterii.
- Zasada działania aparatu Morse'a.

Temat 5. Przygotowanie aparatu do ruchu.

1. Włączanie aparatu do linii, zakładanie końcówek, włączenie źródeł prądu. Założenie taśmy telegraficznej, nalanie atramentu.
2. Uregulowanie mechaniczne aparatu, dźwigni i urządzenia piszącego na taśmie. Regulacja klucza-nadajnika. Uregulowanie szybkości przesuwania wstążki.
3. Uregulowanie elektryczne aparatu. Regulacja ruchu klucza-nadajnika, regulacja klucza (na prąd roboczy lub stały).

Temat 6. Układanie sprzętu do dwukółki.

1. Układanie aparatu Morse'a do skrzynki przepisowej i podręcznej.
2. Układanie materiału eksploatacyjnego i innego sprzętu łączności.

Temat 7. Schemat aparatu Morse'a typu wojennego na prądzie roboczym i stałym.

1. Schemat aparatu Morse'a na prądzie roboczym. (aparat włączony jako końcowy).
2. Schemat aparatu Morse'a na prądzie stałym. (aparat włączony jako pośredni).
3. Schemat aparatu Morse'a na prądzie roboczym (aparat włączony jako pośredni).
4. Praktyka w przełączaniu schematu aparatu z prądu roboczego na stały.

Temat 8. Rozkładanie i składanie aparatu Morse'a.

1. Przygotowanie miejsca pracy.
2. Posługiwanie się śrubokrętem.
3. Kolejność w rozkładaniu i składaniu.
4. Środki ostrożności przy rozkładaniu mechanizmu sprężynowego.
5. Czyszczenie i oliwienie aparatu.

Temat 9. Rozkładanie, składanie i regulowanie aparatu w warunkach polowych.

1. Przygotowanie miejsca pracy.
2. Rozkładanie i składanie aparatu.
3. Regulacja aparatu przy zmiennej sile prądu.

Temat 10. Najprostsze niedociągnięcia aparatu Morse'a i ich usuwanie.

1. Usuwanie niedokładności mechanicznych. Zamiana sprężyny wiatraczka.
2. Określenie i usunięcie niedokładności schematu aparatu.
3. Niedokładności klucza nadajnika i ich usuwanie.

Temat 11. Obliczanie siły prądu dla aparatów Morse'a na stacjach wojskowo-telegraficznych.

1. Łączenie źródeł w baterie szeregowo i równolegle.
2. Mierzenie siły prądu w źródłach i w linii. Sposób włączania przyrządów mierniczych i środki ostrożności przy włączaniu. Rola zacisku dla amperomierza i oporu dodatkowego dla woltomierza.
3. Zapoznanie się ze sposobem obliczania elementów zalewanych wodą i akumulatorów ługowych na odległość 200 km. Uproszczony sposób określania ilości elementów.

Temat 12. Badanie połączeń wojskowo-telegraficznych stacji.

1. Rodzaje uszkodzeń.
2. Zapoznanie się ze schematem łącznic (baterijnych i liniowych). Budowa i przeznaczenie.
3. Określenie: zerwania, słabego przepływu prądu, upływu prądu na linii i stykania się przewodów.
4. Terminy używane przy badaniu linii: „dajcie ziemię”, „dajcie izolację”, „dajcie napór”, „odłączyć się od innej stacji”, „włączyć stację pośrednią”, „uziemić aparat”.

Temat 13. Usuwanie najprostszych niedokładności w aparacie Morse'a.

1. Sprawdzenie schematu aparatu częściami.
2. Zamiana części w aparacie Morse'a.
3. Powtórzenie opisu i taktyczno-technicznych danych aparatu.

Temat 14. Najprostsze sposoby uszczelnienia połączeń w aparacie i na linii.

1. Włączenie aparatu telefonicznego na wywołanie głosem przez kondensator.
2. Uszczelnienie obwodów przy pomocy transformatora Pikara.
3. Sprawdzenie transformatora Pikara i filtru przed użyciem, schowaniem i w czasie pracy.

Temat 15. Urządzenia zabezpieczające.

1. Budowa odgromników i bezpieczników (zapoznanie się ogólne).
2. Zabezpieczenie się przed burzą przez uziemienie.

ELEKTROTECHNIKA

Temat 1. Wiadomości podstawowe z elektrotechniki.

1. Prąd elektryczny. Siła napięcia i opór. Jednostka miary siły prądu.
2. Prąd stały i zmienny. Przykłady obecności prądu w drucie.

Temat 2. Prawo Oma.

1. Zależność oporu od składu, długości, średnicy i temperatury przewodnika.
2. Łączenie szeregowo i równoległe prądów.
3. Regulatory oporu, magazyny oporów i ich przeznaczenie.
4. Prawo Oma. Złączenie reostatów (regulatorów oporu) i przyrządów mierniczych oraz pokazanie zależności między oporem, siłą i napięciem.
5. Posługiwanie się przyrządami mierniczymi: amperomierz, woltomierz. Sposoby włączania ich do linii i mierzenie napięcia.
6. Siła prądu, sposób jego otrzymywania i mierzenia. Jednostka miary prądu.

Temat 3.

1. Magnes sztuczny i naturalny.
2. Bieguny magnesów i działanie ich nawzajem.
3. Siła magnetyczna prądu. Elektromagnes (przerabianego aparatu), jego działanie.

Temat 4. Baterie suche i ogniwa galwaniczne.

1. Budowa i działanie suchych baterij: BAS-90, BAS-60, BAS-80.
2. Zastosowanie, łączenie i sprawdzanie prawidłowości łączenia baterij przy pomocy woltomierza.
3. Budowa i działanie ogniw: 3-S, 3-B i Mejdyngera.
4. Dane elektryczne ogniw, czas ich pracy.
5. Ładowanie ogniw.
6. Posługiwanie się, przechowanie i magazynowanie ogniw.

Temat 5. Akumulatory.

1. Akumulator ługowy i jego budowa.
2. Budowa akumulatorów.
3. Dane elektryczne akumulatorów, stosowanych w wojsku.
4. Łączenia akumulatorów do pracy. Mierzenie napięcia.

Temat 6. Amperomierze i Omomierze.

1. Zasady działania i budowa amperomierza i omomierza.
2. Skale i ich zasada.
3. Sposób włączania i środki ostrożności przy włączaniu.
4. Mierzenie siły prądu i napięcie na liniach czynnych.

Teletechnika

Temat 1. Zapoznanie się z aparatem U.N.A.F.

1. Części aparatu i ich przeznaczenie.
2. Cechy taktyczno-techniczne aparatu U. N. A. F.
3. Budowa mikrofonu i telefonu, transformatora i części pomocniczych aparatu.
4. Budowa i przeznaczenie kondensatora.
5. Cechy szczególne aparatu U. N. A. i różnica jego z aparatem U. N. A. F. Sposoby włączania ich do linii.

Temat 2. Przygotowanie aparatu U.N.A.F. do pracy.

1. Sprawdzenie źródła prądu.
2. Dołączanie baterii do schematu aparatu.
3. Sprawdzenie mikrofonu.

Temat 3. Włączanie do linii telegraficznej aparatu telefonicznego U.N.A.F.

1. Łączenie końców przewodów i uziemienia.
2. Włączenie aparatu do linii telefonicznej jako stacja końcowa, pośrednia i kontrolna.
3. Włączenie aparatu telefonicznego w linię telefoniczną z zastosowaniem filtru.
4. Obchodzenie się i przechowanie aparatu.

Podręczniki i pomoce

Instrukcja służby ruchu telegraficznego.
Podręcznik telegrafisty Armii Czerwonej.

Budowa linii telefonicznej.

Temat 1. Linie telefoniczne i telegraficzne

1. Przyrządy i materiały stosowane przy budowie linii telefonicznych i telegraficznych.
2. Budowanie i zwijanie linii telefoniczno-telegraficznych.
3. Usunięcie uszkodzeń na liniach.
4. Sposoby łączenia drutu przy wprowadzeniu połączeń do pomieszczenia.
5. Sposoby badania sprawności linii.

Temat 2. Zapoznanie z budową i budowa linii na tyczkach i podporach stałych.

1. Zapoznanie z budową linii stałych i tyczkowych.
2. Usuwanie przeszkód na liniach (wymiana tyczek, wstawianie drutu).
3. Usuwanie przeszkód na liniach stałych (zamiana izolatora, usunięcie zwarcia, wstawianie drutu).

Pomoc: Instrukcja budowy linii polowych, Instrukcja budowy linii stałych.

Praca na aparatach, obsługiwane linii i służba ruchu telefoniczno-telegraficznego.

Temat 1. Praca na aparacie.

1. Przygotowanie aparatu.
2. Usadowienie się za aparatem.
3. Ułożenie rąk.
4. Utrzymanie klucza w palcach.
5. Nadawanie kropek na liczenie kierownika.

Temat 2. Nadawanie kropki i kreski w odstępach.

1. Nadawanie kropki i kreski w odstępach.
2. e, t, n, a (w liczniku litery polskie, w mianowniku — ros.
е т н а
przerabiać obydwu).
3. Łączenie kropek i kresek.
4. Praca na liczenie i bez liczenia.
5. Czytanie i pisanie z taśmy.

Temat 3. Nadawanie i odbieranie liter i cyfr I i II grupy.

1. Nadawanie liter i cyfr I grupy: e, i, s, h, b.
е и с х б

2. Nadawanie liter i cyfr II grupy: t, m, o, ch, 0 (zero).

т м о

3. Prawidłowe usadowienie za aparatem i uchwycenie klucza.
4. Nadawanie naprzemian na liczenie i bez liczenia.
5. Zachowanie długości kropek i kresek oraz przerw.
6. Czytanie i odpisywanie z taśmy.

Temat 4.

1. Nadawanie słów złożonych z 1 i 2 grupy i literami rosyjskimi.
2. Przestrzeganie wskazówek punktu 3, 4, 5 i 6 tematu 3.

Temat 5. Nadawanie liter i cyfr grupy 3 i 4.

1. Nadawanie liter i liczb 3 grupy: a, u, v, z, 4.

а у ж з

2. Przestrzeganie punktu 3, 4, 5 i 6 tematu 3.
3. Nadawanie liter i liczb 4 grupy n, d, w, 6.

н д в

Temat 6. Nadawanie słów przy pomocy znaków z grupy 3 i 4 oraz tekstem rosyjskim.

au, ua, uz, ad, na, da, dub, nu, zan, zaba, bob, abad, anna, dun, bun, don, ton.

Znaki z grupy 3 i 4 oraz 1 i 2 (polskie ułożyć) rosyjskie: osa, nom, zom, ruda, zito, stichi, zban, tachta, bitum, stom, zeton, simon, chna, manna, batum, stoma, zeton, banan, noz, muz, zatwa.

Nadawanie liczb: 56, 06, 64, 60, 50, 506, 504, 505, 600, 604, 605, 606, 006, 060, 040, 004, 005, 050, 650, 655, 400, 404, 405, 406, 440, 444, 445 itd.

Przestrzeganie punktów 5 i 6 tematu 3.

Temat 7. Nadawanie liter i liczb grupy 5 i 6.

1. Nadawanie liter i liczb 5 grupy: w, ja, 123, 10.

в я

2. Nadawanie liter i liczb grupy 6: g, z, ò, 9, 8, 7, 2.

г з ч

3. Przestrzeganie pktów 3, 4, 5 i 6 tematu 3.

Temat 8.

1. Nadawanie słów z grupy 5 i 6.
 - a) w języku polskim ułożyć kierownik ćwiczenia,
 - b) w języku rosyjskim:
zawad, jug, otchod, czast, sosed, nocznoj, drzewnoj,
diejstwiye, dwizenije, diwizjon, bagaz, samochod,
ajwa, mast, dusza, muzczina, botwa, bogatstwa,
zuzzanie, zazda, dziewczyna, mest, nowost, omut,
massaz, muczeni-czestwo, ostow, sudno, sadowod,
tomaszow, titan, tiszina, tucza, zemczug, chizina,
czugun, cziz, czasowoj.
982, 729, 659, 739, 258, 833, 419, 589, itd.
2. Przestrzeganie pktów, jak w lekcjach poprzednich.
3. Odczytywanie i odpisywanie z taśmy.

Temat 9. Nadawanie 7 i 8 grup.

1. Nadawanie liter: r, l, p, a, f.
р л п ф
2. Nadawanie liter: k, x, y, q, c.
к х у ц ч
3. Przestrzeganie pktów jak wyżej.

Temat 10. Nadawanie słów z liter opanowanych.

1. Nadawanie liter: ć, t, ń, ś, z.
т з
- a) tekst rosyjski:
almaz, połk, radist, telegrafist, tajna, motocykl, illuminator, gallerei, diame-tr, protivnik, batalion, telefon, awiacja, swiaz, schtadiw, rubez, kollonna, pulemiot, pieredowoj, front, pozicija, ogon, telegraf, miszen, swierdłowski, sokrowszcze, respublika, jarus, breslau, wolfrom, czetwierk, szirota, chobot itd.
- b) tekst polski według uznania kierownika ćwiczeń.
2. Prawidłowe usadowienie się za aparatem i uchwycenie klucza.
3. Czytanie i odpisywanie z taśmy.

Temat 11.

1. Nadawanie znaków pisarskich: kpk, pcn, dwkpk.
тчик зпт двтчк
2. Nadawanie krótkich telegramów o treści wojskowej.

3. Czytanie i pisanie z taśmy.
4. Służba ruchu. Obowiązki dyżurnego telegrafisty, podliczenie słów, wypełnienie nagłówka służbowego w telegramie. Prowadzenie dziennika stacyjnego.

Temat 12. Doskonalenie w nadawaniu krótkich telegramów.

1. Doskonalenie w nadawaniu krótkich telegramów treści wojskowej.
2. Nadawanie szyfrowych tekstów.
3. Czytanie i odpisywanie z taśmy.
4. Służba ruchu: przyjęcie depeszy od nadawcy, obliczenie ilości słów, kolejność nadawania telegramów. Nadawanie okólników. Postępowanie z telegramami o szczególnie ważnej treści.

Temat 13. Nadawanie i odbieranie telegramów, praca na linii.

1. Wywoływanie stacji.
2. Wymiana telegramów pomiędzy dwoma aparatami.
3. Wpisywanie do blankietu w miarę odbierania telegramów.
4. Służba na stacji: objęcie służby dyżurnego przy aparacie. Wywołanie stacji, zgłoszenie telegramu, zgoda na przyjęcie. Wydanie pokwitowania, wpisanie do dziennika stacyjnego. Podanie czasu, wstawianie taśmy.
5. Prowadzenie dziennika dla notowania szpilek taśmy telegraficznej. Pokwitowanie. —

Temat 14. Trenowanie się w nadawaniu i odbiorze telegramów.

1. Wyrobienie dokładności w nadawaniu i odbiorze.
2. Przerabianie obowiązków dyżurnego telegrafisty.
3. Przechowywanie telegramów.
4. Wypełnianie książek: „wchodzące”, „wychodzące” oraz pokwitowań.
5. Układanie szpilek po wykończeniu taśmy. Sposób przechowywania.
6. Usuwanie błędów w telegramie w czasie nadawania i odbioru.

Temat 15. Dyktando przez aparat.

1. Wywołanie dowódcy do rozmów.
2. Przejsie od wymiany telegramów do wymiany rozmów.

3. Obsługiwanie rozmów operacyjnych i służbowych.
4. Wpisanie rozmowy do dziennika stacyjnego.

Temat 16. Dyżur i praca na stacjach telegraficznych.

1. Prowadzenie sumowania pracy w dzienniku stacyjnym: co strona i co doba.
2. Doskonalenie w szybkiej pracy na aparatach.
3. Rozwijanie i zwijanie stacji.
4. Praca na stacji w nocy.

Temat 17. Układanie i przekazywanie telegramów służbowych.

1. Sposób prowadzenia zapytywań służbowych telegraficznie.
2. Forma telegramów służbowych.
3. Obowiązki dyżurnego telegrafisty.
4. Stosunek służbowy na telegrafach (wojskowych).
5. Nadawanie telegramów: literowych, cyfrowych, otwartego tekstu oraz szyfrów i kodów i prowadzenie odpowiednich dokumentów.
6. Prowadzenie dzienników, pism wchodzących i wychodzących.

Temat 18. Nadawanie i odbiór telegramu. Sposób prowadzenia korespondencji telegraficznej.

1. Praca na stacjach czynnych.
2. Sposób wykonania odpisów z telegramów.
3. Nadanie telegramu innymi środkami.
4. Odszukiwanie adresata i kierowanie telegramu w ślad.

Temat 19. Nadawanie i odbiór telegramów seryjnych.

1. Wymiana seryjnych telegramów pomiędzy dwoma stacjami.
2. Układanie i przekazanie telegramów serii: „Powietrze”.
3. Pełnienie obowiązków starszego telegrafisty i starszego w zmianie.

Temat 20. Nadawanie telegramów szyfrowych.

1. Doskonalenie w nadawaniu telegramów szyfrowych.
2. Prowadzenie dokumentów stacyjnych.
3. Przechowywanie, przewożenie i przesyłanie dokumentów.

Temat 21. Praca na stacjach czynnych.

1. Praca na stacjach czynnych, z przestrzeganiem przepisów ruchu.
2. Doskonalenie w prowadzeniu rozmów telegraficznych.
Pomoce: Podręcznik: Instrukcja służby telefonicznej,
Instrukcja telegrafisty Armii Czerwonej.

Wyszkolenie taktyczno-specjalne

Temat 1. Środki łączności używane w wojsku. Ich cechy taktyczno-techniczne.

1. Rola łączności w walce dzisiejszej.
2. Goniec pieszy, konny, gołębie pocztowe i pies meldunkowy.
3. Środki łączności techniczne:
 - a) środki elektryczne: telefon, telegraf, radio,
 - b) środki optyczne: o zasięgu krótkim, średnim i dużym,
 - c) środki ruchome: rower, motocykl, samochód, samolot.

Temat 2. Obowiązki gońca.

1. Goniec w ogólnym łańcuchu środków łączności.
2. Wymagania stawiane gońcom.
3. Poruszanie się gońca.

Temat 3. Ogólne zasady organizacji łączności.

1. Wymagania stawiane środkom łączności i ich obsłudze.
2. Ogólne zasady organizacji łączności.
3. Zadania oddziału własnego przy organizowaniu łączności.

Temat 4. Organizacja łączności na m. p. dowódcy własnego oddziału.

1. Organizacja m. p. dowódcy, jego elementy, przeznaczenie.
2. Organizacja ośrodka łączności, elementy i przeznaczenie.
3. Maskowanie i obrona ośrodka łączności.
4. Środki obrony p-lot., p-panc. i p-gaz.

Temat 5. Wojskowe stacje telegraficzne i ich przeznaczenie.

1. Przeznaczenie W.S.T., ich elementy, rola i rozmieszczenie.
2. Obowiązki obsługi W.S.T.

3. Wybór pomieszczenia dla W.S.T. Podział obsługi, przygotowanie i rozwinięcie sprzętu, przewidywania na wypadek przeniesienia W.S.T.

Temat 6. Organizacja i urządzenie W.S.T.

1. Urządzenie W.S.T. w pomieszczeniu, rozmieszczenie aparatów, prowadzenie przewodów na izolatorach i w zagłębieniach oraz na plankach.
2. Uziemienie W.S.T., wyzyskanie do tego: rzek, studzien, urządzeń wodociagowych itd.
3. Doprowadzenie drutów i wprowadzenie ich do stacji.
4. Ustawienie aparatów, nawiązywanie łączności i wymiana depesz.
5. Opiekowanie się i przechowywanie sprzętu.
6. Ładowanie sprzętu do dwukółki i samochodu.
7. Sposób ubezpieczenia, obrony i maskowania stacji.

Temat 7. Urządzenie i obsługiwanie stacji kontrolnej i pośredniej (pojęcie ogólne).

1. Przeznaczenie kontrolnych i pośrednich stacji telefon.
2. Wybór miejsca na stacje i maskowanie.
3. Doprowadzenie przewodów, wprowadzenie do wewnątrz i numeracja przewodów na linii i na W.S.T.
4. Urządzenie stacji, ustawianie aparatów, włączenie transformatorów Pikara, urządzenie przewodów wewnątrz, uziemienie.
5. Badanie przewodów: „dać ziemię”, „dać izolację” itd.

Temat 8. Urządzenie stacji telegraficznej w schronie (latem).

Przerobić materiał wskazany w temacie 6 i urządzić zapasową stację telegraficzną.

Temat 9. Urządzenie i obsługiwanie stacji telefonicznej w wypadku szybkiej zmiany m. p. dowódcy.

1. Wybór miejsca dla stacji z uwzględnieniem maskowania i szybkości uruchomienia.
2. Podział pracy przy urządzeniu stacji.
3. Szybkie tymczasowe wprowadzenie przewodów.
4. Tymczasowe urządzenie stacji z uwzględnieniem późniejszego poprawienia urządzenia.

5. Wejście w kontakt, przyjęcie materiału do nadania i nadanie go.
 6. Zwinięcie i przeniesienie stacji na nowe miejsce.
- Pomoce: Instrukcja służby telefonicznej.
Podręcznik telegrafisty Armii Czerwonej.

Wyszkolenie specjalne telefonistów oddziałów sztabowych.

Obliczenie czasu.

Nazwa przedmiotu	Okres I 3 mies.	Okres II 6 mies.	Okres III 2 mies.	Okres IV 1 mies.	Razem
Aparaty telefoniczne . .	94	154	62	25	355
Regulamin służby ruchu telefonicznego	26	70	40	15	151
Budowa linii	32	94	55	18	199
Elektrotechnika	28	42	—	8	78
Szkolenie taktyczno- specjalne	22	120	65	14	221
Razem	202	480	222	80	984

- U w a g i : a) I okres — wyszkolenie pojedyncze,
 II okres — wyszkolenie drużyny,
 III okres — wyszkolenie plutonu, kompanii,
 IV okres — ćwiczenia z oddziałami, manewry, sprawdzanie inspektorskie.
- b) W obliczeniu czasu wchodzić ćwiczenia pułkowe i dywizyjne.

Wyszkolenie specjalne telefonistów pododdziałów liniowych.

Obliczenie czasu.

Nazwa przedmiotu	Okres I	Okres II	Okres III	Okres IV	Razem
Aparaty telefoniczne . .	65	101	48	20	224
Regulamin służby ruchu telefonicznego	39	91	50	20	200
Budowa linii	48	136	82	26	292
Elektrotechnika	18	38	—	4	60
Wyszkolenie taktyczno- specjalne	32	114	42	10	198
Razem	202	480	222	80	984

Wskazówki metodyczne

Program wyszkolenia specjalnego telefonistów oddziałów sztabowych jest obliczony tak, żeby przygotować do obsługi stacji, utrzymania jej i pracy na stacjach.

Telefoniści oddziałów sztabowych muszą umieć wymieniać telegramy z szybkością 200 grup na godzinę oraz urządzać i uruchomić stację telefoniczną w ciągu 20 minut.

Telefoniści pododdziałów liniowych muszą nauczyć się budowy linii z szybkością 5—6 km na godzinę.

Przy wyszkoleniu stosować metodę praktyczną. Każdą nową lekcję rozpocząć objaśnieniem przepisów korzystania z aparatu telefonicznego, łącznicy i źródeł prądu.

Instruktor powinien przeprowadzać równocześnie wzorowy pokaz działania sprzętu i objaśniać dokładnie działanie każdej części z osobna.

Objaśniać w sposób praktyczny niedokładności w działaniu i sposoby usuwania ich.

Dla porównania należy pokazać działanie sprzętu sprawnego.

Do tematu nowego przechodzić z chwilą opanowania przeobrobionego materiału przez wszystkich.

Telegrafiści pododdziałów liniowych uczą się obsługi wszystkich aparatów i łącznic, zaś telefoniści oddziałów sztabowych — jedynie aparatów i łącznic, będących w użyciu ich oddziału.

Równocześnie z nauką o aparatach przerabia się naukę o elektryczności, przyczem do nauki należy stosować specjalne modele i schematy.

Podczas każdego ćwiczenia w polu przerabiać ćwiczenia przygotowania okopu, schronów i pomieszczeń dla sprzętu, obsługi i środków łączności.

Przy budowie linii zwrócić uwagę na opanowanie ruchów do szybkiej budowy jedno- i dwuprzewodowych linii polowych.

Każdą pracę w polu zakańczać wymianą depesz o treści techniczno-taktycznej (odszukanie błędów w linii, niedokładności łącznicy itd.)

Wszystko na tle pewnej sytuacji taktycznej, której szczegóły muszą być przemyślane przez kierownika ćwiczeń. Od początku nauki nadawania telegramów należy uczyć przepisów Regul. Służby Ruchu.

Aparaty telefoniczne

Temat 1. Budowa aparatów telefonicznych o wywołaniu głosowym.

1. Dane taktyczno-techniczne aparatu telefonicznego o wywołaniu głosowym.
2. Ogólne dane budowy aparatu o wywołaniu głosowym.

Temat 2. Ogólna charakterystyka aparatu o wywołaniu induktorowym.

1. Cechy taktyczno-techniczne aparatu induktorowego.
2. Części składowe aparatu induktorowego.

Temat 3.- Różnice pomiędzy aparatami induktorowymi i telefonicznymi (UNA—I i UNA—F).

1. Powtórzenie tematu 1—2.
2. Części składowe aparatów UNA—I i UNA—F.
3. Składanie tych aparatów.

Temat 4. Uruchomienie aparatu UNA—F.

1. Zbadanie źródeł prądu.
2. Łączenie baterii do schematu aparatu.
3. Badanie sprawności aparatu fonicznego.

Temat 5. Uruchomienie aparatu induktorowego UNA—I.

1. Badanie źródeł prądu.
2. Łączenie baterii do schematu aparatu.
3. Badanie sprawności aparatu induktorowego.

Temat 6. Włączenie aparatów telefonicznych do linii.

1. Przygotowanie końcówek linii i uziemień.
2. Włączenie aparatów fonicznych (UNA—F) do linii jedno- i dwuprzewodowych i telegraficznej.
3. Włączanie aparatu induktorowego do linii telefonicznej jedno- i dwuprzewodowej.
4. Obsługiwanie aparatu telefonicznego.

Temat 7. Aparat telefoniczny TAM.

1. Przeznaczenie i cechy taktyczno-techniczne aparatu telefonicznego.
2. Włączenie schematu do źródeł prądu.
3. Badanie sprawności aparatu.
4. Włączenie aparatu TAM do linii.
5. Obsługiwanie aparatu telefonicznego.

Temat 8. Aparat telefoniczny EE—8A.

1. Części aparatu EE—8A i ich przeznaczenie.
2. Taktyczno-techniczne cechy aparatu.
3. Wstawianie źródeł prądu do aparatu.
4. Sprawdzenie gotowości aparatu.

Temat 9. Składanie, rozkładanie aparatu telefonicznego UNA—F.

1. Kolejność rozbierania części UNA—F.
2. Przeznaczenie części aparatu.
3. Rozbieranie mikrotelefonu.
4. Składanie mikrotelefonu.

Temat 10. Składanie, rozkładanie aparatu UNA—I.

1. Kolejność rozbierania części UNA—F.
2. Przeznaczenie części aparatu.
3. Rozbieranie mikrotelefonu.
4. Składanie mikrotelefonu.

Temat 11. Obchodzenie się z aparatami przy pracy i ich przechowanie.

1. Obchodzenie się z aparatem, jego przechowanie.
2. Obchodzenie się z aparatem w czasie przygotowania go do pracy.
3. Obchodzenie się z aparatem podczas pracy.
4. Obchodzenie się z aparatem po pracy.
5. Przewożenie i przechowywanie aparatów.
6. Czyszczenie i terminy przeglądów aparatu.

Temat 12. Istota łączności telefonicznej.

1. Dźwięki i fale dźwiękowe.
2. Rozmowa telefoniczna: schemat telefonowania dwustronnego.

Temat 13. Działanie telefonu i mikrofonu.

1. Przeznaczenie telefonu i mikrofonu.
2. Działanie telefonu w przekształcaniu drgań elektrycznych w fale głosowe.

Temat 14. Mikrofon UNA—F.

1. Budowa mikrofonu.
2. Budowa telefonu.
3. Szczegóły budowy mikrofonu.
4. Sznur i wtyczka.

5. Badanie sprawności mikrofonu.
6. Najczęstsze niedokładności pracy mikrofonu.
7. Badanie sprawności: kapsla mikrofonowego, telefonu i mikrofonu przy pomocy przyrządów mierniczych.

Temat 15. Urządzenie wywoławcze aparatu telefonicznego UNA—F.

1. Przeznaczenie brzęczyka.
2. Budowa i działanie brzęczyka.
3. Regulacja brzęczyka.
4. Badanie sprawności.
5. Usuwanie charakterystycznych uszkodzeń.
6. Urządzenie wywoławcze i jego działanie.
7. Usuwanie uszkodzeń w urządzeniu wywoławczym.

Temat 16. Części pomocnicze aparatu UNA—F.

1. Odgromnik, budowa i przeznaczenie.
2. Niedokładność pracy odgromnika.
3. Zaciski liniowe.
4. Kondensatory, ich budowa i przeznaczenie.
5. Rama wysuwana i skrzynka aparatu.

Temat 17. Transformator i brzęczyk aparatu UNA—F.

1. Budowa transformatora.
2. Badanie sprawności transformatora.
3. Szczegóły budowy brzęczyka.
4. Części brzęczyka i ich przeznaczenie.
5. Regulacja brzęczyka.
6. Urządzenie wywoławcze z przyciskiem.
7. Sprawdzenie brzęczyka.

Temat 18. Aparat mikrotelefoniczny UNA—I.

1. Mikrofon, budowa mikrofonu, różnica w porównaniu z mikrofonem UNA—F.
2. Budowa i badanie induktora i sznura.
3. Dzwonek, jego budowa i działanie.
4. Transformator telefoniczny, odgromnik, zaciski liniowe.
5. Rama wysuwana i skrzynka aparatu.

Temat 19. Budowa szczegółowa mikrofonu UNA—I—31.

1. Budowa klapki mówniczej.
2. Sznur z wtyczką.

Temat 20. Budowa induktora i dzwonka UNA—I—31.

1. Magnesy podkowiaste.
2. Bieguny magnesu.
3. Szpulka z drutem.
4. Dzwonek i wyłącznik.

Temat 21. Aparat telefoniczny UNA—I.

1. Części zasadnicze aparatu i ich ułożenie w aparacie.
2. Mikrofon (budowa telefonu, mikrofonu).
3. Brzęczyk.
4. Induktor.
5. Transformator i inne części.

Temat 22. Aparat telefoniczny EE—8A.

1. Wiadomości ogólne, cechy taktyczno-techniczne aparatu EE—8A.
2. Budowa telefonu.

Temat 23. Posługiwanie się aparatem EE—8A.

1. Przygotowanie aparatu telefonicznego do pracy.
2. Badanie sprawności aparatu telefonicznego.
3. Zwinięcie aparatu telefonicznego.
4. Obchodzenie się z aparatem.

Temat 24. Rozbieranie aparatu telefonicznego EE—8A.

1. Odejmwowanie sznura mikrotelefonu.
2. Odkręcanie śrub wzmacniających korpus.
3. Wyciąganie korpusu z torby skórzanej.
4. Rozbieranie mikrotelefonu.

Temat 25. Schemat aparatu EE—8A.

1. Obwód wpływającego sygnału wywoławczego.
2. Obwód wywołania.
3. Obwód źródła prądu mikrofonu.
4. Obwód mówniczy.
5. Obwód wywołania łącznicy.

Temat 26. Usuwanie niedokładności.

1. Niedokładności sprężyn kontaktowych.
2. Niedokładności w induktorze.
3. Niewypływanie i niewypływanie prądów mówniczych.
4. Trzask w aparacie przy wywoływaniu.

Temat 27. Budowa aparatu telefonicznego TAJ.

1. Części składowe aparatu i ich rozmieszczenie.
2. Budowa i praca mikrotelefonu.
3. Opór równoważny i jego przeznaczenie.
4. Transformator dyferencyjny.
5. Brzęczyk.
6. Przycisk wywoławczy wraz ze sprężynami.
7. Induktor, dzwonek.
8. Dźwignia przełączająca wraz ze sprężynami.
9. Szpulka reakcyjna.
10. Bateria.
11. Odgromnik.
12. Kondensatory.
13. Skrzynka i rama wysuwana.

Temat 28. Transformator.

1. Przeznaczenie transformatora.
2. Zasada działania transformatora.
3. Budowa transformatora.
4. Badanie sprawności transformatora.

Temat 29. Łącznice KOF—28 i KOF—33. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Futerał do przenoszenia.
2. Skrzynka żelazna.
3. Zaciski i przełączniki.
4. Łączenie sprężyn łączących.
5. Badanie sprawności.

Temat 30. Łącznica PK—10 i PK—30. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Budowa łącznic PK-10 i PK-30.
2. Włączanie jedno- i dwuprzewodowych linii.
3. Zaciski.
4. Badanie sprawności.
5. Połączenie dwóch łącznic.
6. Praca praktyczna na łącznicach.

Temat 31. Łącznica 12-to połączeniowa (numernik). Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Przeznaczenie i budowa łącznicy.
2. Włączenie linii do łącznicy.

3. Usuwanie niedokładności w pracy łącznicy.
4. Obsługiwanie łącznicy.

Temat 32.- Łącznica RE—12. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Skrzynka do przewożenia.
- 2. Korpus łącznicy z ramą.
3. Przełączniki, zaciski.
4. Telefony wywoławcze.
5. Badanie sprawności łącznicy.

Temat 33. Łącznica R—20. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Zapoznanie ogólne z łącznicą R-20.
2. Budowa pionowej, poziomej i pochylej płaszczyzny łącznicy.
3. Budowa części elektrycznej i linijnej łącznicy.

Temat 34. Schemat łącznicy RE—12. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Powstawanie prądu przy wywołaniu stacji przez abonenta.
2. Powstawanie prądu w łącznicy przy rozmowie.
3. Powstawanie prądu przy wywołaniu abonenta.
4. Powstawanie prądu przy wymianie rozmów przez dwóch abonentów.
5. Łączenie do nadania okólników.
6. Niedokładności łącznicy i ich usuwanie.

Temat 35. Schemat łącznicy PK—10 i PK—30. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Jak temat 34.

Temat 36. Filtr telefoniczny i telegraficzny typu „A”. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Rola filtru.
2. Budowa części telegraficznej filtru.
3. Budowa części telefonicznej filtru.
4. Schemat filtru i jego łączenie.

Temat 37. Transformator PIKARA.

1. Budowa transformatora.
2. Włączenie transformatora do jedno- i dwuprzewodowych linii do równoczesnej pracy telegraficznej.

Temat 38. Schemat obiegu prądu i współdziałanie części aparatów UNA—F i UNA—I.

1. Schemat zasadniczy i schemat aparatu.
2. Linie obiegu prądu i współdziałanie części przy pracy aparatu:
 - a) gdy wołamy (przewody wywoławcze pierwotne i wtórne),
 - b) gdy mówimy (prąd mówniczy pierwotny i wtórny),
 - c) gdy wywołują nas,
 - d) gdy słuchamy.

Temat 39. Badanie sprawności aparatu UNA—F.

1. Najprostszy sposób badania przewodów wywoławczych i mówniczych.
2. Badanie częściowe aparatu i badanie przewodów przy pomocy przyrządów mierniczych.
3. Najbardziej charakterystyczne uszkodzenia w aparatach i ich usuwanie.

Pomoce: Instrukcja służby telefonicznej,

Podręcznik telefonisty Armii Czerwonej.

Uwaga: Telefoniści oddziałów liniowych zapoznają się z łącznicami ogólnie.

Praca na aparatach i służba ruchu telefonicznego

Temat 1. Służba ruchu na stacjach wojskowych.

1. Wywołanie i odpowiadanie na wywołanie.
2. Wywołanie do aparatu, korzystanie z tablicy kodów.
3. Blankiet fonogramu i jego wypełnienie.
4. Przyjęcie fonogramów od nadawcy, obliczenie słów, kolejność nadawania, nadawanie seriami.
5. Sposób nadawania okólnika.
6. Sposób nadawania fonogramów.

Temat 2. Obowiązki dyżurnego telegrafisty.

1. Nadawanie słów, wypełnienie nagłówka fonogramu.
2. Prowadzenie dziennika stacyjnego (aparatu).
3. Trenowanie się w nadawaniu i odbieraniu fonogramów.
4. Przyjmowanie dyżurów przy aparacie, wywołanie stacji, proponowanie odbioru, zgodzenie się na odbiór. Zapisywanie do dziennika stacyjnego.

Temat 3. Trenowanie się w nadawaniu i odbiorze zwykłych fonogramów tekstem otwartym.

1. Wyrobienie dokładności w nadawaniu i odbiorze.
2. Przyjmowanie poszczególnymi literami w razie niezrozumienia przez odbierającego.
3. Nadawanie i odbiór tekstów liczbowych.
4. Powtórzenie obowiązków dyżurnego przy aparacie.
5. Nauczenie się instrukcji o przepisach nawiązania łączności.

Temat 4. Prowadzenie korespondencji na wojskowych stacjach telefonicznych.

1. Przyjmowanie fonogramów literowych, liczbowych, szyfrowych i kodów.
2. Sposób przyjęcia fonogramu jako odpisu dla innego odbiorcy.
3. Sposób robienia odpisów fonogramu.
4. Wpisywanie do dziennika korespondencji wchodzącej.
5. Nadawanie fonogramów do adresata i jego doręczenie.

Temat 5. Przyjmowanie i nadawanie fonogramów seryjnych.

1. Przyjęcie fonogramu od nadawcy, obliczenie słów.
2. Prowadzenie dziennika stacyjnego.
3. Ułożenie dla telefonistów i nadawanie fonogramów serii „WZD”.
4. Trenowanie się w nadawaniu i odbiorze fonogramów.

Temat 6. Nadawanie i odbiór fonogramów szyfrowanych.

1. Trenowanie się w nadawaniu i odbiorze fonogramów szyfrowanych.
2. Odszukiwanie adresata i przekazanie fonogramu innymi środkami.
3. Dublowanie fonogramu telefonicznie.

Temat 7. Prowadzenie rozmów na wojskowych stacjach telefonicznych.

1. Obowiązki dyżurnego przy prowadzeniu rozmów.
2. Prowadzenie rozmowy kodowanej.
3. Trenowanie się w nadawaniu i odbiorze fonogramów liczbowych i szyfrowanych.

Temat 8. Obowiązki dyżurnego przy łącznicy. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Przyjmowanie i przekazywanie dyżuru przy łącznicy.
2. Prowadzenie dziennika przy przyjmowaniu i oddawaniu służby przy łącznicy.
3. Badanie sprawności linii.
4. Prowadzenie dziennika technicznego.

Temat 9. Wywołanie abonenta. (Tylko dla oddziałów sztabowych.)

1. Odpowiedź przy wywołaniu łącznicy.
2. Wywołanie żadanego abonenta, włączenie go do linii.
3. Badanie obciążenia linii.

Budowa linii telefonicznej

Temat 1. Zasady ogólne o polowych liniach telefonicznych.

1. Nazwa i rola linii telefonicznej.
2. Zespoły do budowy linii, skład ich, środki i przeznaczenie (środki przewozowe konne i zmotoryzowane).

Temat 2. Sprzęt budowlany, narzędzia i materiały używane do budowy polowych linii telefonicznych i telegraficznych.

1. Budowa i przeznaczenie polowych linii telefono-telegraficznych, ich charakterystyczne cechy.
2. Budowa i przeznaczenie szpulki z urządzeniem ząbkowanym.
3. Budowa i przeznaczenie zwijaka i szpulki.
4. Budowa i przeznaczenie bębna do drutu telefonicznego.
5. Budowa i przeznaczenie rozsoszki, siekiery, łopaty i kilofa.
6. Torba z narzędziami i materiałami Nr. 257, 259, ich przeznaczenie. Obchodzenie się z narzędziami, przechowanie.

Temat 3. Układanie sprzętu i drutu do dwukółki i samochodu.

1. Budowa dwukółki telefonicznej.
2. Sposób układania sprzętu i materiału na dwukółki.
3. Sposób układania sprzętu i materiału na inne środki transportowe.
4. Zapobieganie niszczeniu sprzętu podczas przewozu.

5. Utrzymanie dwukółki i sprzętu w stałym porządku i czystości przez obsługę dwukółki.
6. Opis materiału znajdującego się w dwukółce.

Temat 4. Przygotowanie się do pracy zespołu i czynności poszczególnych strzelców zespołu.

1. Ugrupowanie zespołu do pracy.
2. Wydanie zadania dla zespołu.
3. Wyznaczenie funkcji.
4. Wykonanie rozkazu: „wziąć narzędzia”.

Temat 5. Łączenie drutu.

1. Posługiwanie się szczypcami i nożem.
2. Oczyszczenie i odizolowanie końcówek.
3. Oczyszczenie z błota.
4. Złączenie na węzeł i półwęzeł.
5. Zaizolowanie złącza.

Temat 6. Czynności poszczególnych strzelców przy budowie i zwijaniu linii.

1. Praca 1. i 2. numerów.
2. Praca 3. numeru.
3. Praca 4. i 5. numerów.
4. Praca 6. numeru.
5. Praca obsługi dwukółki.

Uwaga: Ćwiczenia przerabiać praktycznie.

Temat 7. Praca numerów zespołu przy budowie i zwijaniu linii przy łączności wewnętrznej na pkt. kontrolny.

1. Praca numeru 1.
2. Praca numeru 2. (przerabiać praktycznie).

Temat 8. Przeprowadzenie linii polowej przez przedmioty terenowe.

1. Postępowanie przy przeprowadzaniu linii przez drogi polne, szosy, drogi kolejowe.
2. Przeprowadzenie drutu przez rowy, wzdłuż rowu, przez doły i wąwozy.

Temat 9. Prowadzenie i zakładanie drutu przez miejscowość.

1. Zawieszanie na słupach, drzewach, ścianach i dachach domów.
2. Przeprowadzanie drutu przez ulice, przez linie tramwajowe i sieć wysokiego napięcia.

3. Środki ostrożności obsługi przy przejściu przez linie tramwajowe i świetlne.

Temat 10. Budowa i zwinięcie linii zimą na nartach.

1. Budowa urządzenia narciarskiego i jego przeznaczenie.
2. Układanie sprzętu na urządzenie saneczkowe.
3. Sposób budowy i zwijania na nartach.
4. Prowadzenie drutu po śniegu, po drzewach, po słupach.
Przejście przez drogi.
Oddalenie drutu od drogi (10—100—200 m).
5. Zdejmowanie drutu.

Temat 11. Budowa linii zimą bez nart.

1. Zespół do budowy i jego obowiązki.
2. Budowanie i maskowanie linii.
3. Oddalenie od drogi.
4. Zwinięcie linii.
5. Badanie sprawności drutu do zwinięcia linii.

Temat 12. Budowa linii telefonicznej zimą czołgając się i z łódeczki (wołokuszka).

1. Przeczolganianie się ze zwijakiem.
2. Przeczolganianie się z końcówką drutu (zwijak na miejscu).
3. Praca przy budowie linii z łódeczki (wołokuszka).

Temat 13. Obsługiwanie linii.

1. Patrolowanie linii, obowiązki obsługujących.
2. Odszukiwanie i usuwanie uszkodzeń na liniach, usuwanie uszkodzeń umyślnych.
3. Sposób ochrony linii i obsługi technicznej. Wyznaczenie kontroli na stacjach.
4. Badanie sprawności linii.

Temat 14. Rozwijanie i zwijanie linii telefonicznej dniem i nocą w terenie równym.

1. Wybór kierunku budowy i odległości od drogi.
2. Prowadzenie i maskowanie linii poza drogami. Zamocowanie przedmiotów na stacji i na linii.
3. Prowadzenie linii pełzając.
4. Badanie rozwiniętej linii i łączenie przewodów.
5. Przejście przez drogi i rowy.
6. Zwijanie linii.

Temat 15. Budowa i zwijanie linii telefonicznej w terenie przeciętym.

1. Wybór kierunku budowy.
2. Przeprowadzanie linii przez wąwozy, kanały, doły, umocowanie i maskowanie przewodów.
3. Odszukiwanie i usuwanie niedokładności na liniach.
4. Zwijanie linii.

Temat 16. Budowa i zwijanie linii telefonicznej w lesie w dzień i w nocy.

1. Wybór kierunku budowy.
2. Oddalenie od dróg (100—200 m), postępowanie w razie braku dróg.
3. Zawieszanie drutu na drzewo, przejście z ziemi na drzewo i naodwrot.
4. Pętle do badania linii.
5. Odszukanie i usuwanie uszkodzeń na liniach.
6. Zwijanie linii.

Temat 17. Budowa i zwijanie linii telefonicznej przez miejscowość w dzień i w nocy.

1. Wybór kierunku linii (ulice o małym ruchu).
2. Oddalenie od linii: tramwajowych, elektrycznych i stałych.
3. Przejście przez przewody elektryczne; tramwajowe i przez ulice.
4. Zawieszenie i umocowanie drutu na słupach, płotach, budynkach.
5. Zwijanie linii.

Temat 18. Budowa i zwijanie linii telefonicznej w terenie dostępnym dla czołgów.

1. Wybór kierunku linii.
2. Wyzyskanie dołów i kanałów dla umocowania linii.
3. Odszukiwanie i usuwanie uszkodzeń na linii.
4. Zwijanie linii.

Temat 19. Budowa linii telefonicznej w rowach strzeleckich i łącznikowych w dzień i w nocy.

1. Wybór kierunku dla podprowadzenia linii do rowu, z uwzględnieniem łatwości obsługi i zabezpieczenia przed ogniem.

2. Zawieszanie i umocowywanie przewodu w rowach strzeleckich i łącznikowych na kółkach.
3. Prowadzenie linii w żłobach drewnianych.
4. Przeprowadzenie drutu przez rów strzelecki i łącznikowy.
5. Odszukiwanie i usuwanie uszkodzeń na linii.
6. Zwijanie linii.

Temat 20. Budowa i zwijanie linii przez rzekę w dzień i w nocy.

1. Zawieszenie linii na tyczkach.
2. Przeprowadzenie linii przez zatopienie i wzdłuż dna, za pomocą łodzi.
3. Budowa linii przez most.
4. Zwijanie linii, środki bezpieczeństwa przy budowie i zwijaniu linii.

Temat 21. Przejście z dwuprzewodowej na jednoprzewodową linię.

1. Transformator do przejścia z dwuprzewodowej na jednoprzewodową linię.
2. Budowa dwuprzewodowej linii.
3. Sposób włączenia transformatora przy przejściu z dwuprzewodowej na jednoprzewodową linię.
4. Zwinięcie linii.

Temat 22. Budowa i zwijanie linii telefonicznej w terenie błotnistym w dzień i w nocy.

1. Wybór kierunku budowy linii.
2. Sposób rozwijania drutu.
3. Zamocowanie przewodów na krzakach, pniach, tyczce i materiałach podręcznych.
4. Uszkodzenia na linii i ich usuwanie. Ochrona linii.
5. Zwijanie linii.
6. Zastosowanie łądki (wołokuszka) do budowy i zwijania linii.

Temat 23. Budowa i zwijanie linii przez oddziały zmotoryzowane.

1. Budowa i przeznaczenie specjalnych maszyn do budowy i zwinięcia linii telefonicznych.
2. Układanie sprzętu do maszyny.
3. Uszykowanie oddziału do podziału na obsługi.
4. Wykonanie rozkazów „do samochodów”.

5. Podział na obsługi.
6. Obowiązki poszczególnych strzelców w zespole.
7. Sposób budowania linii przez oddział zmotoryzowany.

Temat 24. Budowa i zwijanie linii telefonicznej z konia i z juka.

1. Podział oddziału przed rozpoczęciem robót.
2. Wyznaczenie funkcji w zespołach.
3. Obowiązki każdego numeru na komendę: „po narzędzia”, „rozpocząć budowę”.
4. Budowa linii z konia i z juka.
5. Zwinięcie linii z konia i z juka.
6. Budowa i zwinięcie linii z taczanki.
7. Praca zespołu niekompletnego.

Uwaga: Temat przerabiają tylko kawaleryjskie i górskie oddziały łączności.

Temat 25. Sposób obchodzenia się i posługiwania sprzętem i narzędziami budowlanymi.

1. Przechowanie sprzętu w magazynach.
2. Przechowanie sprzętu podczas pracy w polu i w warunkach bojowych.
3. Okresowe przeglądy i badania sprzętu.
4. Przechowanie sprzętu w górach.
5. Przechowanie sprzętu w obozach.
6. Suszenie i czyszczenie drutu.
7. Badanie całości żyły i izolacji kabla.
8. Nasycenie drutu „ozokerytem”.

Temat 26. Doskonalenie się w budowie i zwijaniu linii polowych, telefonicznych, telegraficznych w terenach różnych, przy różnych formach walk (walka spotkaniowa, natarcie, obrona itd.).

Elektrotechnika

Temat 1. Prąd elektryczny i siła elektromotoryczna.

1. Prąd elektryczny, prąd stały i zmienny. Przykłady obecności prądów w aparatach telefonicznych.
2. Siła prądu. Jednostka miary siły.
3. Przewodniki i izolatory. Przykłady przewodników i izolatorów w aparatach telefonicznych.
4. Siła elektromotoryczna, napięcie. Jednostka miary SEM. Źródła SEM w aparacie telefonicznym.

Temat 2. Ogniwa galwaniczne.

1. Ogniwa używane w aparatach telefonicznych.
2. Ładowanie, obchodzenie się z ogniwami i ich używanie.

Temat 3. Prawo Oma.

1. Obwód zamknięty, części wewnętrzne i zewnętrzne obwodu. Przykład obwodu zamkniętego w aparacie telefonicznym (obwód mikrofonu).
2. Zależność siły prądu od oporu obwodu.
3. Zależność siły prądu od napięcia.
4. Prawo Oma i jego formuła. (Przykład wyliczania siły prądu w obwodzie mikrofonowym.)

Temat 4. Opór elektryczności.

1. Opór stały i czasowy.
2. Zależność oporu od nacisku.
3. Zmiana oporu mikrofonu.

Temat 5. Różne sposoby łączenia oporów.

1. Łączenie oporów szeregowo.
2. Opór ogólny obwodu przy połączeniu szeregowym.
3. Siła prądu i napięcie przy połączeniu szeregowym.
4. Łączenie równoległe oporów.
5. Opór ogólny obwodu przyłączeniu równoległym.
6. Siła prądu i napięcie w połączeniu równoległym obwodu.
7. Łączenie mieszane oporów.

Temat 6. Magnetyzm i elektromagnetyzm.

1. Otrzymanie magnesów sztucznych.
2. Rodzaje magnesów sztucznych w telefonie i induktorze.
3. Działanie nawzajem biegunów magnesowych.
4. Strumień magnetyczny i kierunek strumienia magnetycznego (obwód magnetyczny) w dzwonku i induktorze.
5. Elektromagnetyzm i zasada działania elektromagnetyzmu. Wyzyskanie siły elektromagnetycznej w telefonie, w dzwonku i brzęczyku.
6. Elektromagnesy spolaryzowane i niespolaryzowane, ich wyzyskanie w aparacie telefonicznym (brzęczyk, klapka wywoławcza, dzwonek i telefon).

Temat 7. Indukcja elektromagnetyczna.

1. Indukcja w przewodniku, podczas poruszania go w polu magnetycznym.

2. Indukcja siły elektromotorycznej i prąd.
3. Zasada działania induktora.
4. Zasada działania transformatora.

Temat 8. Pojemność elektryczności.

1. Zasada pojemności elektrycznej.
2. Kondensator, budowa i działanie.
3. Kondensator w obwodzie prądu stałego.

Temat 9. Prąd zmienny.

1. Zasada prądu zmiennego.
2. Zastosowanie prądu zmiennego w aparacie telefonicznym (induktor, obwody wywoławcze i mównicze).
3. Parametry prądu zmiennego (częstotliwość, okres, amplituda).
4. Kondensator w obwodzie prądu zmiennego.

Temat 10. Akumulatory ługowe.

1. Zasada działania akumulatora ługowego.
2. Budowa akumulatora ługowego.
3. Dane elektryczne akumulatora ługowego (napięcie, siła prądu, pojemność, opór wewnętrzny).
4. Ładowanie i rozładowanie akumulatorów.
5. Obchodzenie się z akumulatorem ługowym podczas pracy i jego przechowanie.

Temat 11. Sposoby łączenia źródeł prądu.

1. Łączenie szeregowo i równoległe źródeł prądu.
2. Zależność siły prądu i napięcia od sposobu łączenia ogniw.
3. Kiedy i jaki rodzaj łączenia stosuje się w telefonach.

Temat 12. Przyrządy do mierzenia prądu.

1. Przeznaczenie woltomierza i amperomierza.
2. Wolmiliamperomierz.
3. Budowa i przeznaczenie omomierza.
4. Zapoznanie się z przyrządami cieplnymi i elektromagnetycznymi.
5. Posługiwanie się wolto- i amperomierzem.
6. Przechowanie i opiekowanie się przyrządami mierniczymi.

Wyszkolenie taktyczno-specjalne

Temat 1. Środki łączności używane w wojsku i ich dane taktyczno-techniczne.

1. Gońcy piesi i konni, psy meldunkowe, środki dźwiękowe (gwizdek, dzwon, trąbka, strzał), środki wzrokowe: wiechy, (butelki, rakiety itd.).
2. Środki techniczne elektryczne, telefon, telegraf, radio-telefon, radiotelegraf. Środki ruchome: rower, motocykl, samochód, samolot itd.

Temat 2. Rola łączności w walce dzisiejszej.

1. Znaczenie łączności w dzisiejszej walce.
2. Wymagania stawiane służbie łączności.
3. Zasady organizacji łączności (łączność zgóry w dół, z prawa na lewo).
4. Ogólne wiadomości o łączności przy współdziałaniu łączności różnych rodzajów broni pomiędzy sobą).

Temat 3. Obowiązki gońca.

1. Rola gońca w ogólnym systemie łączności.
2. Wymagania stawiane gońcowi w polu.
3. Środki poruszania się gońca i ich wykorzystanie.
4. Obowiązki gońca: pieszego, konnego, na środkach motorowych. Promień działania i szybkość dostarczenia rozkazu.

Temat 4. Nadawanie i odbiór telefonogramów.

1. Wywołanie i zgłoszenie nadania.
2. Przepisy nadawania i zgłoszkowania (gdy odbierający nie rozumie słów).
3. Nadawanie umówionych nazw sztabu.
4. Nadawanie i odbieranie depeš wojskowych ze skrótami wojskowymi.
5. Sposób powtórzenia nadania.
6. Sposób przekazania wiadomości „gaz”.
7. Obowiązki telefonisty, gdy nadawanie zostało przerwane.
8. Postępowanie z nadanymi i odebranymi telegramami.
9. Zachowanie tajemnicy wojskowej na stacji i przy rozmowie telefonicznej.

Temat 5. Organizacja łączności na m. p. własnego oddziału.

1. Organizacja m. p. dowódcy. Jego elementy i przeznaczenie.

2. Organizacja ośrodka łączności w czasie walki spotkaniowej, natarcia i obrony. Elementy ośrodka łączności i ich przeznaczenie.
3. Kierunek i oś łączności.

Temat 6. Wojskowe stacje telefoniczne, ich przeznaczenie i obsługa.

1. Rodzaje wojskowo-telefonicznych stacji i ich przeznaczenie.
2. Wskazówki ogólne organizacji WST i ich odległości.
3. Uruchomienie, zamknięcie i przeniesienie WST.

Temat 7. Urządzenie centr. własnego oddziału w pomieszczeniu.

1. Rozmieszczenie i urządzenie stacji telefonicznych.
2. Podział obsługi do urządzenia stacji.
3. Podprowadzenie i wprowadzenie przewodów do stacji.
4. Prowadzenie przewodów wewnątrz pomieszczenia.
5. Rozmieszczenie łącznic, aparatów i źródeł prądu na stacji.
6. Środki ochronne: odgromnik, bezpieczniki.
7. Uziemienie.
8. Sprawdzenie i przygotowanie do ruchu aparatów i łącznic.
9. Obchodzenie się z łącznicami, aparatami i źródłami prądu w czasie pracy.
10. Maskowanie stacji i środki OPL i OPGaz.

Temat 9. Urządzenie i obsługiwanie końcowej i pośredniej stacji telefonicznej w pomieszczeniu.

1. Przeznaczenie stacji końcowych, kontrolnych i pośrednich.
2. Wybór miejsca na stacje z uwzględnieniem obrony i maskowania.
3. Podprowadzenie i wprowadzenie przewodów do pomieszczenia prowadzenie przewodów wewnątrz pomieszczenia.
4. Równoległe i szeregowo włączanie aparatu do linii.
5. Uziemienie aparatów i przewodu.
6. Obowiązki obsługi w obchodzeniu się ze sprzętem. Przechowanie sprzętu.
7. Ubezpieczenie i obrona stacji przed napadami npla.

Temat 10. Urządzenie i obsługiwanie centrali telefonicznej własnej jednostki w warunkach polowych w dzień i w nocy (tylko dla oddziałów sztabowych).

1. Wybór miejsca dla stacji z uwzględnieniem maskowania i obrony p-panc.

2. Podział pracy przy urządzeniu stacji.
3. Rozmieszczenie łącznic, aparatów i źródeł prądu.
4. Podprowadzenie przewodów do stacji i ich maskowanie.
5. Zabezpieczenie sprzętu w czasie marszu do m. p. do-
wódcy.
6. Obsługiwanie stacji.
7. Obchodzenie się ze sprzętem i przechowanie sprzętu.
8. Ubezpieczenie i ochrona sprzętu przed napadem npla.
9. Zwijanie stacji.

*Temat 11. Urządzenie i obsługiwanie kontrolnych stacji: koń-
cowej i pośredniej w warunkach polowych.*

1. Wybór miejsca dla stacji z uwzględnieniem maskowania
i obrony p-panc.
2. Ułożenie i maskowanie przewodów.
3. Maskowanie stacji.
4. Obsługiwanie stacji i linii.
5. Obowiązki obsługi.
6. Ubezpieczenie i obrona stacji.

*Temat 12. Urządzenie i obsługiwanie centrali telefonicznej
własnego oddziału w rowie i schronie w dzień i w nocy
(tylko dla oddziałów sztabowych).*

1. Wybór miejsca stacji.
2. Czynności obsługi w urządzeniu stacji.
3. Wykopanie rowu, schronu.
4. Rozmieszczenie aparatów, łącznic i źródeł prądu.
5. Przeprowadzenie przewodów rowami strzeleckimi i łącz-
nikowymi.
6. Obsługiwanie stacji.
7. Sprawdzenie przewodów i uziemienia.
8. Opieka i obchodzenie się ze sprzętem w warunkach polo-
wych.
9. Zwinięcie stacji.

*Temat 13. Urządzenie i obsługa stacji końcowej i pośredniej
w schronie, w rowie (w dzień i w nocy).*

1. Wybór miejsca na stację z uwzględnieniem maskowania
i obrony p-panc.
2. Podział obsługi do wykopania rowu (schronu) i do urzą-
dzenia stacji.

3. Wykopanie rowu (schronu).
4. Ustawienie aparatu telefonicznego w schronie (w rowie).
5. Prowadzenie przewodów w rowkach rowów łącznikowych.
6. Organizacja ubezpieczenia i ochrony stacji przed napadem npla.
7. Obowiązki obsługi stacji.
8. Obchodzenie się i opiekowanie aparatem.

Temat 14. Sposób sprawdzania przewodów na stacji.

- a) „dać obwód”,
- b) „dać izolację”,
- c) „odłączyć się od stacji”,
- d) „włączyć się i postawić prosto”,
- e) „uziemić się”.

Wskazówki metodyczne dla plutonów ruchomych środków łączności.

1. Wyszukolenie prowadzić tylko taktycznie.
2. Dla wypatrywaczy powietrza główny nacisk położyć na szybkie rozpoznawanie samolotów npla i na umiejętność nawiązywania łączności przy pomocy sygnałów z samolotami własnymi.
3. Dla pracy praktycznej na czas ćwiczeń należy odkomenderować na ćwiczenia wspólne wypatrywaczy oddziałów lotnictwa. Naukę o samolotach przeprowadzać podczas zwiedzania oddziałów lotnictwa i na schematach. Przy organizowaniu zajęć praktycznych w urzędzeniu składnic meldunkowych, ćwiczyć wyrzucanie elementów czołowych na 5—6 km i urzędzenie łączności przy pomocy sztafet (różnymi środkami).
4. Żołnierzy łączności doskonalić w posługiwaniu się środkami ruchu (zależnie od tego, jaki sprzęt jest w uposażeniu oddziału).
5. Naukę o aparatach telefonicznych i budowie linii przeprowadzać praktycznie (budowa linii krótkich, korzystanie z aparatu, umiejętność prowadzenia rozmów telefonicznych, przekazywania rozmów i zarządzeń).

Obliczenie czasu
dla szkolenia specjalnego plutonu ruchomych środków
łączy.

Nazwa przedmiotu	Okres I 3 mies.	Okres II 6 mies.	Okres III 2 mies.	Okres IV 1 mies.	Razem
Wyszkolenie specjalne .	141	306	162	54	663
Nauka o aparatach . . .	18	41	—	—	59
Budowa linii telefon. . .	14	36	—	—	50
Praca na aparatach . . .	12	42	30	26	110
Wyszkolenie taktyczno- specjalne	17	55	30	—	102
Razem	202	480	222	80	984

U w a g a : W obliczeniu ująć czas ćwiczeń pułkowych i dywizyjnych.

I Okres szkolenia — 3 mies.

Temat 1. Środki łączności i ich przeznaczenie (telefon, telegraf, radio, gońcy, psy meldunkowe, gołębie pocztowe, rakiety, środki ruchome itd.).

Temat 2. Składnice meldunkowe i ich praca (tylko dla oddziałów piechoty). — 29 godz.

Skład i organizacja składnicy. Obowiązki obsługi składnicy. Prowadzenie dziennika, sporządzanie rejestrów. Sposób ewidencji pism, postępowanie z pismami tajnymi. Serie, litery, ich ważność.

Temat 3. Środki łączności ruchome; posługiwanie się nimi (tylko dla oddziałów piechoty). — 45 godz.

Samochód, motocykl, rower, budowa, dane taktyczno-techniczne, opieka i przechowanie.

Temat 4. Kierowanie samochodem, motocyklem, jazda na rowerze, konno (tylko dla oddziałów piechoty). — 62 godz.

Temat 5. Organizacja i praca placówki łączności z lotnictwem (tylko dla sygnalistów powietrznych). — 135 godz.

Zapoznanie się z urządzeniem placówki łączności, praca z płachtami wytycznymi, zapoznanie się z tablicą sygnałów.

Nauka o aparatach telefonicznych — 18 godz.

Tematy: 1, 2, 3, 4, 5, 6 — jak program dla telefonistów.

Budowa i obsługiwane linii — 14 godz.

Tematy: 5—7 według programu dla telefonistów.

Praca na aparatach — 10 godz.

Praca z płachtami, aparatami telefonicznymi, wypatrywanie powietrza i sygnalizowanie.

Wyszkolenie taktyczno-specjalne — 17 godz.

Przerobić według programu dla telefonistów.

II Okres szkolenia — 6 mies.

Temat 1. Orientowanie się w terenie i na mapie. — 66 godz.

Zapoznanie się z mapą i kompasem, wybór kierunku ruchu marszu z mapy. Posługiwanie się mapą i kompasem w terenie.

Temat 2. Organizacja składnicy meldunkowej (tylko dla oddziałów piechoty). — 96 godz.

Organizacja łańcucha gońców (pieszych, konnych). Wykreślenie trasy marszu. Organizacja pośrednich, wymiennych punktów i ich praca.

Temat 3. Praca placówki łączności (tylko dla oddziałów piechoty). — 96 godz.

Wybór pomieszczenia dla składnicy meldunkowej, urządzenie składnicy. Urządzenie pośrednich wymiennych punktów. Budowa schronu. Praca w składnicy w systemie organizacji łączności środkami zwykłymi. Kontrolowanie pracy na trasie, kontrolowanie szybkości dostarczania meldunków.

Temat 4. Praca placówki łączności (tylko dla sygnalistów lotniczych). — 327 godz.

Wybór miejsca lądowania dla samolotu łączności, uporządkowanie placu, przyjmowanie samolotów łączności. Okazanie najprostszej technicznej pomocy. Komunikowanie się z samolotem przy pomocy płacht. Przeloty samolotem i zapoznanie

się z budową samolotu oraz praca na lotnisku. Poznanie sylwetek samolotów obcych i własnych. Praca z płachtami sygnałowymi i przy pomocy sygnałów równoległych.

Nauka o aparatach — 41 godz.

Tematy: 11, 12, 13, 3, 9, 40 — według programu dla telefonistów.

Budowa linii telefonicznej — 36 godz.

Tematy: 13, 17, 19, 20, 25 — według programu dla telefonistów.

Obsługiwanie aparatu — 42 godz.

Doskonalenie w pracy płachtami, aparatami telefonicznymi i w służbie wypatrywania i sygnalizacji.

Wyszkolenie taktyczno-specjalne — 55 godz.

Według programu dla telefonistów (zapoznanie się ogólne).

III Okres szkolenia — 2 mies.

Temat 1. Kąty kierunkowe i korzystanie z nich. — 20 godz.

Temat 2. Prace praktyczne na składnicy meldunkowej. — Współpraca z płatowcem łączności. Praca placówki łączności. — 144 godz.

Praca na aparatach — 30 godz.

Doskonalenie w pracy na aparatach telefonicznych w przyjmowaniu i nadawaniu telefonogramów.

Wyszkolenie taktyczno-specjalne — 30 godz.

Według programu dla telefonistów (zaznajomienie się ogólne).

IV Okres szkolenia — 1 miesiąc.

Temat 1. Prace praktyczne w składnicy meldunkowej i na placówce łączności. — 66 godz.

Temat 2. Praca na aparatach. — 26 godz.

Doskonalenie w wymianie telegramów na aparatach.

do programu wyszkolenia oddziałów łączności dywizji piechoty

polskie	rosyjskie	Morse'a	Polskie	rosyjskie	Morse'a
a	а	· —	t	т	—
ą	я	· — · —	u	у	· · —
b	б	— · · ·	v	ю	· · — —
c	ц	— · — ·	w	ж	· · · —
ć	—	— · — · ·	x	в	· — — —
ch	ш	— — — — —	y	ь	— · — — —
d	д	— · ·	z	ы	· — — — —
e	е	· — ·	ż	з	— — · · ·
ę	э	· · — · ·	ź	—	— — · · ·
f	ф	· · — ·	ż	—	— — · · · · ·
g	г	— — ·	1		· — — — —
h	х	· · · ·	2		· · — — —
i	и	· ·	3		· · — — —
j	й	· — — — —	4		· · · — —
k	к	— · —	5		· · · · ·
l	л	· — · ·	6		— · · · ·
ł	—	· — · · —	7		— — · · ·
m	м	— —	8		— — · · ·
n	н	— ·	9		— — — · ·
ń	—	— — · — —	0		— — — — —
o	о	— — — —	kropka		· · · · · kpk тчк
ó	ч	— — — ·	przecinek		· · · · · pcп зпт
p	п	· — — ·	pytajnik		· · — — ·
q	щ	— — · — —	kreska		— · · · ·
r	р	· — ·	znak rozdziału		— · · · —
s	с	· · ·	dwukropek		— — — · · dwkpk
ś	—	· · · — · · ·	ułamek		— — — — — двтчк

KOMPANIA SANITARNA
Wyszczególnienie przedmiotów i podział godzin.

L. P.	Przedmiot	Godzin
1	Praca polityczno-wychowawcza	208
2	Wyszkolenie bojowe	332
3	Wyszkolenie bojowe specjalne	105
4	Wyszkolenie strzeleckie	54
5	Musztra	120
6	Wychowanie fizyczne	120
7	Wyszkolenie saperskie	40
8	Wyszkolenie przeciwgazowe	40
9	Regulaminy (Nauka służb)	50
10	Terenoznawstwo	28
11	Łączność	12
12	Wyszkolenie weterynaryjne	10
13	Inne rodzaje broni	12
14	Transporty	16
15	Wyszkolenie specjalne i zajęcia praktyczne	683
16	Godziny dyspozycyjne	40
	Razem	1870

Wyszkolenie bojowe

Wyszkolenie pojedynczego strzelca. — 80 godz.

Przerobić tematy 1—4, 6—8, 11, 18 i 19 programu kompanii strzeleckich.

Ćwiczenia w ramach baonu, pułku i dywizji. — 252 godz.

Ubezpieczenie sanitarne ćwiczących oddziałów i pododdziałów.

Wyszkolenie strzeleckie — 54 godz.

Przerobić tematy 1 i 2 programu kompanii strzeleckich.

Musztra — 120 godz.

Jak program kompanii strzeleckich.

Wychowanie fizyczne — 120 godz.

Jak program kompanii strzeleckich bez walki wręcz.

Wyszkolenie saperskie — 40 godz.

Urządzenie punktu sanitarnego w ziemiance: kopanie i budowa ziemianki, maskowanie. Wykorzystanie i dostosowanie

gotowych ziemianek do potrzeb punktu sanitarnego. Przy-stosowanie budynków na punkty sanitarne. Przechodzenie przez przeszkody z drutu kolczastego i pola minowe. Przeprowadzenie wbród i wpław. Przeprowadzenie przy pomocy środków podręcznych i na etatowych środkach przeprowadzających. Zapoznanie się z rodzajami przeszkód i min.

Wyszkolenie przeciwgazowe, regulaminy, terenoznawstwo, łączność, wyszkolenie weterynaryjne, inne rodzaje broni i transporty — jak program kompanii strzeleckich.

Program szkolenia kompanii sanitarnej.

Cel szkolenia: Przygotować sanitariuszy do wykonania obowiązków instruktora sanitarnego w pododdziałach oraz w batalionowych i pułkowych punktach pomocy sanitarnej (izby chorych).

Wskazówki metodyczne.

Jako zasadę przy prowadzeniu zajęć należy przyjąć: poglądowy pokaz i przykłady zasługujących na wyróżnienie działań. Większą część zajęć z taktyki sanitarnej, pierwszej pomocy, sanitarnej obrony przeciwgazowej i higieny wojskowej prowadzić bezpośrednio w terenie.

Niezbędne zajęcia klasowe prowadzić metodą praktyczną. Przy ćwiczeniach z taktyki sanitarnej należy położyć specjalny nacisk na naukę działania w złożonych warunkach służby w polu, nie obawiając się wysiłku fizycznego i zaprawiania do długotrwałych działań zarówno w dzień, jak i w nocy.

Żądać doskonałej umiejętności maskowania się.

W celu nabycia przez kursantów dostatecznej praktyki należy prowadzić połączone ćwiczenia sanitarno-taktyczne i naukę w ramach pododdziałów. Wykładowcy winni posiadać notatki i plany przeprowadzonych zajęć. Szef Wyszkolenia kursu (grupy) winien, nie rzadziej niż raz na tydzień, przeprowadzać odprawy z wykładowcami w celu ustalenia jednolitej metody nauczania, rozpatrzenia notatek (uwag) wykładowców i określenia materiału do pracy.

Po zakończeniu kursu odbyć zebranie, na którym należy omówić wyniki przeprowadzonego kursu, zwracając uwagę na usunięcie niedomagań.

I. Taktyka sanitarna — 105 godz.

Cel — nauczyć:

- a) wnoszenia rannych z pola walki na noszach i bez noszy;
- b) kierowania drużyną sanitarną kompanii i patrolem sanitarnym;
- c) wypełnienia obowiązków szefa punktu transportu sanitarnego;
- d) wypełniania obowiązków w zakresie sanitarnego ubezpieczenia kompanii w marszu, obronie, natarciu i rozpoznaniu;
- e) sposobu zaopatrywania kompanii w materiał sanitarny w czasie walki;
- f) pracy w batalionowym punkcie sanitarnym.

Wskazówki metodyczne.

Naukę prowadzić tylko w warunkach polowych. Nauczyć instruktorów sanitarnych działania w skomplikowanych warunkach zbliżonych do warunków podczas walki, nie obawiając się wysiłku fizycznego. Żądać znajomości maskowania się. Specjalną uwagę zwrócić na ewakuację rannych z rejonu kompanii. Dokładnie przećwiczyć sposoby pełzania z rannym, przenoszenia i wnoszenia z okopów.

Równocześnie z okazywaniem pierwszej pomocy rannym i zagazowanym ćwiczyć wnoszenie z rejonu kompanii.

Na każdej lekcji wyznaczać strzelców do pozorowania rannych. Nauczyć instruktorów sanitarnych pełnienia obowiązków sanitariuszy kompanij, sanitariuszy noszowych, instruktora sanitarnego kompanii, dowódcy punktu transportu sanitarnego. Zaznaczyć z pracą w batalionowym punkcie sanitarnym.

Temat 1. Obowiązki instruktora sanitarnego w kompanii. — 6 godz.

Obowiązki instruktora sanitarnego kompanii, jego podporządkowanie, łączność z dowódcą kompanii, z punktem amunicyjnym kompanii, z sanitarnym punktem baonowym i z punktem transportu sanitarnego.

Ekwipunek sanitarny instruktora. Torba instruktora sanitarnego, jej zawartość i zasady posługiwania się nią. Zakres

pomocy sanitarnej, okazywanej przez instruktora sanitarnego. Obowiązki sanitariusza, jego ekwipunek, okazywanie pomocy rannym i zagazowanym. Schemat ewakuacji sanitarnej (włącznie do pułkowego punktu pomocy sanitarnej).

Temat 2. Praca drużyny sanitarnej. — 20 godz.

Patrol sanitarny. Obowiązki patrolu sanitarnego (noszowych). Ćwiczenia z noszami i z urządzeniami noszowymi na nartach. Szyk patrolu w marszu i w walce. Prowadzenie patrolu sanitarnego. Posuwanie się pod ogniem npla. Drużyna sanitarna. Obowiązki dowódcy drużyny sanitarnej. Szyk marszowy drużyny. Szyki w walce. Prowadzenie drużyny sanitarnej. Posuwanie się pod ogniem npla. Praca instruktora sanitarnego i sanitariuszy przy wyszukiwaniu rannych z rejonu kompanii w czasie walki. Pełzanie i podejście do rannego. Wyniesienie ranego w bezpieczne miejsce.

Sposoby pełzania z rannym przy wykorzystaniu podręcznych środków. Organizacja wynoszenia rannych w obronie. Układanie rannego na noszach i na urządzeniu noszowym na nartach, przenoszenie rannego, zdjęcie z nosz i z nart. Sporządzenie raportu przez instruktora sanitarnego. Zaopatrywanie kompanii w materiał opatrunkowy w czasie walki.

Temat 3. Sanitarne ubezpieczenie kompanii strzeleckiej w marszu. — 7 godz.

Marsz i jego ubezpieczenie. Praca instruktora sanitarnego w zakresie sanitarnego ubezpieczenia marszu. Wylądowanie żołnierzy nie mogących nadążyć w marszu z powodu stanu zdrowia. Zaznajomienie się z zadaniem bojowym, rozmieszczeniem punktów sanitarnych i łącznością z nimi, zaznajomienie się z informacjami wywiadu sanitarnego. Oszczędzanie sił żołnierza w marszu, zapobieganie chorobom, odmrożeniom i stratom. Organizacja i dyscyplina żywienia. Sprawdzenie środków pomocy sanitarnej. Organizacja pomocy sanitarnej w marszu i z rozpoczęciem walki. Ewakuacja żołnierzy, którzy zachorowali w drodze. Praca instruktora sanitarnego w przerwach i na odpoczynkach.

Temat 4. Sanitarne ubezpieczenie kompanii strzeleckiej w obronie. — 20 godz.

Organizacja tyłów kompanii w obronie. Praca instruktora sanitarnego w zakresie sanitarnego ubezpieczenia kompanii

w obronie. Udział w rozpoznaniu rejonu obrony. Wykorzystanie schronów i nisz dla ukrycia rannych. Łączność instruktora sanitarnego z sanitariuszami. Przygotowanie schronów dla umieszczenia rannych w walce. Wybór miejsca dla transportu sanitarnego. Wykonanie i wykorzystanie rowów dla wynoszenia rannych.

Wyszukiwanie rannych przy pomocy patrolu sanitarnego, drużyny sanitarnej i plutonu sanitariuszy noszowych.

Czołganie i podchodzenie do rannych. Ukrycie rannych w walce, zabezpieczenie od działań atmosferycznych i gazów. Ewidencja miejsc umieszczenia rannych i ich oznaczenie.

Pierwsza pomoc: zatrzymanie krwotoków, nakładanie pierwszych opatrunków, unieruchomienie złamań środkami znajdującymi się w posiadaniu sanitariuszy i instruktora sanitarnego.

Oznaczenie na ubraniu rannego potrzeby bezzwłocznej pomocy lekarskiej. Ułożenie rannych na noszach i urządzeniach noszowych na nartach. Wynoszenie i wywożenie rannych z pola walki z przystosowaniem się do terenu. Dowóz rannych do punktu sanitarnego względnie do punktu transportu sanitarnego. Meldowanie dowódcy kompanii i dowódcy sanitarnemu o stratach sanitarnych i konieczności uzupełnienia torb materiałem sanitarnym.

Temat 5. Ubezpieczenie sanitarne kompanii strzeleckiej w natarciu. — 25 godz.

Organizacja tyłów kompanii strzeleckiej w natarciu. Praca instruktora sanitarnego w zakresie ubezpieczenia sanitarnego natarcia kompanii strzeleckiej. Przydział sanitariuszy do plutonów. Wyszukiwanie rannych na polu walki. Czołganie się do rannego. Ukrycie rannych w bezpiecznym miejscu. Ewidencja miejsc umieszczenia rannych i ich oznaczenie. Pierwsza pomoc sanitariuszy i instruktorów sanitarnych. Nałożenie pierwszego opatrunku, zatrzymanie krwotoków, unieruchomienie złamań, nakładanie maski przeciwgazowej, pierwsza pomoc przy porażeniu gazami. Oznaczenie na odzieży o konieczności bezzwłocznej pomocy. Oznaczenie dróg ewakuacji. Układanie rannych na noszach. Wyprowadzanie żołnierzy lekko rannych. Pomoc przy przemarszach. Umieszczanie rannych na wózkach sanitarnych (dwukołowych), wozy sanitarne i samochody sanitarne.

Meldowanie o stratach sanitarnych i o potrzebie uzupełnienia środków opatrunkowych.

Temat 6. Ubezpieczenie sanitarne baonu strzeleckiego w walce. — 11 godz.

Pluton sanitarny baonu strzeleckiego, jego zadanie, skład i podporządkowanie. Batalionowy punkt sanitarny, jego rozmieszczenie w terenie. Zadanie baonowego punktu sanitarnego. Rozwinięcie, zwinięcie i przesunięcie punktu. Praca instruktora sanitarnego na baonowym punkcie sanitarnym i na punkcie transportu sanitarnego.

Temat 7. Rozpoznanie sanitarne. — 16 godz.

Zasadnicze wiadomości o rozpoznaniu sanitarnym: cel i zadania rozpoznania sanitarnego. Pojęcie rozpoznania wojskowo-sanitarnego. Zagadnienia poruszane w rozpoznaniu sanitarnym. Organizacja rozpoznania sanitarnego. Stawiane wymagania. Sposoby rozpoznania sanitarnego. Sporządzenie planu rozpoznania sanitarnego. Obowiązki zwiadowcy sanitarnego. Sposoby przesuwania się zwiadowcy sanitarnego. Rozpoznanie sanitarne dróg, osiedli i źródeł wody. Przeprowadzenie rozpoznania sanitarno-taktycznego. Ujęcie danych rozpoznania sanitarnego i wykorzystywanie ich. Przeprowadzanie rozpoznania sanitarnego drogi przemarszu i osiedli. Zebranie wiadomości o danej miejscowości. Instrukcja dla zwiadowcy sanitarnego. Ocena wiadomości zebranych drogą rozpoznania sanitarnego.

II. Zasady anatomii i fizjologii człowieka — 35 godz.

Wskazówki metodyczne.

Dać elementarne dane anatomo-fizjologiczne, niezbędne do opanowania innych przedmiotów wykształcenia sanitarnego. Przy prowadzeniu wykładów należy posługiwać się pokazami (tablice, szkielet, modele narządów itp.).

Temat 1. Komórka. — 2 godz.

Budowa, rozmnażanie się, odżywianie, życie i śmierć. Pojęcie o tkankach, rodzaje tkanek. Pojęcie o narządach.

Temat 2. Szkielet. — 2 godz.

Jego rola, budowa i rodzaje kości, rodzaje ruchów w stawach.

Temat 3. Mięśnie. — 2 godz.

Rola mięśni, rodzaje mięśni. Ściągnąć jako połączenia mięśni z kośćmi. Główne mięśnie głowy, twarzy, tułowia i kończyn.

Temat 4. Naczynia krwionośne. — 3 godz.

Serce, jego budowa, kształt, położenie. Praca serca, ilość skurczów na 1 minutę.

Temat 5. Mały i duży układ krążenia. — 2 godz.

Tętnice, żyły i naczynia włoskowate. Pokazać grube tętnice i żyły. Tętno, miejsce jego wyczuwania i liczba uderzeń na 1 minutę.

Temat 6. Krew. — 2 godz.

Jej skład, ilość krwi w ciele człowieka. Krwinki i osocze. Układ limfatyczny. Pojęcie o narządach krwiotwórczych.

Temat 7. Organy trawienia i ich działanie. — 2 godz.

Ogólny opis przewodu pokarmowego. Jama ustna: zęby, język, gruczoły ślinowe oraz ich działanie. Przełyk, przewód pokarmowy. Klatka piersiowa. Jama brzuszna. Przepona.

Temat 8. Żołądek. — 3 godz.

Jego położenie i działanie. Jelita. Czas przebywania pokarmu w żołądku oraz w cienkim i grubym jelicie. Trzustka i jej wydzielina. Wątroba i jej rola w funkcji życiowej organizmu. Perystaltyka jelit i opróżnianie.

Temat 9. Narządy oddechowe. — 3 godz.

Nos, noso-gardziel i ich rola przy oddychaniu. Krtań i jej budowa. Płuca i ich budowa. Oddychanie. Rola przepony i klatki piersiowej w procesie oddychania. Ilość oddechów na 1 minutę.

Temat 10. Narządy wydzielania. — 2 godz.

Gruczoły wydzielania, pęcherz moczowy, kanał moczowy i ich budowa, położenie i działanie. Mocz i jego składniki.

Temat 11. Narządy płciowe męskie i żeńskie. — 2 godz.

Pojęcie o zapłodnianiu.

Temat 12. System nerwowy: centralny i obwodowy. — 2 godz.

Mózg. Nerwy czuciowe i ruchowe. Rola i działanie systemu nerwowego.

Temat 13. Skóra. — 3 godz.

Jej budowa i rola. Gruczoły potowe. Skład potu. Gruczoły łojowe i ich znaczenie. Narządy zmysłowe: wzrok, słuch, ogólne pojęcie o ich budowie i działaniu.

Temat 14. Gruczoły wewnętrznego wydzielania i ich znaczenie dla organizmu. — 2 godz.

Temat 15. Powtórzenie przerobionego materiału. — 3 godz.

III. Pierwsza pomoc — 120 godz.

Cel — nauczyć praktycznie:

- a) nakładać pierwsze opatrunki pod ogniem nieprzyjaciela (leżąc) przy pomocy osobistego opatrunku pierwszej pomocy, małego opatrunku aseptycznego i chustki trójkątnej;
- b) zastosowania zgutu przy krwotokach;
- c) nakładania i improwizowania szyn przy złamaniu kości;
- d) opanowania sposobów sztucznego oddychania.

Wskazówki metodyczne.

Nakładanie opatrunku leżąc przy pomocy opatrunku osobistego, doprowadzić do automatyczności. Przy nauczaniu tamowania krwotoków przez zakładanie zgutu i zakrętki objaśnić, że środki te należy stosować tylko w wypadkach, jeśli wszystkie inne sposoby nie odnoszą skutku. Przy nauczaniu wszelkich sposobów ewakuacji należy wyuczyć przeprowadzania elementarnej segregacji rannych (oddzielać rannych chodzących od rannych których należy przenieść lub przewieść i takich, którzy powinni być bezzwłocznie skierowani do punktu sanitarnego).

Temat 1. Obowiązki instruktorów sanitarnych przy оказywaniu pierwszej pomocy na polu walki. — 2 godz.

Temat 2. Nauka o ranie. — 4 godz.

Klasyfikacja ran. Drogi przenikania infekcji do ran. Ogólne pojęcie o infekcji. Róża, tężec i gangrena gazowa.

Temat 3. Zabezpieczenie ran od infekcji. — 12 godz.

Aseptika i antyseptika. Higiena rąk personelu sanitarnego w warunkach polowych. Sterylizacja opatrunków i instrumentów i sposób obchodzenia się z nimi.

Temat 4. Opatrunek osobisty pierwszej pomocy i nałożenie pierwszego opatrunku. — 12 godz.

Temat 5. Krwotoki tętnicze, żyłne i włosowate. — 6 godz.

Sposób tamowania krwotoków. Miejsce ucisku palcami przy krwotoku tętniczym. Położenie kończyn przy tamowaniu krwotoków przez ucisk palcami.

Temat 6. Sposób nakładania opatrunków. — 30 godz.

Zdejmowanie odzieży z rannego i umiejętność ubierania. Nakładanie opatrunków na poszczególne części ciała różnymi sposobami. Sposób nakładania chustek trójkątnych.

Temat 7. Pierwsza pomoc przy złamaniach. — 28 godz.

Oznaki złamań kości. Złamanie otwarte i zamknięte. Unieruchamianie: zasady i sposoby nakładania szyn. Ćwiczenia w nakładaniu szyn.

Temat 8. Sztuczne oddychanie i wypadki wymagające zastosowania go. — 10 godz.

Ćwiczenia przeprowadzania sztucznego oddychania. Systemy: Szeffera, Sylwestra, Howarda i Laborda.

Temat 9. Oparzenia. — 8 godz.

Klasyfikacja oparzeń. Gaszenie szybko palących się płynów. Pierwsza pomoc przy wszelkiego rodzaju oparzeniach fosforem. Pomoc przy porażeniu prądem elektrycznym. Przepisy obchodzenia się z porażonymi prądem elektrycznym w wypadku stykania się z przewodem elektrycznym.

Temat 10. Odmrożenia i zmarznięcia. — 2 godz.

Profilaktyka odmrożeń i pierwsza pomoc.

Temat 11. Pierwsza pomoc przy zemdleniu, udarze słonecznym i ciepłym. — 2 godz.

Temat 12. Pierwsza pomoc przy utopieniach. — 2 godz.

Temat 13. Oznaki rzeczywistej i pozornej śmierci. — 2 godz.

Sposoby określania (rozpoznawania) rzeczywistej i pozornej śmierci.

IV. Pielęgnacja chorych i rannych — 20 godz.

Najprostsze zabiegi lecznicze. Ogólne zasady pielęgnacji chorych i obowiązki personelu pielęgniarskiego. Pomieszczenie dla chorych: powierzchnia, kubatura, oświetlenie, ogrze-

wanie, temperatura powietrza. Sprzątanie i przewietrzanie pomieszczeń. — 2 godz.

Zmiana bielizny pościelowej i osobistej chorego. Troska o czystość ciała chorego. Pielęgnacja jamy ustnej, nosa i uszu chorego. — 2 godz.

Termometr i jego budowa. Technika posługiwania się termometrem, czuwanie nad pulsem i oddychaniem. Żywienie chorego. Karmienie ciężko chorego. Zbieranie wydzielin, wymiocin, moczu i kału. — 2 godz.

Najprostsze zabiegi lecznicze: kompresy, gorące okłady, okłady z gorczycy, bańki, grzałki, zimne kompresy, worki z lodem, wcieranie maści, inhalacja. Pielęgnacja chorych pooperacyjnych, rannych w jamę brzuszną, oparzonych, zakaźnie i psychicznie chorych.

Zabiegi fizjoterapeutyczne. Szczególne warunki pielęgnacji w polowych zakładach sanitarnych i leczniczych. — 14 godz.

V. Sanitarna obrona przeciwgazowa — 45 godz.

Klasyfikacja gazów bojowych (taktyczna i fizjologiczna). Zasadnicze środki napadu gazowego. Działania gazów na organizm człowieka. Pojęcie o koncentracji. Zależność wyniku toksycznego od koncentracji i okresu działania. — 2 godz.

Gazy duszące. Charakterystyka zasadniczych gazów duszących (fosgen, dwufosgen) i ich działanie na organizm człowieka. Zasadnicze oznaki porażenia gazami duszącymi. Pierwsza pomoc. Technika podawania tlenu z poduszki i z inhalatora tlenowego. Inhalator tlenowy K. I. 3. Sposoby transportowania zatrutych gazami duszącymi. — 4 godz.

Gazy trujące (tlenek węgla i kwas pruski). Cechy gazów trujących i ich działanie na organizm człowieka. Pierwsze oznaki zatrucia tlenkiem węgla. Rozwój zatrucia. Ogólny obraz zatrucia tlenkiem węgla. Pierwsza pomoc. Sztuczne oddychanie. — 4 godz.

Gazy parzące (iperyt i luizyt). Cechy iperytu i luizytu. Działanie toksyczne. Działanie miejscowe i ogólne. Ujawniony okres działania. Działanie tych gazów na skórę i błonę śluzową pod postacią pary i płynu. Ogólny obraz zatrucia iperytem i luizytem. Pierwsza pomoc. Indywidualny opatrunek przeciwgazowy i sposób posługiwania się nim. Torba przeciwgazowa i posługiwanie się nią. Sposoby odkażania odkrytych części

skóry i przez odzież. Ostateczne zabiegi sanitarne, ich rodzaje i terminy. — 10 godz.

Gazy łzawiące i drażniące. Ogólna charakterystyka gazów łzawiących. Znaczenie koncentracji i okres działania. Oznaki porażenia gazami łzawiącymi. Pierwsza pomoc. Sposób prze-mywania oczu. Ogólna charakterystyka gazów drażniących. Charakterystyczne oznaki działania związków arsenowych. Objawy miejscowe i ogólne. Pierwsza pomoc. — 3 godz.

Oparzenia środkami chemicznymi i termicznymi. Stopnie oparzenia. Rozwój oparzenia. Środki pierwszej pomocy. — 3 godz.

Maska przeciwgazowa. Posługiwanie się maską przeciw-gazową, pielęgnacja. Dopasowanie maski, nakładanie maski rannemu. Zmiana pochłaniacza w atmosferze zagazowanej. Rola pochłaniacza. Wytrzymałość. Zasady posługiwania się i utrzymania pochłaniacza. Ubiór ochronny (kombinezony, pończochy, rękawiczki, buty, peleryny, umundurowanie im-pregnowane). Sposoby posługiwania się ubiorem ochronnym.

Ogólne wiadomości o schronach przeciwgazowych i przy-stosowanie pomieszczeń mieszkalnych oraz urządzeń polowych jako schronów przeciwgazowych. — 8 godz.

Zasadnicze wiadomości o działaniu gazów bojowych na wodę, żywność, odzież i leki. Środki ochrony przed gazami: żywności, wody, odzieży itp.

Zasadnicze sposoby wykrywania obecności gazów bojo-wych w wodzie i produktach żywnościowych po oznakach zewnętrznych. Pojęcie o odkażaniu różnych przedmiotów, wody i produktów żywnościowych oraz możliwości zużytko-wania ich przy zakażeniu lotnymi i trwałymi gazami bojo-wymi — 6 godz.

Sposoby posługiwania się uszkodzoną maską przeciwga-zową w atmosferze zagazowanej. Wykrywanie uszkodzeń maski. Usuwanie uszkodzeń. Zamiana uszkodzonej maski. Ćwiczenia w wstrzymywaniu oddechu. Określanie obecności gazów bojowych w nałożonej masce przeciwgazowej — 2 godz.

Odkazanie broni i oporządzenia.

Środki do odkażania i rozpuszczalniki. Urządzenie miejsca do odkażania. Sposób odkażania broni i wyposażenia. Środki ostrożności przy odkażaniu.

Wykorzystywanie podręcznych środków dla odkażania terenów skażonych gazami bojowymi. Przygotowywanie podściółek dla wykonania przejść przez tereny skażone. Sposoby odkażania terenów z wykorzystaniem ogólnych środków obrony przeciwgazowej. Środki ostrożności zachowywane przy odkażaniu terenu. — 3 godz.

VI. Choroby zakaźne — 30 godz.

Wskazówki metodyczne.

Dać pojęcie o przyczynach powstawania tej lub innej choroby zakaźnej i o profilaktycznych przedsięwzięciach. Zajęcia praktyczne i teoretyczne powinny być ilustrowane i popierane konkretnymi przykładami z ubiegłych wojen oraz przykładami pracy w oddziale zakaźnym w szpitalu.

Temat 1. Ogólne pojęcie o mikroorganizmach, ich rozmnażaniu i życiu. — 3 godz.

Warunki sprzyjające rozmnażaniu się mikronów i utrudniające ich rozwój: temperatura, dostęp tlenu i środowisko. Mikrony chorobotwórcze i choroby przez nie wywoływane. Sposoby przenikania drobnoustrojów do organizmu człowieka, warunki rozwoju w organizmie człowieka.

Temat 2. Pojęcie o naturalnej i sztucznej odporności. — 9 godz.

Szczepienia i ich znaczenie. Przygotowanie do przeprowadzenia szczepień.

Temat 3. Epidemie. — 5 godz.

Epidemie, warunki ich powstawania i rozszerzania się, wśród ludności cywilnej i w wojsku w czasie wojny. Źródła zakażenia, znaczenie nosicielstwa i sposoby walki z nosicielstwem. Środki zapobiegawcze rozszerzaniu się epidemii: izolacja chorych, kwarantanna, higiena osobista, dezynfekcja i dezynsekcja, walka ze szczurami oraz inne sposoby. Ogólne pojęcie o chorobach zakaźnych, ostro występujących w okresie wylegania. Febra i jej znaczenie.

Temat 4. Choroby zakaźne przewodu pokarmowego. — 4 godz.

Tyfus brzuszny, paratyfus, dezynteria, zatrucia pokarmowe. Przyczyny ich powstawania i profilaktyka. Transport chorych na choroby zakaźne przewodu pokarmowego i przepisy pie-

lęgniacji tych chorych. Sposoby zabezpieczenia personelu pielęgniarstwa. Sposoby postępowania w wypadku pojawienia się chorób zakaźnych przewodu pokarmowego w jednostce wojskowej.

Temat 5. Tyfus plamisty i tyfus powrotny. — 4 godz.

Przyczyny powstawania, pierwsze objawy, profilaktyka, pielęgnowanie chorych, środki ostrożności. Organizacja i przeprowadzanie masowego odkażania w warunkach polowych z wykorzystaniem najprostszycch środków.

Temat 6. Grypa, angina, szkarlatyna, cholera. — 2 godz.

Ich objawy, przyczyny powstawania i profilaktyka.

Temat 7. Specjalnie niebezpieczne choroby zakaźne. — 4 godz.

Dżuma, cholera, sybirska jazwa i inne. Przyczyny powstawania i profilaktyka.

Temat 8. Ospa naturalna. — 3 godz.

Przyczyny pojawienia się i pierwsze oznaki. Profilaktyka ospy.

Temat 9. Malaria. — 3 godz.

Przyczyny powstawania i środki walki z malarią. Zaznajomienie z chinizacją leczniczą i zapobiegawczą.

VII. Zasady dezynfekcji i dezynsekcji — 25 godz.

W s k a z ó w k i m e t o d y c z n e.

Przy przerabianiu tematu szczególny nacisk położyć na praktyczne opanowanie przez kursistów dezynfekcji przy pomocy komór dezynfekcyjnych i innymi sposobami. Dać ogólny obraz możliwości przeprowadzania dezynfekcji i deratyzacji w systemie innych zabiegów sanitarno-profilaktycznych i przeciwepidemicznych.

Temat 1. Pojęcie o dezynfekcji i dezynsekcji. — 2 godz.

Sposoby dezynfekcji: dezynfekcja wilgotna, gazowa i cieplna. Różne odmiany sposobów dezynfekcji. Rodzaje dezynfekcji: bieżąca, profilaktyczna i końcowa. Pojęcie o deratyzacji i dezodoryzacji.

Temat 2. Aparaty dezynfekcyjne. — 2 godz.

Aparat Flüggé'go i aparat Zarewicza oraz ich zastosowanie.

Temat 3. Para-formalinowa komora dezynfekcyjna (samochodowa). — 4 godz.

Opis budowy i działania.

Temat 4. Zajęcia praktyczne przy obsłudze komory dezynfekcyjnej i sprawdzanie umiejętności obsługiwanania. — 3 godz.

Temat 5. Opis budowy i działania urządzenia kąpielowego (samochodowego). — 3 godz.

Temat 6. Zajęcia praktyczne przy obsługiwaniu urządzenia kąpielowego i sprawdzanie umiejętności obsługiwanania. — 3 godz.

Temat 7. Środki dezynfekcyjne. — 4 godz.

Sublimat, kwas karbolowy krystaliczny, mydlano-karbolowe roztwory, krezol, mydlano-krezolowe roztwory, lizol, wapno gaszone, wapno chlorowane, chloropikryna, siarka. Zastosowanie tych środków.

Temat 8. Budowa prymitywnych urządzeń dezynfekcyjnych. 4 godz.

Budowa prymitywnych urządzeń dezynfekcyjnych z materiałów miejscowych i praca na nich (komory-ziemianki, komory dezynfekcyjne w namiotach itp.) Środki bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Budowa prymitywnych urządzeń do mycia i kąpieli i praca na nich. Wykorzystanie środków miejscowych (miejscowe łaźnie, urządzenia w namiotach itp.). Środki osobistej profilaktyki: mydło „K”, roztwory dezynfekcyjne „CK” i inne.

VIII. Higiena wojskowa — 25 godz.

Cel: Nauczyć instruktorów sanitarnych zasad sprawowania kontroli sanitarnej nad zaopatrzeniem w wodę, nad wyżywieniem i rozmieszczeniem wojsk w warunkach polowych.

Nauczyć przeprowadzania wywiadu sanitarnego, pobierania prób wody i produktów żywnościowych w celu przesłania ich do zbadania laboratoryjnego.

Wskazówki metodyczne.

Zajęcia prowadzić metodą praktyczną; nauczyć wzrokowego określania jakości wody w źródłach i jej ilości w stud-

niach, sprawowania kontroli sanitarnej nad przygotowaniem potraw z konserw i wyciągów, budowania najprostszych ustępów polowych, przestrzegania higieny w okopach i schronach. Ćwiczenia w przeprowadzaniu rozpoznania sanitarnego i kontroli sanitarnej przeprowadzać praktycznie przy wymarszach w pole.

Temat 1. Sanitarно-epidemiologiczny wywiad. — 4 godz.

Zadania wywiadu sanitarно-epidemiologicznego i jego wykonania; wykonanie go przez zespół sanitarnych zwiadowców. Obowiązki instruktora sanitarnego w sanitarно-epidemiologicznym wywiadzie. Badanie miejscowości zaludnionej. Zestawienie wyników sanitarnego i sanitarно-epidemiologicznego wywiadu.

Temat 2. Kontrola sanitarna nad polowym zaopatrzeniem w wodę. — 4 godz.

Ogólne pojęcia o kontroli sanitarnej nad polowym zaopatrzeniem w wodę w czasie wojny. Badanie stanu sanitarnego źródeł wody i ich ocena. Pobieranie prób wody w celu przesłania do zbadania laboratoryjnego. Ogólne pojęcie o czyszczeniu i odkażaniu wody. Określenie ilości wody w miejscu jej pobierania. Zaznajomienie z rodzajami źródeł wody. Chlorowanie wody za pomocą wapna chlorowanego. Wykorzystanie tabletek odkażających.

Temat 3. Kontrola sanitarna nad magazynami żywnościowymi. — 4 godz.

Kontrola sanitarna nad jakością produktów żywnościowych, ich przechowywaniem i transportem. Nadzór nad przygotowaniem potraw. Higiena osobista personelu pracującego w magazynach żywnościowych, kuchniach, jadalniach itp.

Sposoby pobierania produktów żywnościowych w celu przesłania ich do zbadania laboratoryjnego.

(Wszystkie te zagadnienia powinny być dokładnie przerobione i stosowane w warunkach polowych.).

Przygotowanie nalewek witaminowych z jałowca.

Temat 4. Kontrola sanitarna w oddziałach w polu. — 6 godz.

Przepisy sanitarne i nadzór nad przechowywaniem, usuwaniem i unieszkodliwianiem odpadków i nieczystości w warunkach polowych. Ustępy polowe, ich budowa i utrzymywa-

nie. Budowa i utrzymywanie ustępów w okopach, schronach, ziemiankach itp. Higiena pomieszczeń polowych (okopów, ziemianek, schronów).

Temat 5. Higiena osobista i higiena marszu. — 3 godz.

Zasadnicze wiadomości o higienie osobistej i o higienie marszu w lecie, w zimie, w jesieni i na wiosnę.

Temat 6. Ochrona zdrowia żołnierza. — 4 godz.

Przegląd lekarski. Higiena osobista i utrzymanie należytego stanu sanitarnego. Utrzymanie pomieszczeń, ogrzewanie, oświetlenie i przewietrzanie. Szczepienia ochronne. Pomoc lekarska, leczenie ambulatoryjne. Leczenie na izbie przyjęć. Porządek wewnętrzny w zakładach leczniczych.

IX. Farmakologia — 30 godz.

Temat 1. Działanie środków lekarskich na organizm człowieka. — 6 godz.

Działanie środków lekarskich na organizm. Działanie lokalne i ogólne. Szybkość i siła działania środków lekarskich. Pojęcie o komulacji. Drogi wprowadzenia lekarstw do organizmów. Wydzielanie środków lekarskich z organizmu. Dawki terapeutyczne, toksyczne i śmiertelne. Waga i miara. Pojęcie o postaciach środków lekarskich. Przepisy otrzymywania lekarstw z apteki. Pojęcie o recepcie.

Temat 2. Środki wiążące, łagodzące i drażniące. — 2 godz.

Wiążące: tanina, bizmut.

Łagodzące: wazelina, oliwa, gliceryna, talk.

Drażniące: gorczyca, terpentyna, spirytus.

Przypalające: lapis.

Temat 3. Środki antyseptyczne i przeciwpasożytnicze. 2 godz.

Antyseptyczne: spirytusy, kwas karbolowy, formalina, kwas borny, jodyna, chloramina.

Antyseptyczne wewnętrzne: salol, urotropina.

Przeciwpasożytnicze: szara maść, maść Michelsona.

Temat 4. Środki przeczyszczające. — 2 godz.

Olej rycynowy, parafina, gorzka sól.

Temat 5. Środki narkotyczne uspakajające i znieczulające. — 2 godz.

Eter, chloroform, chloroetyl.

Uspakajające: krople walerianowe.

Znieczulające: opium, morfina, kodeina, belladonna, kokaina, nowokaina.

Temat 6. Środki nasercowe i wyksztuśne. — 2 godz.

Nasercowe: kofeina, kamfora.

Wyksztuśne: krople anyżowe.

Temat 7. Środki na obniżenie temperatury i przeciwmalaryczne. — 2 godz.

Środki na obniżenie temperatury: aspiryna, natr. salicyl.

Przeciwmalaryczne: chinina i akrichinina.

Temat 8. Środki podręczne (marszowe). — 4 godz.

Ichtiol, talk, maść cynkowa, krople cynkowe, krople miętowe, dwuwęglan sody, krople do uszu, proszki przeciwkaszlowe.

Temat 9. Środki opatrunkowe i środki tlenowe. — 6 godz.

Wata hygroskopijna i zwykła. Lignina, gaza. Papier woskowy. Cerata. Opatrunek pierwszej potrzeby. Bandaże duże i małe. Opatrunki antyseptyczne. Opatrunki przeciw oparzeniu. Butla tlenowa. Worek tlenowy. Sposoby postępowania się nimi.

Temat 10. Zaopatrzenie sanitarne. — 2 godz.

Sposób zaopatrzenia kompanii w materiał sanitarny w czasie wojny. Torba instruktora sanitarnego. Zabezpieczenie płynnych środków leczniczych przed zamarzaniem. Sposób postępowania z materiałem zdobyczym.

PROGRAM WYSZKOLENIA

strzelców kompanii transportowej i plutonów zaopatrzenia

Cel szkolenia:

1. Przygotować strzelca obrotnego, umiejącego korzystać z przydzielonej mu broni i prowadzić samodzielnie ogień do 200 m.
 - Rzucać granatem do npla, zwalczać granatami ręcznymi czołgi npla.

2. Nauczyć plutony zaopatrzenia i kompanię transportową: sprawnego zaopatrywania pododdziałów we wszystkie artykuły wojskowo-technicznego, artyleryjskiego i intendenckiego zaopatrzenia, niezbędnego do prowadzenia walki.
— Organizowania obrony i ubezpieczenia oddziałów tyłowych we wszystkich rodzajach sytuacji bojowych.

Podział czasu:

1. Praca polityczno-wychowawcza	208 godz.
2. Wyszukolenie bojowe	80 "
3. Wyszukolenie strzeleckie	50 "
4. Musztra	40 "
5. Wychowanie fizyczne	20 "
6. Wyszukolenie przeciwgazowe	10 "
7. Terenoznawstwo	20 "
8. Regulaminy	40 "
9. Wyszukolenie sanitarne	22 "
10. Zapoznanie się z innymi rodzajami broni	4 "
11. Wyszukolenie weterynaryjne	30 "
12. Transporty	16 "
13. Wyszukolenie specjalne	148 "

Praca polityczno-wychowawcza — 208 godz.

Według programu specjalnego.

Wyszukolenie bojowe — 80 godz.

Temat 1. Strzelec w walce, obowiązki ogólne. — 4 godz.

Jak temat 1 programu wyszukolenia piechoty.

Temat 2. Strzelec-obserwator. — 6 godz.

Jak temat 2 programu wyszukolenia piechoty.

Temat 3. Strzelec-łącznik. — 6 godz.

Jak temat 3 programu wyszukolenia piechoty.

Temat 4. Drużyna strzelecka w obronie. — 12 godz.

Czynności dowódcy drużyny po otrzymaniu rozkazu od dowódcy plutonu. Wyznaczenie zadań dla poszczególnych strzelców. Trasowanie i kopanie rowów strzeleckich, rowów łącznikowych i nisz. Oczyszczenie przedpola. Przygotowanie danych do ognia i sporządzenie szkicu ogniowego. Zachowa-

nie się drużyny w czasie ognia artyleryjskiego npla i podczas nalotu. Zachowanie się drużyny w razie natarcia npla i użycia gazów i dymów bojowych. Ostrzeliwanie nacierającego npla (obserwacja i dyscyplina ognia). Odparcie szturm piechoty, czołgów i motocyklistów npla. Walka w okrążeniu. Zużycie i uzupełnianie amunicji.

Temat 5. Ubezpieczenie i obrona plutonu transportowego w marszu i podczas rozwożenia materiałów. — 16 godz.

Rozpoznanie i wybór drogi marszu, organizacja obserwacji naziemnej i napowietrznej. Maskowanie taboru w marszu. Ustalenie sygnału do alarmu: p-lot., p-panc. i napadu kawalerii na tabory podczas marszu. Zachowanie się plutonu transportowego podczas nalotu: rozczłonkowanie się i ostrzeliwanie samolotów. Odparcie natarcia czołgów i oddziałów piechoty npla: szybkie zajmowanie stanowisk niedostępnych, prowadzenie ognia przez uprzednio wyznaczoną obsługę.

Temat 6. Obrona rozczłonkowanego plutonu transportowego w czasie wykonywania dowozów dla pułku nacierającego. — 18 godz.

Rozpoznanie rejonu rozmieszczenia plutonu. Rozrzucenie i ukrycie koni, wozów i ładunku. Wyzyskanie przedmiotów terenowych do maskowania się przed lotnictwem. Wyznaczenie wypatrywaczy. Wydzielenie obsługi do odparcia napadów naziemnych i lotnictwa.

Powzięcie planów obrony i wyznaczenie zadań dla poszczególnych strzelców. Ustalenie sygnałów i miejsc zbiórki na wypadek alarmu. Wybudowanie rowów strzeleckich dla odparcia czołgów i drobnych oddziałów piechoty.

Temat 7. Rozczłonkowanie, ubezpieczenie i obrona plutonu transportowego w czasie rozwożenia materiału do pułku piechoty, będącego w obronie. — 18 godz.

Ukrycie ludzi, koni i sprzętu, maskowanie. Organizacja obserwacji i obrony okrężnej przed czołgami i piechotą npla. Zarządzenia do obrony i obserwacji w nocy. Zachowanie się plutonu taborowego w razie napadu czołgów, lotnictwa i drobnych grup piechoty npla.

Temat 8. Udział plutonu zaopatrzenia i kompanii transportowej w ćwiczeniach pułkowych i dywizyjnych.

Wyszkolenie strzeleckie — 50 godz.

Temat 1. Ostrzeliwanie z kb celów nieruchomych. — 32 godz.

Jak temat 1 programu wyszkolenia strzeleckiego piechoty.

Temat 2. Opis i rzucanie granatów ręcznych.

Jak temat 3 programu wyszkolenia strzeleckiego piechoty.

Temat 3. Prowadzenie ognia do celów nieruchomych z kb. z postawy klęczącej. — 8 godz.

Jak temat 3 programu wyszkolenia strzeleckiego piechoty.

Musztra — 40 godz.

Tematy: 1—8 z programu dla oddziałów piechoty.

Wychowanie fizyczne — 20 godz.

Tematy: 1—5 z programu dla oddziałów piechoty.

Wyszkolenie saperskie — 20 godz.

Tematy: 1—7 i 10 programu wyszkolenia piechoty.

Wyszkolenie przeciwgazowe — 10 godz.

Tematy: 1—6 z programu wyszkolenia piechoty.

Terenoznawstwo — 20 godz.

Tematy: 1—3 i 6 programu wyszkolenia piechoty.

Regulaminy — 40 godz.

Tematy: Jak program dla oddziałów piechoty.

Wyszkolenie sanitarne — 22 godz.

Temat 1—4 programu wyszkolenia oddziałów piechoty.

Inne rodzaje broni — 4 godz.

Tematy: 1—5 programu dla oddziałów piechoty.

Transporty wojskowe — 16 godz.

Tematy: Jak program dla oddziałów piechoty.

Wyszkolenie weterynaryjne — 30 godz.

Tematy: 1—14 i 20—26 z programu dla konnych zwiadowców.

Wyszkolenie specjalne — 148 godz.
Wyszczególnienie tematów i podział czasu.

L. P.	Temat	Godzin
1	Tabor wojskowy	4
2	Wóz parokonnny i dwukółka	
3	Uprząż i zaprzęganie konia	16
4	Opiekowanie się koniem. Okazanie pierwszej pomocy rannemu koniowi	16 4
5	Ujeżdżanie koni	12
6	Ladowanie do wozu sprzętu artyleryjskiego	12
7	Ladowanie do wozu zaopatrzenia intendenckiego	12
8	Kuchnie polowe	8
9	Poruszanie się taborów	8
10	Rozlokowanie taboru na miejscu	8
11	Obrona taboru	12
12	Organizacja dowożenia amunicji i żywności dla pułku piechoty w obronie	12
13	Organizacja dowożenia amunicji i żywności dla pułku w natarciu	16
	Razem	148

Temat 1. Tabor wojskowy. — 4 godz.

Przeznaczenie taborów wojskowych, ich organizacja, warunki którym mają odpowiadać wozy i dwukółki.

Temat 2. Wóz parokonnny i dwukółka. — 16 godz.

Budowa wozu parokonnego: części wozu, przeznaczenie części, określenie i usuwanie braków w wozie. Dwukółki zaopatrzeniowe. Wozy sanitarne i ich budowa, określenie braków i ich usuwanie.

Temat 3. Uprząż, zaprzęganie koni. — 16 godz.

Uprząż parokonna i jednokonna, części i przeznaczenie części. Przygotowanie uprzęży, usunięcie braków, zaprzęganie.

Temat 4. Opiekowanie się koniem, okazanie pierwszej pomocy rannemu koniowi. — 8 godz.

Pojenie i karmienie konia w warunkach bojowych. Zapobieganie uszkodzeniom mechanicznym. Skutki zanieczyszczenia rany. Krwotoki i najprostsze sposoby zatamowania ich. Nakładanie opatrunku na rany w głowie, nogach i innych częściach ciała. Starcie, skaleczenie kopyt, gruda, kontuzja, sposoby rozpoznawania, zapobieganie i pierwsza pomoc. Odstawianie do szpitala weterynaryjnego rannych i chorych koni.

Temat 5. Ujeżdżanie koni. — 12 godz.

Dobranie koni. Ujeżdżanie koni w zaprzęgu, chody, ruch w kierunku prostym, zatrzymywanie, cofanie, zwroty i zajazdy.

Temat 6. Ładowanie do wozu sprzętu artyler. — 12 godz.

Sposób układania do wozu: amunicji wszystkich rodzajów, skrzyń z bronią, z częściami zapasowymi oraz innego ładunku na wozy jedno- i dwukonne. Umocowanie ładunku na wozie.

Temat 7. Ładowanie do wozu zaopatrz. intend. — 12 godz.

Sposób układania do jedno- i parokonnego wozu zaopatrzenia intendenckiego różnych rodzajów dla ludzi i koni. Umocowanie ładunku na wozie. Rozładowywanie wozu. Normy ładunków na wozie jedno- i dwukonnym.

Temat 8. Kuchnie polowe. — 8 godz.

Kuchnie polowe jedno, dwu- i trzypaleniskowe, ich budowa i posługiwanie się nimi. Spóstrzeganie i usuwanie uszkodzeń w kuchniach polowych. Ładowanie kuchen.

Temat 9. Poruszanie się taborów. — 8 godz.

Formowanie kolumny marszowej. Sposób poruszania się i maskowania w czasie ruchu. Obrona p-lot., p-panc. i p-gaz. taborów podczas marszu. Przeładowywanie wozów i przekładanie koni. Marsze nocne.

Temat 10. Rozłokowanie taboru na miejscu. — 4 godz.

Postoje taborów podczas marszu. Rozłokowanie się taboru do noclegu, ubezpieczenie noclegu, obrona p-lot., p-panc. i p-gaz. podczas postoju taborów.

Temat 11. Obrona taborów. — 12 godz.

Obrona taboru przez przydzieloną osłonę i w razie braku osłony. Zachowanie się obsługi podczas walki, maskowanie taboru, wyzyskanie wozów do obrony. Zachowanie się obsługi w razie napadu piechoty, broni pancernej i lotnictwa.

Temat 12. Organizacja dowożenia amunicji i żywności dla pułku w obronie. — 16 godz.

Poruszanie się plutonów transportowych do punktów zaopatrzenia w amunicję i żywność. Otrzymanie na punktach zaopatrzenia amunicji i żywności, przeładowywanie ich z taborów dywizyjnych. Dowożenie amunicji artyleryjskiej do punktu amunicyjnego pułku. Dowożenie żywności i paszy do tyłowych rzutów pułku. Wydzielanie z plutonów transportowych — drużyn, do dowożenia amunicji i żywności do pododdziałów pułku.

Dowożenie żywności i amunicji wszystkich rodzajów do batalionów i oddziałów specjalnych pułku. Ubezpieczanie taborów podczas ruchu i w czasie załadowywania i wyładowywania wozów.

Temat 13. Organizacja dowożenia amunicji i żywności dla pułku nacierającego. — 16 godz.

Sposób przekazywania żywności i amunicji przez plutony transportowe batalionom i oddziałom specjalnym pułku podczas zajmowania podstawy wyjściowej. Podwożenie i przekazywanie żywności i amunicji w czasie natarcia oraz z chwilą wdarcia się pułku w głąb obrony npla. Cechy szczególne zaopatrywania przy zmianie stanowisk przez tyły batalionu i pułku.

ARTYLERIA PRZECIWPANCERNA 45-mm

Wyszczególnienie tematów i podział godzin.

L. P.	Przedmiot	Zwiad.	Obsługa	Jezdni
1	Praca polityczno-wychowawcza	208	208	208
2	Wyszkolenie bojowe	252	252	252
3	Opis sprzętu	200	200	90
4	Działaczyny	80	130	50
5	Wyszkolenie strzeleckie	36	298	36
6	Musztra	74	54	54
7	Wychowanie fizyczne	80	120	80
8	Jazda konna	180	180	180
9	Jazda zaprzęgami	220	30	30
10	Nauka o uprzęży	—	128	278
11	Wyszkolenie saperskie	30	10	30
12	Wyszkolenie przeciwgazowe	40	40	40
13	Regulaminy	40	40	40
14	Terenoznawstwo	50	50	50
15	Łączność	128	28	28
16	Wyszkolenie sanitarne	12	12	12
17	Wyszkolenie weterynaryjne	22	22	22
18	Inne rodzaje broni	60	10	60
19	Transporty	12	12	12
20	Utrzymanie koni	16	16	16
21	Godziny dyspozycyjne	100	—	262
	Razem	30	30	40
		1870	1870	1870

Wyszkolenie bojowe — 452 godz.

(dla zwiadowców)

Temat 1.	Rodzaje, właściwości bojowe i zadanie artylerii	16 godz.
Temat 2.	Organizacja i działanie piechoty . . .	8 "
Temat 3.	Organizacja artylerii piechoty . . .	8 "
Temat 4.	Marsz i ubezpieczenie marszowe . . .	6 "
Temat 5.	Zwiad i jego zadanie	8 "
Temat 6.	Czynności zwiadowcy przy rozpoznaniu drogi	16 "
Temat 7.	Czynności łącznika	10 "
Temat 8.	Czynności zwiadowcy-observatora . .	16 "
Temat 9.	Czynności zwiadowcy w czasie prowadzenia ognia nawprost	10 "
Temat 10.	Obowiązki zwiadowcy	10 "
Temat 11.	Rozpoznanie stanowiska ogniowego do strzelania nawprost i do czołgów . . .	22 "
Temat 12.	Sposoby obserwacji pola walki, terenu, własnych wojsk i npla	30 "
Temat 13.	Czynności zwiadowcy przy urządzaniu punktu obserwacyjnego	16 "
Temat 14.	Rozpoznanie, wyszukiwanie i wskazywanie celów	10 "
Temat 15.	Sporządzenie szkiców punktów orientacyjnych i celów	14 "

Razem 200 godz.

Ćwiczenia w składzie baonu, pułku, dywizji 252 "

Ogółem 452 godz.

(dla obsługi)

Temat 1—4.	Jak dla zwiadowców	38 godz.
Temat 5.	Działon w marszu	10 "
Temat 6.	Pluton w marszu w terenie urozmaiconym w dzień i w nocy	17 "
Temat 7.	Odparcie szturm czołgów	17 "
Temat 8.	Działo w czasie strzelania do celów nieruchomych	25 "
Temat 9.	Działon, pluton w natarciu, obronie i walce spotkaniowej	30 "
Temat 10.	Działo, pluton w składzie wzmocnionej straży przedniej	10 "

Temat 11.	Działo, pluton podczas odpierania szturm czołgów, piechoty ogniem nawprost z odkrytego S. O.	13	"
Temat 12.	Działanie działła, plutonu w składzie grupy szturmowej	15	"
Temat 13.	Działanie działła, plutonu podczas prowadzenia walki w terenie leśno-błotnistym	15	"
Temat 14.	Działo, pluton w obronie w nocy	10	"

Razem 200 godz.

Ćwiczenia w ramach baonu, pułku i dywizji 252 "

Ogółem 452 godz.

(dla jezdnych)

Temat 1—4.	Jak dla zwiadowców	38	godz.
Temat 5.	Działon, pluton w marszu	10	"
Temat 6.	Pluton w marszu w terenie urozmaiconym w dzień i w nocy	17	"
Temat 7.	Pluton w składzie straży przedniej	25	"

Razem 90 godz.

Ćwiczenia w ramach baonu, pułku i dywizji 252 "

Ogółem 342 godz.

Opis sprzętu.

Temat	Wyszczególnienie	Obsługa	Zwiad.	Jezdni
1	Opis działła i przodka	8	6	6
2	Konserwacja	10	6	6
3	Budowa i opis lufy	6	2	2
4	Budowa i opis zamka	8	4	4
5	Współdziałanie mechanizmu zamka	8	—	—
6	Rozbieranie i składanie zamka	8	—	—
7	Przyrządy celownicze	6	3	3
8	Pociski i zapalniki	12	2	2
9	Kołyśka	4	3	3
10	Oporopowrotnik	5	4	4
11	Mechanizmy podniesień, kierunkowych	9	5	5
12	Sprawdzanie przyrządów celowniczych	4	—	—
13	Przygotowanie działła do strzelania	6	2	2
14	Konserwacja w czasie strzelania i w marszu	6	3	3
15	Przyrządy do obserwacji (opis i użycie)	30	40	10
	Razem	130	80	50

Działalczyny.

Temat	Wyszczególnienie	Obsługa	Jezdni	Zwiad.
1	Miejsce i czynności obsługi przy dziale odprzodkowanym (ćwiczenie pokazowe) . .	2	2	2
2	Miejsce i czynności obsługi przy dziale zaprzodkowanym (ćwiczenie pokazowe) . .	2	2	2
3	Czynności obsługi jaszczka	6	2	2
4	Czynności ładowniczego	6	1	1
5	Czynności zamkowego	6	1	1
6	Czynności celowniczego	30	2	2
7	Zgranie obsługi działu i jaszczka	15	2	2
8	Czynności obsługi na komendę „do boju” i „odbój”	5	1	1
9	Przygotowanie do marszu	5	1	1
10	Zaprzodkowanie i odprzodkowanie	10	2	10
11	Przygotowanie do strzelania	30	5	3
12	Strzelanie do celów nieruchomych	45	5	3
13	Strzelanie do czołgów	45	5	3
14	Strzelanie ze stanowiska zakrytego	45	5	3
15	Skierowanie działu na dozór	6	—	—
16	Układanie snopa	5	—	—
17	Najmniejszy celownik	10	—	—
18	Przechowywanie i uzupełnianie amunicji na stanowisku	10	—	—
19	Przygotowanie do strzelań w nocy	15	—	—
Razem		298	36	36

Wyszkolenie strzeleckie.

a) dla zwiadowców — 74 godz.

Temat 1.	Prowadzenie ognia z kb do celów nieruchomych	25 godz.
Temat 2.	Opis i rzucanie granatów	7 "
Temat 3.	Prowadzenie ognia do celów pojawiających się	20 "
Temat 4.	Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego, pojedyncze strzelanie	10 "
Temat 5.	Prowadzenie ognia w marszu	12 "

b) dla obsługi i jezdnych — 54 godz.

Temat 1.	Prowadzenie ognia z kb do celów nieruchomych	25 godz.
Temat 2.	Opis i rzucanie granatów	7 "

Temat 3.	Prowadzenie ognia do celów pojawiających się	10	"
Temat 4.	Prowadzenie ognia z pistoletu maszynowego, pojedynczymi strzałami	6	"
Temat 5.	Prowadzenie ognia w marszu	6	"

Treść tematów jak program kompanii strzeleckiej.

Jazda konna.

Temat	Wyszczególnienie	Zwiad.	Obsługa	Jezdni
1	Zasady jazdy konnej: wsiadanie, zsiadanie, kierowanie, ruchy ciałem, praca wodzidłami, jazda, zatrzymywanie, zwroty w miejscu, cofanie	40	10	10
2	Jazda na ujeżdżalni: jazda luzem, zwroty, zajązdy, zmiana kierunków; jazda w zastępie: stęp, kłus, galop, zwroty, zmiana kierunku, wolty, półwolty, jazda w lewo, w prawo, w tył	70	20	20
3	Jazda w terenie	80	—	—
4	Woltyżerka: ćwiczenia na koniu w miejscu i w marszu	30	—	—
	Razem	220	30	30

Jazda zaprzęgami.

Temat	Wyszczególnienie	Obsługa	Jezdni
1	Siodłanie i ubieranie koni	4	18
2	Jazda parami	—	20
3	Zaprzęganie i jazda z działem	10	44
4	Jazda zaprzęgami w terenie	28	80
5	Jazda zaprzęgami w terenie z pokonywaniem przeszkód	6	24
6	Odprzodkowanie i zaprzodkowanie	16	16
7	Jazda w terenie i zajmowanie stanowisk	58	58
8	Szyki marszowe	6	18
	Razem	128	278

Nauka o uprząży.

Przerobić opis, rozbieranie, składanie i konserwację uprząży oraz drobne doraźne naprawy.

Wyszkolenie saperskie.

Nauczyć szeregowych urządzić stanowisko ogniowe, punkty obserwacyjne, schrony na amunicję i dla obsługi. Zapoznać z rodzajami przeszkód i polami minowymi.

Opis min i zapalników oraz ich działanie.

Wyszkolenie przeciwgazowe, regulaminy, łączność, wyszkolenie sanitarne, inne rodzaje broni, transporty.

Jak program kompanii strzeleckich.

Musztrę przerabiać:

- ze zwiadowcami i z jeźdźnymi — jak w plutonie konnych zwiadowców,
- z obsługą — jak w kompaniach strzeleckich.

Terenoznawstwo:

- zwiadowcy — jak kompanie zwiadowców,
- obsługa i jeźdźni — jak kompanie strzeleckie.

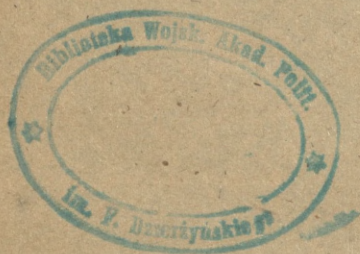
Wyszkolenie weterynaryjne:

- zwiadowcy i jeźdźni — jak pluton konnych zwiadowców,
 - obsługa — jak kompanie strzeleckie.
-

SPIS ROZDZIAŁÓW

	Str.
1. Ogólne wskazówki organizacyjno-metodyczne	7
2. Ogólny podział czasu przeznaczonego na szkolenie dywizji piechoty	22
3. Podział godzin według przedmiotów dla pododdziałów dywizji piechoty	23
4. Roczny podział godzin wyszkolenia dywizji piechoty	24
5. Kompania strzelecka	25
6. Musztra	74
7. Walka bagnetem i walka wręcz	77
8. Gimnastyka	83
9. Wyszkolenie narciarskie	95
10. Pływanie	97
11. Wyszkolenie saperskie	98
12. Wyszkolenie przeciwgazowe	104
13. Nauka regulaminów	107
14. Terenoznawstwo	109
15. Wyszkolenie łączności	110
16. Wyszkolenie sanitarne	110
17. Wyszkolenie weterynaryjne	111
18. Inne rodzaje broni	112
19. Transporty kolejowe i samochodowe	113
20. Kompanie fizylierów	115
21. Kompanie c. k. m.	138
22. Kompanie r. p. p.	155
23. Kompanie moździerzy	164
24. Kompanie zwiadowców pieszych	181
25. Pluton zwiadowców pieszych	200
26. Pluton konnych zwiadowców	201
27. Pluton saperów	215
28. Pluton chemiczny	223
29. Kompania łączności	232
30. Kompania sanitarna	289
31. Kompania transportowa i plutony zaopatrzenia	305
32. Artyleria przeciwpancerna 45 mm	311

BIBLIOTEKA BIURA
HISTORYCZNEGO W. P.

10789/II

20. MAJA 1963

17729/
1